

RAPORT ROCZNY SKONSOLIDOWANY
GRUPY KAPITAŁOWEJ WASKO S.A.
ZA ROK ZAKOŃCZONY DNIA 31 GRUDNIA 2017

ZAWIERAJĄCY:

- LIST ZARZĄDU WASKO S.A.
- SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE GRUPY KAPITAŁOWEJ WASKO S.A. ZA ROK ZAKOŃCZONY DNIA 31 GRUDNIA 2017
- SPRAWOZDANIE ZARZĄDU WASKO S.A. Z DZIAŁALNOŚCI GRUPY KAPITAŁOWEJ WASKO S.A. W ROKU OBROTOWYM 2017 WRAZ Z OŚWIADCZENIEM NA TEMAT INFORMACJI NIEFINANSOWYCH
- SPRAWOZDANIE NIEZALEŻNEGO BIEGŁEGO REWIDENTA Z BADANIA ROCZNEGO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO GRUPY KAPITAŁOWEJ WASKO S.A.

Szanowni Akcjonariusze,

W imieniu Rady Nadzorczej oraz Zarządu WASKO S.A. przekazujemy Państwu Raport Roczny Grupy Kapitałowej WASKO S.A. za rok 2017, jednocześnie składamy serdeczne podziękowania za wsparcie naszych działań, wiarę i zaufanie jakim obdarzyliście Zarząd i Grupę Kapitałową WASKO S.A. w minionym roku.

Rok 2017 był rokiem wyzwań dla Grupy, po trudnym roku 2016, uzyskaliśmy lepsze wyniki finansowe w każdej ze spółek, a wynik skonsolidowany uległ istotnej poprawie. Jest to jednak dopiero pierwszy krok. Obok poprawy wyników, rozpoczynamy kolejny okres z portfelem zamówień, który pozwala z dużą dozą prawdopodobieństwa zakładać, iż w kolejnych okresach sprawozdawczych wyniki Grupy będą tylko lepsze, oczywiście nie zapominamy o zagrożeniach związanych z ich realizacją.

W ubiegłym roku powitaliśmy w naszej Grupie spółkę LogicSynergy Sp. z o.o. z Krakowa. To kolejny, konsekwentnie realizowany cel jakim jest zwiększenie naszej konkurencyjności na rynku IT. Dzięki efektom synergii uzyskanym pomiędzy spółkami w Grupie znacząco zwiększyliśmy swój potencjał produktowy, między innymi na rynku medycznym.

W mijającym okresie utrzymaliśmy również wysoką pozycję konkurencyjną jako dostawca rozwiązań informatycznych dla sektora wydobywczego w Polsce. Spółka zależna COIG S.A. jako partner technologiczny wspomaga bieżącą działalność spółek węglowych, jak również proces restrukturyzacji tego sektora, czego odzwierciedleniem jest zawarcie kolejnych długoterminnych umów z tymi klientami.

Dzięki odpowiednio prowadzonej polityce kapitałowej, aktualna sytuacja finansowa Grupy Kapitałowej WASKO S.A. jest bardzo stabilna. Podstawowym źródłem finansowania działalności Spółki są jej kapitały własne, a udział zewnętrznych źródeł finansowania pozostaje na bardzo niskim poziomie, potwierdzając zdrowe i silne fundamenty, na których oparta jest nasza działalność, gwarantując bezpieczeństwo naszym odbiorcom oraz dostawcom.

Przed nami kolejny rok pełen wyzwań i ciężkiej pracy, w którym nadal będziemy otwarci na nowe możliwości i okazje biznesowe jakie pojawiają się na rynku - zarówno w kraju jak i za granicą, gdzie widzimy bardzo duży potencjał w dywersyfikacji oferowanych produktów i usług, kładąc nacisk na ich rozwój i stałe udoskonalanie.

Naszym celem jest także dalsze poszukiwanie i rozwój nowych innowacyjnych technologii, kontynuując przy ich realizacji współpracę z ośrodkami akademickimi, instytucjami badawczo-rozwojowymi oraz prywatnymi inwestorami. Mamy przed sobą wiele ambitnych zamierzeń na kolejne lata, które wierzymy przełożą się bezpośrednio na wzrost wartości naszej Spółki.

Wszystkie zrealizowane projekty, które wykonaliśmy z utrzymaniem najwyższych standardów wymagały zaangażowania naszych pracowników i współpracowników, którym serdecznie dziękujemy. Dziękujemy również za dotychczasową współpracę wszystkim naszym klientom, kontrahentom, partnerom akademickim oraz instytucjom badawczym.

Jesteśmy przekonani, że informacje zaprezentowane w Raporcie Rocznym WASKO S.A. pozwolą wszystkim zainteresowanym zapoznać się w sposób wyczerpujący z działalnością Spółki w roku 2017, jej sytuacją finansową oraz pozwolą ocenić jej perspektywę rozwoju na przyszłość.

Z poważaniem,

Prezes Zarządu WASKO S.A.

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE
GRUPY KAPITAŁOWEJ WASKO S.A.
ZA ROK ZAKOŃCZONY DNIA 31 GRUDNIA 2017 ROKU
WRAZ Z OPINIĄ NIEZALEŻNEGO BIEGŁEGO REWIDENTA

SPIS TREŚCI

WYBRANE SKONSOLIDOWANE DANE FINANSOWE	4
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW	5
SKONSOLIDOWANY BILANS	6
SKONSOLIDOWANY RACHUNEK PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH	7
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITAŁACH WŁASNYCH	8
ZASADY (POLITYKI) RACHUNKOWOŚCI ORAZ DODATKOWE NOTY OBJAŚNIAJĄCE	9
1. Informacje ogólne	9
2. Skład Zarządu Grupy	10
3. Zatwierdzenie sprawozdania finansowego	10
4. Skład grupy kapitałowej	11
4.1. Zmiany w Grupie Kapitałowej	11
5. Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach	12
5.1. Profesjonalny osąd	12
5.2. Niepewność szacunków	12
6. Podstawa sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego	13
6.1. Oświadczenie o zgodności	13
6.2. Waluta pomiaru i waluta sprawozdania finansowego	14
7. Zmiany stosowanych zasad rachunkowości	14
8. Nowe standardy i interpretacje, które zostały opublikowane, a nie weszły jeszcze w życie ..	14
9. Istotne zasady rachunkowości	15
9.1. Zasady konsolidacji	15
9.2. Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych	16
9.3. Przeliczanie pozycji wyrażonych w walucie obcej	16
9.4. Rzeczowe aktywa trwałe	17
9.5. Nieruchomości Inwestycyjne	17
9.6. Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży	18
9.7. Wartości niematerialne	18
9.8. Wartość firmy	19
9.9. Leasing	20
9.10. Utrata wartości niefinansowych aktywów trwałych	20
9.11. Koszty finansowania zewnętrznego	21
9.12. Aktywa finansowe	21
9.13. Utrata wartości aktywów finansowych	22
9.13.1. Aktywa ujmowane według zamortyzowanego kosztu	22
9.13.2. Aktywa finansowe wykazywane według kosztu	23
9.13.3. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	23
9.14. Zapasy	23
9.15. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	23
9.16. Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	24
9.17. Oprocentowane kredyty bankowe, pożyczki i papiery dłużne	24
9.18. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	24
9.19. Rezerwy	25
9.20. Odprawy emerytalne	25
9.21. Przychody	25
9.21.1. Sprzedaż towarów i produktów	25
9.21.2. Świadczenie usług	26
9.21.3. Odsetki	26
9.21.4. Dywidendy	26
9.21.5. Przychody z tytułu wynajmu (leasingu operacyjnego)	26
9.21.6. Dotacje rządowe	26
9.22. Podatki	26
9.22.1. Podatek bieżący	26
9.22.2. Podatek odroczony	26
9.22.3. Podatek od towarów i usług	27
9.23. Zysk netto na akcję	28
10. Informacje dotyczące segmentów operacyjnych	29
11. Informacje dotyczące umów o usługę budowlaną	32
12. Przychody i koszty	33
12.1. Pozostałe przychody operacyjne	33

12.2.	Pozostałe koszty operacyjne	33
12.3.	Przychody finansowe	34
12.4.	Koszty finansowe	34
12.5.	Koszty według rodzajów	35
12.6.	Koszty amortyzacji ujęte w rachunku zysków i strat	35
12.7.	Koszty świadczeń pracowniczych	36
13.	Podatek dochodowy	36
13.1.	Obciążenie podatkowe	36
13.2.	Uzgodnienie efektywnej stawki podatkowej	37
13.3.	Odroczony podatek dochodowy	38
14.	Działalność zaniechana	39
15.	Majątek socjalny oraz zobowiązania ZFŚS	39
16.	Zysk przypadający na jedną akcję	40
17.	Dywidendy wypłacone i zaproponowane do wypłaty	40
18.	Rzeczowe aktywa trwałe	41
19.	Leasing	42
19.1.	Grupa jako leasingobiorca	42
19.2.	Grupa jako leasingodawca	42
19.3.	Zobowiązania z tytułu umów leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją zakupu	43
20.	Nieruchomości inwestycyjne	44
21.	Wartości niematerialne	45
22.	Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych wycenianych metodą praw własności	46
23.	Nabycie jednostek zależnych	47
23.1.	Rozliczenie nabycia jednostki zależnej LogicSynergy Sp. z o.o.	47
23.1.1.	Podstawowe informacje o połączeniu	47
23.1.2.	Data Przejęcia	47
23.1.3.	Wartość godziwa przyjętych aktywów, zobowiązań i zobowiązań warunkowych	48
23.1.4.	Udziały niedające kontroli	48
23.2.	Rozliczenie nabycia udziałów w jednostce zależnej SPC-1 Sp. o.o.	48
24.	Wartość firmy	49
25.	Długoterminowe aktywa finansowe	51
25.1.	Pożyczki	51
25.2.	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	51
26.	Świadczenia pracownicze	52
26.1.	Świadczenia emerytalne i nagrody jubileuszowe	52
27.	Należności długoterminowe	52
28.	Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe	52
29.	Zapasy	53
30.	Należności z tytułu dostaw i usług, należności z tytułu bieżącego podatku oraz pozostałe należności	53
31.	Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe	55
32.	Krótkoterminowe aktywa finansowe	55
32.1.	Pożyczki	55
32.2.	Weksle	56
33.	Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	56
34.	Kapitał podstawowy i pozostałe kapitały	57
34.1.	Kapitał podstawowy	57
34.1.1.	Wartość nominalna akcji	57
34.1.2.	Prawa akcjonariuszy	57
34.1.3.	Akcjonariusze o znaczącym udziale	57
34.2.	Pozostałe kapitały rezerwowe	58
34.3.	Niepodzielony wynik finansowy oraz ograniczenia w wypłacie dywidendy	58
34.4.	Kapitały akcjonariuszy niekontrolujących	58
35.	Kredyty, pożyczki i pozostałe zobowiązania finansowe	59
36.	Pozostałe zobowiązania długoterminowe	59
37.	Rezerwy	60
37.1.	Zmiany stanu rezerw	60
37.2.	Rezerwa na naprawy gwarancyjne	60
37.3.	Rezerwa na odprawy emerytalne	60
37.4.	Inne rezerwy	61
38.	Kredyty	61
39.	Zobowiązania krótkoterminowe	62
40.	Rozliczenia międzyokresowe	63

Zasady (polityka) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające do sprawozdania finansowego załączone na stronach od 9 do 75 stanowią jego integralną część

41. Zobowiązania warunkowe.....	63
41.1. Zobowiązania inwestycyjne	63
41.2. Sprawy sporne	64
41.2.1. Istotne sprawy sporne	64
41.2.2. Sprawy sądowe	64
41.3. Rozliczenia podatkowe	64
42. Informacje uzupełniające do rachunku przepływów pieniężnych	65
43. Informacje o podmiotach powiązanych	66
43.1. Podmiot o znaczącym wpływie na Grupę.....	66
43.2. Jednostka stowarzyszona.....	66
43.3. Wspólne przedsięwzięcie, w którym Grupa jest współnikiem.....	66
43.4. Warunki transakcji z podmiotami powiązanymi.....	66
43.5. Pożyczka udzielona członkowi Zarządu	67
43.6. Inne transakcje z udziałem członków Zarządu.....	67
43.7. Wynagrodzenie kadry kierowniczej Grupy.....	67
43.7.1. Wynagrodzenie wypłacone lub należne członkom Zarządu oraz członkom Rady Nadzorczej Grupy.....	67
43.7.2. Wynagrodzenie wypłacone lub należne pozostałym członkom głównej kadry kierowniczej.....	67
43.7.3. Udziały wyższej kadry kierowniczej (w tym członków Zarządu i Rady Nadzorczej) w programie akcji pracowniczych	67
44. Informacje o wynagrodzeniu biegłego rewidenta lub podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych	68
45. Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym – ryzyko	68
45.1. Ryzyko stopy procentowej.....	68
45.2. Ryzyko walutowe.....	69
45.3. Ryzyko cen towarów	69
45.4. Ryzyko kredytowe.....	69
45.5. Ryzyko związane z płynnością	70
46. Instrumenty finansowe	71
46.1. Wartości godziwe poszczególnych klas instrumentów Finansowych	71
46.2. Ryzyko stopy procentowej	72
46.3. Zabezpieczenie	73
46.3.1. Zabezpieczenia przepływów środków pieniężnych	73
46.3.2. Zabezpieczenie wartości godziwej	73
47. Zarządzanie kapitałem.....	73
48. Struktura zatrudnienia	74
49. Zdarzenia następujące po dniu bilansowym.....	75

WYBRANE SKONSOLIDOWANE DANE FINANSOWE

Pozycja skonsolidowanego sprawozdania finansowego	w tys. zł		w tys. EUR	
	Rok zakończony 31 grudnia 2017	Rok zakończony 31 grudnia 2016	Rok zakończony 31 grudnia 2017	Rok zakończony 31 grudnia 2016
	31 grudnia 2017	31 grudnia 2016	31 grudnia 2017	31 grudnia 2016
Przychody netto ze sprzedaży	247 425	209 289	58 291	47 830
Zysk (strata) z działalności operacyjnej	12 250	2	2 886	-
Zysk (strata) brutto	13 061	1 887	3 077	431
Zysk (strata) netto	10 152	384	2 392	88
Zysk (strata) netto przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej	9 500	-151	2 238	-35
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	-3 283	-4 209	-773	-962
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	-29 725	-5 014	-7 003	-1 146
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	4 744	-5 604	1 118	-1 281
Przepływy pieniężne netto razem	-28 264	-14 827	-6 659	-3 389
	31 grudnia 2017	31 grudnia 2016	31 grudnia 2017	31 grudnia 2016
Aktywa razem	296 060	271 176	70 982	61 297
Zobowiązania długoterminowe	3 296	2 313	790	523
Zobowiązania krótkoterminowe	67 713	54 081	16 235	12 224
Kapitał własny przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej	219 893	210 404	52 721	47 560
Kapitał podstawowy (akcyjny)	91 187	91 187	21 863	20 612
Liczba akcji	91 187 500	91 187 500	91 187 500	91 187 500
Zysk (strata) na jedną akcję zwykłą (w zł / EUR)	0,10	0,00	0,02	0,00

Wybrane dane finansowe prezentowane w tabeli powyżej przeliczono na walutę EUR w następujący sposób:

- Pozycje dotyczące sprawozdania z całkowitych dochodów oraz rachunku przepływów pieniężnych przeliczono według kursu stanowiącego średnią arytmetyczną średnich kursów ogłaszanych przez NBP obowiązujących na ostatni dzień każdego miesiąca. Kursy te wyniosły odpowiednio 4,2447 za rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku oraz 4,3757 za rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku.
- Pozycje dotyczące bilansu przeliczono według średniego kursów ogłaszanych przez NBP na ostatni dzień roku obrotowego. Kursy te wyniosły odpowiednio 4,1709 na dzień 31 grudnia 2017 oraz 4,4240 na dzień 31 grudnia 2016.

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

za rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku

Działalność kontynuowana	Nota	Rok zakończony 31 grudnia 2017	Rok zakończony 31 grudnia 2016
Przychody ze sprzedaży ogółem		247 425	209 289
Sprzedaż produktów	10,11	178 459	178 649
Sprzedaży towarów i materiałów	10	68 966	30 640
Koszty własny sprzedaży		197 083	163 412
Koszt wytworzenia sprzedanych produktów	10	142 474	139 944
Wartość sprzedanych towarów i materiałów		54 609	23 468
Zysk (strata) brutto na sprzedaży		50 342	45 877
Pozostałe przychody operacyjne	12.1	2 133	1 123
Koszty sprzedaży	12.5	19 626	19 700
Koszty ogólnego zarządu	12.5	17 015	18 555
Pozostałe koszty operacyjne	12.2	3 584	8 743
Zysk (strata) na działalności operacyjnej		12 250	2
Przychody finansowe	12.3	817	1 645
Koszty finansowe	12.4	854	266
Udział w zysku jednostek stowarzyszonych	22	848	506
Zysk (strata) brutto		13 061	1 887
Podatek dochodowy	13	2 909	1 503
Zysk (strata) netto		10 152	384
w tym przypisany			
Akcjonariuszom jednostki dominującej		9 500	-151
Akcjonariuszom niekontrolującym		652	535
Inne całkowite dochody netto		-	-
Całkowity dochód za okres		10 152	384
w tym przypisany			
Akcjonariuszom jednostki dominującej		9 500	-151
Akcjonariuszom niekontrolującym		652	535
Zysk (strata) na akcję (wyrażony w złotych na jedną akcję)			
- podstawowy i rozwodniony z zysku przypadającego akcjonariuszom jednostki dominującej		0,10	0,00
- podstawowy i rozwodniony z zysku z działalności kontynuowanej przypadającego akcjonariuszom jednostki dominującej		0,10	0,00

SKONSOLIDOWANY BILANS

na dzień 31 grudnia 2017 roku

	Nota	31 grudnia 2017 roku	31 grudnia 2016 roku
Aktywa trwałe		145 770	140 796
Rzeczowe aktywa trwałe	18	79 883	79 381
Wartości niematerialne	21,23	47 540	42 825
Nieruchomości inwestycyjne	20	6 642	6 692
Inwestycje w jednostki stowarzyszone	22	8 918	8 070
Długoterminowe aktywa finansowe	25	325	500
Należności długoterminowe	27	577	163
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	13.3	1 203	2 755
Rozliczenia międzyokresowe	30	650	378
Inne inwestycje długoterminowe		32	32
Aktywa obrotowe		150 290	130 380
Zapasy	29	6 246	5 123
Należności handlowe oraz pozostałe należności	30	105 279	68 432
Należności z tytułu podatku bieżącego		2 202	-
Rozliczenia międzyokresowe	31	1 705	1 677
Pozostałe aktywa finansowe	32	12 905	4 931
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	33	21 953	50 217
Aktywa razem		296 060	271 176
Kapitał własny ogółem		225 051	214 782
Kapitał własny przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej		219 893	210 404
Kapitał podstawowy	33	91 187	91 187
Pozostałe kapitały rezerwowe	34.2	103 078	99 489
Zyski zatrzymane		25 628	19 728
Kapitały akcjonariuszy niekontrolujących	34.4	5 158	4 378
Zobowiązania Długoterminowe		3 296	2 313
Rezerwy	37	2 061	1 379
Pozostałe zobowiązania finansowe	35	453	261
Pozostałe zobowiązania	36	782	673
Zobowiązania krótkoterminowe		67 713	54 081
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz inne zobowiązania	39	29 445	20 074
Oprocentowane kredyty i pożyczki	34,38	974	26
Pozostałe zobowiązania finansowe	35,39	541	585
Zobowiązania z tytułu podatku bieżącego	39	-	147
Pozostałe zobowiązania budżetowe	39	11 445	8 127
Rozliczenia międzyokresowe	40	19 828	20 204
Rezerwy	37	5 480	4 918
Pasywa razem		296 060	271 176

SKONSOLIDOWANY RACHUNEK PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH

za rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku

	Nota	Rok zakończony 31 grudnia 2017	Rok zakończony 31 grudnia 2016
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej			
Zysk/strata brutto		13 061	1 887
Korekty razem	42	-16 344	-6 096
Udział w zyskach/stratach inwestycji w jednostki stowarzyszone wyceniane metodą praw własności	223	-848	-506
Amortyzacja	12.6	13 594	14 270
Odsetki i dywidendy, netto		-421	-255
(Zysk) strata z tytułu działalności inwestycyjnej		323	-227
Zmiana stanu należności		-36 561	6 346
Zmiana stanu zapasów		-1 114	-501
Zmiana stanu zobowiązań z wyjątkiem kredytów i pożyczek		12 011	-10 052
Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych		-5 277	-9 680
Zmiana stanu rezerw		1 133	-3 799
Podatek dochodowy zapłacony		-4 273	-7 782
Pozostałe		5 089	6 090
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej		-3 283	-4 209
Sprzedaż aktywów trwałych i wartości niematerialnych		421	417
Nabycie rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych		-16 965	-9 509
Sprzedaż aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży		-	1 100
Nabycie nieruchomości inwestycyjnych		-3	-
Wpływy z wykupu aktywów finansowych		3 997	407
Nabycie aktywów finansowych		-11 849	-
Nabycie jednostek zależnych, po potrąceniu przejętych środków pieniężnych		-5 548	-
Dywidendy otrzymane		7	-
Odsetki otrzymane		370	398
Splata udzielonych pożyczek		1 745	3 193
Udzielenie pożyczek		-1 900	-1 020
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej		-29 725	-5 014
Splata zobowiązań z tytułu leasingu finansowego		-715	-1 149
Wpływy z tytułu zaciągnięcia kredytów/pożyczek		6 432	151
Splata kredytów		-5 588	-125
Dywidendy wypłacone akcjonariuszom jednostki dominującej	17	-	-6 383
Dywidendy wypłacone akcjonariuszom niekontrolującym		-	-742
Wykup aktywów finansowych utrzymywanych do terminu wymagalności		-	-
Nabycie udziałów niekontrolujących		-46	-615
Odsetki zapłacone		-59	-79
Dotacje otrzymane		4 720	3 338
Środki pieniężne netto z działalności finansowej		4 744	-5 604
Zwiększenie/Zmniejszenie stanu środków pieniężnych		-28 264	-14 827
Bilansowa zmiana stanu środków pieniężnych, w tym:		-28 264	-14 827
- zmiana stanu środków pieniężnych z tytułu różnic kursowych		-	-
Środki pieniężne na początek okresu		50 217	65 044
Środki pieniężne na koniec okresu, w tym:		21 953	50 217
- o ograniczonej możliwości dysponowania		2 027	2 747

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITAŁACH WŁASNYCH

za rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku

Pozycje kapitału własnego:	Przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej				Kapitał akcjonariuszy niekontrolujących	Kapitał własny ogółem
	Kapitał podstawowy	Pozostałe kapitały rezerwowe	Zyski zatrzymane	Razem		
Na dzień 1 stycznia 2017	91 187	99 489	19 728	210 404	4 378	214 782
Zysk za okres	-	-	9 500	9 500	652	10 152
Inne całkowite dochody za okres	-	-	-	-	-	-
Dywidenda	-	-	-	-	-	-
Podział zysku za 2016 rok	-	3 589	-3 589	-	-	-
Nabycie udziałów niekontrolujących	-	-	-11	-11	-35	-46
Nabycie jednostek zależnych	-	-	-	-	163	163
Na dzień 31 grudnia 2017	91 187	103 078	25 628	219 893	5 158	225 051

za rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku

Pozycje kapitału własnego:	Przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej				Kapitał akcjonariuszy niekontrolujących	Kapitał własny ogółem
	Kapitał podstawowy	Pozostałe kapitały rezerwowe	Zyski zatrzymane	Razem		
Na dzień 1 stycznia 2016	91 187	91 412	34 325	216 924	4 603	221 527
Zysk za okres	-	-	-151	-151	535	384
Inne całkowite dochody za okres	-	-	-	-	-	-
Dywidenda	-	-	-6 383	-6 383	-742	-7 125
Podział zysku za 2015 rok	-	8 077	-8 077	-	-	-
Nabycie udziałów niekontrolujących	-	-	14	14	-18	-4
Na dzień 31 grudnia 2016	91 187	99 489	19 728	210 404	4 378	214 782

ZASADY (POLITYKI) RACHUNKOWOŚCI ORAZ DODATKOWE NOTY OBJAŚNIAJĄCE

1. INFORMACJE OGÓLNE

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej WASKO S.A. obejmuje rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku oraz zawiera dane porównawcze za rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku.

Grupa Kapitałowa WASKO S.A. („Grupa”) składa się z WASKO S.A. („jednostka dominująca”, „Grupa”) i jej spółek zależnych (patrz Nota 4).

WASKO S.A. została utworzona Aktem Notarialnym z dnia 16 listopada 1999 roku. Siedziba Grupy mieści się w Gliwicach, ul. Berbeckiego 6. WASKO S.A. jest spółką akcyjną, której akcje znajdują się w publicznym obrocie.

Jednostka dominująca jest wpisana do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy, X Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, pod numerem KRS0000026949.

Jednostce dominującej nadano numer statystyczny REGON 276703584.

Czas trwania jednostki dominującej oraz jednostek wchodzących w skład Grupy Kapitałowej jest nieoznaczony.

Podstawowym przedmiotem działania Grupy Kapitałowej jest:

- projektowanie, wdrażanie i integracja systemów informatycznych,
- projektowanie oraz budowa systemów informatycznych dla operatorów telekomunikacyjnych,
- przeprowadzanie audytów informatycznych i telekomunikacyjnych,
- projektowanie sieci transmisji danych oraz wdrażanie technologii sieciowych,
- przechowywanie, przetwarzanie i alokacja danych,
- dostarczanie sprzętu i infrastruktury informatycznej światowych producentów,
- usługi utrzymania i serwisu sprzętu komputerowego oraz infrastruktury informatycznej,
- serwis sprzętu komputerowego i oprogramowania,
- outsourcing w zakresie pełnej obsługi systemów informatycznych oraz asysty technicznej,
- budowa sieci transmisji danych oraz kompletnych stacji bazowych i linii radiowych,
- instalacja telewizji przemysłowej, systemów kontroli dostępu i systemów przeciwpożarowych,
- projektowanie oraz montaż aparatury kontrolno-pomiarowej i teletransmisyjnej,
- budowa systemów wspomaganie dowodzenia dla centrów powiadamiania ratunkowego integrujących działania pogotowia ratunkowego, policji, straży pożarnej oraz straży miejskiej,
- monitoring systemów przeciwpożarowych i włamaniovych,
- wykonywanie ekspertyz z zakresu ochrony środowiska oraz przeglądów ekologicznych,
- przeprowadzanie audytów projektów finansowanych ze środków pomocowych,
- e-learning,
- wdrażanie zintegrowanego systemu klasy ERP,
- usługi kolokacji szaf i serwerów,
- utrzymywanie internetowych serwisów informacyjnych Gmin i Powiatów.

W okresie, którego dotyczy niniejsze sprawozdanie, WASKO S.A. jak również żadna z jednostek zależnych nie połączyła się z żadną inną jednostką.

2. SKŁAD ZARZĄDU GRUPY

W skład Zarządu jednostki dominującej na dzień 31 grudnia 2017 roku wchodził:

Jarosław Zagórowski	- Prezes Zarządu
Michał Mental	- Członek Zarządu
Tomasz Macalik	- Członek Zarządu
Katarzyna Maksymowicz	- Członek Zarządu
Łukasz Miętła	- Członek Zarządu
Katarzyna Ekiert	- Członek Zarządu

W roku zakończonym 31 grudnia 2017 oraz do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania skład Zarządu ulegał następującym zmianom:

- dnia 27 czerwca 2017 roku na stanowisko Prezesa Zarządu został powołany Pan Jarosław Zagórowski
- dnia 23 stycznia 2018 Pani Katarzyna Ekiert – Członek Zarządu oraz Pani Katarzyna Maksymowicz – Członek Zarządu złożyły rezygnację z pełnionych przez nie funkcji, obie rezygnacje są skuteczne z dniem 23 stycznia 2018 roku
- również 23 stycznia 2018 roku powołano Pana Włodzimierza Sosnowskiego jako Członka Zarządu oraz Pana Rafała Stefanowskiego jako Członka Zarządu

W skład Zarządu Spółki na dzień publikacji niniejszego sprawozdania wchodził:

Jarosław Zagórowski	- Prezes Zarządu
Michał Mental	- Członek Zarządu
Tomasz Macalik	- Członek Zarządu
Łukasz Miętła	- Członek Zarządu
Włodzimierz Sosnowski	- Członek Zarządu
Rafał Stefanowski	- Członek Zarządu

3. ZATWIERDZENIE SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone do publikacji przez Zarząd jednostki dominującej w dniu 27 kwietnia 2018 roku.

4. SKŁAD GRUPY KAPITAŁOWEJ

Na dzień 31 grudnia 2017 roku oraz 31 grudnia 2016 roku w skład Grupy Kapitałowej WASKO S.A. wchodzi WASKO S.A. oraz następujące Spółki zależne i stowarzyszone:

<i>Jednostka</i>	<i>Siedziba</i>	<i>Zakres działalności</i>	<i>Udział w kapitale na dzień 31 grudnia 2017</i>	<i>Udział w kapitale na dzień 31 grudnia 2016</i>
Jednostki zależne				
COIG S.A.	Katowice	Kompleksowe, dedykowane usługi informatyczne	93,97%	93,95%
Gabos Software Sp. z o.o.	Gliwice	Kompleksowe, dedykowane usługi informatyczne	100,00%	100,00%
COIG-SOFTWARE Sp. z o.o.	Katowice	Usługi informatyczne	100,00%	100,00%
D2S Sp. z o.o.	Gliwice	Projektowanie, wykonawstwo sieci światłowodowych	100,00%	50,05%
SPC-1 Sp. z o.o.	Warszawa	Wykonanie w Polsce sieci GSM-R	100,00%	-
*LogicSynergy Sp. z o.o.	Kraków	Usługi w zakresie utility	93,97%	-
Jednostki stowarzyszone				
**ADVICOM Spółka z o.o.	Jastrzębie Zdrój ul. Leśna 4	Spółka stowarzyszona	23,44%	23,44%

*LogicSynergy Sp. z o.o. jest jednostką bezpośrednio zależną od COIG S.A.

**Udziały w jednostkach stowarzyszonych posiada COIG S.A.

Na dzień 31 grudnia 2017 roku oraz na dzień 31 grudnia 2016 roku udział w ogólnej liczbie głosów posiadany przez Spółkę w podmiotach zależnych i stowarzyszonych jest równy udziałowi Spółki w kapitałach tych jednostek.

4.1. ZMIANY W GRUPIE KAPITAŁOWEJ

W okresie zakończonym 31 grudnia 2017 roku WASKO S.A. zwiększyła swoje zaangażowanie w COIG S.A. do poziomu 93,97% nabywając akcje za łącznie 8 tys. zł. Jednostka dominująca nabyła 100% udziałów w SPC-1 Sp. z o.o. za łącznie 5 tys. zł. Spółka zależna COIG S.A. nabyła 100% udziałów w LogicSynergy Sp. z o.o. za łącznie 5 800 tys. zł.

5. ISTOTNE WARTOŚCI OPARTE NA PROFESJONALNYM OSĄDZIE I SZACUNKACH

5.1. PROFESJONALNY OSĄD

W procesie stosowania zasad (polityki) rachunkowości wobec zagadnień podanych poniżej, największe znaczenie, oprócz szacunków księgowych, miał profesjonalny osąd kierownictwa.

Klasyfikacja umów leasingowych

Grupa dokonuje klasyfikacji leasingu jako operacyjnego lub finansowego w oparciu o ocenę, w jakim zakresie ryzyko i pożytki z tytułu posiadania przedmiotu leasingu przypadają w udziale leasingodawcy, a w jakim leasingobiorcy. Ocena ta opiera się na treści ekonomicznej każdej transakcji.

Grupa użytkuje nieruchomości zlokalizowaną w Gliwicach na podstawie umowy, która klasyfikowana jest jako umowa najmu.

5.2. NIEPEWNOŚĆ SZACUNKÓW

Poniżej omówiono podstawowe założenia dotyczące przyszłości i inne kluczowe źródła niepewności występujące na dzień bilansowy, z którymi związane jest istotne ryzyko znaczącej korekty wartości bilansowych aktywów i zobowiązań w następnym roku finansowym.

Test na utratę wartości firmy

Grupa przeprowadziła testy na utratę wartości firmy zidentyfikowanej na skutek transakcji połączenia spółek WASKO S.A. oraz HOGA.PL S.A., które miało miejsce w 2006 roku. Wymagało to oszacowania wartości użytkowej ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego została przypisana wartość firmy. Założenia przyjęte do wyliczenia wartości firmy zostały opisane w nocie nr 24. Oszacowanie wartości użytkowej polega na ustaleniu przyszłych przepływów pieniężnych generowanych przez ośrodek wypracowujący środki pieniężne i wymaga ustalenia stopy dyskontowej do zastosowania w celu obliczenia bieżącej wartości tych przepływów.

Utrata wartości prac badawczo rozwojowych

Na każdy dzień bilansowy Grupa analizuje przesłanki utraty wartości prac badawczo rozwojowych (w tym również składników nieoddanych jeszcze do użytkowania) oraz jeśli to wymagane przeprowadza test na utratę ich wartości. Dokładna polityka testów na utratę wartości aktywów trwałych, w tym prac badawczo rozwojowych opisana została w nocie 9.10 istotnych zasad rachunkowości.

Wycena rezerw

Rezerwy z tytułu świadczeń pracowniczych zostały oszacowane za pomocą metod aktuarialnych.

Rezerwy z tytułu napraw gwarancyjnych zostały oszacowane w oparciu o wskaźniki ustalone na podstawie danych historycznych. Wskaźniki są wyznaczane jako relacja poniesionych kosztów napraw gwarancyjnych w okresie do wartości sprzedaży produktów, towarów objętych gwarancją.

Dla działalności handlowej, rezerwa jest ustalana dla przychodów, dla której obsługa gwarancyjna leży po stronie WASKO S.A. Wysokość tej rezerwy ustalana jest na poziomie około 1% wartości przychodów z działalności handlowej.

W przypadku wystąpienia istotnego prawdopodobieństwa naliczenia przez odbiorcę kary za opóźnienie w realizacji przedmiotu umowy spowodowane z winy Grupy, wysokość rezerw szacowana jest na podstawie zapisów umownych, w szczególności na podstawie zapisanej w danej umowie wartości kary za dany okres opóźnienia. Szczegóły dotyczące wartości oszacowanych w ten sposób rezerw zostały zaprezentowane w nocie 37.4 dodatkowych informacji i objaśnień.

Składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego

Grupa rozpoznaje składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego bazując na założeniu, że w przyszłości zostanie osiągnięty zysk podatkowy pozwalający na jego wykorzystanie. Pogorszenie uzyskiwanych wyników podatkowych w przyszłości mogłoby spowodować, że założenie to stałoby się nieuzasadnione.

Ujmowanie przychodów

Grupa stosuje metodę procentowego zaawansowania prac przy rozliczaniu kontraktów długoterminowych. Stosowanie tej metody opiera się na szacowaniu przez Grupę proporcji dotychczas wykonanych prac do całości usług do wykonania. Jeśli na podstawie analizy wynika, iż szacunkowe koszty całkowite kontraktu przewyższą wiarygodne przychody z kontraktu (tzn. całkowity wynik na kontrakcie będzie stratą), wtedy cała strata na kontrakcie rozpoznawana jest w danym okresie obrotowym. Rezerwy na szacowane straty wykazuje się jako „Pozostałe rezerwy” długo lub krótkoterminowe.

Jeżeli nie można w wiarygodny sposób oszacować wyniku na kontrakcie to przychody ujmuje się wyłącznie do wysokości poniesionych kosztów, dla których istnieje prawdopodobieństwo ich odzyskania. Koszty z tytułu kontraktu ujmuje się jako koszty tego okresu, w którym zostały poniesione.

Stawki amortyzacyjne

Wysokość stawek amortyzacyjnych ustalana jest na podstawie przewidywanego okresu ekonomicznej użyteczności składników rzeczowego majątku trwałego oraz wartości niematerialnych. Grupa corocznie dokonuje weryfikacji przyjętych okresów ekonomicznej użyteczności na podstawie bieżących szacunków.

6. PODSTAWA SPORZĄDZENIA SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z zasadą kosztu historycznego, z wyjątkiem aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży oraz aktywów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez wynik finansowy.

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe jest przedstawione w złotych („PLN”), a wszystkie wartości, o ile nie wskazano inaczej, podane są w tysiącach PLN.

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez jednostki Grupy w dającej się przewidzieć przyszłości, w okresie co najmniej 12 miesięcy od dnia bilansowego, czyli 31 grudnia 2017 roku. Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie stwierdza się istnienia okoliczności wskazujących na zagrożenie kontynuowania działalności przez jednostki Grupy w okresie co najmniej 12 miesięcy po dniu bilansowym na skutek zamierzonego lub przymusowego zaniechania bądź istotnego ograniczenia przez nie dotychczasowej działalności.

6.1. OŚWIADCZENIE O ZGODNOŚCI

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej („MSSF”) oraz MSSF zatwierdzonymi przez UE. Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania do publikacji, biorąc pod uwagę toczący się w UE proces wprowadzania standardów MSSF oraz prowadzoną przez Grupę działalność, w zakresie stosowanych przez Grupę zasad rachunkowości nie ma różnicy między standardami MSSF, które weszły w życie, a standardami MSSF zatwierdzonymi przez UE.

MSSF obejmują standardy i interpretacje zaakceptowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości („RMSR”) oraz Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości finansowej („KMSF”).

Niektóre jednostki Grupy prowadzą swoje księgi rachunkowe zgodnie z polityką (zasadami) rachunkowości określonymi przez Ustawę z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości, Dz. U. nr 2342 z 2017 r. („Ustawa”) z późniejszymi zmianami i wydanymi na jej podstawie przepisami („polskie standardy rachunkowości”). Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zawiera korekty nie

zawarte w księgach rachunkowych jednostek Grupy wprowadzone w celu doprowadzenia sprawozdań finansowych tych jednostek do zgodności z MSSF.

6.2. WALUTA POMIARU I WALUTA SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

Walutą pomiaru Grupy i walutą sprawozdawczą niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego jest złoty polski.

7. ZMIANY STOSOWANYCH ZASAD RACHUNKOWOŚCI

Zasady (polityki) rachunkowości zastosowane do sporządzenia sprawozdania finansowego są spójne z tymi, które zastosowano przy sporządzaniu sprawozdania finansowego Grupy za rok zakończony 31 grudnia 2016 roku.

Grupa nie zdecydowała się na wcześniejsze zastosowanie żadnego standardu, interpretacji lub zmiany, która została opublikowana, lecz nie weszła dotychczas w życie.

8. NOWE STANDARDY I INTERPRETACJE, KTÓRE ZOSTAŁY OPUBLIKOWANE, A NIE WESZŁY JESZCZE W ŻYCIE

Następujące standardy i interpretacje zostały wydane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości lub Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej, a nie weszły jeszcze w życie:

- MSSF 15 Przychody z umów z klientami (opublikowano dnia 28 maja 2014 roku), obejmujący zmiany do MSSF 15 Data wejścia w życie MSSF 15 (opublikowano dnia 11 września 2015 roku) – mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później,
- Zmiany do MSSF 1 Zastosowanie Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej po raz pierwszy będące częścią Zmian wynikających z przeglądu MSSF 2014-2016 (opublikowano dnia 8 grudnia 2016 roku) – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później,
- MSSF 9 Instrumenty Finansowe (opublikowano dnia 24 lipca 2014 roku) – mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później,
- Zmiany do MSR 28 Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach będące częścią Zmian wynikających z przeglądu MSSF 2014-2016 (opublikowano dnia 8 grudnia 2016 roku) – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później,
- MSSF 16 Leasing (opublikowano dnia 13 stycznia 2016 roku) - mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2019 roku lub później,
- Zmiany do MSSF 4: Zastosowanie MSSF 9 „Instrumenty finansowe” łącznie z MSSF 4 „Umowy ubezpieczeniowe” (opublikowane dnia 12 września 2016) – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później,
- Wyjaśnienia do MSSF 15 Przychody z tytułu umów z klientami (opublikowano dnia 12 kwietnia 2016) – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później,
- MSSF 14 Regulacyjne rozliczenia międzyokresowe (opublikowano dnia 30 stycznia 2014 roku) – zgodnie z decyzją Komisji Europejskiej proces zatwierdzenia standardu w wersji wstępnej nie zostanie zainicjowany przed ukazaniem się standardu w wersji ostatecznej - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzony przez UE – mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2016 roku lub później,
- Zmiany do MSSF 10 i MSR 28 Transakcje sprzedaży lub wniesienia aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostką stowarzyszoną lub wspólnym przedsięwzięciem (opublikowano dnia 11 września 2014 roku) – prace prowadzące do zatwierdzenia niniejszych zmian zostały przez UE odłożone bezterminowo - termin wejścia w życie został odroczony przez RMSR na czas nieokreślony,
- MSSF 17 Umowy ubezpieczeniowe (opublikowano dnia 18 maja 2017) – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2021 roku lub później – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE,

- Zmiany do MFFS 2 Klasyfikacja i wycena transakcji płatności na bazie akcji (opublikowano dnia 20 czerwca 2016) – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później,
- Zmiany do MSR 40 Przeniesienie nieruchomości inwestycyjnej (opublikowano dnia 8 grudnia 2016) – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE,
- Zmiany do MSSF 9 Kontrakty z cechami przedpłat z ujemną rekompensatą (opublikowano dnia 12 października 2017) – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2019 roku lub później – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE,
- Zmiany do MSR 28 Długoterminowe udziały w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach (opublikowano dnia 12 października 2017) – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2019 roku lub później – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE,
- Zmiany wynikające z przeglądu MSSF 2015-2017 dotyczące 4 standardów: MSSF 3, MSSF 11, MSR 12 oraz MSR 23 (opublikowane 12 grudnia 2017) – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2019 roku lub później – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE,
- Zmiany do MSSF 19 Zmiana, ograniczenie lub rozliczenie programu (opublikowano dnia 7 lutego 2018) – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2019 roku lub później – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE,
- Interpretacja KIMSF 22 „Transakcje w walucie obcej oraz zaliczki” (opublikowano dnia 8 grudnia 2016) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzona przez UE – interpretacja ma zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później,
- Interpretacja KIMSF 23 „Niepewność związana z ujmowaniem podatku dochodowego” (opublikowano dnia 7 czerwca 2017) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzona przez UE – interpretacja ma zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2019 roku lub później.

Zarząd nie przewiduje, aby wprowadzenie powyższych standardów oraz interpretacji miało istotny wpływ na stosowane przez Spółkę zasady (politykę) rachunkowości.

9. ISTOTNE ZASADY RACHUNKOWOŚCI

9.1. ZASADY KONSOLIDACJI

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe obejmuje sprawozdanie finansowe WASKO S.A. z siedzibą w Gliwicach, ul. Berbeckiego 6, 44-100 Gliwice oraz sprawozdania finansowe jej jednostek zależnych sporządzone każdorazowo za rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku. Sprawozdania finansowe jednostek zależnych po uwzględnieniu korekt doprowadzających do zgodności z MSSF sporządzane są za ten sam okres sprawozdawczy co sprawozdanie jednostki dominującej, przy wykorzystaniu spójnych zasad rachunkowości, w oparciu o jednolite zasady rachunkowości zastosowane dla transakcji i zdarzeń gospodarczych o podobnym charakterze.

Wszystkie znaczące salda i transakcje pomiędzy jednostkami Grupy, w tym niezrealizowane zyski wynikające z transakcji w ramach Grupy, zostały w całości wyeliminowane. Niezrealizowane straty są eliminowane, chyba że dowodzą wystąpienia utraty wartości.

Jednostki zależne podlegają konsolidacji w okresie od dnia objęcia nad nimi kontroli przez jednostkę dominującą ma miejsce wtedy, gdy posiada ona bezpośrednio lub pośrednio, poprzez swoje jednostki zależne, więcej niż połowę liczby głosów w danej spółce, chyba że możliwe jest do udowodnienia, że taka własność nie stanowi o sprawowaniu kontroli. Sprawowanie kontroli ma miejsce również wtedy, gdy Grupa ma możliwość wpływania na politykę finansową i operacyjną danej jednostki.

9.2. INWESTYCJE W JEDNOSTKACH STOWARZYSZONYCH

Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych są ujmowane metodą praw własności. Są to jednostki, na które jednostka dominująca bezpośrednio lub poprzez spółki zależne wywiera znaczący wpływ i które nie są ani jej jednostkami zależnymi, ani wspólnymi przedsięwzięciami.

Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych są wykazywane w bilansie według ceny nabycia powiększonej o późniejsze zmiany udziału jednostki dominującej w aktywach netto tych jednostek, pomniejszonej o ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości. Rachunek zysków i strat odzwierciedla udział w wynikach działalności jednostek stowarzyszonych. W przypadku zmiany ujętej bezpośrednio w kapitale własnym jednostek stowarzyszonych, jednostka dominująca ujmuje swój udział w każdej zmianie i ujawnia go, jeśli jest to zasadne, w sprawozdaniu ze zmian w kapitale własnym.

9.3. PRZELICZANIE POZYCJI WYRAŻONYCH W WALUCIE OBCEJ

Transakcje wyrażone w walutach innych niż polski złoty są przeliczane na złote polskie przy zastosowaniu kursu obowiązującego w dniu zawarcia transakcji.

Na dzień bilansowy aktywa i zobowiązania pieniężne wyrażone w walutach innych niż polski złoty są przeliczane na złote polskie przy zastosowaniu odpowiednio obowiązującego na koniec okresu sprawozdawczego średniego kursu ustalonego dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski. Powstałe z przeliczenia różnice kursowe ujmowane są odpowiednio w pozycji przychodów (kosztów) finansowych lub, w przypadkach określonych zasadami (polityką) rachunkowości, kapitalizowane w wartości aktywów. Aktywa i zobowiązania niepieniężne ujmowane według kosztu historycznego wyrażonego w walucie obcej są wykazywane po kursie historycznym z dnia transakcji. Aktywa i zobowiązania niepieniężne ujmowane według wartości godziwej wyrażonej w walucie obcej są przeliczane po kursie z dnia dokonania wyceny do wartości godziwej.

Następujące kursy zostały przyjęte dla potrzeb wyceny bilansowej:

Kursy przyjęte dla potrzeb wyceny bilansowej	31 grudnia 2017	31 grudnia 2016
USD	3,4813	4,1793
EUR	4,1709	4,4240

9.4. RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE

Rzeczowe aktywa trwałe wykazywane są według ceny nabycia/kosztu wytworzenia pomniejszonych o umorzenie oraz odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Wartość początkowa środków trwałych obejmuje ich cenę nabycia powiększoną o wszystkie koszty bezpośrednio związane z zakupem i przystosowaniem składnika majątku do stanu zdatnego do używania. Po ujęciu początkowym, rzeczowe aktywa trwałe są wykazywane w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia pomniejszonym o umorzenie i odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. W skład kosztu wchodzi również koszt wymiany części składowych maszyn i urządzeń w momencie poniesienia, jeśli spełnione są kryteria rozpoznania. Koszty poniesione po dacie oddania środka trwałego do używania, takie jak koszty konserwacji i napraw, obciążają rachunek zysków i strat w momencie ich poniesienia.

Środki trwałe w momencie ich nabycia zostają podzielone na części składowe będące pozycjami o istotnej wartości, do których można przyporządkować odrębny okres ekonomicznej użyteczności. Częścią składową są również koszty generalnych remontów.

Amortyzacja jest naliczana metodą liniową przez szacowany okres użytkowania danego składnika aktywów, wynoszący:

Typ	Okres
Budynki i budowle	10 – 40 lat
Maszyny i urządzenia techniczne	4-5 lat
Urządzenia biurowe	4 lata
Środki transportu	5 lat
Komputery	4-5 lat
Inwestycje w obcych środkach trwałych	10 lat

Dana pozycja rzeczowych aktywów trwałych może zostać usunięta z bilansu po dokonaniu jej zbycia lub w przypadku, gdy nie są spodziewane żadne ekonomiczne korzyści wynikające z dalszego użytkowania takiego składnika aktywów. Wszelkie zyski lub straty wynikające z usunięcia danego składnika aktywów z bilansu (obliczone jako różnica pomiędzy ewentualnymi wpływami ze sprzedaży netto a wartością bilansową danej pozycji) są ujmowane w rachunku zysków i strat w okresie, w którym dokonano takiego usunięcia.

Inwestycje rozpoczęte dotyczą środków trwałych będących w toku budowy lub montażu i są wykazywane według cen nabycia lub kosztu wytworzenia pomniejszonych o ewentualne odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Środki trwałe w budowie nie podlegają amortyzacji do czasu zakończenia budowy i przekazania środka trwałego do używania.

Wartość końcową, okres użytkowania oraz metodę amortyzacji składników aktywów weryfikuje się raz do roku i w razie konieczności – koryguje z efektem od początku następnego roku obrotowego.

9.5. NIERUCHOMOŚCI INWESTYCYJNE

Nieruchomości inwestycyjne są ujmowane według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia z uwzględnieniem kosztów transakcji. Po początkowym ujęciu wartość nieruchomości inwestycyjnych pomniejszana jest o umorzenie i odpisy z tytułu utraty wartości.

Nieruchomości inwestycyjne są usuwane z bilansu w przypadku ich zbycia lub w przypadku stałego wycofania danej nieruchomości inwestycyjnej z użytkowania, gdy nie są spodziewane żadne przyszłe korzyści z jej sprzedaży. Wszelkie zyski lub straty wynikające z usunięcia nieruchomości inwestycyjnej z bilansu są ujmowane w zysku lub stracie w tym okresie, w którym dokonano takiego usunięcia.

Przeniesienia aktywów do nieruchomości inwestycyjnych dokonuje się tylko wówczas, gdy następuje zmiana sposobu ich użytkowania potwierdzona przez zakończenie użytkowania składnika aktywów przez właściciela lub zawarcie umowy leasingu operacyjnego. Jeżeli składnik aktywów wykorzystywany przez właściciela - Grupę staje się nieruchomością inwestycyjną,

Grupa stosuje zasady opisane w części Rzeczowe aktywa trwałe aż do dnia zmiany sposobu użytkowania tej nieruchomości.

9.6. AKTYWA TRWAŁE PRZEZNACZONE DO SPRZEDAŻY

Składnik aktywów trwałych (lub grupa do zbycia) jest klasyfikowany jako przeznaczony do sprzedaży, jeśli jego wartość bilansowa zostanie odzyskana przede wszystkim w drodze transakcji sprzedaży, a nie poprzez dalsze wykorzystanie. Sytuacja taka ma miejsce, gdy składnik aktywów jest dostępny do natychmiastowej sprzedaży w jego bieżącym stanie z uwzględnieniem jedynie normalnych i zwyczajowo przyjętych warunków dla sprzedaży tego typu aktywów oraz jego sprzedaż jest wysoce prawdopodobna. Sprzedaż jest wysoce prawdopodobna, gdy przedstawiciele odpowiedniego poziomu kierownictwa są zdecydowani na wypełnienie planu sprzedaży składnika aktywów oraz aktywny program znalezienia nabywcy i zakończenia planu został rozpoczęty. Ponadto składnik aktywów musi być aktywnie oferowany na sprzedaż po cenie, która jest racjonalna w odniesieniu do jego bieżącej wartości godziwej. Dodatkowo należy oczekiwać że sprzedaż zostanie zakończona w terminie jednego roku od dnia klasyfikacji.

Aktywa trwałe zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży wyceniane są w kwocie niższej z jego wartości bilansowej i wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży.

9.7. WARTOŚCI NIEMATERIALNE

Wartości niematerialne nabyte w oddzielnej transakcji lub wytworzone (jeżeli spełniają warunki rozpoznania dla kosztów prac badawczych i rozwojowych) początkowo wycenia się w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia. Cena nabycia wartości niematerialnych nabytych w transakcji połączenia jednostek gospodarczych jest równa ich wartości godziwej na dzień połączenia. Po ujęciu początkowym, wartości niematerialne są wykazywane w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia pomniejszonym o umorzenie i odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Nakłady poniesione na wartości niematerialne wytworzone we własnym zakresie, z wyjątkiem aktywowanych nakładów poniesionych na prace rozwojowe, nie są aktywowane i są ujmowane w kosztach okresu, w którym zostały poniesione.

Grupa ustala, czy okres użytkowania wartości niematerialnych jest ograniczony czy nieokreślony. Wartości niematerialne o ograniczonym okresie użytkowania są amortyzowane przez okres użytkowania oraz poddawane testom na utratę wartości każdorazowo, gdy istnieją przesłanki wskazujące na utratę ich wartości. Okres i metoda amortyzacji wartości niematerialnych o ograniczonym okresie użytkowania są weryfikowane przynajmniej na koniec każdego roku obrotowego. Zmiany w oczekiwanym okresie użytkowania lub oczekiwanym sposobie konsumowania korzyści ekonomicznych pochodzących z danego składnika aktywów są ujmowane poprzez zmianę odpowiednio okresu lub metody amortyzacji i traktowane jak zmiany wartości szacunkowych. Odpis amortyzacyjny składników wartości niematerialnych o ograniczonym okresie użytkowania ujmuje się w rachunku zysków i strat w ciężar tej kategorii, która odpowiada funkcji danego składnika wartości niematerialnych.

Wartości niematerialne o nieokreślonym okresie użytkowania oraz te, które nie są użytkowane są corocznie poddawane weryfikacji pod kątem ewentualnej utraty wartości, w odniesieniu do poszczególnych aktywów lub na poziomie ośrodka wypracowującego środki pieniężne.

Koszty prac badawczych i rozwojowych

Koszty prac badawczych są ujmowane w rachunku zysków i strat w momencie poniesienia. Nakłady poniesione na prace rozwojowe wykonane w ramach danego przedsięwzięcia są przenoszone na kolejny okres, jeżeli można uznać, że zostaną one w przyszłości odzyskane. Po początkowym ujęciu nakładów na prace rozwojowe, stosuje się model kosztu historycznego wymagający, aby składniki aktywów były ujmowane według cen nabycia pomniejszonych o skumulowaną amortyzację i skumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Wszelkie nakłady przeniesione na kolejny okres są amortyzowane przez przewidywany okres uzyskiwania przychodów ze sprzedaży z danego przedsięwzięcia.

Koszty prac rozwojowych są poddawane ocenie pod kątem ewentualnej utraty wartości corocznie – jeśli składnik aktywów nie został jeszcze oddany do użytkowania, lub częściej – gdy

w ciągu okresu sprawozdawczego pojawi się przesłanka utraty wartości wskazująca na to, że ich wartość bilansowa może nie być możliwa do odzyskania.

Podsumowanie zasad stosowanych w odniesieniu do wartości niematerialnych Grupy przedstawia się następująco:

	Koszty prac rozwojowych	Oprogramowanie komputerowe	Znak towarowy
Okresy użytkowania	5 lat	2-8 lat	5 lat
Wykorzystana metoda amortyzacji	metoda liniowa	metoda liniowa	metoda liniowa
Wewnętrznie wytworzone lub nabyte	Wewnętrznie wytworzone	Nabyte	Nabyte

Coroczna weryfikacja pod kątem utraty wartości (w tym również w przypadku składników nie oddanych jeszcze do użytkowania) oraz w przypadku istnienia przesłanki wskazującej na utratę wartości.

Zyski lub straty wynikające z usunięcia wartości niematerialnych z bilansu są wyceniane według różnicy pomiędzy wpływami ze sprzedaży netto a wartością bilansową danego składnika aktywów i są ujmowane w rachunku zysków i strat w momencie ich usunięcia z bilansu.

9.8. WARTOŚĆ FIRMY

Wartość firmy z tytułu przejęcia jednostki jest początkowo ujmowana według ceny nabycia stanowiącej kwotę nadwyżki sumy:

- (i) przekazanej zapłaty,
- (ii) kwoty wszelkich niekontrolujących udziałów w jednostce przejmowanej oraz
- (iii) w przypadku połączenia jednostek realizowanego etapami wartości godziwej na dzień przejęcia udziału w kapitale jednostki przejmowanej, należącego poprzednio do jednostki przejmującej.

nad kwotą netto ustaloną na dzień przejęcia wartości możliwych do zidentyfikowania nabytych aktywów i przejętych zobowiązań.

Po początkowym ujęciu, wartość firmy jest wykazywana według ceny nabycia pomniejszonej o wszelkie skumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Test na utratę wartości przeprowadza się raz na rok lub częściej, jeśli wystąpią ku temu przesłanki. Wartość firmy nie podlega amortyzacji.

Na dzień przejęcia nabyta wartość firmy jest alokowana do każdego z ośrodków wypracowujących środki pieniężne, które mogą skorzystać z synergii połączenia. Każdy ośrodek, lub zespół ośrodków, do którego została przypisana wartość firmy:

- odpowiada najniższemu poziomowi w Grupie, na którym wartość firmy jest monitorowana na wewnętrzne potrzeby zarządcze oraz
- jest nie większy niż jeden segment operacyjny określony zgodnie z MSSF 8 Segmenty operacyjne.

Odpis z tytułu utraty wartości ustalany jest poprzez oszacowanie odzyskiwalnej wartości ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego została alokowana dana wartość firmy. W przypadku, gdy odzyskiwalna wartość ośrodka wypracowującego środki pieniężne jest niższa niż wartość bilansowa, ujęty zostaje odpis z tytułu utraty wartości. W przypadku, gdy wartość firmy stanowi część ośrodka wypracowującego środki pieniężne i dokonana zostanie sprzedaż części działalności w ramach tego ośrodka, przy ustalaniu zysków lub strat ze sprzedaży takiej działalności wartość firmy związana ze sprzedaną działalnością zostaje włączona do jej wartości bilansowej. W takich okolicznościach sprzedana wartość firmy jest ustalana na podstawie względnej wartości sprzedanej działalności i wartości zachowanej części ośrodka wypracowującego środki pieniężne.

9.9. LEASING

Grupa jako leasingobiorca

Umowy leasingu finansowego, które przenoszą na Grupę zasadniczo całe ryzyko i korzyści wynikające z posiadania przedmiotu leasingu, są ujmowane w bilansie na dzień rozpoczęcia leasingu według niższej z następujących dwóch wartości: wartości godziwej środka trwałego stanowiącego przedmiot leasingu lub wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych. Opłaty leasingowe są rozdzielane pomiędzy koszty finansowe i zmniejszenie salda zobowiązania z tytułu leasingu, w sposób umożliwiający uzyskanie stałej stopy odsetek od pozostałego do spłaty zobowiązania. Koszty finansowe są ujmowane bezpośrednio w ciężar rachunku zysków i strat, chyba, że spełnione są wymogi kapitalizacji.

Środki trwałe użytkowane na mocy umów leasingu finansowego są amortyzowane przez krótszy z dwóch okresów: szacowany okres użytkowania środka trwałego lub okres leasingu.

Umowy leasingowe, zgodnie, z którymi leasingodawca zachowuje zasadniczo całe ryzyko i wszystkie pożytki wynikające z posiadania przedmiotu leasingu, zaliczane są do umów leasingu operacyjnego. Opłaty leasingowe z tytułu leasingu operacyjnego oraz późniejsze raty leasingowe ujmowane są jako koszty w rachunku zysków i strat metodą liniową przez okres trwania leasingu.

Grupa jako leasingodawca

Umowy leasingowe, zgodnie z którymi Grupa zachowuje zasadniczo całe ryzyko i wszystkie pożytki wynikające z posiadania przedmiotu leasingu, zaliczane są do umów leasingu operacyjnego. Początkowe koszty bezpośrednio poniesione w toku negocjowania umów leasingu operacyjnego dodaje się do wartości bilansowej środka stanowiącego przedmiot leasingu i ujmuje przez okres trwania leasingu na tej samej podstawie, co przychody z tytułu wynajmu. Warunkowe opłaty leasingowe są ujmowane jako przychód w okresie, w którym staną się należne.

9.10. UTRATA WARTOŚCI NIEFINANSOWYCH AKTYWÓW TRWAŁYCH

Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia, czy istnieją jakiegokolwiek przesłanki wskazujące na to, że mogła nastąpić utrata wartości któregoś ze składników niefinansowych aktywów trwałych. W razie stwierdzenia, że przesłanki takie zachodzą, lub w razie konieczności przeprowadzenia corocznego testu sprawdzającego, czy nastąpiła utrata wartości, Grupa dokonuje oszacowania wartości odzyskiwalnej danego składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego dany składnik aktywów należy.

Wartość odzyskiwalna składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne odpowiada wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży tego składnika aktywów lub odpowiednio ośrodka wypracowującego środki pieniężne, lub jego wartości użytkowej, zależnie od tego, która z nich jest wyższa. Wartość tę ustala się dla poszczególnych aktywów, chyba że dany składnik aktywów nie generuje samodzielnie wpływów pieniężnych, które w większości są niezależne od tych, które są generowane przez inne aktywa lub grupy aktywów. Jeśli wartość bilansowa składnika aktywów jest wyższa niż jego wartość odzyskiwalna, ma miejsce utrata wartości i dokonuje się wówczas odpisu do ustalonej wartości odzyskiwalnej. Przy szacowaniu wartości użytkowej prognozowane przepływy pieniężne są dyskontowane do ich wartości bieżącej przy zastosowaniu stopy dyskontowej przed uwzględnieniem skutków opodatkowania, która odzwierciedla bieżące rynkowe oszacowanie wartości pieniądza w czasie oraz ryzyko typowe dla danego składnika aktywów. Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości składników majątkowych używanych w działalności kontynuowanej ujmuje się w tych kategoriach kosztów, które odpowiadają funkcji składnika aktywów, w przypadku którego stwierdzono utratę wartości.

Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia, czy występują przesłanki wskazujące na to, że odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości, który był ujęty w okresach poprzednich w odniesieniu do danego składnika aktywów jest zbędny, lub czy powinien zostać zmniejszony. Jeżeli takie przesłanki występują, Grupa szacuje wartość odzyskiwalną tego składnika aktywów. Poprzednio ujęty odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości ulega odwróceniu wtedy i tylko wtedy, gdy od czasu ujęcia ostatniego odpisu aktualizującego nastąpiła zmiana wartości szacunkowych stosowanych do ustalenia wartości odzyskiwalnej danego składnika aktywów. W takim przypadku, podwyższa się wartość bilansową składnika aktywów do wysokości jego wartości

odzyskiwalnej. Podwyższona kwota nie może przekroczyć wartości bilansowej składnika aktywów, jaka zostałaby ustalona (po odjęciu umorzenia), gdyby w ubiegłych latach w ogóle nie ujęto odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości w odniesieniu do tego składnika aktywów. Odwrócenie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości składnika aktywów ujmuje się niezwłocznie jako przychód w rachunku zysków i strat. Po odwróceniu odpisu aktualizującego, w kolejnych okresach odpis amortyzacyjny dotyczący danego składnika jest korygowany w sposób, który pozwala w ciągu pozostałego okresu użytkowania tego składnika aktywów dokonywać systematycznego odpisania jego zweryfikowanej wartości bilansowej pomniejszonej o wartość końcową.

9.11. KOSZTY FINANSOWANIA ZEWNĘTRZNEGO

Koszty finansowania zewnętrznego są kapitalizowane jako część kosztu wytworzenia środków trwałych. Na koszty finansowania zewnętrznego składają się odsetki wyliczone przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej, obciążenia finansowe z tytułu umów leasingu finansowego oraz różnice kursowe powstałe w związku z finansowaniem zewnętrznym do wysokości odpowiadającej korekcie kosztu odsetek.

9.12. AKTYWA FINANSOWE

Aktywa finansowe dzielone są na następujące kategorie:

- Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności,
- Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- Pożyczki udzielone i należności,
- Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży.

Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności są to aktywa finansowe niebędące instrumentami pochodnymi, o określonych lub możliwych do określenia płatnościach oraz ustalonym terminie wymagalności, które Grupa zamierza i ma możliwość utrzymać w posiadaniu do tego czasu, inne niż:

- wyznaczone przy początkowym ujęciu jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- wyznaczone jako dostępne do sprzedaży,
- spełniające definicję pożyczek i należności.

Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności wyceniane są według zamortyzowanego kosztu przy użyciu metody efektywnej stopy procentowej. Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności kwalifikowane są jako aktywa długoterminowe, jeżeli ich zapadalność przekracza 12 miesięcy od dnia bilansowego.

Składnikiem aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy jest składnik spełniający jeden z poniższych warunków:

a) Jest klasyfikowany jako przeznaczony do obrotu. Składniki aktywów finansowych kwalifikuje się jako przeznaczone do obrotu, jeśli są:

- nabyte głównie w celu sprzedaży w krótkim terminie,
- częścią portfela określonych instrumentów finansowych zarządzanych łącznie i co do których istnieje prawdopodobieństwo uzyskania zysku w krótkim terminie,
- instrumentami pochodnymi, z wyłączeniem instrumentów pochodnych będących elementem rachunkowości zabezpieczeń oraz umów gwarancji finansowych,

b) Został zgodnie z MSR 39 zakwalifikowany do tej kategorii w momencie początkowego ujęcia.

Instrumenty pochodne są również klasyfikowane jako przeznaczone do obrotu, chyba że są to instrumenty uznane za efektywne instrumenty zabezpieczające lub umowy gwarancji finansowych.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy są wyceniane w wartości godziwej uwzględniając ich wartość rynkową na dzień bilansowy bez uwzględnienia kosztów transakcji sprzedaży. Zmiany wartości tych instrumentów finansowych ujmowane są w rachunku zysków i strat jako przychody lub koszty finansowe. Jeżeli kontrakt zawiera jeden lub więcej wbudowanych instrumentów pochodnych, cały kontrakt może zostać zakwalifikowany do kategorii aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy. Nie

dotyczy to przypadków, gdy wbudowany instrument pochodny nie wpływa istotnie na przepływy pieniężne z kontraktu lub wydzielenie wbudowanych instrumentów pochodnych jest wyraźnie zakazane. Aktywa finansowe mogą być przy pierwotnym ujęciu zakwalifikowane do kategorii wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, jeżeli poniższe kryteria są spełnione: (i) taka kwalifikacja eliminuje lub znacząco obniża niespójność traktowania, gdy zarówno wycena jak i zasady rozpoznawania strat lub zysków podlegają innym regulacjom; lub (ii) aktywa są częścią grupy aktywów finansowych, które są zarządzane i oceniane w oparciu o wartość godziwą, zgodnie z udokumentowaną strategią zarządzania ryzykiem; lub (iii) aktywa finansowe zawierają wbudowane instrumenty pochodne, które powinny być oddzielnie ujmowane.

Pożyczki udzielone i należności to niezaliczane do instrumentów pochodnych aktywa finansowe o ustalonych lub możliwych do ustalenia płatnościach, nienotowane na aktywnym rynku. Zalicza się je do aktywów obrotowych, o ile termin ich wymagalności nie przekracza 12 miesięcy od dnia bilansowego. Pożyczki udzielone i należności o terminie wymagalności przekraczającym 12 miesięcy od dnia bilansowego zalicza się do aktywów trwałych.

Wszystkie pozostałe aktywa finansowe są aktywami finansowymi dostępnymi do sprzedaży. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży są ujmowane według wartości godziwej, bez potrącania kosztów transakcji, z uwzględnieniem wartości rynkowej na dzień bilansowy. W przypadku braku notowań giełdowych na aktywnym rynku i braku możliwości wiarygodnego określenia ich wartości godziwej metodami alternatywnymi, aktywa finansowe dostępne do sprzedaży wyceniane są w cenie nabycia skorygowanej o odpis z tytułu utraty wartości. Dodatnią i ujemną różnicę pomiędzy wartością godziwą aktywów dostępnych do sprzedaży (jeśli istnieje cena rynkowa ustalona na aktywnym rynku regulowanym albo których wartość godziwa może być ustalona w inny wiarygodny sposób) a ich ceną nabycia, po pomniejszeniu o podatek odroczony, odnosi się w poczet innych całkowitych dochodów. Spadek wartości aktywów dostępnych do sprzedaży spowodowany utratą wartości odnosi się do rachunku zysków i strat jako koszt finansowy.

Nabycie i sprzedaż aktywów finansowych rozpoznawane są na dzień dokonania transakcji. W momencie początkowego ujęcia składnik aktywów finansowych wycenia się w wartości godziwej, powiększonej, w przypadku składnika aktywów niekwalifikowanego jako wyceniony w wartości godziwej przez wynik finansowy, o koszty transakcji, które mogą być bezpośrednio przypisane do nabycia.

Składnik aktywów finansowych zostaje usunięty z bilansu, gdy Grupa traci kontrolę nad prawami umownymi składającymi się na dany instrument finansowy; zazwyczaj ma to miejsce w przypadku sprzedaży instrumentu lub gdy wszystkie przepływy środków pieniężnych przypisane danemu instrumentowi przechodzą na niezależną stronę trzecią.

9.13. UTRATA WARTOŚCI AKTYWÓW FINANSOWYCH

Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych.

9.13.1. AKTYWA UJMOWANE WEDŁUG ZAMORTYZOWANEGO KOSZTU

Jeżeli istnieją obiektywne przesłanki na to, że została poniesiona strata z tytułu utraty wartości pożyczek udzielonych i należności wycenianych według zamortyzowanego kosztu, to kwota odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości równa się różnicy pomiędzy wartością bilansową składnika aktywów finansowych a wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych (z wyłączeniem przyszłych strat z tytułu nieściągnięcia należności, które nie zostały jeszcze poniesione), zdyskontowanych z zastosowaniem pierwotnej (tj. ustalonej przy początkowym ujęciu) efektywnej stopy procentowej. Wartość bilansową składnika aktywów obniża się bezpośrednio lub poprzez rezerwę. Kwotę straty ujmuje się w rachunku zysków i strat.

Grupa ocenia najpierw, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości poszczególnych składników aktywów finansowych, które indywidualnie są znaczące, a także przesłanki utraty wartości aktywów finansowych, które indywidualnie nie są znaczące. Jeżeli z przeprowadzonej analizy wynika, że nie istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości indywidualnie ocenianego składnika aktywów finansowych, niezależnie od tego, czy jest on znaczący, czy też nie, to Grupa włącza ten składnik do grupy aktywów finansowych o podobnej charakterystyce ryzyka kredytowego i łącznie ocenia pod kątem utraty wartości. Aktywa, które indywidualnie są oceniane pod kątem utraty wartości i dla których ujęto odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości lub uznano, że dotychczasowy odpis nie ulegnie zmianie, nie są brane pod uwagę przy łącznej ocenie grupy aktywów pod kątem utraty wartości.

Jeżeli w następnym okresie odpis z tytułu utraty wartości zmniejszył się, a zmniejszenie to można w obiektywny sposób powiązać ze zdarzeniem następującym po ujęciu odpisu, to uprzednio

ujęty odpis odwraca się. Późniejsze odwrócenie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości ujmuje się w rachunku zysków i strat w zakresie, w jakim na dzień odwrócenia wartość bilansowa składnika aktywów nie przewyższa jego zamortyzowanego kosztu.

9.13.2. AKTYWA FINANSOWE WYKAZYWANE WEDŁUG KOSZTU

Jeżeli występują obiektywne przesłanki, że nastąpiła utrata wartości nienotowanego instrumentu kapitałowego, który nie jest wykazywany według wartości godziwej, gdyż jego wartości godziwej nie można wiarygodnie ustalić, albo instrumentu pochodnego, który jest powiązany i musi zostać rozliczony poprzez dostawę takiego nienotowanego instrumentu kapitałowego, to kwotę odpisu z tytułu utraty wartości ustala się jako różnicę pomiędzy wartością bilansową składnika aktywów finansowych oraz wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych przy zastosowaniu bieżącej rynkowej stopy zwrotu dla podobnych aktywów finansowych.

9.13.3. AKTYWA FINANSOWE DOSTĘPNE DO SPRZEDAŻY

Jeżeli występują obiektywne przesłanki, że nastąpiła utrata wartości składnika aktywów finansowych dostępnego do sprzedaży, to kwota stanowiąca różnicę pomiędzy ceną nabycia tego składnika aktywów i jego bieżącą wartością godziwą, pomniejszoną o wszelkie odpisy z tytułu utraty wartości tego składnika uprzednio ujęte w rachunku zysków i strat, zostaje wyksięgowana z kapitału własnego i przeniesiona do rachunku zysków i strat. Nie można ujmować w rachunku zysków i strat odwrócenia odpisu z tytułu utraty wartości instrumentów kapitałowych kwalifikowanych jako dostępne do sprzedaży. Jeżeli w następnym okresie wartość godziwa instrumentu dłużnego dostępnego do sprzedaży wzrośnie, a wzrost ten może być obiektywnie łączy z zdarzeniem następującym po ujęciu odpisu z tytułu utraty wartości w rachunku zysków i strat, to kwotę odwracanego odpisu ujmuje się w rachunku zysków i strat.

9.14. ZAPASY

Zapasy są wyceniane według niższej z dwóch wartości: ceny nabycia/kosztu wytworzenia i możliwej do uzyskania ceny sprzedaży netto.

Koszty poniesione na doprowadzenie każdego składnika zapasów do jego aktualnego miejsca i stanu – zarówno w odniesieniu do bieżącego, jak i poprzedniego roku – są ujmowane w następujący sposób:

Materiały	– w cenie nabycia ustalonej metodą „pierwsze weszło-pierwsze wyszło”.
Produkty gotowe i produkty w toku	– koszt bezpośrednich materiałów i robocizny oraz odpowiedni narzut pośrednich kosztów produkcji ustalony przy założeniu normalnego wykorzystania mocy produkcyjnych, z wyłączeniem kosztów finansowania zewnętrznego.
Towary	– w cenie nabycia ustalonej metodą „pierwsze weszło-pierwsze wyszło”.

Ceną sprzedaży netto możliwą do uzyskania jest szacowana cena sprzedaży dokonywanej w toku zwykłej działalności gospodarczej, pomniejszona o koszty wykończenia i szacowane koszty niezbędne do doprowadzenia sprzedaży do skutku.

9.15. NALEŻNOŚCI Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG ORAZ POZOSTAŁE NALEŻNOŚCI

Należności z tytułu dostaw i usług są ujmowane i wykazywane według kwot pierwotnie zafakturowanych, z uwzględnieniem odpisu na wątpliwe należności. Odpis na należności oszacowywany jest wtedy, gdy ściągnięcie pełnej kwoty należności przestało być prawdopodobne.

W przypadku, gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wartość należności jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej brutto odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza w czasie. Jeżeli zastosowana została metoda polegająca na dyskontowaniu, zwiększenie należności w związku z upływem czasu jest ujmowane jako przychody finansowe.

Pozostałe należności obejmują w szczególności wpłacone kaucje, wadła jak również rozrachunki z pracownikami oraz zaliczki przekazane z tytułu przyszłych zakupów rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialnych oraz zapasów. Zaliczki są prezentowane zgodnie z charakterem aktywów, do jakich się odnoszą – odpowiednio jako aktywa trwałe lub obrotowe. Jako aktywa niepieniężne zaliczki nie podlegają dyskontowaniu.

Należności budżetowe prezentowane są w ramach pozostałych aktywów niefinansowych, z wyjątkiem należności z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych, które stanowią w bilansie odrębną pozycję.

9.16. ŚRODKI PIENIĘŻNE I EKWIWALENTY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH

Środki pieniężne i lokaty krótkoterminowe wykazane w bilansie obejmują środki pieniężne w banku i w kasie oraz lokaty krótkoterminowe o pierwotnym okresie zapadalności nieprzekraczającym trzech miesięcy.

Saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wykazane w rachunku przepływów pieniężnych składa się z określonych powyżej środków pieniężnych i ich ekwiwalentów, pomniejszonych o niespłacone kredyty w rachunkach bieżących.

9.17. OPROCENTOWANE KREDYTY BANKOWE, POŻYCZKI I PAPIERY DŁUŻNE

W momencie początkowego ujęcia, wszystkie kredyty bankowe, pożyczki i papiery dłużne są ujmowane według wartości godziwej, pomniejszonej o koszty związane z uzyskaniem kredytu lub pożyczki.

Po początkowym ujęciu oprocentowane kredyty, pożyczki i papiery dłużne są wyceniane według zamortyzowanego kosztu, przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej. Przy ustalaniu zamortyzowanego kosztu uwzględnia się koszty związane z uzyskaniem kredytu lub pożyczki oraz dyskonta lub premie uzyskane w związku z zobowiązaniem.

Przychody i koszty są ujmowane w rachunku zysków i strat z chwilą usunięcia zobowiązania z bilansu, a także w wyniku rozliczenia metodą efektywnej stopy procentowej.

9.18. ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG ORAZ POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA

Zobowiązania krótkoterminowe z tytułu dostaw i usług wykazywane są w kwocie wymagającej zapłaty.

Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy obejmują zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu oraz zobowiązania finansowe pierwotnie zakwalifikowane do kategorii wycenianych do wartości godziwej przez wynik finansowy. Zobowiązania finansowe są klasyfikowane jako przeznaczone do obrotu, jeżeli zostały nabyte dla celów sprzedaży w niedalekiej przyszłości. Instrumenty pochodne, włączając wydzielone instrumenty wbudowane, są również klasyfikowane jako przeznaczone do obrotu, chyba że są uznane za efektywne instrumenty zabezpieczające. Zobowiązania finansowe mogą być przy pierwotnym ujęciu zakwalifikowane do kategorii wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, jeżeli poniższe kryteria są spełnione: (i) taka kwalifikacja eliminuje lub znacząco obniża niespójność traktowania, gdy zarówno wycena jak i zasady rozpoznawania strat lub zysków podlegają innym regulacjom; lub (ii) zobowiązania są częścią grupy zobowiązań finansowych, które są zarządzane i oceniane w oparciu o wartość godziwą, zgodnie z udokumentowaną strategią zarządzania ryzykiem; lub (iii) zobowiązania finansowe zawierają wbudowane instrumenty pochodne, które powinny być oddzielnie ujmowane. Na dzień 31 grudnia 2017 roku żadne zobowiązania finansowe nie zostały zakwalifikowane do kategorii wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy (na dzień 31 grudnia 2016: zero).

Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy są wyceniane w wartości godziwej, uwzględniając ich wartość rynkową na dzień bilansowy bez uwzględnienia kosztów transakcji. Zmiany w wartości godziwej tych instrumentów są ujmowane w rachunku zysków i strat jako koszty lub przychody finansowe.

Zobowiązania finansowe niebędące instrumentami finansowymi wycenianymi w wartości godziwej przez wynik finansowy, są wyceniane według zamortyzowanego kosztu przy użyciu metody efektywnej stopy procentowej.

Grupa wyłącza ze swojego bilansu zobowiązanie finansowe, gdy zobowiązanie wygaśło – to znaczy, kiedy obowiązek określony w umowie został wypełniony, umorzony lub wygaśł. Zastąpienie dotychczasowego instrumentu dłużnego przez instrument o zasadniczo różnych warunkach dokonywane pomiędzy tymi samymi podmiotami Grupa ujmuje jako wygaśnięcie pierwotnego zobowiązania finansowego i ujęcie nowego zobowiązania finansowego. Podobnie znaczące modyfikacje warunków umowy dotyczącej istniejącego zobowiązania finansowego Grupa ujmuje jako wygaśnięcie pierwotnego i ujęcie nowego zobowiązania finansowego. Powstające z tytułu zamiany różnice odnośnych wartości bilansowych wykazuje się w rachunku zysków i strat.

Pozostałe zobowiązania budżetowe obejmują w szczególności zobowiązania wobec urzędu skarbowego z tytułu podatku od towarów i usług, zobowiązania z tytułu ubezpieczeń społecznych.

Pozostałe zobowiązania niefinansowe ujmowane są w kwocie wymagającej zapłaty.

9.19. REZERWY

Rezerwy tworzone są wówczas, gdy na Grupie ciąży istniejący obowiązek (prawny lub zwyczajowo oczekiwany) wynikający ze zdarzeń przeszłych, i gdy prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wypływu korzyści ekonomicznych oraz można dokonać wiarygodnego oszacowania kwoty tego zobowiązania. Jeżeli Grupa spodziewa się, że koszty objęte rezerwą zostaną zwrócone, na przykład na mocy umowy ubezpieczenia, wówczas zwrot ten jest ujmowany jako odrębny składnik aktywów, ale tylko wtedy, gdy jest rzeczą praktycznie pewną, że zwrot ten rzeczywiście nastąpi. Koszty dotyczące danej rezerwy są wykazane w rachunku zysków i strat po pomniejszeniu o wszelkie zwroty.

W przypadku, gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wielkość rezerwy jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej brutto odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza w czasie oraz ewentualnego ryzyka związanego z danym zobowiązaniem. Jeżeli zastosowana została metoda polegająca na dyskontowaniu, zwiększenie rezerwy w związku z upływem czasu jest ujmowane jako koszty finansowe.

9.20. ODPRAWY EMERYTALNE

Zgodnie z zakładowymi systemami wynagradzania pracownicy spółek Grupy mają prawo do odpraw emerytalnych. Odprawy emerytalne są wypłacane jednorazowo, w momencie przejścia na emeryturę. Wysokość odpraw emerytalnych zależy od stażu pracy oraz średniego wynagrodzenia pracownika. Grupa tworzy rezerwę na przyszłe zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych w celu przyporządkowania kosztów do okresów, których dotyczą. Według MSR 19, odprawy emerytalne są programami określonych świadczeń po okresie zatrudnienia. Wartość bieżąca tych zobowiązań jest obliczona przez niezależnego aktuarium. Naliczone zobowiązania są równe zdyskontowanym płatnościom, które w przyszłości zostaną dokonane, z uwzględnieniem rotacji zatrudnienia i dotyczą okresu do dnia bilansowego. Informacje demograficzne oraz informacje o rotacji zatrudnienia oparte są o dane historyczne. Zyski i straty z obliczeń aktuarialnych są rozpoznawane w zysku lub stracie.

9.21. PRZYCHODY

Przychody są ujmowane w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że Grupa uzyska korzyści ekonomiczne związane z daną transakcją oraz gdy kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób. Przychody są rozpoznawane w wartości godziwej zapłaty otrzymanej lub należnej, po pomniejszeniu o podatek od towarów i usług (VAT) oraz rabaty. Przy ujmowaniu przychodów obowiązują również kryteria przedstawione poniżej.

9.21.1. SPRZEDAŻ TOWARÓW I PRODUKTÓW

Przychody są ujmowane, jeżeli znaczące ryzyko i korzyści wynikające z prawa własności do towarów i produktów zostały przekazane nabywcy oraz gdy kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób.

9.21.2. ŚWIADCZENIE USŁUG

Przychody z tytułu świadczenia usług są ujmowane na podstawie stopnia zaawansowania ich realizacji. Procentowy stan zaawansowania realizacji usługi ustalany jest jako stosunek kosztów poniesionych do szacowanych kosztów niezbędnych do zrealizowania zlecenia.

Grupa klasyfikuje oraz rozlicza świadczone usługi w oparciu o następujące kryteria:

- dla umów kompleksowych obejmujących dostawę sprzętu, licencji, oprogramowania wraz z wdrożeniem, stopień zaawansowania realizowanej usługi określany jest w oparciu o poniesione koszty, na które składa się wartość dostarczonego sprzętu, wyposażenia oraz koszty świadczonych usług związanych z realizacją umowy,
- dla umów, dla których dostawa sprzętu nie stanowi integralnej części umowy, stopień zaawansowania realizowanej usługi określany jest w oparciu o poniesione koszty nie uwzględniające wartości dostarczonego sprzętu,
- dla umów o świadczenie usług, które charakteryzują się wysokim udziałem kosztów robocizny w kosztach projektu ogółem, stopień zaawansowania realizowanej usługi określany jest w oparciu o poniesione koszty robocizny,
- umowy na dostawę sprzętu, dla których udział kosztów innych niż wartość sprzętu jest znikoma, są traktowane jako umowy handlowe, a przychody z realizacji umowy są rozpoznawane zgodnie z zasadami określonymi w MSR 18.

Jeżeli wyniku kontraktu nie można wiarygodnie oszacować, wówczas przychody uzyskiwane z tytułu tego kontraktu są ujmowane tylko do wysokości poniesionych kosztów, które Grupa spodziewa się odzyskać.

9.21.3. ODSETKI

Przychody z tytułu odsetek są ujmowane sukcesywnie w miarę ich naliczania (z uwzględnieniem metody efektywnej stopy procentowej, stanowiącej stopę dyskontującą przyszłe wpływy pieniężne przez szacowany okres życia instrumentów finansowych) w stosunku do wartości bilansowej netto danego składnika aktywów finansowych.

9.21.4. DYWIDENDY

Dywidendy są ujmowane w momencie ustalenia praw akcjonariuszy lub udziałowców do ich otrzymania.

9.21.5. PRZYCHODY Z TYTUŁU WYNAJMU (LEASINGU OPERACYJNEGO)

Przychody z tytułu wynajmu nieruchomości ujmowane są metodą liniową przez okres wynajmu w stosunku do otwartych umów.

9.21.6. DOTACJE RZĄDOWE

Jeżeli istnieje uzasadniona pewność, że dotacja zostanie uzyskana oraz spełnione zostaną wszystkie związane z nią warunki, wówczas dotacje rządowe są ujmowane według ich wartości godziwej.

Jeżeli dotacja dotyczy danej pozycji kosztowej, wówczas jest ona ujmowana jako przychód w sposób współmierny do kosztów, które dotacja ta ma w zamierzeniu kompensować. Jeżeli dotacja dotyczy składnika aktywów, wówczas jej wartość godziwa jest ujmowana na koncie przychodów przyszłych okresów, a następnie stopniowo, drogą równych odpisów rocznych, odpisywana do rachunku zysków i strat przez szacowany okres użytkowania związanego z nią składnika aktywów.

9.22. PODATKI

9.22.1. PODATEK BIEŻĄCY

Zobowiązania i należności z tytułu bieżącego podatku za okres bieżący i okresy poprzednie wycenia się w wysokości kwot przewidywanej zapłaty na rzecz organów podatkowych (podlegających zwrotowi od organów podatkowych) z zastosowaniem stawek podatkowych i przepisów podatkowych, które prawnie lub faktycznie już obowiązywały na dzień bilansowy.

9.22.2. PODATEK ODROZCZONY

Na potrzeby sprawozdawczości finansowej, podatek odroczony jest obliczany metodą zobowiązań bilansowych w stosunku do różnic przejściowych występujących na dzień bilansowy

między wartością podatkową aktywów i zobowiązań a ich wartością bilansową wykazaną w sprawozdaniu finansowym.

Rezerwa na podatek odroczony ujmowana jest w odniesieniu do wszystkich dodatnich różnic przejściowych

- z wyjątkiem sytuacji, gdy rezerwa na podatek odroczony powstaje w wyniku początkowego ujęcia wartości firmy lub początkowego ujęcia składnika aktywów bądź zobowiązania przy transakcji nie stanowiącej połączenia jednostek gospodarczych i w chwili jej zawierania nie mającej wpływu ani na wynik finansowy brutto, ani na dochód do opodatkowania czy stratę podatkową oraz
- w przypadku dodatnich różnic przejściowych wynikających z inwestycji w jednostkach zależnych lub stowarzyszonych i udziałów we wspólnych przedsięwzięciach – z wyjątkiem sytuacji, gdy terminy odwracania się różnic przejściowych podlegają kontroli inwestora i gdy prawdopodobne jest, iż w dającej się przewidzieć przyszłości różnice przejściowe nie ulegną odwróceniu.

Aktywa z tytułu podatku odroczonego ujmowane są w odniesieniu do wszystkich ujemnych różnic przejściowych, jak również niewykorzystanych ulg podatkowych i niewykorzystanych strat podatkowych przeniesionych na następne lata, w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że zostanie osiągnięty dochód do opodatkowania, który pozwoli wykorzystać ww. różnice, aktywa i straty

- z wyjątkiem sytuacji, gdy aktywa z tytułu odroczonego podatku dotyczące ujemnych różnic przejściowych powstają w wyniku początkowego ujęcia składnika aktywów bądź zobowiązania przy transakcji nie stanowiącej połączenia jednostek gospodarczych i w chwili jej zawierania nie mają wpływu ani na wynik finansowy brutto, ani na dochód do opodatkowania czy stratę podatkową oraz
- w przypadku ujemnych różnic przejściowych z tytułu inwestycji w jednostkach zależnych lub stowarzyszonych oraz udziałów we wspólnych przedsięwzięciach, składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku jest ujmowany w bilansie jedynie w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, iż w dającej się przewidzieć przyszłości ww. różnice przejściowe ulegną odwróceniu i osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który pozwoli na potrącenie ujemnych różnic przejściowych.

Wartość bilansowa składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku jest weryfikowana na każdy dzień bilansowy i ulega stosownemu obniżeniu o tyle, o ile przestało być prawdopodobne osiągnięcie dochodu do opodatkowania wystarczającego do częściowego lub całkowitego zrealizowania składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego. Nieujęty składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego podlega ponownej ocenie na każdy dzień bilansowy i jest ujmowany do wysokości odzwierciedlającej prawdopodobieństwo osiągnięcia w przyszłości dochodów do opodatkowania, które pozwolą na odzyskanie tego składnika aktywów.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oraz rezerwy na podatek odroczony wyceniane są z zastosowaniem stawek podatkowych, które według przewidywań będą obowiązywać w okresie, gdy składnik aktywów zostanie zrealizowany lub rezerwa rozwiązana, przyjmując za podstawę stawki podatkowe (i przepisy podatkowe) obowiązujące na dzień bilansowy lub takie, których obowiązywanie w przyszłości jest pewne na dzień bilansowy.

Podatek dochodowy dotyczący pozycji ujmowanych bezpośrednio w kapitale własnym jest ujmowany w kapitale własnym, a nie w rachunku zysków i strat.

Grupa kompensuje ze sobą aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego z rezerwami z tytułu odroczonego podatku dochodowego wtedy i tylko wtedy, gdy posiada możliwy do wyegzekwowania tytuł prawny do przeprowadzenia kompensat należności ze zobowiązaniami z tytułu bieżącego podatku i odroczony podatek dochodowy ma związek z tym samym podatnikiem i tym samym organem podatkowym.

9.22.3. **PODATEK OD TOWARÓW I USŁUG**

Przychody, koszty, aktywa i zobowiązania są ujmowane po pomniejszeniu o wartość podatku od towarów i usług, z wyjątkiem:

- gdy podatek od towarów i usług zapłacony przy zakupie aktywów lub usług nie jest możliwy do odzyskania od organów podatkowych; wtedy jest on ujmowany odpowiednio jako część ceny nabycia składnika aktywów lub jako część pozycji kosztowej oraz
- należności i zobowiązań, które są wykazywane z uwzględnieniem kwoty podatku od towarów i usług.

Kwota netto podatku od towarów i usług możliwa do odzyskania lub należna do zapłaty na rzecz organów podatkowych jest ujęta w bilansie jako część należności lub zobowiązań.

9.23. ZYSK NETTO NA AKCJĘ

Zysk netto na akcję dla każdego okresu jest obliczony poprzez podzielenie zysku netto za dany okres przez średnią ważoną liczbę akcji w danym okresie sprawozdawczym.

Grupa nie prezentuje rozwodnionego zysku/straty na akcję, ponieważ nie występują rozwadniające potencjalne akcje zwykłe.

10. INFORMACJE DOTYCZĄCE SEGMENTÓW OPERACYJNYCH

Dla celów zarządczych Grupa została podzielona na jednostki organizacyjne, odpowiadające grupom klientów, dla których świadczone są usługi/realizowana jest sprzedaż usług, produktów i towarów. W roku 2016 jednostka dokonała zmiany prezentacji segmentów operacyjnych w oparciu o aktualną strukturę organizacyjną grupy oraz cele sprzedażowe.

Przyjęte przez Grupę w 2017 roku sprawozdawcze segmenty operacyjne:

- Inwestycje infrastrukturalne,
- Działalność handlowa,
- Systemy informatyczne oraz usługi programistyczne,
- Usługi IT,
- Systemy wspomagające zarządzanie
- Usługi przetwarzania danych
- Pozostałe usługi

Żaden z segmentów operacyjnych Grupy nie został połączony z innym segmentem w celu stworzenia powyższych sprawozdawczych segmentów operacyjnych.

Zarząd monitoruje oddzielnie wyniki operacyjne segmentów w celu podejmowania decyzji dotyczących alokacji zasobów, oceny skutków tej alokacji oraz wyników działalności. Podstawą oceny wyników działalności jest zysk lub strata na działalności operacyjnej. Finansowanie Grupy (łącznie z kosztami i przychodami finansowymi) oraz podatek dochodowy są monitorowane na poziomie Grupy i nie ma miejsca ich alokacja do segmentów.

Ceny transakcyjne stosowane przy transakcjach pomiędzy segmentami operacyjnymi są ustalane na zasadach rynkowych podobnie jak przy transakcjach ze stronami niepowiązanymi, jednak Grupa nie realizuje sprzedaży pomiędzy segmentami.

W poniższych tabelach przedstawione zostały dane dotyczące przychodów i zysków poszczególnych segmentów operacyjnych Grupy za rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku i za rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku.

Ze względu na rodzaj prowadzonej działalności Grupa nie ma racjonalnej możliwości przypisania kosztów sprzedaży, kosztów ogólnego zarządu, przychodów i kosztów z pozostałej działalności operacyjnej oraz kosztów i przychodów finansowych do poszczególnych segmentów, koszty i przychody te są prezentowane jako przychody/koszty nieprzypisane.

Rok zakończony 31 grudnia 2017 roku – działalność kontynuowana według segmentów

DZIAŁALNOŚĆ KONTYNUOWANA

Za rok zakończony dnia 31 grudnia 2017	Inwestycje infrastrukturalne	Działalność handlowa	Systemy informatyczne oraz usługi programistyczne	Usługi IT	Pozostałe usługi	Systemy wspomagające zarządzanie	Usługi przetwarzania danych	RAZEM
Przychody ze sprzedaży ogółem	38 863	68 966	28 343	23 768	14 869	55 713	16 903	247 425
Koszt własny sprzedaży	37 619	54 603	21 928	19 760	11 627	40 970	10 576	197 083
Wynik segmentu	1 244	14 363	6 415	4 008	3 242	14 743	6 327	50 342
Przychody nieprzypisane								2 950
Koszty nieprzypisane								41 079
Udział w zysku jednostek stowarzyszonych								848
Zysk przed opodatkowaniem								13 061
Podatek dochodowy								2 909
Zysk netto za rok obrotowy								10 152

Rok zakończony 31 grudnia 2016 roku – działalność kontynuowana według segmentów:

DZIAŁALNOŚĆ KONTYNUOWANA

<i>Za rok zakończony dnia 31 grudnia 2016</i>	<i>Inwestycje infrastrukturalne</i>	<i>Działalność handlowa</i>	<i>Systemy informatyczne oraz usługi programistyczne</i>	<i>Usługi IT</i>	<i>Pozostałe usługi</i>	<i>Systemy wspomagające zarządzanie</i>	<i>Usługi przetwarzania danych</i>	RAZEM
<i>Przychody ze sprzedaży ogółem</i>	44 989	30 640	22 827	28 064	15 874	51 849	15 046	209 289
<i>Koszt własny sprzedaży</i>	39 587	23 468	15 973	25 102	14 428	39 315	5 539	163 412
Wynik segmentu	5 402	7 172	6 854	2 962	1 446	12 534	9 507	45 877
Przychody nieprzypisane								2 768
Koszty nieprzypisane								47 264
Udział w zysku jednostek stowarzyszonych								506
Zysk przed opodatkowaniem								1 887
Podatek dochodowy								1 503
Zysk netto za rok obrotowy								384

11. INFORMACJE DOTYCZĄCE UMÓW O USŁUGĘ BUDOWLANĄ

Przychody z tytułu świadczenia usług są ujmowane na podstawie stopnia zaawansowania ich realizacji. Procentowy stan zaawansowania realizacji usługi ustalany jest jako stosunek kosztów poniesionych do szacowanych kosztów niezbędnych do zrealizowania zlecenia. Klasyfikacja oraz sposób rozliczenia świadczonych usług zostały opisane w punkcie 9.21.2.

Poniższa tabela przedstawia skutki wyceny umów o usługę budowlaną, w tym przychody oraz koszty realizowanych umów za rok zakończony 31 grudnia 2017 oraz za rok zakończony 31 grudnia 2016, jak również kwoty należne zamawiającym oraz kwoty należne od zamawiających z tytułu prac wynikających z realizowanych umów na dzień 31 grudnia 2017 roku oraz na dzień 31 grudnia 2016 roku.

Skutki wyceny umów o usługę budowlaną	Rok zakończony 31 grudnia 2017	Rok zakończony 31 grudnia 2016
Poniesione koszty umowy	25 729	17 890
Ujęte zyski pomniejszone o ujęte straty	2 805	4 904
Przychody z umowy obliczone wg stopnia zaawansowania wykonania umowy	28 534	22 794
Należności uwarunkowane wykonaniem umowy (faktury częściowe)	22 784	17 602
Przychody z umowy pomniejszone o faktury częściowe	5 750	5 192
Kwota brutto należna zamawiającym z tytułu prac wynikających z umowy (pasywa)	1 534	896
Kwota brutto należna od zamawiających z tytułu prac wynikających z umowy (aktywo)	7 284	6 088
Przychody z umowy ujęte jako przychody za dany okres	24 860	22 528

W zakres podpisywanych umów o budowę mogą wchodzić zobowiązania i należności warunkowe związane z następującymi ryzykami/szansami:

- 1) ryzyko poniesienia kar kontraktowych z tytułu ewentualnego niedotrzymania umownych terminów realizacji umowy;
- 2) ryzyko poniesienia dodatkowych kosztów i kar kontraktowych z tytułu ewentualnego nienależytego wykonania przedmiotu umowy;
- 3) ryzyko poniesienia kar kontraktowych z tytułu ewentualnego niedotrzymania umownych parametrów technicznych przedmiotu umowy;
- 4) ryzyko poniesienia ewentualnych kosztów napraw, remontów, modernizacji w umownym okresie gwarancyjnym;
- 5) ryzyko roszczeń i kar powstałych w następstwie ewentualnych zawieszeń/odstąpień od umowy przez jedną ze stron umowy.

12. PRZYCHODY I KOSZTY

12.1. POZOSTAŁE PRZYCHODY OPERACYJNE

<i>Pozostałe przychody operacyjne</i>	Rok zakończony 31 grudnia 2017	Rok zakończony 31 grudnia 2016
Rozwiązanie rezerw	14	-
Przychody z odsprzedaży - refaktury	224	267
Otrzymane bonusy	33	55
Przychody z tytułu otrzymanych kar i odszkodowań	126	122
Zysk na sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych	41	-
Rozwiązanie odpisów aktualizujących inne aktywa	1 192	32
Odszkodowania komunikacyjne	8	-
Inne	495	647
RAZEM	2 133	1 123

12.2. POZOSTAŁE KOSZTY OPERACYJNE

<i>Pozostałe koszty operacyjne</i>	Rok zakończony 31 grudnia 2017	Rok zakończony 31 grudnia 2016
Utworzone rezerwy	-	306
Odpis aktualizujący wartość należności przeterminowanych i spornych	723	2 930
Nadwyżka (wkład własny) kosztów realizacji projektów dofinansowanych nad kwotę otrzymanych dotacji – nota 40	1 348	2 538
Koszty nieruchomości inwestycyjnych	76	36
Odpis aktualizujący wartość zapasów	23	269
Koszty sądowe	93	70
Odpis aktualizujący wartość prac rozwojowych	211	1 286
Strata na sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych	-	126
Koszty usług refakturowanych	40	-
Kary	7	103
Darowizny	75	34
Inne	988	1 045
RAZEM	3 584	8 743

12.3. PRZYCHODY FINANSOWE

<i>Przychody finansowe</i>	Rok zakończony 31 grudnia 2017	Rok zakończony 31 grudnia 2016
Przychody z tytułu odsetek bankowych	483	656
Przychody z tytułu odsetek od pożyczek	53	15
Pozostałe odsetki od instrumentów finansowych	84	84
Różnice kursowe	-	329
Przychody z tytułu odsetek od kontrahentów	27	63
Zysk ze zbycia inwestycji	64	407
Inne	106	91
RAZEM	817	1 645

12.4. KOSZTY FINANSOWE

<i>Koszty finansowe</i>	Rok zakończony 31 grudnia 2017	Rok zakończony 31 grudnia 2016
Odsetki od kredytów bankowych	10	1
Koszty finansowe z tytułu umów leasingu finansowego	44	76
Odpis aktualizujący wartość udzielonych pożyczek	310	140
Różnice kursowe	376	-
Odsetki od innych zobowiązań/kontrahentów	68	6
Odsetki budżetowe	8	23
Inne	38	20
RAZEM	854	266

12.5. KOSZTY WEDŁUG RODZAJÓW

<i>Koszty według rodzajów</i>	Rok zakończony 31 grudnia 2017	Rok zakończony 31 grudnia 2016
Amortyzacja środków trwałych i wartości niematerialnych	13 594	14 270
Zużycie materiałów i energii	26 788	29 799
Usługi informatyczne	898	1 300
Usługi serwisowe	11 524	4 974
Usługi instalacyjne	4 713	3 696
Usługi najmu	7 002	6 638
Usługi budowlane	9 687	10 556
Usługi geodezyjne i projektowe	1 944	1 050
Inne usługi obce	16 884	17 201
Podatki i opłaty	2 433	2 149
Wynagrodzenia	82 451	81 868
Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	16 723	16 049
Pozostałe koszty	4 058	3 875
Razem koszty według rodzaju, w tym:	198 699	193 425
Pozycje ujęte w koszcie własnym sprzedaży	141 400	139 944
Pozycje ujęte w kosztach sprzedaży	19 373	19 700
Pozycje ujęte w kosztach ogólnego zarządu	17 056	18 555
Zmiana stanu produktów	20 870	15 226

12.6. KOSZTY AMORTYZACJI UJĘTE W RACHUNKU ZYSKÓW I STRAT

<i>Amortyzacja</i>	Rok zakończony 31 grudnia 2017	Rok zakończony 31 grudnia 2016
Amortyzacja środków trwałych	7 869	8 290
Amortyzacja wartości niematerialnych	5 725	5 980
Razem koszty amortyzacji, w tym;	13 594	14 270
Pozycje ujęte w koszcie własnym sprzedaży	12 599	12 464
Pozycje ujęte w kosztach sprzedaży	439	642
Pozycje ujęte w kosztach ogólnego zarządu	556	1 164

W roku 2017 amortyzacja wartości niematerialnych w kwocie 5 788 tys. złotych dotycząca projektów dofinansowanych została ujęta w kosztach pozostałej działalności operacyjnej.

12.7. KOSZTY ŚWIADCZEŃ PRACOWNICZYCH

<i>Koszty świadczeń pracowniczych</i>	Rok zakończony 31 grudnia 2017	Rok zakończony 31 grudnia 2016
Wynagrodzenia pracownicze	76 371	75 775
Wynagrodzenia z tyt. umów cywilnoprawnych	6 042	6 093
Koszty ubezpieczeń społecznych od wynagrodzeń pracowniczych	13 755	13 529
Koszty ubezpieczeń społecznych z tytułu umów cywilnoprawnych	272	253
Inne świadczenia pracownicze	2 734	2 267
Razem koszty świadczeń pracowniczych, w tym;	99 174	97 917
Pozycje ujęte w koszcie własnym sprzedaży	78 429	72 947
Pozycje ujęte w kosztach sprzedaży	11 151	12 388
Pozycje ujęte w kosztach ogólnego zarządu	9 594	12 582

13. PODATEK DOCHODOWY

13.1. OBCIĄŻENIE PODATKOWE

Główne składniki obciążenia podatkowego za rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku i 31 grudnia 2016 roku przedstawiają się następująco:

<i>Składniki obciążenia podatkowego</i>	Rok zakończony 31 grudnia 2017	Rok zakończony 31 grudnia 2016
Ujęte w zysku lub stracie:		
<i>Bieżący podatek dochodowy</i>		
Bieżące obciążenie z tytułu podatku dochodowego	1 880	3 440
<i>Odroczony podatek dochodowy</i>		
Powstanie i odwrócenie różnic przejściowych	1 029	-1 937
Obciążenie podatkowe ujęte w zysku netto	2 909	1 503
Ujęte w innych całkowitych dochodach:		
<i>Odroczony podatek dochodowy</i>		
Podatek od niezrealizowanego zysku/straty z tytułu aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	-	-
Obciążenie podatkowe ujęte w innych całkowitych dochodach	-	-
Obciążenie podatkowe wykazane w sprawozdaniu z całkowitych dochodów	2 909	1 503

13.2. UZGODNIENIE EFEKTYWNEJ STAWKI PODATKOWEJ

Uzgodnienie podatku dochodowego od wyniku finansowego brutto przed opodatkowaniem według ustawowej stawki podatkowej, z podatkiem dochodowym liczonym według efektywnej stawki podatkowej Grupy za rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku i 31 grudnia 2016 roku przedstawia się następująco:

Uzgodnienie efektywnej stawki podatkowej	Rok zakończony 31 grudnia 2017	Rok zakończony 31 grudnia 2016
Zysk / (strata) brutto przed opodatkowaniem z działalności kontynuowanej	13 061	1 887
Zysk / (strata) przed opodatkowaniem z działalności zaniechanej	-	-
Zysk / (strata) brutto przed opodatkowaniem	13 061	1 887
Podatek według ustawowej stawki podatkowej obowiązującej w Polsce, wynoszącej 19% (2015: 19%)	2 482	358
Straty w jednostkach bez prawa do odliczenia	7	11
Koszty reprezentacji	162	361
PFRON	156	278
Kary i odszkodowania	1	114
Umorzone należności	132	95
Usługi obce	74	30
Amortyzacja	45	14
Pozostałe różnice nie stanowiące podstawy opodatkowania	75	242
Ulga na prace badawczo-rozwojowe	-225	-
Podatek według efektywnej stawki podatkowej wynoszącej 22% (2016: 80%)	2 909	1 503
Podatek dochodowy (obciążenie) wykazany w rachunku zysków i strat	2 909	1 503
Podatek dochodowy przypisany działalności zaniechanej	-	-
RAZEM	2 909	1 503

13.3. ODRO CZONY PODATEK DOCHODOWY

Odroczony podatek dochodowy wynika z następujących pozycji:

Podatek odroczony	Bilans		Rachunek zysków i strat za rok zakończony	
	31	31	31	31
	grudnia 2017	grudnia 2016	grudnia 2017	grudnia 2016
Rezerwa z tytułu podatku odroczonego				
Różnica pomiędzy wartością podatkową i bilansową środków trwałych	7 178	7 063	-115	268
Leasing finansowy	92	117	25	-3
Wycena kontraktów długoterminowych	281	455	174	-283
Wycena jednostek stowarzyszonych według metody praw własności	1 210	1 049	-161	-97
Prace rozwojowe	877	328	-549	-328
Wycena pożyczek	15	8	-7	2
Pozostałe	139	372	233	-153
Rezerwa brutto z tytułu podatku odroczonego	9 792	9 392	-400	-594
Aktywa z tytułu podatku odroczonego				
Niewykorzystane urlopy	577	548	29	-19
Premie	154	38	116	-652
Niezafakturowane koszty okresu	100	520	-420	183
Odpis aktualizujący należności	1 863	1 924	-61	411
Odpis aktualizujący aktywa finansowe	1 204	1 198	6	-30
Rezerwa na gwarancje	408	407	1	-589
Pozostałe rezerwy	1 126	1 821	-695	1133
Wycena kontraktów długoterminowych	570	381	189	-127
Odpis aktualizujący wartość aktywów niefinansowych	903	1 036	-133	-662
Odpis aktualizujący wartość pożyczek udzielonych	232	232	-	-61
Odprawy emerytalne	89	96	-7	-9
Ubezpieczenia społeczne obciążające pracodawcę	135	-	135	-112
Straty podatkowe	2 775	3 197	-422	3163
Nieuregulowane zobowiązania	-	-	-	-44
Wartość bilansowa sprzedanych licencji	412	589	-177	-176
Ulga na prace badawczo rozwojowe	334	-	334	-
Inne	113	160	-47	122
Aktywa brutto z tytułu podatku odroczonego	10 995	12 147	-1152	2 531
Obciążenie z tytułu odroczonego podatku dochodowego			-1 552	1 937
- ujęte bezpośrednio w innych całkowitych dochodach				
- ujęte w rachunku zysków i strat			-1 552	1 937
Aktywa z tytułu podatku odroczonego:	1 203	2 755		
Aktywa z tytułu podatku odroczonego – działalność kontynuowana	1 203	2 755		
Aktywa z tytułu podatku odroczonego – działalność zaniechana (nota 14)	-	-		
Rezerwa z tytułu podatku odroczonego	-	-		
Rezerwa z tytułu podatku odroczonego – działalność kontynuowana	-	-		
Rezerwa z tytułu podatku odroczonego – działalność zaniechana (nota 14)	-	-		

Na dzień 31 grudnia 2017 jak i na dzień 31 grudnia 2016 roku Grupa rozpoznała podatek odroczony od wszystkich różnic przejściowych.

14. DZIAŁALNOŚĆ ZANIECHANA

W roku zakończonym dnia 31 grudnia 2017 roku, jak również w roku zakończonym 31 grudnia 2016 Grupa nie zaniechała żadnego rodzaju działalności.

15. MAJĄTEK SOCJALNY ORAZ ZOBOWIĄZANIA ZFŚS

Ustawa z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych z późniejszymi zmianami stanowi, że Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych tworzą pracodawcy zatrudniający powyżej 20 pracowników na pełne etaty. Grupa tworzy taki fundusz i dokonuje okresowych odpisów w wysokości odpisu podstawowego. Celem Funduszu jest subsydiowanie działalności socjalnej Grupy, pożyczek udzielonych jej pracownikom oraz pozostałych kosztów socjalnych. Grupa skompensowała aktywa Funduszu ze swoimi zobowiązaniami wobec Funduszu, ponieważ aktywa te nie stanowią oddzielnych aktywów Grupy. W związku z powyższym, saldo netto na dzień 31 grudnia 2017 roku wynosi -100 tysięcy PLN (na dzień 31 grudnia 2016 roku: -4 tysiące PLN).

Tabele poniżej przedstawiają analitykę aktywów, zobowiązań oraz kosztów Funduszu.

<i>Majątek socjalny oraz zobowiązania ZFŚS</i>	<i>31 grudnia 2017</i>	<i>31 grudnia 2016</i>
Pożyczki udzielone pracownikom	473	504
Środki pieniężne	957	608
Zobowiązania z tytułu Funduszu	1 530	1 116
Saldo po skompensowaniu – aktywa (zobowiązania)	-100	-4
Odpisy na Fundusz w okresie obrotowym	908	856

16. ZYSK PRZYPADAJĄCY NA JEDNĄ AKCJĘ

Zysk podstawowy przypadający na jedną akcję oblicza się poprzez podzielenie zysku netto za okres przypadającego na zwykłych akcjonariuszy Grupy przez średnią ważoną liczbę wyemitowanych akcji zwykłych występujących w ciągu okresu.

Zysk rozwodniony równy jest zyskowi podstawowemu, gdyż nie istnieją instrumenty rozwadniające.

Poniżej przedstawione zostały dane dotyczące zysku oraz akcji, które posłużyły do wyliczenia podstawowego i rozwodnionego zysku na jedną akcję:

Zysk na akcje	Rok zakończony 31 grudnia 2017	Rok zakończony 31 grudnia 2016
Zysk /(strata) netto z działalności kontynuowanej	10 152	384
Zysk /(strata) z działalności zaniechanej	-	-
Zysk /(strata) netto	10 152	384
Odsetki od umarzalnych akcji uprzywilejowanych zamiennych na akcje zwykłe	-	-
Zysk netto przypadający na zwykłych akcjonariuszy, zastosowany do obliczenia rozwodnionego zysku na jedną akcję	10 152	384
Średnia ważona liczba wyemitowanych akcji zwykłych zastosowana do obliczenia podstawowego zysku na jedną akcję	91 187 500	91 187 500
Wpływ rozwodnienia:		
Opcje na akcje	-	-
Umarzalne akcje uprzywilejowane	-	-
Zysk na akcje	0,10	0,004

W okresie między dniem bilansowym a dniem sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie wystąpiły żadne inne transakcje dotyczące akcji zwykłych lub potencjalnych akcji zwykłych.

17. DYWIDENDY WYPŁACONE I ZAPROPONOWANE DO WYPŁATY

Jednostka dominująca nie wypłacała w roku zakończonym dnia 31 grudnia 2017 roku dywidend. W roku 2016 wypłacono dywidendę za rok 2015 w kwocie 6 383 tysięcy PLN.

Zarząd jednostki dominującej zamierza zarekomendować Walnemu Zgromadzeniu niewypłacanie dywidendy za rok 2017.

18. RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE

Rok zakończony dnia 31 grudnia 2017

	Grunty	Budynki	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Inne środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Ogółem
Wartość brutto na dzień 1 stycznia 2017 roku	16 204	78464	37 368	10 130	3 504	2 022	147 692
Zwiększenia stanu	-	-	-	-	-	8 684	8 684
Nabycie jednostki zależnej	-	-	358	116	16	-	490
Transfer	-	1 781	3 568	2 366	15	-7 730	-
Sprzedaż/likwidacja	-	-	1 772	1 729	35	-	-
Wartość brutto na dzień 31 grudnia 2017 roku	16 204	80 245	39 522	10 883	3 500	2 976	153 330
Amortyzacja i odpisy aktualizujące na dzień 1 stycznia 2017 roku	-	32 213	25 607	7 113	3 259	119	68 311
Nabycie jednostki zależnej	-	-	319	87	16	-	422
Amortyzacja za rok obrotowy	-	1 519	4 892	1 359	99	-	7 869
Sprzedaż/likwidacja	-	-	1 720	1 401	34	-	3 155
Odpis aktualizujący	-	-	-	-	-	-	-
Amortyzacja i odpisy aktualizujące na dzień 31 grudnia 2017 roku	-	33 732	29 098	7 158	3 340	119	73 447
Wartość netto na dzień 1 stycznia 2017	16 204	46 251	11 761	3 017	245	1 903	79 381
Wartość netto na dzień 31 grudnia 2017	16 204	46 513	10 424	3 725	160	2 857	79 883

Rok zakończony dnia 31 grudnia 2016

	Grunty	Budynki	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Inne środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Ogółem
Wartość brutto na dzień 1 stycznia 2016 roku	16 204	76 534	38 108	11 211	3 952	3 281	149 290
Zwiększenia stanu	-	-	-	384	-	5 613	5 997
Sprzedaż/likwidacja	-	36	5 016	2 095	448	-	7 595
Transfer	-	1 966	4 276	630	-	-6 872	-
Wartość brutto na dzień 31 grudnia 2016 roku	16 204	78 464	37 368	10 130	3 504	2 022	147 692
Amortyzacja i odpisy aktualizujące na dzień 1 stycznia 2016 roku	-	30 728	25 288	7 117	3 565	119	66 817
Amortyzacja za rok obrotowy	-	1 487	5 211	1 463	129	-	8 290
Sprzedaż/likwidacja	-	2	4 892	1 467	435	-	6 796
Odpis aktualizujący	-	-	-	-	-	-	-
Amortyzacja i odpisy aktualizujące na dzień 31 grudnia 2016 roku	-	32 213	25 607	7 113	3 259	119	68 311
Wartość netto na dzień 1 stycznia 2016	16 204	45 806	12 820	4 094	387	3 162	82 473
Wartość netto na dzień 31 grudnia 2016	16 204	46 251	11 761	3 017	245	1 903	79 381

Wartość bilansowa środków trwałych użytkowanych na dzień 31 grudnia 2017 roku na mocy umów leasingu finansowego oraz umów dzierżawy z opcją zakupu wynosi 1 478 tysięcy PLN (na dzień 31 grudnia 2016 roku: 1 454 tysiące PLN).

W okresie zakończonym dnia 31 grudnia 2017 roku Grupa nie poniosła kosztów finansowych, które zostałyby skapitalizowane w wartości środków trwałych.

Na dzień 31 grudnia 2017 roku środki trwałe zaliczane do kategorii „maszyny i urządzenia” o wartości netto na dzień 31 grudnia 2017 roku wynoszącej 2,2 mln złotych (na dzień 31 grudnia 2016 ich wartość wynosiła 2,8 mln) stanowią zabezpieczenie w formie zastawu rejestrowego do umowy wieloproduktowej, w ramach której Grupa posiada dostępny limit kredytowy w rachunku bieżącym.

19. LEASING

19.1. GRUPA JAKO LEASINGOBIORCA

Grupa jest stroną umów wynajmu i dzierżawy, których koszty w 2017 roku kształtowały się na poziomie 5 070 tysięcy złotych (w 2016 roku 5 463 tysięcy złotych).

19.2. GRUPA JAKO LEASINGODAWCA

Standardowe umowy najmu i dzierżawy powierzchni biurowych, których stroną jest Grupa zawierane są na czas nieokreślony i przewidują kilkumiesięczny okres ich wypowiedzenia, natomiast umowy najmu urządzeń technicznych zawierane są na czas określony długości 36-48 miesięcy. Przychody Grupy z tytułu umów najmu i dzierżawy wyniosły w 2017 roku 8 281 tys. PLN (rok poprzedni 5 576 tys. PLN).

19.3. ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU UMÓW LEASINGU FINANSOWEGO I UMÓW DZIERŻAWY Z OPCJĄ ZAKUPU

Na dzień 31 grudnia 2017 roku Grupa korzysta ze środków trwałych (środki transportu) użytkowanych na podstawie umów zaklasyfikowanych jako umowy leasingu finansowego.

Na dzień 31 grudnia 2017 roku oraz na dzień 31 grudnia 2016 roku przyszłe minimalne opłaty leasingowe z tytułu tych umów oraz wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych netto przedstawiają się następująco:

Opłaty leasingowe	31 grudnia 2017		31 grudnia 2016	
	Opłaty minimalne	Wartość bieżąca opłat	Opłaty minimalne	Wartość bieżąca opłat
W okresie 1 roku	576	541	625	585
W okresie od 1 do 5 lat	496	453	280	261
Powyżej 5 lat	-	-	-	-
Razem minimalne opłaty leasingowe	1 072	994	905	846
Minus koszty finansowe	-78	-	-59	-
Wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych, w tym:	994	994	846	846
Wartość bieżąca długoterminowych minimalnych opłat leasingowych	453	453	261	261
Wartość bieżąca krótkoterminowych minimalnych opłat leasingowych	541	541	585	585

W roku zakończonym 31 grudnia 2017 roku koszty finansowe z tytułu odsetek ujęte jako koszt danego okresu obrotowego wyniosły 78 tysięcy PLN (w roku zakończonym dnia 31 grudnia 2016 roku: 76 tysięcy PLN).

Umowy leasingu środków transportu zawierane są na okres 48 miesięcy na warunkach rynkowych. Pozostałe informacje dotyczące między innymi efektywnej stopy procentowej zostały zaprezentowane w nocie nr 35 (kredyty, pożyczki i pozostałe zobowiązania finansowe).

20. NIERUCHOMOŚCI INWESTYCYJNE

W roku zakończonym 31 grudnia 2017 oraz w roku zakończonym dnia 31 grudnia 2016 Grupa nie dokonywała istotnych transakcji dotyczących nieruchomości inwestycyjnych.

Rok zakończony 31 grudnia 2017 roku

Wartość brutto na dzień 1 stycznia 2017 roku	7 315
Zwiększenia stanu – nabycie	3
Zmniejszenia	-
Transfery	-
Wartość brutto na dzień 31 grudnia 2017 roku	7 318
Amortyzacja i odpisy aktualizujące na dzień 1 stycznia 2017 roku	623
Odpisy aktualizujące	-23
Amortyzacja	76
Amortyzacja i odpisy aktualizujące na dzień 31 grudnia 2017 roku	676
Wartość netto na dzień 1 stycznia 2017	6 692
Wartość netto na dzień 31 grudnia 2017	6 642

Rok zakończony 31 grudnia 2016 roku

Wartość brutto na dzień 1 stycznia 2016 roku	7 315
Zwiększenia stanu – nabycie	-
Zmniejszenia	-
Transfery	-
Wartość brutto na dzień 31 grudnia 2016 roku	7 315
Amortyzacja i odpisy aktualizujące na dzień 1 stycznia 2016 roku	569
Odpisy aktualizujące	-21
Amortyzacja	75
Amortyzacja i odpisy aktualizujące na dzień 31 grudnia 2016 roku	623
Wartość netto na dzień 1 stycznia 2016	6 746
Wartość netto na dzień 31 grudnia 2016	6 692

W roku zakończonym 31 grudnia 2017 roku uzyskane przychody z wynajmu nieruchomości inwestycyjnych wyniosły 70 tys. Bezpośrednie koszty operacyjne dotyczące nieruchomości inwestycyjnych w roku zakończonym 31 grudnia 2017 roku wyniosły 68 tys.

21. WARTOŚCI NIEMATERIALNE

Rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku

	Koszty prac rozwojowych	Wartość firmy	Inne	Prace rozwojowe w toku	Ogółem
Wartość brutto na dzień 1 stycznia 2017 roku	46 511	19 408	37 610	7 125	110 654
Zwiększenia stanu	-	-	979	8 139	9 118
Nabycie jednostki zależnej	-	3 399	3 267	-	6 666
Sprzedaż/likwidacja	1 576	-	649	-	2 225
Transfer	-	-	-	-	-
Wartość brutto na dzień 31 grudnia 2017 roku	44 935	22 807	41 207	15 264	124 213
Amortyzacja i odpisy aktualizujące na dzień 1 stycznia 2017 roku	35 073	3 561	26 626	2 569	67 829
Nabycie jednostki zależnej	-	74	185	-	259
Amortyzacja za rok obrotowy	7 411	-	4 102	-	11 513
Sprzedaż/likwidacja	1 576	-	649	-	2 225
Odpis aktualizujący	-1 184	-	-4	485	-703
Transfer	-	-	-	-	-
Amortyzacja i odpisy aktualizujące na dzień 31 grudnia 2017 roku	39 724	3 635	30 260	3 054	76 673
Wartość netto na dzień 1 stycznia 2017	11 438	15 847	10 984	4 556	42 825
Wartość netto na dzień 31 grudnia 2017	5 211	19 172	10 947	12 210	47 540

Rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku

	Koszty prac rozwojowych	Wartość firmy	Inne	Prace rozwojowe w toku	Ogółem
Wartość brutto na dzień 1 stycznia 2016 roku	46 235	19 408	38 536	1 625	105 804
Zwiększenia stanu	-	-	405	5 423	5 828
Sprzedaż/likwidacja	-	-	977	1	978
Transfer	276	-	-354	78	-
Wartość brutto na dzień 31 grudnia 2016 roku	46 511	19 408	37 610	7 125	110 654
Amortyzacja i odpisy aktualizujące na dzień 1 stycznia 2016 roku	28 177	3 561	23 278	242	55 258
Amortyzacja za rok obrotowy	7 937	-	4 336	-	12 273
Sprzedaż/likwidacja	-	-	977	-	977
Odpis aktualizujący	-1 041	-	-11	2 327	1 275
Transfer	-	-	-	-	-
Amortyzacja i odpisy aktualizujące na dzień 31 grudnia 2016 roku	35 073	3 561	26 626	2 569	67 829
Wartość netto na dzień 1 stycznia 2016	18 058	15 847	15 258	1 383	50 546
Wartość netto na dzień 31 grudnia 2016	11 438	15 847	10 984	4 556	42 825

W okresie zakończonym dnia 31 grudnia 2017 roku koszty prac rozwojowych są aktywowane według cen nabycia. Składnik ten jest badany pod kątem utraty wartości w przypadku powstania przesłanek wskazujących na taką utratę. Natomiast koszty prac rozwojowych niezakończonych są testowane corocznie bez względu na to, czy następują przesłanki utraty wartości czy też nie (nota 5.2). W roku zakończonym dnia 31 grudnia 2017 grupa utworzyła odpisy aktualizujące prace rozwojowe lub prace rozwojowe w toku w wysokości 485 tys. złotych, natomiast rozwiązano odpisy na łączną wartość 1 184 tys. złotych (w analogicznym okresie 2016 roku utworzono odpisy aktualizujące prace rozwojowe lub prace rozwojowe w toku w wysokości 2,3 mln. złotych, natomiast rozwiązano odpisy na łączną wartość 1 033 tys. złotych).

Prace rozwojowe są w głównej mierze sfinansowane z dotacji budżetowych przekazanych przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego oraz Narodowego Centrum Badań i Rozwoju, a także środków europejskich. Wartość otrzymanych dotacji prezentowana jest w pozycji rozliczeń międzyokresowych (nota 40).

W okresie zakończonym 31 grudnia 2017 roku aktywa wytworzone we własnym zakresie obejmują koszty prac rozwojowych i są amortyzowane przez okres ich ekonomicznego użytkowania wynoszący 5 lat.

W roku 2017 amortyzacja wartości niematerialnych w kwocie 5 788 tys. złotych dotycząca projektów dofinansowanych została ujęta w kosztach pozostałej działalności operacyjnej.

Wartość firmy stanowi wartość niematerialną o nieokreślonym okresie użytkowania ze względu na długoterminowe pozytywne skutki połączenia jednostek. Grupa corocznie testuje wartość firmy pod kątem utraty wartości (nota 24).

22. INWESTYCJE W JEDNOSTKACH STOWARZYSZONYCH WYCENIANYCH METODĄ PRAW WŁASNOŚCI

Na dzień 31 grudnia 2017 roku Grupa WASKO S.A. posiada udziały w następujących jednostkach stowarzyszonych

<i>Nazwa i forma prawna</i>	<i>Siedziba</i>	<i>Rodzaj powiązania</i>	<i>Udział % COIG S.A. w kapitale zakładowym</i>	<i>Udział % pośredni WASKO S.A. w kapitale zakładowym</i>
ADVICOM Spółka z o.o.	Jastrzębie Zdrój ul. Leśna 4	Spółka stowarzyszona	24,94	23,44

Wartość bilansowa inwestycji w jednostkach stowarzyszonych

<i>Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży</i>	<i>31 grudnia 2017</i>	<i>31 grudnia 2016</i>
Akcje/udziały w Spółkach nienotowanych na giełdzie	8 919	8 070
Odpis aktualizujący akcje/udziały w Spółkach nienotowanych na giełdzie	-	-
RAZEM	8 919	8 070

Tabela poniżej przedstawia skrócone informacje dotyczące inwestycji w ADVICOM Sp. z o.o.

Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych	31 grudnia 2017	31 grudnia 2016
Aktywa obrotowe (krótkoterminowe)	38 918	34 421
Aktywa trwałe (długoterminowe)	17 740	20 186
Zobowiązania krótkoterminowe	17 417	16 246
Zobowiązania długoterminowe	3 244	5 995
AKTYWA NETTO	35 997	32 366
Udział w aktywach netto	8 919	8 070
Odpis aktualizujący wartość inwestycji w jednostki stowarzyszone	-	-
Przychody	55 463	56 726
Udział w przychodach jednostki stowarzyszonej	13 832	14 147
Udział w zysku jednostki stowarzyszonej	848	506

23. NABYCIE JEDNOSTEK ZALEŻNYCH

23.1. ROZLICZENIE NABYCIA JEDNOSTKI ZALEŻNEJ LOGICSYNERGY SP. Z O.O.

23.1.1. PODSTAWOWE INFORMACJE O POŁĄCZENIU

W dniu 5 września 2017 roku spółka zależna COIG S.A. nabyła 1 000 udziałów o wartości nominalnej 50,00 zł, stanowiących łącznie 100% kapitału zakładowego LogicSynergy Sp. z o.o. Łączna nominalna wartość nabytych udziałów wynosi 50.000 złotych.

Całkowita wartość transakcji nabycia udziałów wyniosła 5.858 tysięcy złotych, kwota ta została uregulowana w dniu dokonania transakcji. Pozostałe koszty nabycia zostały ujęte w kosztach okresu.

23.1.2. DATA PRZEJĘCIA

Uwzględniając poziom istotności oraz dane finansowe za okres od 31 sierpnia 2017 do dnia 05 września 2017 jako dzień przejęcia dla celów rozliczenia nabycia w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym przyjęto dzień 31 sierpnia 2017 roku, w związku z czym w niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym zostały uwzględnione przychody oraz zyski LogicSynergy Sp. z o.o. za okres od 1 września 2017 do 31 grudnia 2017.

23.1.3. WARTOŚĆ GODZIWA PRZEJĘTYCH AKTYWÓW, ZOBOWIĄZAŃ I ZOBOWIĄZAŃ WARUNKOWYCH

Wartość godziwa zidentyfikowanych na dzień nabycia aktywów, zobowiązań i zobowiązań warunkowych LogicSynergy Sp. z o.o. (w tys. złotych):

Pozycja aktywów, zobowiązań i zobowiązań warunkowych	Wartość na dzień nabycia
Rzeczowe aktywa trwałe	44
Wartości niematerialne	3 083
Zapasy	9
Należności handlowe oraz pozostałe należności	700
Rozliczenia międzyokresowe	119
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	315
Rezerwa na podatek odroczony	585
Rezerwy	111
Kredyty i pożyczki	88
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz inne zobowiązania	574
Pozostałe zobowiązania budżetowe	212
Aktywa netto	2 701

23.1.4. UDZIAŁY NIEDAJĄCE KONTROLI

Udziały niedające kontroli w jednostce przejmowanej wyceniono jako udział w wartości godziwej zidentyfikowanych aktywów netto przejmowanej jednostki w wartości godziwej na dzień przejęcia.

Wartość firmy na dzień nabycia została ustalona jako nadwyżka sumy przekazanej zapłaty oraz wartości wszelkich udziałów niedających kontroli nad kwotą netto ustalonej na dzień przejęcia możliwych do zidentyfikowania nabytych aktywów i przejętych zobowiązań.

	Wartość na dzień nabycia
Cena nabycia	5 858
Aktywa niedające kontroli	163
Aktywa netto	2 701
Wartość firmy powstała w wyniku przejęcia	3 320

23.2. ROZLICZENIE NABYCIA UDZIAŁÓW W JEDNOSTCE ZALEŻNEJ SPC-1 Sp. o.o.

W dniu 21 września 2017 roku WASKO S.A. nabyło 100 udziałów o wartości nominalnej 50,00 zł, stanowiących łącznie 100% kapitału zakładowego SPC-1 Sp. z o.o. Łączna nominalna wartość nabytych udziałów wynosi 5 tys. złotych. Całkowita wartość transakcji nabycia udziałów wyniosła 5 tysięcy złotych, kwota ta została uregulowana w dniu dokonania transakcji. Pozostałe koszty nabycia zostały ujęte w kosztach okresu.

Do dnia nabycia spółka nie prowadziła działalności gospodarczej. Uwzględniając poziom istotności oraz dane finansowe za okres od 21 września 2017 do 30 września 2017 jako dzień przejęcia dla celów rozliczenia nabycia w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym przyjęto dzień 30 września 2017. Cenę nabycia ustalono jako wartość środków pieniężnych należnych sprzedającym w kwocie 5 tys. złotych. Na dzień nabycia spółka nie posiadała aktywów, których wartość godziwa miałaby istotny wpływ na skonsolidowane dane finansowe Grupy. W spółce nie zidentyfikowano zobowiązań oraz zobowiązań warunkowych.

Wartość firmy na dzień nabycia została ustalona jako nadwyżka sumy przekazanej zapłaty nabytych aktywów i przejętych zobowiązań i wynosi niespełna 5 tysięcy złotych.

W związku z rozliczeniem nabycia na dzień 30 września 2017 roku (a więc na dzień sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania) w niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym zostały uwzględnione przychody oraz straty SPC-1 Sp. z o.o. od dnia 1 października 2017 do dnia 31 grudnia 2017.

24. WARTOŚĆ FIRMY

<i>Bilansowa wartość firmy w tym:</i>	31 grudnia 2017	31 grudnia 2016
<i>Wartość firmy nabyta na dzień połączenia:</i>		
WASKO S.A. z HOGA.PL S.A.	5 635	5 635
Odpis z tytułu utraty wartości	-975	-975
WASKO S.A. z HOSTINGCENTER Sp. z o.o.	1 050	1 050
Odpis z tytułu utraty wartości	-1 050	-1 050
Wartość firmy z konsolidacji		
COIG S.A.	8 481	8 481
Gabos Software Sp. z o.o.	2 706	2 706
ISA Sp. z o.o.	1 535	1 535
Odpis aktualizujący wartość firmy ISA Sp. z o.o.	-1 535	-1 535
LogicSynergy Sp. z o.o.	3 320	-
SPC-1 Sp. z o.o.	5	-
RAZEM	19 172	15 847

W roku zakończonym dnia 31 grudnia 2017 powstała wartość firmy z nabycia spółek zależnych LogicSynergy Sp. z o.o. oraz SPC-1 Sp. z o.o., o czym szerzej napisano w nocie 23. W roku zakończonym dnia 31 grudnia 2016 nie było zmian wartości firmy.

Na dzień bilansowy 31 grudnia 2017 nie stwierdzono istnienia przesłanek które wskazywałyby, iż ujęta w aktywach wartość firmy powstała z przejęcia LogicSynergy Sp. z o.o. utraciła ekonomiczną wartość. Przeprowadzony na dzień 31 grudnia 2017 roku test na utratę wartości firmy oparto na wartości zdyskontowanych przyszłych przepływów pieniężnych z działalności przejętej na skutek połączenia. W celu wiarygodnego określenia wartości zdyskontowanych przyszłych przepływów pieniężnych przyjęto pięcioletni horyzont czasowy, przy stopie dyskontowej 4,58%. Przepływy oparto założeniach budżetowych dotyczących roku 2018. Wzrost przyjętej do przeprowadzonego testu stopy dyskontowej o 1 punkt procentowy wpływa na spadek wartości odzyskiwalnej wartości firmy o kwotę 144 tys. zł, nie powoduje jednak ryzyka utraty wartości. Zmniejszenie o 1 punkt procentowy stopy dyskontowej wpływa na wzrost odzyskiwalnej wartości firmy kwotę 152 tys. zł.

Na dzień bilansowy 31 grudnia 2017 nie stwierdzono istnienia przesłanek które wskazywałyby, iż ujęta w aktywach wartość firmy powstała z przejęcia Gabos Software Sp. z o.o. utraciła ekonomiczną wartość. Przeprowadzony na dzień 31 grudnia 2017 roku test na utratę wartości firmy oparto na wartości zdyskontowanych przyszłych przepływów pieniężnych z działalności przejętej na skutek połączenia. W celu wiarygodnego określenia wartości zdyskontowanych przyszłych przepływów pieniężnych przyjęto pięcioletni horyzont czasowy, przy stopie dyskontowej 4,58%. Przepływy oparto założeniach budżetowych dotyczących roku 2018. Wzrost przyjętej do przeprowadzonego testu stopy dyskontowej o 1 punkt procentowy wpływa na spadek wartości

odzyskiwalnej wartości firmy o kwotę 122 tys. zł, nie powoduje jednak ryzyka utraty wartości. Zmniejszenie o 1 punkt procentowy stopy dyskontowej wpływa na wzrost odzyskiwalnej wartości firmy kwotę 128 tys. zł.

Na dzień bilansowy 31 grudnia 2017 nie stwierdzono istnienia przesłanek które wskazywałyby, iż ujęta w aktywach wartość firmy powstała z przejęcia z COIG S.A. utraciła ekonomiczną wartość. Przeprowadzony na dzień 31 grudnia 2017 roku test na utratę wartości firmy oparto na wartości zdyskontowanych przyszłych przepływów pieniężnych z działalności przejętej na skutek przejęcia. W celu wiarygodnego określenia wartości zdyskontowanych przyszłych przepływów pieniężnych przyjęto pięcioletni horyzont czasowy, przy stopie dyskontowej 4,58%. Przepływy oparto na danych historycznych, uwzględniając dotychczasowe doświadczenie rynkowe wraz z uwzględnieniem założeń budżetowych dotyczących roku 2018. Wzrost przyjętej do przeprowadzonego testu stopy dyskontowej o 1 punkt procentowy wpływa na spadek wartości odzyskiwalnej wartości firmy o kwotę 3,6 mln zł, nie powoduje jednak ryzyka utraty wartości. Zmniejszenie o 1 punkt procentowy stopy dyskontowej wpływa na wzrost odzyskiwalnej wartości firmy o kwotę 4,6 mln. zł.

Oprócz wartości firmy z konsolidacji, w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym została wykazana wartość firmy powstała w wyniku połączenia spółek HOGA.PL S.A. z WASKO S.A. w dniu 4 grudnia 2006 (wartość firmy w kwocie 5.635 tys. zł) oraz w wyniku połączenia WASKO S.A. ze spółką Hostingcenter Sp. z o.o. w dniu 31 sierpnia 2009 roku (wartość firmy w kwocie 1 050 tys. zł).

Działalność HOGA.PL (ośrodek 1) oraz działalność HOSTINGCENTER (ośrodek 2) stanowią osobne ośrodki generujące przepływy pieniężne i do tych ośrodków w całości została alokowana wartość firmy. OŚP Hosting zajmuje się świadczeniem usług kolokacyjnych oraz udostępniania przestrzeni serwerowej, natomiast HOGA świadczy usługi portalu oraz sprzedaż systemu INTRADOK, usług tych nie da się bezpośrednio przypisać do żadnego z segmentów, gdyż usługi te są świadczone w ramach większości segmentów operacyjnych.

Na dzień bilansowy 31 grudnia 2016 nie stwierdzono istnienia przesłanek które wskazywałyby, iż ujęta w aktywach wartość firmy powstała z połączenia WASKO S.A. z HOGA.PL S.A. (ośrodek 1) utraciła ekonomiczną wartość. Przeprowadzony na dzień 31 grudnia 2016 roku test na utratę wartości firmy oparto na wartości zdyskontowanych przyszłych przepływów pieniężnych z działalności przejętej na skutek połączenia. W celu wiarygodnego określenia wartości zdyskontowanych przyszłych przepływów pieniężnych przyjęto pięcioletni horyzont czasowy, przy stopie dyskontowej 4,58%. Przepływy oparto na danych historycznych, uwzględniając dotychczasowe doświadczenie rynkowe. Ze względu na obecną sytuację gospodarczą założono, iż przychody z działalności przypisanej do ośrodka pozostaną na obecnym poziomie, co oznacza zerową stopę wzrostu zastosowaną do ekstrapolacji prognoz przepływów pieniężnych wykraczających poza okres objęty najbardziej aktualnym budżetem.

Wzrost przyjętej do przeprowadzonego testu stopy dyskontowej o 1 punkt procentowy wpływa na spadek wartości odzyskiwalnej wartości firmy o kwotę 193 tys. zł, nie powodując utraty wartości firmy. Zmniejszenie o 1 punkt procentowy stopy dyskontowej wpływa na wzrost odzyskiwalnej wartości firmy o kwotę 203 tys. zł. Ustalona w opisany powyżej sposób wartość odzyskiwalna ośrodka generującego przepływy pieniężne, do którego została alokowana wartość firmy przewyższa jego wartość księgową wykazaną w niniejszym sprawozdaniu finansowym.

Wartości firmy (ośrodek 2) powstała z połączenia WASKO S.A. z Hostingcenter Sp. z o.o. utraciła w poprzednich okresach swoją ekonomiczną wartość co zostało ujęte w wyniku w poprzednich latach.

25. DŁUGOTERMINOWE AKTYWA FINANSOWE

<i>Długoterminowe aktywa finansowe</i>	31 grudnia 2017	31 grudnia 2016
<i>Pożyczki udzielone</i>	232	407
<i>Aktywa dostępne do sprzedaży</i>	93	93
RAZEM	325	500

25.1. POŻYCZKI

Pożyczki długoterminowe klasyfikowane są przez Grupę zgodnie z MSR 39 do kategorii aktywów finansowych spełniających definicję pożyczek i należności.

Poniższa tabela prezentuje wartość oraz podstawowe warunki udzielonych pożyczek długoterminowych na dzień 31 grudnia 2017 roku i na dzień 31 grudnia 2016 roku:

<i>Pożyczki udzielone</i>	<i>Kwota pożyczki</i>	<i>Stopy %</i>	<i>Wartość w bilansie</i>
Podmiotom powiązanym	232	2,73	232
Pozostałym jednostkom	-		-
Stan na 31 grudnia 2017	232		232
Podmiotom powiązanym	407	6	407
Pozostałym jednostkom	-		-
Stan na 31 grudnia 2016	407		407

Pożyczki są oprocentowane według stopy procentowej aktualizowanej w rocznych okresach, termin spłaty ostatniej raty ubiega w lutym 2022 roku. Umowy zakładają możliwość okresowej (rocznej) aktualizacji stóp procentowych.

25.2. AKTYWA FINANSOWE DOSTĘPNE DO SPRZEDAŻY

Wartość aktywów dostępnych do sprzedaży na dzień 31 grudnia 2017 roku oraz na dzień 31 grudnia 2016 roku prezentuje poniższa tabela.

<i>Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży</i>	31 grudnia 2017	31 grudnia 2016
Akcje/udziały w spółkach nienotowanych na giełdzie	1 025	1 025
Odpis aktualizujący akcje/udziały w spółkach nienotowanych na giełdzie	-932	-932
RAZEM	93	93

W roku 2017 jak również w roku 2016 Grupa w nie dokonała nabyć akcji ani udziałów w spółkach notowanych na regulowanych rynkach.

26. ŚWIADCZENIA PRACOWNICZE

26.1. ŚWIADCZENIA EMERYTALNE I NAGRODY JUBILEUSZOWE

Grupa wypłaca pracownikom przechodzącym na emerytury kwoty odpraw emerytalnych w wysokości określonej w wewnętrznych przepisach, jednak świadczenia te nie są niższe niż świadczenia wynikające z Kodeksu pracy. W związku z tym Grupa na podstawie wyceny dokonanej na koniec 2013 roku przez licencjonowanego aktuariusza tworzy rezerwę na wartość bieżącą zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych. Zarówno w roku zakończonym dnia 31 grudnia 2017 roku jak i dnia 31 grudnia 2016 roku nie miały miejsca zdarzenia istotnie wpływające na założenia przyjęte przez Spółkę do szacunkowej aktualizacji wartości rezerwy.

Kwotę tej rezerwy oraz uzgodnienie przedstawiające zmiany stanu w ciągu okresu obrotowego przedstawiono w poniższej tabeli:

Zmiany w wartości rezerwy na świadczenia emerytalne i jubileuszowe	Rok zakończony 31 grudnia 2017	Rok zakończony 31 grudnia 2016
Na dzień 1 stycznia	503	553
Utworzenie rezerwy	-	-
Zwiększenia – nabycie jednostki zależnej	38	-
Koszty wypłaconych świadczeń	73	50
Rozwiązanie rezerwy	-	-
Na dzień 31 grudnia	468	503

Główne założenia przyjęte przez aktuariusza na dzień bilansowy do wyliczenia kwoty zobowiązania są następujące:

Założenia aktuarialne	31 grudnia 2017*	31 grudnia 2016*
Stopa dyskontowa (%)	2,5	2,5
Wskaźnik rotacji pracowników (%)	10,0	10,0
Przewidywana stopa wzrostu wynagrodzeń (%)	2-5 - 2,6	2-5 - 2,6

* dane przyjęte przez Grupę w szacunkowej aktualizacji wysokości rezerwy

27. NALEŻNOŚCI DŁUGOTERMINOWE

Należności długoterminowe na dzień 31 grudnia 2017 roku oraz na dzień 31 grudnia 2016 roku stanowią zapłacone kaucje oraz gwarancje dobrego wykonania o terminie zwrotu powyżej jednego roku.

28. DŁUGOTERMINOWE ROZLICZENIA MIĘDZYOKRESOWE

Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe na dzień 31 grudnia 2017 roku stanowią zakupione usługi przeznaczone do odsprzedaży w terminie powyżej jednego roku.

29. ZAPASY

Zapasy	31 grudnia 2017	31 grudnia 2016
Towary i materiały (według cen nabycia)	8 178	7 033
Wyroby gotowe	361	398
Produkcja w toku (według kosztu wytworzenia)	-	-
Odpis aktualizujący wartość towarów	-2 219	-2 182
Odpis aktualizujący wartość wyrobów gotowych	-130	-144
Zaliczki na dostawy	56	18
RAZEM	6 246	5 123

W roku zakończonym dnia 31 grudnia 2017 roku Grupa rozpoznała utratę wartości towarów zalegających na magazynie, w związku z czym utworzono w ciężar pozostałych kosztów operacyjnych odpis aktualizujący w kwocie 23 tys. złotych. Utworzony w poprzednich okresach odpis dotyczył zapasów zalegających na magazynie. Wykorzystanie odpisu wyniosło 15 tys. zł.

W roku zakończonym dnia 31 grudnia 2016 roku Grupa rozpoznała utratę wartości towarów zalegających na magazynie, w związku z czym utworzono w ciężar pozostałych kosztów operacyjnych odpis aktualizujący w kwocie 269 tys. złotych.

Utworzony w poprzednich okresach odpis dotyczył zapasów zalegających na magazynie.

Na dzień 31 grudnia 2017 oraz na dzień 31 grudnia 2016 roku wartość zapasów w wysokości 5,5 mln złotych stanowiła zabezpieczenie w postaci zastawu rejestrowego na rzecz banku tytułem zabezpieczenia kredytu w rachunku bieżącym.

Na dzień 31 grudnia 2017 roku oraz na dzień 31 grudnia 2016 roku zapasy zostały wycenione według niższej z dwóch wartości – koszty wytworzenia/ceny sprzedaży netto. Wartość zapasów w cenie sprzedaży netto od których dokonano odpisu aktualizującego na dzień 31 grudnia 2017 roku to 3 299 tysięcy złotych (na dzień 31 grudnia 2016 roku: 3 566 tysięcy złotych).

30. NALEŻNOŚCI Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG, NALEŻNOŚCI Z TYTUŁU BIEŻĄCEGO PODATKU ORAZ POZOSTAŁE NALEŻNOŚCI

Należności	31 grudnia 2017	31 grudnia 2016
Należności z tytułu dostaw i usług	91 901	57 729
Należności od jednostek powiązanych	3 697	3 560
Należności z tytułu wyceny kontraktów długoterminowych	8 037	6 394
Należności z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych	2 202	-
Pozostałe należności budżetowe	-	-
Wadła	1 006	490
Inne	638	259
Należności ogółem (netto)	107 481	68 432
Odpis aktualizujący należności	12 023	11 934
Należności brutto	119 504	80 366

Warunki transakcji z podmiotami powiązаныmi przedstawione są w nocie 43.4.

Należności z tytułu dostaw i usług nie są oprocentowane i mają terminy płatności od 14 do 120 dni.

Grupa posiada odpowiednią politykę w zakresie dokonywania sprzedaży tylko zweryfikowanym klientom. Dzięki temu, zdaniem kierownictwa, nie istnieje dodatkowe ryzyko kredytowe, ponad poziom określony odpisem aktualizującym nieściągalne należności właściwym dla należności handlowych Grupy.

Na 31 grudnia 2017 roku należności z tytułu dostaw i usług w kwocie 12 023 tysięcy PLN (2016: 11 934 tysięcy PLN) zostały uznane za nieściągalne i w związku z tym objęte odpisem. Na dzień 31 grudnia 2017 roku Grupa nie posiada należności przeterminowanych powyżej 1 roku które byłyby uznane za ściągalne i nie zostały objęte odpisem.

Kwestia ryzyka kredytowego została szerzej omówiona w nocie 45.4.

Zmiany odpisu aktualizującego należności były następujące:

<i>Zmiany odpisu aktualizującego należności</i>	Rok zakończony 31 grudnia 2017	Rok zakończony 31 grudnia 2016
Odpis aktualizujący na dzień 1 stycznia	11 934	9 627
Zwiększenie	2 510	3 155
Wykorzystanie	673	623
Odpisanie niewykorzystanych kwot (rozwiązanie odpisu)	1 748	225
Odpis aktualizujący na dzień 31 grudnia	12 023	11 934
Struktura wiekowa należności	31 grudnia 2017	31 grudnia 2016
Należności nieprzeterminowane	100 456	62 452
Przeterminowane 1-90 dni	8 205	6 575
Przeterminowane 91-180 dni	1 094	940
Przeterminowane 181-360 dni (objęte 50% odpisem aktualizującym ich wartość)	276	825
Przeterminowane powyżej 361 dni (objęte odpisem aktualizującym ich wartość)	9 473	9 574
Należności ogółem (brutto)	119 504	80 366
Odpis aktualizujący należności	12 023	11 934
Należności netto	107 481	68 432

Zarówno w roku zakończonym dnia 31 grudnia 2017 jak i 31 grudnia 2016 roku nadwyżka utworzenia odpisu aktualizującego należności nad jego rozwiązaniem została ujęta w kosztach pozostałej działalności operacyjnej (nota 12.2).

31. KRÓTKOTERMINOWE ROZLICZENIA MIĘDZYOKRESOWE

<i>Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe</i>	31 grudnia 2017	31 grudnia 2016
Koszty gwarancji dobrego wykonania	67	90
Koszty ubezpieczeń	391	335
Roczne licencje oraz usługi asysty technicznej	716	684
Usługi przewidziane do odsprzedaży	277	-
Pozostałe koszty do rozliczenia w czasie	254	152
RAZEM	1 705	1 677

32. KRÓTKOTERMINOWE AKTYWA FINANSOWE

<i>Krótkoterminowe aktywa finansowe</i>	31 grudnia 2017	31 grudnia 2016
Otrzymane weksle	3 379	3 295
Fundusze inwestycyjne	7 068	-
Akcje	28	-
Obligacje komercyjne	740	-
Pożyczki	1 690	1 636
RAZEM	12 905	4 391

32.1. POŻYCZKI

Poniższa tabela zawiera zestawienie wartości oraz warunków dotyczących udzielonych pożyczek:

Pożyczki udzielone	Kwota pożyczki	Stopa %	Wartość w bilansie
Jednostkom powiązanim	1 095	2,73-3	1 135
Pozostałym jednostkom	1 000	3	555
Stan na 31 grudnia 2017	2 095		1 690
Jednostkom powiązanim	1 106	6	1 106
Pozostałym jednostkom	670	5-6	530
Stan na 31 grudnia 2016	1 776		1 636

Pożyczki krótkoterminowe, o terminie spłaty do 12 miesięcy od dnia bilansowego, oprocentowane są 2,73-3% w ujęciu rocznym. Pożyczki zabezpieczone są weksłami.

W roku zakończonym 31 grudnia 2017 roku Grupa dokonała odpisu wartości udzielonej pożyczki w wysokości 310 tys. zł. Odpis obciążył pozostałe koszty finansowe. (w roku 2016 Grupa dokonała odpisu wartości udzielonej pożyczki w wysokości 140 tys. zł).

Wartość pożyczek prezentowana w bilansie nie odbiega w sposób istotny od wartości godziwej.

32.2. WEKSLE

Grupa posiada weksel stanowiący źródło dochodu ze stałego oprocentowania. Stała stopa oprocentowania posiadanego weksla wynosi 2,75% rocznie. Weksel płatny jest za okazaniem. WASKO S.A. przyjęła weksel jako formę uregulowania płatności wynikających z realizacji umowy podwykonawczej na rzecz jednego z kontrahentów. Sytuacja finansowa wystawcy weksla jest na bieżąco monitorowana i nie zagraża realizowalności tego aktywa.

33. ŚRODKI PIENIĘŻNE I ICH EKWIWALENTY

Środki pieniężne w banku są oprocentowane według zmiennych stóp procentowych, których wysokość zależy od stopy oprocentowania jednodniowych lokat bankowych. Lokaty krótkoterminowe są dokonywane na różne okresy, od jednego dnia do jednego miesiąca, w zależności od aktualnego zapotrzebowania Grupy na środki pieniężne i są oprocentowane według ustalonych dla nich stóp procentowych. Wartość godziwa środków pieniężnych i ich ekwiwalentów na dzień 31 grudnia 2017 roku wynosi 21 953 tysiące złotych (31 grudnia 2016 roku: 50 217 tysięcy PLN). Na dzień 31 grudnia 2017 kwota 2 027 tysięcy złotych, będąca zabezpieczeniem udzielonej przez bank gwarancji podlegała ograniczeniom w dostępie (na dzień 31 grudnia 2016: 2 474 tys. złotych).

Saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wykazane w rachunku przepływów pieniężnych składało się z następujących pozycji:

<i>Środki pieniężne i ich ekwiwalenty</i>	31 grudnia 2017	31 grudnia 2016
Środki pieniężne w banku i kasie	3 196	16 500
Lokaty krótkoterminowe	18 757	33 717
RAZEM	21 953	50 217

34. KAPITAŁ PODSTAWOWY I POZOSTAŁE KAPITAŁY

34.1. KAPITAŁ PODSTAWOWY

Kapitał akcyjny (w tys.)	31 grudnia 2017	31 grudnia 2016
Akcje zwykłe serii A o wartości nominalnej 1 zł.	170	170
Akcje zwykłe serii B o wartości nominalnej 1 zł.	400	400
Akcje zwykłe serii C o wartości nominalnej 1 zł.	1 430	1 430
Akcje zwykłe serii D o wartości nominalnej 1 zł.	2 000	2 000
Akcje zwykłe serii E o wartości nominalnej 1 zł.	87 187	87 187
RAZEM	91 187	91 187

Kapitał podstawowy w ciągu roku obrotowego 2017 oraz 2016 nie uległ zmianie.

Akcje zwykłe wyemitowane i w pełni opłacone

(w tys.)	Ilość	Wartość
Na dzień 1 stycznia 2017	91 187	91 187
Zmiany w roku 2017	-	-
Na dzień 31 grudnia 2017	91 187	91 187
Na dzień 1 stycznia 2016	91 187	91 187
Zmiany w roku 2016	-	-
Na dzień 31 grudnia 2016	91 187	91 187

34.1.1. WARTOŚĆ NOMINALNA AKCJI

Wszystkie wyemitowane akcje posiadają wartość nominalną wynoszącą 1 złoty i zostały w pełni opłacone.

34.1.2. PRAWA AKCJONARIUSZY

Akcje wszystkich serii są akcjami zwykłymi na okaziciela i posiadają te same uprawnienia co do prawa głosu, dywidendy oraz zwrotu z kapitału.

34.1.3. AKCJONARIUSZE O ZNACZĄCYM UDZIALE

Główni akcjonariusze	31 grudnia 2017	31 grudnia 2016
Wojciech Wajda – udział w kapitale	66,7%	66,7%
Wojciech Wajda – udział w głosach	66,7%	66,7%
Krystyna Wajda – udział w kapitale	14,5%	14,5%
Krystyna Wajda – udział w głosach	14,5%	14,5%

W roku zakończonym dnia 31 grudnia 2017 oraz w roku zakończonym dnia 31 grudnia 2016 nie było zmian udziałów głównych akcjonariuszy.

34.2. POZOSTAŁE KAPITAŁY REZERWOWE

W okresie, którego dotyczy niniejsze sprawozdanie, na wzrost kapitałów rezerwowych wpływ miał podział wyniku finansowego za rok 2017 w kwocie 3 589 tysięcy PLN.

Szczegóły dotyczące zmian w pozycji kapitałów rezerwowych zostały zaprezentowane w sprawozdaniu ze zmian w kapitałach własnych.

34.3. NIEPODZIELONY WYNIK FINANSOWY ORAZ OGRANICZENIA W WYPŁACIE DYWIDENDY

Niepodzielony wynik finansowy podlega w całości podziałowi. Zgodnie z wymogami Kodeksu Spółek Handlowych, Jednostka dominująca jest obowiązana utworzyć kapitał zapasowy na pokrycie straty. Do tej kategorii kapitału przelewa się co najmniej 8% zysku za dany rok obrotowy wykazanego w sprawozdaniu finansowym Jednostki dominującej, dopóki kapitał ten nie osiągnie co najmniej jednej trzeciej kapitału podstawowego Spółka. O użyciu kapitału zapasowego i rezerwowego rozstrzyga Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy; jednakże części kapitału zapasowego w wysokości jednej trzeciej kapitału zakładowego można użyć jedynie na pokrycie straty wykazanej w sprawozdaniu finansowym Jednostki dominującej i nie podlega ona podziałowi na inne cele. Na dzień 31 grudnia 2017 roku oraz na dzień 31 grudnia 2016 roku nie istniały inne ograniczenia dotyczące wypłaty dywidendy.

34.4. KAPITAŁY AKCJONARIUSZY NIEKONTROLUJĄCYCH

	31 grudnia 2017	31 grudnia 2016
Na dzień 1 stycznia	4 378	4 603
Udział w wyniku jednostek zależnych	652	535
Dywidenda wypłacona udziałowcom niekontrolującym	-	-742
Nabycie jednostek zależnych	163	-
Nabycie udziałów niekontrolujących	-35	-18
Na dzień 31 grudnia	5 158	4 378

W roku zakończonym dnia 31 grudnia 2017 Jednostka dominująca nabyła 115 akcji COIG S.A. od akcjonariuszy mniejszościowych oraz 999 udziałów D2S Sp. z o.o. od akcjonariuszy mniejszościowych. Spółka zależna COIG S.A. dokonała nabycia 1000 udziałów LogicSynergy Sp. z o.o. stanowiących 100% udziału w kapitale. W związku z tą transakcją wartość kapitałów niekontrolujących akcjonariuszy mniejszościowych COIG S.A. wzrosła o 163 tys. zł. Szczegóły dotyczące rozliczenia nabycia zaprezentowano w nocie 23.

W roku zakończonym dnia 31 grudnia 2016 roku Jednostka Dominująca nabyła 12 akcji COIG S.A. od akcjonariuszy mniejszościowych. W tymże roku spółka COIG S.A. wypłaciła dywidendę akcjonariuszom niekontrolującym w wysokości 742 tys. PLN. W roku zakończonym dnia 31 grudnia 2015 roku Jednostka Dominująca nabyła 48 199 akcji COIG S.A. od akcjonariuszy mniejszościowych, co spowodowało zmniejszenie kapitałów akcjonariuszy niekontrolujących o 5,2 mln złotych. W dniu 12 kwietnia 2016 Jednostka Dominująca nabyła 10% akcji Gabos Software Sp. z o.o. za łączną kwotę 306 tys. złotych.

35. KREDYTY, POŻYCZKI I POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE

Kredyty, pożyczki, pozostałe zobowiązania finansowe	Efektywna stopa procentowa %	Termin spłaty	31 grudnia 2017	31 grudnia 2016
Długoterminowe:				
Długoterminowe zobowiązania z tytułu leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją zakupu (nota 19)	8,12	31.01.2021*	453	261
RAZEM			453	261
Krótkoterminowe:				
Kredyty bankowe	2,72	31.12.2018	974	26
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją zakupu (nota 19)	8,12	31.12.2018	541	585
RAZEM			1 515	611

* podana data odnosi się do terminu wygaśnięcia ostatniego zobowiązania długoterminowego
 Zobowiązania z tytułu kredytów bankowych zostały opisane w nocie numer 38.
 Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego zostały opisane w nocie numer 19.3.

36. POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA DŁUGOTERMINOWE

Pozostałe zobowiązania długoterminowe o wartości 782 tys. zł. stanowią kaucje oraz gwarancje dobrego wykonania z terminem płatności powyżej 12 miesięcy. Termin zwolnienia ostatniej gwarancji dobrego wykonania ubiega w roku 2022.

37. REZERWY

37.1. ZMIANY STANU REZERW

Rezerwy	Rezerwy na naprawy gwarancyjne	Rezerwa na odprawy emerytalne	Inne rezerwy	Ogółem
Stan na dzień 1 stycznia 2017 roku	2 571	503	3 223	6 297
Utworzenie rezerw	753	-	2 648	3 401
Wykorzystanie	1 003	-	175	1 178
Nabywanie jednostki zależnej	-	38	73	111
Rozwiązanie	692	73	325	1 090
Stan na dzień 31 grudnia 2017 roku	1 629	468	5 444	7 541
Krótkoterminowe na dzień 31 grudnia 2017	1 017	141	4 322	5 480
Długoterminowe na dzień 31 grudnia 2017	612	327	1 122	2 061
Stan na dzień 1 stycznia 2016 roku	5 243	553	4 300	10 096
Utworzenie rezerw	761	-	602	1 363
Wykorzystanie	1 461	-	762	2 223
Rozwiązanie	1 972	50	917	2 939
Stan na dzień 31 grudnia 2016 roku	2 571	503	3 223	6 297
Krótkoterminowe na dzień 31 grudnia 2016	1 587	108	3 223	4 918
Długoterminowe na dzień 31 grudnia 2016	984	395	-	1 379

37.2. REZERWA NA NAPRAWY GWARANCYJNE

Rezerwy z tytułu napraw gwarancyjnych zostały oszacowane w oparciu o wskaźniki ustalane na podstawie danych historycznych o poniesionych kosztach. Wskaźniki są wyznaczone jako relacja poniesionych kosztów napraw gwarancyjnych w okresie do wartości sprzedaży produktów, towarów objętych gwarancją.

Dla umów, dla których serwis gwarancyjny świadczy bezpośrednio producent, usługa serwisu gwarancyjnego jest wykupiona w cenie sprzedaży, lub zgodnie z innymi zawartymi umowami serwisowymi przyszłe naprawy zostaną zwrócone przez producenta – rezerwy nie są tworzone. Dla działalności handlowej, rezerwa jest ustalana jedynie dla tej części przychodów, dla której obsługa gwarancyjna leży po stronie Grupy.

37.3. REZERWA NA ODPRAWY EMERYTALNE

Grupa tworzy rezerwę na odprawy emerytalne zgodnie z polityką opisana w notcie 9.20

37.4. INNE REZERWY

W roku 2017 roku w związku z ciężącym na Grupie obowiązkami umownymi (potencjalne roszczenia z tytułu ewentualnych kar oraz dodatkowe koszty realizacji projektów) utworzono rezerwy na łączną kwotę 2,648 mln PLN. Jednocześnie w związku z wygaśnięciem ciężących na Grupie zobowiązań umownych rozwiązano rezerwy na łączną kwotę 428 tys. PLN.

Zgodnie z polityką rachunkowości dotyczącą zasad tworzenia rezerw (zgodnie z punktem 9.19) na dzień 31 grudnia 2017 nie występowały przesłanki do zawiązania innych rezerw.

38. KREDYTY

Na dzień 31 grudnia 2017 Grupa była stroną umów o kredyt w rachunku bieżącym oraz umowy kredytu długoterminowego.

Łączna wysokość dostępnych środków w ramach zawartych umów kredytowych na dzień 31 grudnia 2017 roku wyniosła 24,5 mln zł. Wykorzystanie na dzień 31 grudnia 2017 wynosiło 974 tys. zł. Wykorzystanie na dzień 31 grudnia 2016 wynosiło 26 tys. zł.

Zestawienie zobowiązań Grupy WASKO S.A. z tytułu zawartych umów kredytowych prezentuje poniższa tabela:

<i>Kredyty otrzymane</i>	<i>Dostępny limit 31.12.2017</i>	<i>Saldo na 31.12.2017</i>	<i>Wartość bilansowa 31.12.2017</i>	<i>Dostępny limit 31.12.2016</i>	<i>Saldo na 31.12.2016</i>
Kredyt w rachunku bieżącym	24 500	974	974	26 000	26
RAZEM krótkoterminowe	24 500	974	974	26 000	26
KREDYTY RAZEM	24 500	974	974	26 000	26

Kredyty udzielone zostały w walucie polskiej a oprocentowanie ustalone zostało w oparciu WIBOR jednomiesięczny powiększony o marżę banku. Zabezpieczeniem we wszystkich liniach kredytowych są: weksel własny in blanco, pełnomocnictwo do prowadzonego przez bank rachunku oraz zabezpieczenie obrotów na rachunku bankowym. Dodatkowym zabezpieczeniem kredytu w rachunku bieżącym jest zastaw rejestrowy na środkach trwałych spółki zależnej oraz zastaw rejestrowy na zapasach jednostki dominującej. Kredyt długoterminowy zabezpieczony był dodatkowo cesją z kontraktu długoterminowego.

39. ZOBOWIĄZANIA KRÓTKOTERMINOWE

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz inne zobowiązania

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	31 grudnia 2017	31 grudnia 2016
Wobec jednostek powiązanych	486	357
Wobec jednostek pozostałych	24 220	16 827
Z tytułu wyceny kontraktów długoterminowych	1 534	-
RAZEM	26 240	17 184
Inne zobowiązania	31 grudnia 2017	31 grudnia 2016
Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń	374	455
Zobowiązania z tytułu Funduszy specjalnych	100	4
Zobowiązania – gwarancje dobrego wykonania (kaucje)	170	110
Wynagrodzenia	2 392	2 163
Zobowiązania wobec pracowników	14	-
Inne zobowiązania niefinansowe	155	158
RAZEM	3 205	2 890
Razem zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	29 445	20 074

Zobowiązania z tytułu podatku bieżącego oraz pozostałe zobowiązania budżetowe

Zobowiązania budżetowe	31 grudnia 2017	31 grudnia 2016
Podatek dochodowy od osób prawnych	-	147
Podatek VAT	6 535	3 638
Ubezpieczenia społecznie i zdrowotne	3 659	3 338
Podatek dochodowy od osób fizycznych	1 160	1 110
Pozostałe	74	41
RAZEM	11 428	8 274

Pozostałe zobowiązania finansowe

Pozostałe zobowiązania finansowe	31 grudnia 2017	31 grudnia 2016
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	541	585
RAZEM	541	585

Kredyty i pożyczki

Kredyty i pożyczki	31 grudnia 2017	31 grudnia 2016
Linia kredytowa w rachunku bieżącym	974	26
RAZEM	974	26

Zasady i warunki płatności powyższych zobowiązań finansowych:

Warunki transakcji z podmiotami powiązаныmi przedstawione są w nocie 43.4.

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług są nieoprocentowane i zazwyczaj rozliczane w terminach od 14 dni do 30 dni.

Pozostałe zobowiązania są nieoprocentowane, ze średnim 14-dniowym terminem płatności.

Kwota wynikająca z różnicy pomiędzy zobowiązaniami a należnościami z tytułu podatku od towarów i usług jest płacona właściwym władzom podatkowym w okresach miesięcznych.

40. ROZLICZENIA MIĘDZYOKRESOWE

Rozliczenia międzyokresowe z tytułu	31 grudnia 2017	31 grudnia 2016
Przychodów przyszłych okresów – dotacje	14 605	15 682
Niewykorzystanych urlopów	3 038	2 884
Niewypłaconych premii	1 209	1 200
Licencji	938	296
Innych przychody przyszłych okresów	38	142
RAZEM	19 828	20 204

Na dzień 31 grudnia 2017 roku Grupa prezentuje w przychodach przyszłych okresów otrzymane dotacje budżetowe oraz dotacje ze środków unijnych na łączną kwotę 14 605 tys. PLN. Dotacje budżetowe przeznaczone są na realizację określonych między innymi przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju prac badawczo-rozwojowych. Nakłady na prace rozwojowe zostały ujęte jako wartości niematerialne (nota 21).

41. ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE

Zobowiązania warunkowe	31 grudnia 2017	31 grudnia 2016
Zobowiązania z tytułu gwarancji bankowych udzielonych w głównej mierze jako zabezpieczenie wykonania umów handlowych	12 188	12 842
Udzielone poręczenia	2 443	5 598
Inne zobowiązania warunkowe*	38 627	23 688
RAZEM	53 258	42 128

* Inne zobowiązania stanowią gwarancje ubezpieczeniowe zabezpieczające należyte wykonanie umów handlowych oraz weksle złożone jako zabezpieczenia oferty w postępowaniu przetargowym.

41.1. ZOBOWIĄZANIA INWESTYCYJNE

Na dzień 31 grudnia 2017 roku wartość zobowiązań inwestycyjnych wynosiła 77 tysięcy złotych. Na dzień 31 grudnia 2016 roku wartość zobowiązań inwestycyjnych wynosiła 748 tysięcy złotych

W roku 2018 Grupa planuje ponieść wydatki inwestycyjne na poziomie 10 milionów złotych.

41.2. SPRAWY SPORNE

41.2.1. ISTOTNE SPRAWY SPORNE

Przed Sądem Okręgowym w Warszawie, jako Sądem I instancji, toczy się postępowanie sądowe: Główny Inspektor Transportu Drogowego przeciwko WASKO S.A. w sprawie o zapłatę noty obciążeniowej w wysokości 50,67 mln zł. Wszczęcie postępowania nastąpiło w dniu 31.03.2016 r. Nota obciążeniowa będąca przedmiotem sporu została doręczona WASKO S.A. w dniu 15 grudnia 2014 r., o czym Spółka informowała zarówno w raportach bieżących oraz okresowych. Informacje o nocie zostały również zaprezentowane: – w pkt 41.2 Sprawozdania Finansowego WASKO S.A. za rok 2014 opublikowanego w dniu 30 kwietnia 2015 roku, – w pkt 42.2 Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego WASKO S.A. za rok 2014 opublikowanego w dniu 30 kwietnia 2015 roku, – w pkt 25.1. Rozszerzonego Skonsolidowanego Raportu Półrocznego Grupy Kapitałowej WASKO za rok 2015 opublikowanego w dniu 31 sierpnia 2015 r. – w pkt 8 Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego WASKO S.A. za IV kwartał 2015 r. opublikowanego w dniu 29 lutego 2016 r. Na dzień publikacji niniejszego sprawozdania Zarząd podtrzymuje stanowisko wyrażane m.in. w raporcie z 14 kwietnia 2016 r. o bezzasadności roszczenia zgłoszonego przez Powoda. W przekonaniu Zarządu WASKO S.A. popartym analizą bieżącego orzecznictwa sądowego, wysokość ewentualnej kary podlegać winna miarkowaniu, która w ocenie Zarządu nie powinna przekroczyć wysokości ujętej w księgach rachunkowych rezerwy. Na dzień publikacji niniejszego sprawozdania nie są znane ostateczne postanowienia toczącego się postępowania, a finalny rezultat sporu może być zależny od oceny opinii zewnętrznych niezależnych instytucji naukowych dokonanej przez sąd.

41.2.2. SPRAWY SĄDOWE

Na dzień 31 grudnia 2017 roku, poza sprawą opisaną w punkcie 41.2.1, spółkom Grupy Kapitałowej WASKO S.A. nie toczą się żadne postępowania sądowe, które skutkowałyby powstaniem istotnych roszczeń.

41.3. ROZLICZENIA PODATKOWE

Rozliczenia podatkowe oraz inne obszary działalności podlegające regulacjom (na przykład sprawy celne czy dewizowe) mogą być przedmiotem kontroli organów administracyjnych, które uprawnione są do nakładania wysokich kar i sankcji. Brak odniesienia do utrwalonych regulacji prawnych w Polsce powoduje występowanie w obowiązujących przepisach niejasności i niespójności. Często występujące różnice w opiniach, co do interpretacji prawnej przepisów podatkowych zarówno wewnątrz organów państwowych, jak i pomiędzy organami państwowymi i przedsiębiorstwami, powodują powstawanie obszarów niepewności i konfliktów. Zjawiska te powodują, że ryzyko podatkowe w Polsce jest znacząco wyższe niż istniejące zwykle w krajach o bardziej rozwiniętym systemie podatkowym.

Rozliczenia podatkowe mogą być przedmiotem kontroli przez okres pięciu lat, począwszy od końca roku, w którym nastąpiła zapłata podatku. W wyniku przeprowadzanych kontroli dotychczasowe rozliczenia podatkowe Grupy mogą zostać powiększone o dodatkowe zobowiązania podatkowe. Zdaniem Grupy na dzień 31 grudnia 2017 roku nie istnieją przesłanki do utworzenia rezerwy na rozpoznane i policzalne ryzyko podatkowe.

42. INFORMACJE UZUPEŁNIAJĄCE DO RACHUNKU PRZEPIYWÓW PIENIĘŻNYCH

Poniższa tabela stanowi wyjaśnienie różnic pomiędzy zmianami bilansowymi poszczególnych pozycji, a zmianami wykazanymi w rachunku przepływów pieniężnych

Pozycja bilansowa	Wartość
ZMIANA STANU NALEŻNOŚCI	
Należności ogółem w bilansie na dzień 31.12.2016	68 595
Należności ogółem w bilansie na dzień 31.12.2017	105 856
Zmiana bilansowa	37 261
Zmiana stanu należności wykazana w rachunku przepływów pieniężnych	-36 561
Różnica	700
Nabycie jednostki zależnej	700
ZMIANA STANU ZAPASÓW	
Zapasy w bilansie na dzień 31.12.2016	5 123
Zapasy w bilansie na dzień 31.12.2017	6 246
Zmiana bilansowa	1 123
Zmiana stanu zapasów wykazana w rachunku przepływów pieniężnych	-1 114
Różnica	9
Nabycie jednostki zależnej	9
ZMIANA STANU ZOBOWIĄZAŃ	
Zobowiązania ogółem z wyjątkiem kredytów i pożyczek w bilansie na dzień 31.12.2016	29 867
Zobowiązania ogółem z wyjątkiem kredytów i pożyczek w bilansie na dzień 31.12.2017	42 666
Zmiana bilansowa	12 799
Zmiana stanu zobowiązań w rachunku przepływów pieniężnych	12 011
Różnica	788
Nabycie jednostki zależnej	786
Zmiana stanu zobowiązań leasingowych	148
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu podatku dochodowego	-146
ZMIANA STANU ROZLICZEŃ MIĘDZYOKRESOWYCH	
Rozliczenia międzyokresowe w bilansie na dzień 31.12.2016	18 149
Rozliczenia międzyokresowe w bilansie na dzień 31.12.2017	17 473
Zmiana bilansowa	-676
Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych w rachunku przepływów pieniężnych	-5 277
Różnica	4 601
Otrzymane dotacje	4 720
Nabycie jednostki zależnej	-119
ZMIANA STANU REZERW	
Rezerwy w bilansie na dzień 31.12.2016	6 297
Rezerwy w bilansie na dzień 31.12.2017	7 541
Zmiana bilansowa	1 244
Zmiana stanu rezerw rachunku przepływów pieniężnych	1 133
Różnica	111
Nabycie jednostki zależnej	111

43. INFORMACJE O PODMIOTACH POWIĄZANYCH

Następująca tabela przedstawia łączne kwoty transakcji zawartych z podmiotami będącymi pod wspólną kontrolą akcjonariuszy WASKO S.A. za bieżący i poprzedni rok obrotowy:

Podmiot powiązany	Rok	Sprzedaż na rzecz podmiotów powiązanych	Zakupy od podmiotów powiązanych	Należności od podmiotów powiązanych	Zobowiązania wobec podmiotów powiązanych
<i>Jednostki stowarzyszone</i>	2017	8 267	-	3 515	-
	2016	8 069	-	3 559	-
<i>*Jednostki pod wspólną kontrolą akcjonariuszy</i>	2017	2 608	1 514	182	486
	2016	663	2 335	1	357

* Jednostki pod wspólną kontrolą głównych akcjonariuszy WASKO S.A., stanowią podmioty powiązane osobowo, z którymi Grupa nie jest powiązana kapitałowo.

W okresie zakończonym 31 grudnia 2017 roku Grupa nie zawierała transakcji z udziałem innych członków głównej kadry kierowniczej. W okresie zakończonym 31 grudnia 2016 roku Grupa udzieliła członkowi głównej kadry kierowniczej pożyczki w wysokości 1 mln zł.

Na dzień 31 grudnia 2017 oraz na dzień 31 grudnia 2016 należności przeterminowane oraz zaległe zobowiązania wobec jednostek powiązanych nie występowały.

Grupa posiada weksel o wartości 3,4m zł wystawiony przez jednostkę znajdującą się pod wspólną kontrolą akcjonariuszy.

43.1. PODMIOT O ZNACZĄCYM WPLYWIE NA GRUPĘ

Zarówno na dzień 31 grudnia 2017 roku jak i na dzień 31 grudnia 2016 roku żaden z podmiotów będących właścicielem akcji WASKO S.A. nie ma znaczącego wpływu na Grupę.

43.2. JEDNOSTKA STOWARZYSZONA

Na dzień 31 grudnia 2017 roku oraz na dzień 31 grudnia 2017 Grupa posiadała udziały w następujących jednostkach stowarzyszonych:

Nazwa i forma prawna	Siedziba	Rodzaj powiązania	% w kapitale zakładowym
ADVICOM Spółka z o.o.	Jastrzębie Zdrój ul. Leśna 4	Spółka stowarzyszona	24,94

43.3. WSPÓLNE PRZEDSIĘWZIĘCIE, W KTÓRYM GRUPA JEST WSPÓLNIKIEM

Zarówno na dzień 31 grudnia 2017 roku jak również na dzień 31 grudnia 2016 roku Grupa nie jest wspólnikiem we wspólnym przedsięwzięciu.

43.4. WARUNKI TRANSAKCJI Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI

Ceny towarów i materiałów będących przedmiotem sprzedaży przez Grupę do jednostek powiązanych są kalkulowane w oparciu o koszt nabycia powiększony o narzut. Wysokość narzutu jest zróżnicowana w przypadku poszczególnych dostaw i materiałów. Metoda rozsądnej marży, polega na ustaleniu ceny sprzedaży na poziomie odpowiadającym sumie kosztów bezpośrednio związanych z wytworzeniem we własnym zakresie lub nabyciem od podmiotu niezależnego przedmiotu transakcji i kosztów pośrednich (z wyłączeniem kosztów ogólnych zarządu) oraz odpowiedniego zysku wynikającego z warunków rynkowych i wykonywanych przez strony transakcji funkcji. Metoda porównywalnej ceny niekontrolowanej zakłada wyznaczenie ceny

rynkowej przedmiotu analizowanej transakcji w oparciu o porównanie zewnętrzne, tj. bazujące na poziomie cen, jaki ustaliły między sobą niezależne, działające na rynku podmioty dokonujące transakcji porównywalnej pod względem przedmiotu oraz przyjętych warunków, bądź też w oparciu o porównanie wewnętrzne, tzn. na podstawie cen, jakie jedna ze stron analizowanej transakcji ustaliła w transakcji porównywalnej pod względem przedmiotu i przyjętych warunków, zawartej na rynku z podmiotem niezależnym.

43.5. POŻYCZKA UDZIELONA CZŁONKOWI ZARZĄDU

W 2017 roku jak również w roku 2016 Grupa nie udzielała pożyczek członkom Zarządu.

43.6. INNE TRANSAKCJE Z UDZIAŁEM CZŁONKÓW ZARZĄDU

Grupa na mocy umowy najmu użytkuje budynek zlokalizowany w Gliwicach, który jest własnością Pana Wojciecha Wajdy, który do maja 2016 roku pełnił funkcję Prezesa Zarządu WASKO S.A., a obecnie pełni funkcję Przewodniczącego Rady Nadzorczej WASKO S.A. Warunki transakcji odbywają się na warunkach równorzędnych z tymi, które obowiązują w transakcjach zawieranych na warunkach rynkowych.

43.7. WYNAGRODZENIE KADRY KIEROWNICZEJ GRUPY

43.7.1. WYNAGRODZENIE WYPŁACONE LUB NALEŻNE CZŁONKOM ZARZĄDU ORAZ CZŁONKOM RADY NADZORCZEJ GRUPY

Wynagrodzenie: Zarząd, Rada Nadzorcza	31 grudnia 2017	31 grudnia 2016
Zarząd:		
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze (wynagrodzenia i narzuty)	2 274	3 504
Rada Nadzorcza:		
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze (wynagrodzenia i narzuty)	789	570
RAZEM	3 063	4 074

43.7.2. WYNAGRODZENIE WYPŁACONE LUB NALEŻNE POZOSTAŁYM CZŁONKOM GŁÓWNEJ KADRY KIEROWNICZEJ

Wynagrodzenie kadry kierowniczej	31 grudnia 2017	31 grudnia 2016
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze (wynagrodzenia i narzuty)	19 260	20 284
Świadczenia po okresie zatrudnienia	-	-
Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy	51	60
Świadczenia pracownicze w formie akcji własnych	-	-
RAZEM	19 311	20 344

43.7.3. UDZIAŁY WYŻSZEJ KADRY KIEROWNICZEJ (W TYM CZŁONKÓW ZARZĄDU I RADY NADZORCZEJ) W PROGRAMIE AKCJI PRACOWNICZYCH

W Grupie nie obowiązują programy akcji pracowniczych dla wyższej kadry kierowniczej.

44. INFORMACJE O WYNAGRODZENIU BIEGŁEGO REWIDENTA LUB PODMIOTU UPRAWNIONEGO DO BADANIA SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH

Poniższa tabela przedstawia wynagrodzenie podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych wypłacone lub należne za rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku i dnia 31 grudnia 2016 roku w podziale na rodzaje usług:

<i>Wynagrodzenie biegłego rewidenta</i>	<i>31 grudnia 2017</i>	<i>31 grudnia 2016</i>
Obowiązkowe badanie rocznego sprawozdania finansowego	34	39
Inne usługi poświadczające	21	25
RAZEM	55	64

45. CELE I ZASADY ZARZĄDZANIA RYZYKIEM FINANSOWYM – RYZYKO

Do głównych instrumentów finansowych, z których korzysta Grupa, należą kredyty bankowe (nota 38), obligacje oraz umowy leasingu finansowego i dzierżawy z opcją zakupu (nota 19), środki pieniężne i lokaty krótkoterminowe. Głównym celem tych instrumentów finansowych jest pozyskanie środków finansowych na działalność Grupy. Grupa posiada też inne instrumenty finansowe, takie jak należności i zobowiązania z tytułu dostaw i usług, udzielone pożyczki, które powstają bezpośrednio w toku prowadzonej przez nią działalności.

W roku zakończonym dnia 31 grudnia 2017 Grupa nie zawierała transakcji z udziałem instrumentów pochodnych. W roku zakończonym dnia 31 grudnia 2016 roku Grupa zawierała transakcje walutowe typu forward służące zabezpieczeniu ryzyka walutowego związanego z realizowanym kontraktem.

Zasadą stosowaną przez Grupę obecnie i przez cały okres objęty niniejszym sprawozdaniem jest nieprowadzenie obrotu instrumentami finansowymi.

Główne rodzaje ryzyka wynikającego z instrumentów finansowych Grupy obejmują ryzyko stopy procentowej, ryzyko związane z płynnością, ryzyko walutowe, ryzyko cen towarów oraz ryzyko kredytowe.

Zarząd weryfikuje i uzgadnia zasady zarządzania każdym z tych rodzajów ryzyka – zasady te zostały w skrócie omówione poniżej. Grupa monitoruje również ryzyko cen rynkowych dotyczące wszystkich posiadanych przez nią instrumentów finansowych. Wielkość tego ryzyka w okresie została przedstawiona w niniejszej notce.

45.1. RYZYKO STOPY PROCENTOWEJ

Do instrumentów finansowych posiadanych przez Grupę i narażonych na ryzyko stopy procentowej należą umowy pożyczek, umowy leasingu finansowego, wyemitowane obligacje oraz kredyty bankowe.

Pożyczki udzielone oraz wyemitowane obligacje są instrumentami bazującymi na stałych stopach procentowych. Pozostałe instrumenty oparte są o zmienne stopy procentowe.

Narażenie Grupy na ryzyko wywołane zmianami stóp procentowych dotyczy przede wszystkim długoterminowych zobowiązań finansowych dotyczących leasingu finansowego środków transportu, których łączna wartość na dzień 31 grudnia 2017 wynosiła 1 mln złotych. W związku z zaangażowaniem zewnętrznych źródeł finansowania Grupa na bieżąco monitoruje i szacuje wpływ zmian stóp procentowych na wynik finansowy Grupy.

Pośród instrumentów o zmiennym oprocentowaniu kredyt w rachunku bieżącym jest instrumentem najbardziej wrażliwym na zmianę stopy procentowej. W roku zakończonym dnia 31 grudnia 2017 roku Grupa poniosła 10 tysięcy (w roku 2016 była to kwota 1 tys. złotych) kosztów

z tytułu odsetek od kredytu w rachunku bieżącym, zarówno w roku 2017 jak i w roku 2016 wzrost stawki procentowej o jeden punkt procentowy nie wpłynąłby istotnie na ich wysokość.

Wartość instrumentów finansowych narażonych na ryzyko stopy procentowej zaprezentowana została w notce 46.2.

45.2. RYZYKO WALUTOWE

Grupa narażona jest na ryzyko walutowe z tytułu zawieranych transakcji głównie w walutach EUR oraz USD. Ryzyko takie powstaje głównie w wyniku dokonywania przez jednostkę operacyjną zakupów w walutach innych niż jej waluta wyceny. Znikomy procent zawartych przez Grupę transakcji sprzedaży oraz zakupu wyrażonych jest w walutach innych niż waluta sprawozdawcza.

Poniższa tabela przedstawia wrażliwość wyniku finansowego brutto w związku ze zmianą wartości godziwej zobowiązań pieniężnych na racjonalnie możliwe wahania kursu euro przy założeniu niezmienności innych czynników.

Wrażliwość wyniku finansowego	Wzrost/ spadek kursu waluty	Wpływ na wynik finansowy brutto
31 grudnia 2017 – USD	+10%	(96)
	-10%	83
31 grudnia 2016 – USD	+10%	(73)
	-10%	73
31 grudnia 2017 – EUR	+10%	(405)
	-10%	433
31 grudnia 2016 – EUR	+10%	(35)
	-10%	35

45.3. RYZYKO CEN TOWARÓW

Branża IT, w której Grupa prowadzi działalność charakteryzuje się dość szybkim spadkiem cen towarów ze względu na szybki postęp technologiczny. Grupa dokonuje zakupów sprzętu w momencie gdy zna wszystkie warunki kontraktu.

45.4. RYZYKO KREDYTOWE

Spółka zawiera transakcje z firmami o dobrej zdolności kredytowej. Wszyscy klienci, którzy ubiegają się o kredyt kupiecki, poddawani są procedurom wstępnej weryfikacji. Ponadto, dzięki bieżącemu monitorowaniu stanów należności, narażenie Grupy na ryzyko nieściągalnych należności jest nieznaczne.

Grupa dokonuje bieżącej weryfikacji sytuacji rynkowej w sektorze wydobywczym oraz analizuje sytuację finansową swoich odbiorców. Grupa zarządza swoją płynnością w sektorze wydobywczym poprzez bieżący monitoring poziomu wymaganych zobowiązań, prognozowanych przepływów pieniężnych. W roku 2017 sytuacja sektora górnictwa w obszarze ryzyka kredytowego nie uległa istotnym zmianom. Odnosząc się do utworzonych w latach poprzednich odpisów aktualizujących należności tego rynku, Zarząd nie wyklucza jednak wystąpienia w przyszłości zakłóceń dotyczących przepływów środków pieniężnych związanych z sytuacją w sektorze górnictwem i podtrzymuje decyzję o utrzymaniu odpisu aktualizującego.

W odniesieniu do innych aktywów finansowych Grupy, takich jak środki pieniężne i ich ekwiwalenty, ryzyko kredytowe Grupy powstaje w wyniku niemożności dokonania zapłaty przez drugą stronę umowy, a maksymalna ekspozycja na to ryzyko równa jest wartości bilansowej tych instrumentów. Zdaniem Zarządu aktywa wykazane w bilansie nie charakteryzują się podwyższonym ryzykiem kredytowym.

45.5. RYZYKO ZWIĄZANE Z PŁYNNOŚCIĄ

Grupa monitoruje ryzyko braku funduszy przy pomocy narzędzia okresowego planowania płynności. Narzędzie to uwzględnia terminy wymagalności/ zapadalności zarówno inwestycji jak i aktywów finansowych (np. konta należności, pozostałych aktywów finansowych) oraz prognozowane przepływy pieniężne z działalności operacyjnej.

Celem Grupy jest utrzymanie równowagi pomiędzy ciągłością a elastycznością finansowania, poprzez korzystanie z rozmaitych źródeł finansowania, takich jak kredyty w rachunku bieżącym, umowy leasingu finansowego. W chwili obecnej Grupa nie jest narażana na ryzyko związane z utratą płynności. Grupa nie ma problemów związanych ze ściągalsnością swoich należności. Grupa sporadycznie korzysta z obcych źródeł finansowania. Krótkoterminowe zobowiązania handlowe oraz pozostałe krótkoterminowe zobowiązania są zapadalne do 3 miesięcy.

Tabela poniżej przedstawia zobowiązania finansowe Grupy na dzień 31 grudnia 2017 roku wg daty zapadalności na podstawie umownych niezdykontowanych płatności.

Terminy zapadalności zobowiązań	Na żądanie	Poniżej 3 miesięcy	Od 3 do 12 miesięcy	Od 1 roku do 5 lat	Powyżej 5 lat	Razem
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	-	157	384	453	-	994
Kredyty	-	974	-	-	-	974
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	5 536	20 312	229	163	-	26 240
RAZEM	5 536	21 443	613	616	-	28 208

Tabela poniżej przedstawia zobowiązania finansowe Grupy na dzień 31 grudnia 2016 roku wg daty zapadalności na podstawie umownych niezdykontowanych płatności.

Terminy zapadalności zobowiązań	Na żądanie	Poniżej 3 miesięcy	Od 3 do 12 miesięcy	Od 1 roku do 5 lat	Powyżej 5 lat	Razem
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	-	185	400	261	-	846
Kredyty	-	26	-	-	-	26
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	2 109	15 056	19	-	-	17 184
RAZEM	2 109	15 267	419	261	-	18 056

46. INSTRUMENTY FINANSOWE

46.1. WARTOŚCI GODZIWE POSZCZEGÓLNYCH KLAS INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH

Poniższa tabela przedstawia porównanie wartości bilansowych i wartości godziwych wszystkich instrumentów finansowych Grupy, w podziale na poszczególne klasy i kategorie aktywów i zobowiązań.

Instrumenty finansowe	Kategoria Zgodnie z MSR 39	Wartość bilansowa		Wartość godziwa	
		31 grudnia 2017	31 grudnia 2016	31 grudnia 2017	31 grudnia 2016
Aktywa finansowe:					
Długoterminowe aktywa finansowe (akcje/udziały)	DDS	93	93	93	93
Długoterminowe aktywa finansowe (pożyczki)	PiN	232	407	232	407
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	PiN	105 279	68 432	105 279	68 432
Krótkoterminowe aktywa finansowe (pożyczki)	PiN	1 690	1 636	1 690	1 636
Krótkoterminowe aktywa finansowe (akcje/udziały, certyfikaty)	WwWGpWF	7 836	-	7 836	-
Krótkoterminowe aktywa finansowe (weksła)	PiN	3 379	3 295	3 379	3 295
Środki pieniężne i ekwiwalenty	PiN	21 953	50 217	21 953	50 217
Zobowiązania finansowe:					
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	PZFwgZK	26 240	17 184	26 240	17 184
Kredyty i pożyczki otrzymane, wyemitowane obligacje	PZFwgZK	974	26	974	26
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	PZFwgZK	991	846	991	846

Użyte skróty:

- PiN – Pożyczki udzielone i należności,
- DDS – Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży,
- PZFwgZK – Pozostałe zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu
- UdłW – Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności,
- WwWGpWF – Aktywa/zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy

Na dzień 31 grudnia 2017 roku i 31 grudnia 2016 roku wartość godziwa środków pieniężnych i ich ekwiwalentów, należności, krótkoterminowych aktywów finansowych, krótkoterminowych, pożyczek oraz pozostałych zobowiązań zbliżona jest do ich wartości bilansowej ze względu na krótki okres zapadalności tych instrumentów finansowych.

Na dzień 31 grudnia 2017 roku i 31 grudnia 2016 roku wartość godziwa długoterminowych aktywów finansowych, pożyczek oraz innych zobowiązań o zmiennym oraz o stałym oprocentowaniu jest zbliżona do ich wartości bilansowej.

Poniższa tabela prezentuje przychody i koszty w podziale na kategorie instrumentów finansowych:

Kategoria zgodnie z MSR 39	Przychody		Koszty	
	31 grudnia 2017	31 grudnia 2016	31 grudnia 2017	31 grudnia 2016
DDS	-	-	-	-
PiN	647	819	310	140
WwWGpWF	64	407	-	-
PZFwgZK	-	-	64	76

Specyfikacja kosztów i przychodów w podziale na koszty/przychody z tyt. usług, odsetek, wyceny, odpisów aktualizujących, sprzedaży i innych zostały zaprezentowane w notach 12.1 – 12.4.

46.2. RYZYKO STOPY PROCENTOWEJ

Grupa narażona jest na niewielkie ryzyko stopy procentowej, ponieważ posiada mało instrumentów finansowych narażonych na tego typu ryzyko. Prezentowane w sprawozdaniu finansowym zobowiązania z tytułu leasingu finansowego, to w głównej mierze umowy leasingu środków transportu. Oprocentowanie wyemitowanych obligacji było stałe, w związku z tym wyemitowane obligacje nie narażały Grupy na ryzyko związane ze zmianą oprocentowania.

W roku zakończonym dnia 31 grudnia 2017 roku Grupa wykorzystywała środki dostępne w ramach przyznanych limitów kredytowych. Łączna wysokość dostępnych środków w ramach zawartych umów kredytowych wynosi 24,5 mln zł, przy czym na dzień 31 grudnia 2017 Grupa wykorzystowała 974 tys. zł dostępnych środków w ramach kredytu w rachunku bieżącym.

W roku zakończonym dnia 31 grudnia 2016 roku Grupa wykorzystywała środki dostępne w ramach przyznanych limitów kredytowych. Łączna wysokość dostępnych środków w ramach zawartych umów kredytowych wynosi 26 mln zł, przy czym na dzień 31 grudnia 2016 Grupa wykorzystowała 26 tys. zł dostępnych środków w ramach kredytu w rachunku bieżącym.

W poniższej tabeli przedstawiona została wartość bilansowa instrumentów finansowych Grupy narażonych na ryzyko stopy procentowej, w podziale na poszczególne kategorie wiekowe.

31 grudnia 2017 roku	<1 rok	1-2 lat	2-3 lat	3-4 lat	4-5 lat	>5 lat	Razem
Oprocentowanie stałe							
Pożyczki	1 618	-	-	-	-	-	1 618
Oprocentowanie zmienne							
Środki pieniężne	21 953	-	-	-	-	-	21 953
Kredyty i pożyczki otrzymane	974	-	-	-	-	-	974
Udzielone pożyczki	72	72	72	72	16	-	304
Zobowiązania z tytułu leasingu	541	302	151	-	-	-	994

31 grudnia 2016 roku	<1 rok	1-2 lat	2-3 lat	3-4 lat	4-5 lat	>5 lat	Razem
Oprocentowanie stałe							
Pożyczki	1 636	72	72	72	191	-	2 043
Oprocentowanie zmienne							
Środki pieniężne	50 217	-	-	-	-	-	-
Kredyty i pożyczki otrzymane	26	-	-	-	-	-	-
Zobowiązania z tytułu leasingu	585	249	12	-	-	-	846

Odsetki od instrumentów finansowych o stałym oprocentowaniu, dotyczą pożyczek udzielonych oraz obligacji komercyjnych, są stałe przez cały okres do upływu terminu zapadalności/wymagalności tych instrumentów. Pozostałe instrumenty finansowe Grupy, nie są oprocentowane i w związku z tym nie podlegają ryzyku stopy procentowej.

Oprocentowanie instrumentów finansowych o zmiennym oprocentowaniu jest aktualizowane w okresach poniżej jednego roku.

46.3. ZABEZPIECZENIE

Grupa nie stosuje rachunkowości zabezpieczeń.

46.3.1. ZABEZPIECZENIA PRZEPIYWÓW ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH

W roku zakończonym dnia 31 grudnia 2017, Grupa nie stosowała żadnych kontraktów zabezpieczających przepływy środków pieniężnych. W roku zakończonym dnia 31 grudnia 2016 Grupa zawierała kontrakty walutowe typu forward.

46.3.2. ZABEZPIECZENIE WARTOŚCI GODZIWEJ

Na dzień 31 grudnia 2017 roku jak również na dzień 31 grudnia 2016, Grupa nie posiadała żadnych kontraktów zabezpieczających wartość godziwą.

47. ZARZĄDZANIE KAPITAŁEM

Głównym celem zarządzania kapitałem Grupy jest utrzymanie dobrego ratingu kredytowego i bezpiecznych wskaźników kapitałowych, które wspierająby działalność operacyjną Grupy i zwiększały wartość dla jej akcjonariuszy.

Grupa zarządza strukturą kapitałową i w wyniku zmian warunków ekonomicznych wprowadza do niej stosowne korekty. W celu utrzymania lub skorygowania struktury kapitałowej, Grupa może zmienić wypłatę dywidendy dla akcjonariuszy, zwrócić kapitał akcjonariuszom lub wyemitować nowe akcje. W roku zakończonym dnia 31 grudnia 2017 roku i 31 grudnia 2016 roku nie wprowadzono żadnych zmian do celów, zasad i procesów obowiązujących w tym obszarze.

Grupa monitoruje stan kapitałów stosując wskaźnik dźwigni, który jest liczony jako stosunek zadłużenia netto do sumy kapitałów powiększonych o zadłużenie netto. Do zadłużenia netto Grupa wlicza oprocentowane kredyty i pożyczki, zobowiązania z tytułu dostaw i usług i inne zobowiązania (obejmujące pozostałe zobowiązania finansowe, zobowiązania z tytułu podatku bieżącego oraz pozostałe zobowiązania budżetowe), pomniejszone o środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych. Kapitał obejmuje zamienne akcje uprzywilejowane, kapitał własny należny akcjonariuszom jednostki dominującej pomniejszony o kapitały rezerwowe z tytułu niezrealizowanych zysków netto.

<i>Wskaźnik dźwigni zadłużenia</i>	<i>31 grudnia 2017</i>	<i>31 grudnia 2016</i>
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	29 445	20 074
Oprocentowane kredyty i pożyczki, wyemitowane obligacje	974	26
Minus środki pieniężne i ich ekwiwalenty	21 953	50 217
Zadłużenie netto	8 466	-30 117
Zamienne akcje uprzywilejowane	-	-
Kapitał własny	225 051	214 782
Kapitały rezerwowe z tytułu niezrealizowanych zysków netto	-	-
Kapitał razem	225 051	214 782
Kapitał i zadłużenie netto	233 517	184 665
Wskaźnik dźwigni	4%	-16%

48. STRUKTURA ZATRUDNIENIA

Zatrudnienie w Grupie na dzień 31 grudnia 2017 roku oraz na dzień 31 grudnia 2016 roku kształtowało się następująco:

<i>Zatrudnienie</i>	<i>31 grudnia 2017</i>	<i>31 grudnia 2016</i>
Zarząd	17	17
Administracja	131	121
Dział sprzedaży	87	78
Pion produkcji	641	542
Pion usług	238	239
RAZEM	1 114	997

49. ZDARZENIA NASTĘPUJĄCE PO DNIU BILANSOWYM

Po dniu bilansowym w Grupie nie wystąpiły zdarzenia, które mogłyby istotnie wpłynąć na sprawozdanie finansowe za rok zakończony 31 grudnia 2017.

Gliwice, dnia 27 kwietnia 2018 roku

Jarosław Zagórowski – Prezes Zarządu

Tomasz Macalik - Członek Zarządu

Michał Mental - Członek Zarządu

Łukasz Mietła - Członek Zarządu

Włodzimierz Sosnowski - Członek Zarządu

Rafał Stefanowski – Członek Zarządu

Mikołaj Ścierański – Główny Księgowy

SPRAWOZDANIE ZARZĄDU WASKO S.A. Z DZIAŁALNOŚCI
GRUPY KAPITAŁOWEJ WASKO
W ROKU OBROTOWYM 2017
WRAZ Z OŚWIADCZENIEM NA TEMAT INFORMACJI NIEFINANSOWYCH

SPIS TREŚCI

1.	PODSTAWOWE INFORMACJE O SPÓŁCE DOMINUJĄCEJ	5
2.	OSOBY ZARZĄDZAJĄCE I NADZORUJĄCE PODMIOT DOMINUJĄCY W ROKU 2017	6
2.1.	Zarząd WASKO S.A.	6
1.1	Informacje o zmianach w Zarządzie WASKO s.a.	7
2.2.	Rada Nadzorcza	7
2.3.	Wynagrodzenia wypłacone, należne lub potencjalnie należne osobom zarządzającym i nadzorującym	8
3.	AKCJONARIUSZE WASKO S.A.	9
3.1.	Wykaz znaczących akcjonariuszy WASKO S.A.	9
3.2.	Informacje o akcjach WASKO S.A. będących w posiadaniu osób zarządzających i nadzorujących	10
3.3.	Informacje o akcjonariuszach posiadających szczególne uprawnienia kontrolne w stosunku do Grupy w szczególności do WASKO S.A.	10
4.	INFORMACJA O NABYCIU UDZIAŁÓW	11
4.1.	Nabycie udziałów LogicSynegy Sp. z o.o.	11
4.2.	Nabycie udziałów SPC-1 Sp. z o.o.	11
5.	INFORMACJA O NABYCIU AKCJI WŁASNYCH	11
6.	ORGANIZACJA GRUPY KAPITAŁOWEJ WASKO	12
7.	KLUCZOWE INFORMACJE O PRODUKTACH I USŁUGACH GRUPY KAPITAŁOWEJ	15
8.	INFORMACJA O POSIADANYCH PRZEZ JEDNOSTKĘ ODDZIAŁACH	21
9.	INFORMACJA O WAŻNIEJSZYCH OSIĄGNIĘCIACH W DZIEDZINIE BADAŃ I ROZWOJU	21
10.	SEGMENTY DZIAŁALNOŚCI	22
11.	INFORMACJA O DOSTAWCACH GRUPY KAPITAŁOWEJ WASKO	25
12.	KOMENTARZ ZARZĄDU WASKO S.A. DO SKONSOLIDOWANYCH WYNIKÓW FINANSOWYCH W ROKU 2017/26	
13.	OPIS ISTOTNYCH ZDARZEŃ, I ISTOTNYCH DOKONAŃ, KTÓRE MIAŁY MIEJSCE W ROKU 2017 I PO JEGO ZAKOŃCZENIU DO DNIA	28
15.	OPIS ISTOTNYCH CZYNNIKÓW RYZYKA	38
16.	INFORMACJA O ZACIĄGNIĘTYCH KREDYTACH, UDZIELONYCH POŻYCZKACH, UDZIELONYCH GWARANCJACH I PORĘCZENIACH ORAZ O INNYCH AKTYWACH I ZOBOWIĄZANIACH WARUNKOWYCH	40
17.	INFORMACJA O REZERWACH I ODPISACH	42

17.1.	Informacja o odpisach aktualizujących wartość zapasów do wartości netto możliwej do uzyskania i odwróceniu odpisów z tego tytułu	42
17.2.	Informacja o odpisach aktualizujących z tytułu utraty wartości aktywów finansowych, rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialnych i prawnych lub innych aktywów oraz odwróceniu takich odpisów	42
17.3.	Informacje o utworzeniu, zwiększeniu, wykorzystaniu i rozwiązaniu rezerw	42
17.4.	Informacje o rezerwach i aktywach z tytułu odroczonego podatku dochodowego	43
18.	INFORMACJE O ISTOTNYCH TRANSAKCJACH NABYCIA I SPRZEDAŻY AKTYWÓW TRWAŁYCH	43
19.	OPIS TRANSAKCJI Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI.....	43
20.	INFORMACJA O WYPŁACONEJ LUB ZADEKLAROWANEJ DYWIDENDZIE.....	43
21.	OBJAŚNIENIA DOTYCZĄCE SEZONOWOŚCI DZIAŁALNOŚCI WASKO S.A.	43
22.	INFORMACJA O RYZYKACH ZWIĄZANYCH Z POSIADANYMI INSTRUMENTAMI FINANSOWYMI	44
23.	OPIS CZYNNIKÓW, KTÓRE BĘDĄ MIAŁY WPŁYW NA OSIĄGANE WYNIKI W PERSPEKTYWIE KOLEJNYCH OKRESÓW SPRAWOZDAWCZYCH	44
24.	PERSPEKTYWY I ZAMIERZENIA	44
25.	INFORMACJE O UMOWIE Z BIEGŁYM REWIDENTEM	45
26.	POZOSTAŁE INFORMACJE	45
26.1	Informacje o umowach mogących w przyszłości zmienić proporcje akcji i udziałów WASKO S.A. posiadanych przez dotychczasowych akcjonariuszy i udziałowców	45
26.2	Informacje o ograniczeniach dotyczących przenoszenia praw własności do akcji Spółki lub wykonywania prawa głosu z tych akcji	46
26.3	Informacja o transakcjach związanych z kontraktami walutowymi	46
26.4	Informacja o emisji, wykupie i spłacie dłużnych i kapitałowych papierów wartościowych	46
26.5	Informacja o Realizacji Prognozy Przychodów ze Sprzedaży	46
26.6	Zmiany w Podstawowych Zasadach Zarządzania Przedsiębiorstwami Grupy	46
26.7	Informacje o Postępowaniach Przeciwko WASKO S.A	46
27.	DODATKOWE INFORMACJE DO SPRAWOZDANIA	47
28.	OŚWIADCZENIA ZARZĄDU WASKO S.A.	48
29.	OŚWIADCZENIE O STOSOWANIU ŁADU KORPORACYJNEGO	49
29.1.	Zasady Ładu Korporacyjnego, Któremu Podlega WASKO S.A.	49
29.1.	Opis Cech Stosowanych w WASKO S.A. Systemów Kontroli Wewnętrznej i Zarządzania w Odniesieniu do Procesów Sporządzania Sprawozdań Finansowych Grupy Kapitałowej.....	52

29.2. Wskazanie Akcjonariuszy Posiadających bezpośrednio lub Pośrednio Znaczne Pakiety Akcji.....	52
29.3. Wskazanie Posiadaczy Wszelkich Papierów Wartościowych, Które Dają Specjalne Uprawnienia Kontrolne	52
29.4. Wskazanie Wszelkich Ograniczeń Odnośnie do Wykonania Prawa Głosu	53
29.5. Wskazanie Wszelkich ograniczeń Dotyczących Przenoszenia Prawa Własności Akcji WASKO S.A.	53
29.6. Opis Zasad Dotyczących Powoływania i Odwoływania Osób Zarządzających oraz Ich Uprawnień.....	53
29.7. Opis Zasad Zmiany Statutu Spółki WASKO S.A.....	54
29.8. Sposób Działania Walnego Zgromadzenia.....	54
29.9. Skład Osobowy i Zasady Działania Organów Zarządzających i Nadzorujących Spółki oraz Ich Komitetów	55
30. OŚWIADCZENIE NA TEMAT INFORMACJI NIEFINANSOWYCH.....	58
30.1. Model biznesowy grupy Wasko	58
30.2. Kluczowe niefinansowe wskaźniki efektywności związane z działalnością jednostki;.....	60
30.3. Opis polityk stosowanych przez jednostkę w odniesieniu do zagadnień społecznych, pracowniczych, środowiska naturalnego, poszanowania praw człowieka oraz przeciwdziałania korupcji, a także opis rezultatów stosowania tych polityk;.....	60
30.4. Opis procedur należytej staranności;	65
30.5. Opis istotnych ryzyk związanych z działalnością jednostki mogących wywierać niekorzystny wpływ na zagadnienia, o których mowa w pkt 3, w tym ryzyk związanych z produktami jednostki lub jej relacjami z otoczeniem zewnętrznym, w tym z kontrahentami, a także opis zarządzania tymi ryzykami.	67

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O SPÓŁCE DOMINUJĄCEJ

Firma Spółki: WASKO S.A.
Siedziba: 44-100 Gliwice, ul. Berbeckiego 6

Siedziba WASKO S.A. Warszawa, ul. Czackiego

WASKO S.A. rozpoczęła działalność w dniu 20 marca 1999r., w którym postanowieniem Sądu Rejonowego Wydział VIII Gospodarczo-Rejestrowy w Katowicach WASKO S.A. (wówczas HOGA.PL S.A.) została wpisana do Rejestru Handlowego pod sygnaturą RHB nr 17181. Dnia 12.07.2001r. Spółkę zarejestrowano w Krajowym Rejestrze Sądowym pod numerem

KRS0000026949. Obecnie właściwym sądem rejestrowym jest Sąd Rejonowy w Gliwicach Wydział X Gospodarczo Rejestrowy.

Akcje Spółki notowane są na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. Spółka zaklasyfikowana jest do sektora informatycznego. Czas trwania Spółki jest nieograniczony.

WASKO S.A. to jedna z czołowych spółek teleinformatycznych w Polsce. Dostarcza rozwiązania dla przedsiębiorstw i instytucji publicznych. Świadczy kompleksowe usługi w zakresie projektowania, wdrażania utrzymania dedykowanych rozwiązań informatycznych.

Jako autoryzowany partner największych światowych producentów sprzętu komputerowego i telekomunikacyjnego oraz oprogramowania, WASKO S.A. dostarcza swoim klientom rozwiązania wykorzystujące stabilne i nowoczesne technologie informatyczne. Jest jednocześnie jednym z wiodących krajowych dostawców usług serwisowych. Działalność Spółki obejmuje również projektowanie systemów automatyki przemysłowej oraz montaż aparatury kontrolno – pomiarowej i teletransmisyjnej. WASKO S.A. realizuje usługi w zakresie budowy zintegrowanych systemów zarządzania transportem miejskim oraz budowy sieci szerokopasmowych.

WASKO S.A. zatrudnia blisko 500 pracowników, a Grupa Kapitałowa WASKO ponad 1000 pracowników, z czego większość to osoby z wyższym wykształceniem, posiadające certyfikaty dokumentujące wysokie kwalifikacje zawodowe.

Siedziba Zarządu WASKO S.A. mieści się w Gliwicach. Spółka posiada 14 oddziałów zlokalizowanych głównie w miastach wojewódzkich. Największe z nich znajdują się w Gliwicach, Warszawie, Krakowie i Wrocławiu.

WASKO S.A. posiada m.in. certyfikat ISO 9001, ISO 14001, ISO 27001.

Kompetencje Spółki umożliwiają realizację ogólnopolskich systemów mających na celu poprawę bezpieczeństwa i obronności kraju.

Oddział WASKO S.A. Warszawa, ul. Czackiego

2. OSOBY ZARZĄDZAJĄCE I NADZORUJĄCE PODMIOT DOMINUJĄCY W ROKU 2017

2.1. ZARZĄD WASKO S.A.

Na dzień publikacji niniejszego sprawozdania Zarząd WASKO S.A. stanowili:

<u>Nazwisko</u>	<u>Pełniona funkcja</u>
Jarosław Zagórowski	Prezes Zarządu
Tomasz Macalik	Członek Zarządu
Michał Mental	Członek Zarządu
Łukasz Mietła	Członek Zarządu
Włodzimierz Sosnowski	Członek Zarządu
Rafał Stefanowski	Członek Zarządu

1.1 INFORMACJE O ZMIANACH W ZARZĄDZIE WASKO S.A.

27 czerwca 2017 roku Rada Nadzorcza Spółki podjęła uchwałę w sprawie powołania w skład Zarządu Spółki Prezesa Zarządu w osobie Jarosława Zagórowskiego.

23 stycznia 2018 Pani Katarzyna Ekiert – Członek Zarządu oraz Pani Katarzyna Maksymowicz – Członek Zarządu złożyły rezygnację z pełnionych przez nie funkcji. Obie rezygnacje są skuteczne z dniem 23 stycznia 2018 roku.

Również 23 stycznia 2018 roku Rada Nadzorcza WASKO S.A. podjęła uchwały na mocy których w skład Zarządu powołano następujące osoby: Pana Włodzimierza Sosnowskiego jako Członka Zarządu oraz Pana Rafała Stefanowskiego jako Członka Zarządu.

Od dnia 23 stycznia 2018 roku Zarząd WASKO S.A. funkcjonuje w następującym składzie:

Jarosław Zagórowski	Prezes Zarządu
Michał Mental	Członek Zarządu
Tomasz Macalik	Członek Zarządu
Łukasz Mietła	Członek Zarządu
Włodzimierz Sosnowski	Członek Zarządu
Rafał Stefanowski	Członek Zarządu

2.2. RADA NADZORCZA

Na dzień publikacji niniejszego sprawozdania skład Rady Nadzorczej WASKO S.A. stanowią:

Imię i nazwisko	Pełniona funkcja
Wojciech Wajda	Przewodniczący Rady Nadzorczej
Andrzej Gdula	Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej
Andrzej Rymuza	Członek Rady Nadzorczej
Michał Matusak	Członek Rady Nadzorczej
Krzysztof Gawlik	Członek Rady Nadzorczej
Eugeniusz Świtoński	Członek Rady Nadzorczej
Marek Rokicki	Członek Rady Nadzorczej

20 października 2017 roku Pan Andrzej Sapieryński złożył rezygnację z funkcji Członka Rady Nadzorczej z powodów osobistych. Również 20 października 2017 Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie akcjonariuszy powołało Pana Krzysztofa Gawlika w skład Rady Nadzorczej WASKO S.A.

W dniu 31 grudnia 2017 r. Pan Zdzisław Zyzak – Członek Rady Nadzorczej WASKO S.A. złożył rezygnację z pełnionej funkcji z powodów osobistych.

4 stycznia 2018 roku w skład Rady Nadzorczej WASKO S.A. powołany został Pan Marek Rokicki.

Od 4 stycznia 2018 roku Rada Nadzorcza WASKO S.A. funkcjonuje w następującym składzie:

Imię i nazwisko	Pełniona funkcja
Wojciech Wajda	Przewodniczący Rady Nadzorczej
Andrzej Gdula	Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej
Andrzej Rymuza	Członek Rady Nadzorczej
Michał Matusak	Członek Rady Nadzorczej
Krzysztof Gawlik	Członek Rady Nadzorczej
Eugeniusz Świtoński	Członek Rady Nadzorczej
Marek Rokicki	Członek Rady Nadzorczej

2.3. WYNAGRODZENIA WYPŁACONE, NALEŻNE LUB POTENCJALNIE NALEŻNE OSOBOM ZARZĄDZAJĄCYM I NADZORUJĄCYM

Wynagrodzenie Zarządu WASKO S.A. (należne i wypłacone) w 2017 roku w tys. PLN:

Lp.	Członek Zarządu	Wynagrodzenie z tytułu pełnienia funkcji Członka Zarządu w 2017 roku	Wynagrodzenie z tytułu Umowy o pracę w 2017 roku	Premia za rok 2016 wypłacona w roku 2017	Okres
1.	Katarzyna Ekiert	144.000 zł	143.726 zł	-	01.01.2017 - 31.12.2017
2.	Tomasz Macalik	144.000 zł	144.000 zł	-	01.01.2017 - 31.12.2017
3.	Katarzyna Maksymowicz	144.000 zł	144.000 zł	-	01.01.2017 - 31.12.2017
4.	Michał Mental	144.000 zł	144.000 zł	70.000 zł	01.01.2017 - 31.12.2017
5.	Łukasz Mietła	144.000 zł	144.000 zł	-	01.01.2017 - 31.12.2017
6.	Jarostaw Zagórowski	104.267 zł	92.857 zł	-	27.06.2017 - 31.12.2017
Razem		824.267 zł	812.583 zł	70.000 zł	

Łączna wartość wynagrodzenia Rady Nadzorczej WASKO S.A. (należnego i wypłaconego) w 2017 roku w tys. PLN:

Lp.	Członek Rady Nadzorczej	Wynagrodzenie z tytułu pełnienia funkcji w Radzie Nadzorczej WASKO S.A. w 2017 roku		Okres
1.	Wojciech Wajda	68.333 zł		06.06.2017 – 31.12.2017
2.	Krzysztof Gawlik	31.409 zł		01.01.2017 - 31.12.2017
3.	Andrzej Gdula	85.833 zł		01.01.2017 – 31.12.2017
4.	Michał Matusak	48.000 zł		01.01.2017 - 31.12.2017
5.	Andrzej Rymuza	34.167 zł		06.06.2017 - 31.12.2017
6.	Andrzej Sapieryński	38.581 zł		01.01.2017 - 20.10.2017
7.	Eugeniusz Świtoński	50.806 zł		01.01.2017 - 31.12.2017
8.	Zdzisław Żyzak	-		01.01.2017 – 31.12.2017
RAZEM		357.129 zł		

W WASKO S.A. nie wystąpiła w 2017 roku kategoria wynagrodzeń potencjalnie należnych.

3. AKCJONARIUSZE WASKO S.A.

3.1. WYKAZ ZNACZĄCYCH AKCJONARIUSZY WASKO S.A.

Na kapitał zakładowy WASKO S.A. w wysokości 91 187 500,00 zł składa się 91 187 500 akcji zwykłych na okaziciela o wartości nominalnej 1,00 zł każda. Zgodnie z informacją posiadaną przez Spółkę na dzień sporządzenia sprawozdania, akcjonariuszami posiadającymi co najmniej 5% głosów na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy Spółki są: Wojciech Wajda oraz Krystyna Wajda.

Akcjonariusze	Liczba akcji	% kapitału zakładowego	Liczba głosów na WZA	% głosów na WZA
Wojciech Wajda	60 859 786	66,7	60 859 786	66,7
Krystyna Wajda	13 226 867	14,5	13 226 867	14,5
Pozostali	17 100 847	18,8	17 100 847	18,8
łącznie:	91 187 500	100,0	91 187 500	100,0%

3.2. INFORMACJE O AKCJACH WASKO S.A. BĘDĄCYCH W POSIADANIU OSÓB ZARZĄDZAJĄCYCH I NADZORUJĄCYCH

Stan posiadania akcji WASKO S.A. przez osoby zarządzające i nadzorujące WASKO S.A. przedstawia się następująco:

Akcjonariusz	Liczba akcji	% w kapitale zakładowym	Liczba głosów na WZA	% w ogólnej liczbie głosów
Katarzyna Ekiert - Członek Zarządu do dnia 28 stycznia 2018	2 800	0,003	2 800	0,003
Michał Mental - Członek Zarządu	1 042	0,001	1 042	0,001
Wojciech Wajda - Przewodniczący Rady Nadzorczej	60 859 786	66,7	60 859 786	66,7
Andrzej Sapieryński - Członek Rady Nadzorczej do dnia 20 października 2017	394 449	0,43	394 449	0,43

3.3. INFORMACJE O AKCJONARIUSZACH POSIADAJĄCYCH SZCZEGÓLNE UPRAWNIENIA KONTROLNE W STOSUNKU DO GRUPY W SZCZEGÓLNOŚCI DO WASKO S.A.

Jedynym akcjonariuszem WASKO S.A. posiadającym szczególne uprawnienia jest Wojciech Wajda, który do chwili posiadania ponad 50% wszystkich akcji Spółki ma osobiste prawo do powoływania i odwoływania trzech członków Rady Nadzorczej w pięcioosobowej Radzie, czterech członków Rady Nadzorczej w sześcioosobowej Radzie oraz pięciu członków Rady Nadzorczej w siedmioosobowej Radzie - w tym Przewodniczącego Rady Nadzorczej.

4. INFORMACJA O NABYCIU UDZIAŁÓW

4.1. NABYCIE UDZIAŁÓW LOGICSYNEGY SP. Z O.O.

W dniu 5 września 2017 roku spółka zależna COIG S.A. nabyła 1 000 udziałów o wartości nominalnej 50,00 zł, stanowiących łącznie 100% kapitału zakładowego LogicSynergy Sp. z o.o. Łączna nominalna wartość nabytych udziałów wynosi 50.000 złotych.

Całkowita wartość transakcji nabycia udziałów wyniosła 5.858 tysięcy złotych, kwota ta została uregulowana w dniu dokonania transakcji. Pozostałe koszty nabycia zostały ujęte w kosztach okresu.

Zarząd COIG S.A. podjął decyzję o nabyciu udziałów LogicSynergy Sp. z o.o. ze względu na komplementarny charakter działalności nabywanego podmiotu i Grupy Kapitałowej WASKO S.A. oraz ze względu na możliwość dostępu do nowych rynków charakteryzujących się wysokimi barierami wejścia. W ocenie Zarządu COIG S.A. możliwe do uzyskania efekty synergii działalności obu podmiotów są ogromne, a najbliższym celem, jaki stawia przed sobą Grupa Kapitałowa, jest zwiększenie skonsolidowanych przychodów i zysków ze sprzedaży produktów i usług w sektorze utility.

4.2. NABYCIE UDZIAŁÓW SPC-1 SP. Z O.O.

W dniu 21 września 2017 roku Spółka nabyła od Nokia Solutions and Networks sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie (Nokia) oraz od Nokia Solutions and Networks B.V. z siedzibą w Hadze łącznie 100% udziałów pod firmą „SPC-1” Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie (dalej jako: SPC-1). Wartość transakcji nabycia udziałów wyniosła 5 tys. zł i była równa wartości nominalnej udziałów. Kapitał zakładowy SPC-1 wynosi 5 tys. zł. Celem nabycia udziałów spółki SPC-1 było przystąpienie Grupy Kapitałowej WASKO do udziału w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego dotyczącego projektu pod nazwą „Budowa infrastruktury systemu ERTMS/GSM-R na liniach kolejowych PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. w ramach NPW ERTMS” (Zamówienie) ogłoszonego przez PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. z siedzibą w Warszawie (Zamawiający), którego przedmiotem jest zaprojektowanie, dostawa i wykonanie wszystkich niezbędnych prac oraz robót budowlanych w celu wdrożenia na liniach kolejowych w Polsce sieci GSM-R jako dedykowanego dla kolei systemu bezprzewodowej łączności cyfrowej.

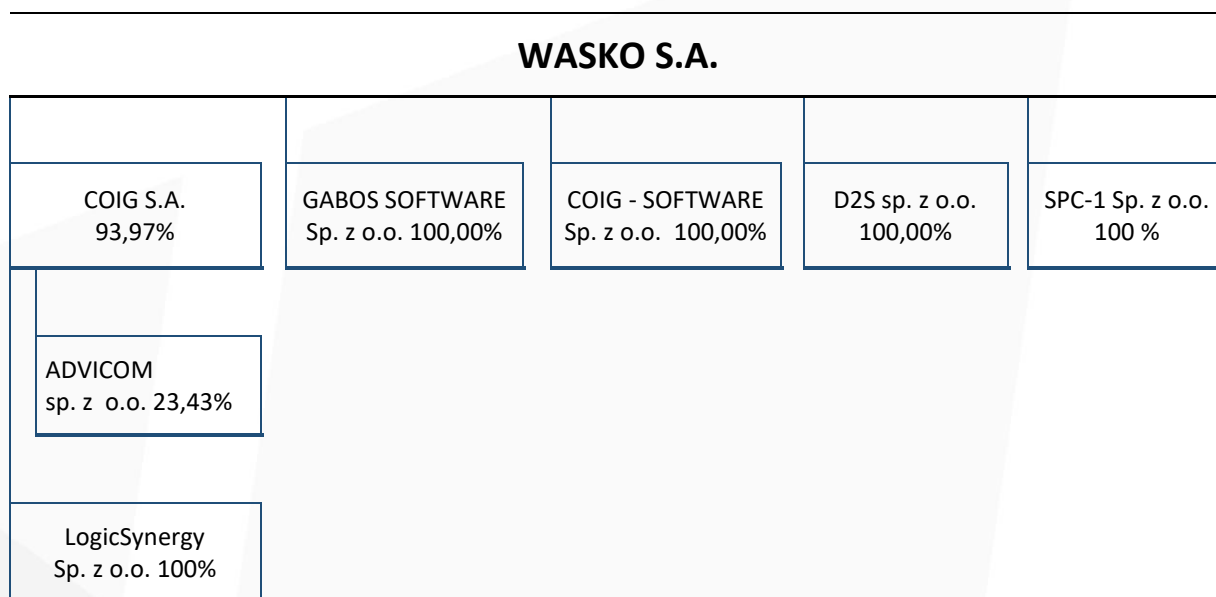
5. INFORMACJA O NABYCIU AKCJI WŁASNYCH

W roku 2017 WASKO S.A. nie nabywała akcji własnych, nie posiada również akcji własnych nabytych w poprzednich okresach sprawozdawczych.

6. ORGANIZACJA GRUPY KAPITAŁOWEJ WASKO

Na dzień sporządzenia niniejszego raportu Grupa Kapitałowa WASKO obejmowała spółki zależne: COIG S.A., GABOS SOFTWARE Sp. z o.o., LogicSynergy Sp. z o.o., D2S Sp. z o.o., SPC-1 sp. z o.o., oraz COIG-SOFTWARE Sp. z o.o. Udział WASKO S.A. w kapitale zakładowym wymienionych spółek przedstawia poniższa ilustracja.

STRUKTURA GRUPY KAPITAŁOWEJ

COIG S.A. z siedzibą w Katowicach jest dostawcą kompleksowych, dedykowanych rozwiązań informatycznych, wspomagających procesy zarządzania w przedsiębiorstwach o profilu górniczym oraz w przedsiębiorstwach przemysłowych. Spółka jest również producentem oprogramowania dla sektora publicznego, w szczególności dla jednostek samorządu terytorialnego, wspomagającego całość procesów administracyjnych, w tym także finansowych, realizowanych w jednostkach administracji samorządowej. COIG S.A. oferuje również zintegrowane rozwiązanie klasy ERP Microsoft Dynamics AX, jak również świadczy usługi projektowania i programowania systemów dedykowanych na platformach systemowych MS Windows, HP UNIX, IBM i-series. Dodatkowo oferta COIG S.A. została uzupełniona o świadczenie usług opartych o system informatyczny klasy ERP Infor LX.

GABOS SOFTWARE Sp. z o.o. z siedzibą w Gliwicach jest dostawcą kompleksowych rozwiązań informatycznych dla przedsiębiorstw z branży medycznej. Flagowym produktem firmy GABOS jest rodzina rozwiązań Mediquis, który ma na celu kompleksową obsługę szpitali od strony medycznej oraz administracyjnej.

LogicSynergy Sp. z o.o. z siedzibą w Krakowie działa od 1986 r. w sektorze utility, oferując zintegrowany i kompleksowy system informatyczny w zakresie następujących funkcjonalności: billing, ERP, GIS, SCADA oraz specjalistyczne usługi informatyczne. Wykorzystując ponad 30 letnie doświadczenie branżowe oraz zespół doświadczonych konsultantów, spółka LogicSynergy stale inwestuje w rozwój dedykowanego dla branży utility systemu informatycznego, będąc od lat w gronie najbardziej znanych i cenionych w branży komunalnej dostawców IT, czego wyrazem są liczne, prestiżowe nagrody i wyróżnienia. Obecnie firma obsługuje blisko 200 przedsiębiorstw branżowych na terenie całego kraju.

D2S Sp. z o.o. z siedzibą w Gliwicach została utworzona w maju 2012 roku. Przedmiotem działalności D2S Sp. z o.o. jest m.in. projektowanie, wykonawstwo oraz eksploatacja sieci światłowodowych.

SPC-1 Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie, jest spółką celową dedykowaną do realizacji projektu w ramach zamówienia publicznego dotyczącego projektu pod nazwą „Budowa infrastruktury systemu ERTMS/GSM-R na liniach kolejowych PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. w ramach NPW ERTMS” ogłoszonego przez PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. Przedmiotem zamówienia jest zaprojektowanie, dostawa i wykonanie wszystkich niezbędnych prac oraz robót budowlanych w celu wdrożenia na liniach kolejowych w Polsce sieci GSM-R jako dedykowanego dla kolei systemu bezprzewodowej łączności cyfrowej.

COIG-SOFTWARE Sp. z o.o. z siedzibą w Katowicach świadczyła usługi programistyczne na rzecz COIG S.A. w zakresie oprogramowania dla administracji publicznej. W IV kwartale 2013 r. COIG S.A. podjęła ostatecznie decyzję o przeniesieniu wszystkich pracowników COIG-SOFTWARE Sp. z o.o. do COIG S.A., w wyniku czego 31 grudnia 2013 r. COIG-SOFTWARE Sp. z o.o. zakończyła swoją działalność informatyczną, której kontynuowanie odbywa się aktualnie w COIG S.A. Celem podjęcia tej decyzji była optymalizacja kosztów w Grupie Kapitałowej WASKO. Obecnie COIG-SOFTWARE Sp. z o.o. nie prowadzi żadnej działalności.

ADVICOM sp. z o.o. z siedzibą w Jastrzębiu Zdroju jest dostawcą kompleksowych usług związanych z obsługą informatyczną dużych i średnich przedsiębiorstw z południowej Polski. Należy do Grupy Kapitałowej JSW S.A., realizuje projekty związane z budową i obsługą spójnego systemu informatycznego dla całej Grupy Kapitałowej JSW.

ZMIANY W SKŁADZIE GRUPY KAPITAŁOWEJ

W dniu 5 września 2017 roku COIG S.A. nabyła 100% udziałów w Spółce LogicSynergy Sp. z o.o. z siedzibą w Krakowie. Umowa została podpisana w dniu 5 września 2017 r., a jej przedmiotem było 1000 udziałów o wartości nominalnej 50.00 zł za jeden udział Spółki LogicSynergy Sp. z o.o., stanowiących 100% kapitału zakładowego spółki i uprawniających do wykonywania 100% głosów na Zgromadzeniu Wspólników. Cena jednego udziału wyniosła 5.800,00 zł, a wartość transakcji 5,8 mln zł. Nabycie udziałów LogicSynergy Sp. z o.o. ma charakter inwestycji długoterminowej, a decyzja o nabyciu uzasadnia komplementarny charakter działalności nabywanego podmiotu i Grupy Kapitałowej WASKO ze względu na możliwość dostępu do nowych rynków charakteryzujących się wysokimi barierami wejścia. W ocenie Zarządu możliwe do uzyskania efekty synergii działalności obu podmiotów są ogromne, a najbliższym celem, jaki stawia przed sobą Grupa Kapitałowa, jest zwiększenie skonsolidowanych przychodów i zysków ze sprzedaży produktów i usług w sektorze utility.

W dniu 21 września 2017 roku WASKO S.A. nabyła 100% udziałów w kapitale zakładowym Spółki SPC-1 Sp. z o.o. Celem nabycia udziałów spółki było przystąpienie Grupy Kapitałowej WASKO do postępowania prowadzonego w ramach zamówienia publicznego dotyczącego projektu pod nazwą „Budowa infrastruktury systemu ERTMS/GSM-R na liniach kolejowych PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. w ramach NPW ERTMS” ogłoszonego przez PKP Polskie Linie Kolejowe S.A.

Szczegóły dotyczące nabycia udziałów w Spółkach LogicSynergy sp., z o.o. oraz SPC-1 Sp. z o.o. znajdują się w notacie 23 skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego Grupy Kapitałowej WASKO S.A.

POZOSTAŁE JEDNOSTKI W KTÓRYCH WASKO S.A. POSIADA UDZIAŁY LUB AKCJE

Szulc-Efekt Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie zajmuje się realizacją oraz utrzymywaniem Oficjalnych Internetowych Serwisów Informacyjnych Gmin i Powiatów oraz tworzeniem Biuletynów Informacji Publicznej - BIP. Szulc-Efekt Sp. z o.o. świadczy również usługi związane z wdrażaniem i konsultingiem w zakresie Elektronicznego Obiegu dokumentów w Urzędach i jednostkach samorządowych. Na dzień 31 grudnia 2016r. WASKO S.A. nie wywierała znaczącego wpływu na Spółkę Szulc-Efekt Sp. z o.o., w związku z powyższym udziały te zostały zaprezentowane jako aktywa dostępne do sprzedaży i w taki sposób są traktowane przez Zarząd WASKO S.A.

Security System Integration S.A. w upadłości likwidacyjnej z siedzibą w Bielanych Wrocławskich specjalizowała się w projektowaniu i wykonawstwie zintegrowanych systemów bezpieczeństwa dla budownictwa komercyjnego. Posiadane przez WASKO S.A. akcje Security System Integration S.A. są prezentowane jako aktywa dostępne do sprzedaży i w ten sposób traktowane przez Zarząd WASKO S.A. W dniu 30.10.2013 r. Sąd Rejonowy dla Wrocławia – Fabrycznej, Wydział VIII Gospodarczy ds. Upadłościowych i Naprawczych wydał postanowienie o ogłoszenie upadłości likwidacyjnej. Postanowienie to jest prawomocne. Obecnie spółka nie prowadzi działalności.

7. KLUCZOWE INFORMACJE O PRODUKTACH I USŁUGACH GRUPY KAPITAŁOWEJ

GRUPA WASKO S.A. świadczy kompleksowe usługi informatyczne i integracyjne oraz serwisowe, jest dostawcą sprzętu komputerowego i oprogramowania na rzecz średnich i dużych przedsiębiorstw, w tym operatorów telekomunikacyjnych, przedsiębiorstw sektora wydobywczego, produkcyjnych i usługowych, jak również instytucji, w tym instytucji finansowych oraz jednostek administracji rządowej i samorządowej. Do kluczowych produktów oraz usług oferowanych przez GRUPĘ należy zaliczyć:

NEDAPS

Data Processing Suite to innowacyjne i otwarte rozwiązanie służące do zarządzania rozproszoną infrastrukturą sieciowo – usługową w prosty i intuicyjny sposób. NEDAPS umożliwia graficzne modelowanie dowolnych procesów biznesowych, definiowanie usług realizowanych przez urządzenia sieciowe oraz tworzenie ich konfiguracji.

Data Center, usługi hostingowe i kolokacji serwerów – usługi obejmujące wynajem określonych zasobów hostingowych zarządzanych programowo, wynajem serwerów wraz ze wsparciem serwisowym oraz wynajem infrastruktury. W ostatnich latach COIG S.A. stworzyło profesjonalne Data Center, które stało się podstawą do świadczenia usług outsourcingowych dla największych polskich firm. Potężną moc obliczeniową Data Center zapewniają najnowocześniejsze, wieloprocessorowe serwery pracujące w trybie wysokiej niezawodności, wykorzystywane jako podstawa środowisk wirtualizacyjnych oraz macierze dyskowe zapewniające wydajną i niezawodną przestrzeń na dane Klientów.

Wide Medical Solution

Wide Medical Solution – platforma informatyczna WMS wspierająca wszystkie procesy medyczne i administracyjne realizowane w szpitalu lub przychodni, usprawnia przepływ informacji między uczestnikami procesu leczniczego oraz zapewnia szybki dostęp do danych archiwalnych.

Podstawowe zalety:

- funkcje dedykowane dla personelu, w tym administracji szpitala lub przychodni;
- prowadzenie elektronicznej dokumentacji medycznej;
- odpowiedzialne i bezpieczne gromadzenie i przetwarzanie danych;
- e-usługi dla Pacjenta i personelu jednostki;
- funkcje analityczne umożliwiające analizowanie zgromadzonych w systemie danych oraz wykonywanie prognoz.

System informatyczny automatyzujący procesy rejestracji danych osobowych i biometrycznych, personalizacji graficznej i elektronicznej oraz dystrybucji i wydawania dokumentów osobistych. System umożliwia produkcję dowolnych dokumentów, w tym również dokumentów zawierających dane biometryczne, zgodnych z dokumentacją ICAO nr 9303 zawierającą normy dotyczące zabezpieczeń i danych biometrycznych dla paszportów i dokumentów podróży.

System elektronicznego obiegu dokumentów i przepływu zadań IntraDok jest systemem, który wykorzystuje technologię podpisu cyfrowego i pracuje w środowisku sieciowym poprzez interfejs popularnych przeglądarek internetowych. Głównym zadaniem systemu jest wspomaganie procesu wymiany informacji w przedsiębiorstwie lub w jednostce administracji publicznej, zarządzanie przepływem zadań, spraw i procesów, a także kontrola stanu ich realizacji. IntraDok może być dostosowywany do norm i procedur wewnętrznych przedsiębiorstw i organizacji. System spełnia ponadto wymagania norm rodziny ISO 9001.

System OLIMP odpowiada za sprzedaż i dystrybucję biletów, identyfikację kibiców, obsługę imprez sportowych – zarówno o charakterze masowym jak i plenerowym. Jest przeznaczony do współpracy zarówno z infrastrukturą kontroli dostępu – kołowroty, jak i z własnymi urządzeniami mobilnymi – palmtopami. OLIMP to wiodący system biletowy na polskim rynku, który jest w pełni zgodny z ustawą o bezpieczeństwie imprez masowych, dając niemal 100% gwarancję identyfikacji kibica zarówno podczas zakupu biletu jak i w momencie jego wchodzenia na obiekt.

Informatyczna platforma monitorowania pojazdów jest systemem informatycznym, który umożliwia obniżenie kosztów eksploatacji i efektywne, zdalne dysponowanie środkami transportu podłączonymi do systemu. System ten umożliwia dostęp do aktualnej informacji o lokalizacji pojazdów lub innych obiektów pozyskiwanej za pomocą technologii GPS/GPRS z wykorzystaniem aktualnych map Polski i Europy. VOYAGER wykorzystywany jest w sektorze kolejowym, umożliwiając lokalizację i elektroniczną ewidencję składów pojazdów szynowych, monitorowanie zużycia paliwa przez lokomotywy, moduł dyspozytury, moduł kontroli remontów i przeglądów kontrolnych, kontrolę czasu pracy drużyn trakcyjnych i inne funkcjonalności.

System OpenEye Centrum KD-RCP jest platformą programową pozwalającą na kompleksową realizację zadań związanych z bezpieczeństwem fizycznym i kontrolą dostępu osób i pojazdów do wybranych lokalizacji (pomieszczeń, budynków, obszarów, stref). System składa się wielu modułów funkcjonalnych pozwalających m.in. na kontrolę dostępu osób do pomieszczeń i stref, rejestrację czasu pracy pracowników, rejestrację danych osób (gości przedsiębiorstwa), wydawanie kart dostępowych (gości i zastępczych), kontrolę wjazdu pojazdów na obszary chronione (wydawanie przepustek i rozpoznawanie tablic rejestracyjnych).

Informatyczny system mediacji i kolekcji danych automatyzujący procesy transmisji, przetwarzania i gromadzenia danych rejestrowanych przez elementy sieci telekomunikacyjnej (rekordy bilingowe dla abonentów, rekordy bilingowe dla wiązek i łączy, rekordy z ruchu IP, dane licznikowe oraz dane z pomiarów ruchowych). Źródłem danych mogą być również inne urządzenia, systemy kolekcji i systemy bazodanowe rejestrujące dane na potrzeby prowadzenia rozliczeń dowolnych mediów. System może zbierać informacje jednocześnie z wielu różnych elementów sieci, realizując przy tym weryfikację i unifikację danych.

Jest również źródłem danych dla innych systemów, takich jak: systemy bilingowe obsługi abonenta, systemy wykrywania nadużyć telekomunikacyjnych, systemy wspomagania zarządzania, itp.

Informatyczny system analiz długoterminowych służący do nadzoru i optymalizacji pracy sieci telekomunikacyjnej. System stanowi kompleksowe rozwiązanie wspomagające i automatyzujące realizację procesów związanych z monitorowaniem, planowaniem rozwoju oraz minimalizacją kosztów utrzymania sieci.

System teleinformatyczny realizujący mediację danych. System oferuje kompleksową obsługę realizacji potrzeb operatorów telekomunikacyjnych w zakresie realizacji dostępu do posiadanych systemów komunikacyjnych, bez względu na ich różnorodność i obsługiwane funkcje. Elastyczna budowa oprogramowania pozwala na łatwą integrację z dowolnymi systemami informatycznymi, zarówno wykorzystującymi specyficzne interfejsy, jak i middleware (MQSeries, WebMethods, itp).

Pierwsze w Polsce rozwiązanie Enterprise w Chmurze Prywatnej które umożliwia bezpiecznie przechowywanie, udostępnianie oraz synchronizację danych w ramach firmy jak i w pełni bezpieczne udostępnianie ich klientom zewnętrznym. Produkt jest przygotowany na standard GDPR. Rozwiązanie umożliwia również backup w chmurze komputerów przenośnych. PACKBACK jest rozwiązaniem B2B, kierowanym do segmentu średnich oraz dużych firm.

QLook to wyrób medyczny klasy I będący samodzielnym oprogramowaniem. Umożliwia analizę danych i raportów przesyłanych z kardiowerterów i kardiowerterów-defibrylatorów oraz wspiera proces nadzorowania stanu zdrowia pacjenta z urządzeniem wszczepionym.

BioTest to platforma programowa przeznaczona dla środowisk badawczo - naukowych oraz ośrodków klinicznych zajmujących się złożonymi problemami biomedycznymi. Pozwala na analizę i testowanie hipotez biomedycznych, zapewniając dostęp do narzędzi wspierających analizy proteomiczne, genomiczne i transkryptomiczne.

Zintegrowany system wspomagania zarządzaniem w przedsiębiorstwie SZYK2, to ergonomiczne i intuicyjne oprogramowanie pozwalające użytkownikowi sprawić, aby jego firma działała efektywnie i elastycznie. Jak każdy system klasy ERP pozwala na zebranie wszystkich funkcji zarządczych w jeden spójny system umożliwiając tym samym usprawnienie procesów biznesowych na każdym szczeblu zarządzania. SZYK2 zapewnia prosty i szybki dostęp do całego spektrum zestawień i analiz stanowiących podstawę do operacyjnego i strategicznego zarządzania przedsiębiorstwem SZYK2 to zgodność z obowiązującymi przepisami, poświadczona certyfikatami oraz stabilność i bezpieczeństwo SZYK2 obsługuje

struktury holdingowe i wielooddziałowe - funkcjonuje w firmach jednooddziałowych jak i w strukturach terytorialnie rozproszonych, z dużą ilością jednocześnie pracujących użytkowników.

Zintegrowany System Zarządzania[®]
KSAT2000
dla jednostek samorządu terytorialnego

Zintegrowany System Zarządzania dla jednostek samorządu terytorialnego, którego zadaniem jest wspomaganie całości procesów administracyjnych - w tym finansowych - realizowanych w jednostkach administracji samorządowej. KSAT2000 posiada strukturę modułową umożliwiającą pełne dostosowanie wdrożenia do aktualnych potrzeb urzędu, nie zamykając jednocześnie drogi do pełnej instalacji w przyszłości. Ponadto system jest na bieżąco dostosowany do wymagań Unii Europejskiej w miarę wchodzenia nowych uwarunkowań prawnych. COIG S.A. stworzył również wersję internetową produktu - KSAT2000i, wymagającą jedynie posiadania przeglądarki internetowej po stronie użytkownika końcowego.

SWD

Wielozadaniowa platforma informatyczna wspierająca działanie centrów koordynacji działań ratowniczych i porządkowych w zakresie przyjmowania zgłoszeń i obsługi zdarzeń, przetwarzania wprowadzanych informacji, dysponowania i alarmowania właściwych sił i środków, a także wizualizacji, kolekcji i przetwarzania danych pochodzących z różnorodnych urządzeń i systemów.

Mdok
Obsługa Spraw i Dokumentów

Sprawna obsługa bieżących dokumentów w przedsiębiorstwie staje się koniecznością dla firm chcących efektywnie zarządzać swoimi zasobami i odnieść sukces na rynku. Mdok jest systemem w sprawny sposób realizującym obsługę elektronicznego obiegu dokumentów oraz spraw. W instytucjach i firmach stawiających sobie wysokie wymagania w zakresie efektywnego zarządzania elektronicznym obiegiem dokumentów i spraw jest nieodzownym narzędziem systematyzującym prace i ułatwiającym komunikację wewnętrzną.

SANT

SANT (System Alokacji Numeracji Telefonicznej) to nowoczesny system informatyczny opracowany z myślą o operatorach telekomunikacyjnych, dla których istotnym elementem prowadzonej działalności jest wykorzystanie usług hurtowych jak WLR (Whole Line Rental), BSA (Bit Stream Access), LLU (Local Loop Unbundling) oraz NP (Number Portability).

Do głównych zadań systemu należy:

- pełna automatyzacja komunikacji wymiany informacji w ramach procesów wykorzystania usług hurtowych,
- pełne wsparcie aktualnych wersji specyfikacji MWD – Modelu Wymiany Danych,
- monitoring wszystkich kroków procesu, kontrola ich terminów realizacji oraz statusów,
- zapewnienie wymaganego poziomu raportowania,
- pełna integracja z infrastrukturą systemów informatycznych operatora alternatywnego,
- gotowość uruchomienia dodatkowych kanałów komunikacyjnych.

Zintegrowany system informatyczny klasy ERP II firmy Microsoft, który jest oferowany i wdrażany przez spółkę zależną COIG S.A. jako partnera Microsoft w tym zakresie. Modułowa struktura systemu pozwala zarządzać finansami, sprzedażą, logistyką, zasobami ludzkimi, produkcją, projektami i kontaktami z klientem (CRM) oraz posiada zaawansowane narzędzia do raportowania i analiz. System w pełni optymalizuje procesy biznesowe związane z produkcją i łańcuchem dostaw (SCM). Microsoft Dynamics AX™ wyposażony jest w pakiet narzędzi do projektowania aplikacji internetowych umożliwiając użytkownikowi szybkie i łatwe zdefiniowanie i uruchomienie serwisu internetowego.

Otwartość aplikacji umożliwia komunikację z systemem z dowolnego miejsca a dostęp do systemu uzyskuje się na wiele sposobów np. przez przeglądarkę internetową, jako użytkownik systemu Windows, z innej aplikacji za pomocą technologii COM, czy za pomocą urządzeń przenośnych.

TP-Media to zintegrowany system informatyczny przeznaczony do kompleksowego zarządzania firmą komunalną i sieciową, w obszarze ekonomicznym i technicznym. System oparty jest na jednolitym oprogramowaniu systemowym i bazodanowym. Ze względu na dużą specyfikę działalności komunalnej, system TP-MEDIA dostępny jest w czterech wersjach branżowych: dla wod-kan, pec, mpo oraz dla firm wielobranżowych (pgk). Każda wersja systemu złożona jest ze zintegrowanych pakietów obejmujących m.in.:

- Pakiet systemów ekonomicznych:
- System Sprzedaż i rozliczenia (billing)
- System Finansowo- Księgowy (Moduły ERP)
- System Controllingu (System Informowania Kierownictwa)
- System Kontroli Realizacji Procesów (WORKFLOW)
- System Raportowanie i analizy on-line- SmartReporting
- Pakiet systemów technicznych do zarządzania majątkiem sieciowym:
- SmartGis
- SCADA
- Modele Hydrauliczne – sieci wodociągowe/kanalizacyjne/ciepne

Dzięki integracji modułowej budowie i wykorzystaniu logicznych powiązań między elementami oraz poprzez dostęp do aktualnych i kompleksowych informacji, TP-Media jest bezpiecznym i elastycznym narzędziem do sprawnego zarządzania firmą w trudnym otoczeniu rynkowym.

Integracja IT – Konsulting, wdrożenia, opieka techniczna

kompleksowe usługi doradztwa, wdrażania i utrzymania systemów teleinformatycznych dla średnich i dużych przedsiębiorstw. Jako jeden z największych polskich integratorów IT posiadamy, poparte wieloma referencjami, kompetencje z pełnego przekroju usług IT, związanych z:

- infrastrukturą serwerową,
- infrastrukturą składowania danych (macierze, biblioteki taśmowe),
- wirtualizacją i systemami operacyjnymi,
- systemami archiwizacji i backupu,
- bazami danych,
- klastrami obliczeniowymi / High Performance Computing,
- systemami informatycznymi wysokiej dostępności,
- bezpieczeństwem IT.

The logo for callMax, with 'call' in red and 'Max' in black.

Informatyczny system typu CallCenter wspierający procesy komunikacji biznesowej. Jest rozwiązaniem pozwalającym na standaryzację form komunikacji z klientem i systematyczne podnoszenie jakości obsługi, obejmując szereg modułów funkcjonalnych, pozwalających na skuteczną i efektywną komunikację z klientami. System ułatwia obsługę klientów (helpdesk, reklamacje), sprzedaż przez telefon, reklamę i promocję nowych produktów, badania rynkowe, obsługę programów lojalnościowych, konkursów, windykację należności.

The logo for open eye, with 'open' in blue and 'eye' in red.

Platforma informatyczna, obejmująca całą rodzinę produktów m.in. OE SCADA, OE NET, OE BMS, GAZTEL, HYDROTEL, COPYMANAGER i DZIENNIK DYSPOZYTORA, umożliwiających zarządzanie różnorodnym środowiskiem wraz z wizualizacją, monitorowaniem i rejestrowaniem danych. Platforma ta znajduje zastosowanie m.in. w następujących obszarach: automatyki kontrolno-pomiarowej, gazownictwie, administrowaniu sieciami teleinformatycznymi, czy też w sieciach wodno-kanalizacyjnych. Zastosowanie wielowarstwowej architektury platformy umożliwia integrację z dowolnymi zewnętrznymi systemami IT, skalowalność i modularność oraz pracę na wszystkich dostępnych systemach operacyjnych.

8. INFORMACJA O POSIADANYCH PRZEZ JEDNOSTKĘ ODDZIAŁACH

W roku 2017 Spółka posiadała następujące oddziały:

Miejscowość	Adres
Białystok	ul. Kraszewskiego 33, 15-024 Białystok
Kraków	ul. Zawita 57c, 30-390 Kraków
Olsztyn	ul. Sokola 6 c, 11-041 Olsztyn
Warszawa	ul. Płowiecka 105/107, 04-501 Warszawa
Bielsko-Biała	ul. Strażacka 81, 43-382 Bielsko-Biała
Kielce	ul. 1-Maja 191, 25-655 Kielce
Poznań	ul. Kowalewicka 33a, 60-002 Poznań
Wrocław	ul. Grabiszyńska 241, p.IV, 53-234 Wrocław
Bydgoszcz	ul. Fordońska 246, 85-766 Bydgoszcz
Lublin	al. Warszawska 15, 20-803 Lublin
Rzeszów	ul. Przemysłowa 1a, 35-105 Rzeszów
Gdynia	ul. Hutnicza 3, 81-212 Gdynia
Łódź	ul. Wojska Polskiego 6, 91-832 Łódź
Szczecin	ul. Pomorska 53, 70-812 Szczecin

9. INFORMACJA O WAŻNIEJSZYCH OSIĄGNIĘCIACH W DZIEDZINIE BADAŃ I ROZWOJU

W roku 2017 Grupa kontynuowała prace związane z rozwojem i komercjalizacją projektów związanych z wytworzeniem rozwiązań o nazwach własnych QLook oraz BioTest.

QLook to wyrób medyczny klasy I będący samodzielnym oprogramowaniem. Umożliwia analizę danych i raportów przesyłanych z kardiowerterów i kardiowerterów-defibrylatorów oraz wspiera proces nadzorowania stanu zdrowia pacjenta z urządzeniem wszczepionym. Na podstawie określonych kryteriów kwalifikacji, **prezentuje** sytuacje alarmowe (niebezpieczne dla pacjenta) i wspomaga **personel medyczny** w podejmowaniu działań. Oprogramowanie QLook powstało na bazie wyników prac badawczo-rozwojowych w ramach programu STRATEGMED projektu „Wykorzystanie teletransmisji danych medycznych w celu poprawy jakości życia chorych z niewydolnością serca i redukcji kosztów ich leczenia - MONITEL-HF”. Jest przeznaczone dla szpitali oraz poradni kardiologicznych.

BioTest to platforma programowa przeznaczona dla środowisk badawczo - naukowych oraz ośrodków klinicznych zajmujących się złożonymi problemami biomedycznymi. Pozwala na analizę i testowanie hipotez biomedycznych, zapewniając dostęp do narzędzi wspierających analizy proteomiczne, genomiczne i transkryptomiczne. Wykorzystując techniki grafowej analizy danych prezentuje zależności między terminami GO, genami, chorobami czy lekami. Pozwala na efektywne drążenie wiedzy oraz budowanie własnych kostek analityczno - raportowych z wykorzystaniem open source'owych rozwiązań klastrowego przetwarzania danych m. in. na potrzeby analizy zbiorów Big Data. Platforma może być zintegrowana z systemami szpitalnymi w celu znakowania danych i próbek genetycznych pacjenta. Platforma programowa BioTest powstała na bazie wyników prac badawczo - rozwojowych

realizowanych w projekcie "Platforma zdalnego testowania hipotez i analizy danych biomedycznych" w ramach Programu Badań Stosowanych.

Dodatkowo została zakończona realizację projektu rozwojowego związanego z wytworzeniem rozwiązania do Analizy efektywności wykorzystania maszyn górniczych.

W Wyniku realizacji projektu powstał system, który zakłada wykorzystanie metody efektywności całkowitej dla poprawy pracy maszynowych kompleksów ścianowych w procesie eksploatacji węgla kamiennego

10. SEGMENTY DZIAŁALNOŚCI

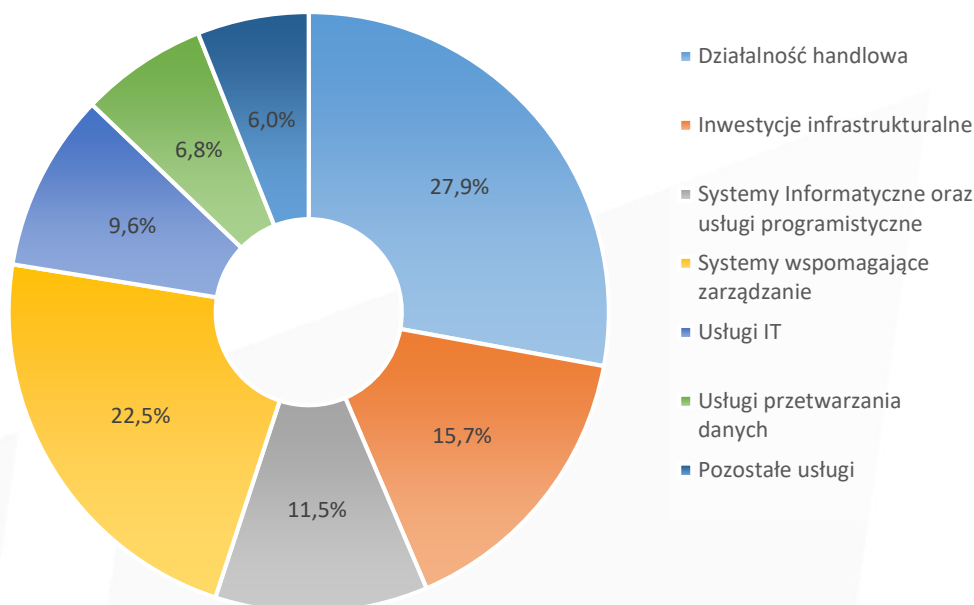
W roku 2017 Grupa Kapitałowa WASKO S.A. utrzymuje podział segmentów rynkowych według oferowanych grup produktowych. Spółka identyfikuje następujące segmenty działalności:

- Inwestycje infrastrukturalne
- Systemy Informatyczne oraz usługi programistyczne
- Usługi IT
- Systemy wspomagające zarządzanie
- Usługi przetwarzania danych
- Działalność handlowa
- Pozostałe usługi

PRZYCHODY ZE SPRZEDAŻY WG SEGMENTÓW DZIAŁALNOŚCI W ROKU 2017 (MLN ZŁ)

Wyszczególnienie	01.01.2017 31.12.2017		01.01.2016 31.12.2016	
	Wartość	Udział	Wartość	Udział
Działalność handlowa	69,0	27,9%	30,6	14,6%
Inwestycje infrastrukturalne	38,9	15,7%	45,0	21,5%
Systemy Informatyczne oraz usługi programistyczne	28,3	11,5%	22,8	10,9%
Systemy wspomagające zarządzanie	55,7	22,5%	51,8	24,8%
Usługi IT	23,8	9,6%	28,1	13,4%
Usługi przetwarzania danych	16,9	6,8%	15,0	7,2%
Pozostałe usługi	14,9	6,0%	15,9	7,6%
Razem	247,4	100,0%	209,3	100,0%

STRUKTURA PRZYCHODÓW ZE SPRZEDAŻY WG SEGMENTÓW DZIAŁALNOŚCI W ROKU 2017

W roku 2017 Grupa osiągnęła przychody ze sprzedaży na poziomie 247,4 mln zł, co oznacza wzrost o 18,2% do roku 2016. Wzrost przychodów widoczny jest przede wszystkim w segmentach systemów informatycznych oraz usług programistycznych oraz działalności handlowej. Opis poszczególnych segmentów działalności został zamieszczony poniżej.

INWESTYCJE INFRASTRUKTURALNE

Usługi należące do tego segmentu działalności to budowa szerokopasmowych sieci szkieletowych i dystrybucyjnych, budowa stacji bazowych dla operatorów telekomunikacyjnych oraz budowa ośrodków radiokomunikacyjnych. W zakres usług wchodzi wykonanie całości prac związanych z projektowaniem i budową infrastruktury. Przychody ze sprzedaży w ramach tego segmentu to 38,9 mln zł, co stanowi 15,7% sprzedaży ogółem. Wolumen sprzedaży w omawianym segmencie, niższy o 13,5% od uzyskanego w roku poprzednim, jest wynikiem przede wszystkim długookresowej współpracy z operatorami telekomunikacyjnymi oraz realizacji kontraktów dla lotnictwa.

SYSTEMY INFORMATYCZNE ORAZ USŁUGI PROGRAMISTYCZNE

Jednym z obszarów działalności Grupy Kapitałowej WASKO jest projektowanie, budowa i wdrażanie zaawansowanych rozwiązań teleinformatycznych dla sektora telekomunikacyjnego, paliwowo - energetycznego, administracji publicznej, przemysłu oraz usług. Specjalnością Spółki WASKO jest dostarczanie i wdrażanie systemów informatycznych dla dużych i średnich odbiorców.

Oferta WASKO obejmuje:

- standardowe rozwiązania, gotowe do natychmiastowego wdrożenia lub szybkiego dostosowania do indywidualnych potrzeb i wymagań klientów,
- projektowanie i realizację systemów informatycznych na indywidualne zamówienie,
- usługi integracji systemów informatycznych,

- projektowanie i realizację systemów analitycznych,
- kompleksowe wdrożenia i szkolenia,
- outsourcing systemów informatycznych, realizowany we własnym Centrum Przetwarzania Danych,
- outsourcing usług teleinformatycznych.

Kadrę Spółki stanowią doświadczeni analitycy, projektanci, wdrożeniowcy oraz eksperci specjalizujący się w poszczególnych sektorach i dziedzinach informatyki.

Doświadczenia zdobyte przy realizacji największych krajowych projektów teleinformatycznych, dostęp do nowoczesnych technologii, intensywna współpraca ze środowiskami akademickimi to największe atuty, potwierdzające możliwości w zakresie projektowania, budowy i wdrażania nawet najbardziej nietypowych systemów informatycznych tworzonych na zamówienie

W tym segmencie działalności zanotowano przychody o wartości 28,3 mln zł, co stanowi 11,5% sprzedaży ogółem.

SYSTEMY WSPOMAGAJĄCE ZARZĄDZANIE

Działalność na rynku zintegrowanych systemów zarządzania przedsiębiorstwem oraz obiegu dokumentów i przepływów pracy kierowana jest do przedsiębiorstw produkcyjnych, usługowych, administracji publicznej oraz przemysłu wydobywczego. W 2017 roku przychody w tym segmencie działalności wyniosły 55,7 mln zł stanowiąc 22,5% przychodów ogółem Grupy. Wartość przychodów w omawianym okresie uplasowała się na poziomie zbliżonym do uzyskanego w roku 2016, co świadczy o posiadaniu przez Grupę stabilnego portfela odbiorców dla omawianego segmentu.

USŁUGI IT

Usługi w zakresie rozwiązań wdrożeniowo – integratorskich oraz utrzymania i serwisu mają charakter kompleksowy: od wstępnej oceny infrastruktury IT Klienta i opracowania planu jej udoskonalenia, poprzez projekt i wdrożenie rozwiązania, szkolenia i konsultacje, do obsługi powdrożeniowej obejmującej serwis oraz optymalizację wdrożonego rozwiązania. Grupa Kapitałowa WASKO oferuje kompleksowy pakiet usług wsparcia

i serwisu dla systemów informatycznych zarówno dla serwisu gwarancyjnego, jak i pogwarancyjnego. Usługi te obejmują serwis oraz utrzymanie całości infrastruktury klienta.

Spółka WASKO posiada 14 oddziałów równomiernie rozłożonych geograficznie, znajdujących się we wszystkich dużych miastach w kraju, co daje możliwość wykonania projektów rozbudowanych, obejmujących swoim zasięgiem cały kraj.

W ramach omawianego segmentu działalności przychody wyniosły 23,8 mln zł, co stanowi 9,6% przychodów ogółem. W porównaniu z rokiem poprzednim w omawianym segmencie odnotowano spadek na poziomie 15,3%.

SPRZEDAŻ USŁUG PRZETWARZANIA DANYCH

Usługi należące do tego segmentu to: wynajem określonych zasobów hostingowych zarządzanych programowo, wynajem serwerów wraz ze wsparciem serwisowym oraz wynajem infrastruktury. W ostatnich latach Grupa stworzyła profesjonalne Data Center, które stało się podstawą do świadczenia usług outsourcingowych dla największych polskich firm. Potężną moc obliczeniową Centrum Danych zapewniają najnowocześniejsze, wieloprocessorowe serwery pracujące w trybie wysokiej niezawodności, wykorzystywane jako podstawa środowisk wirtualizacyjnych oraz macierze dyskowe zapewniające wydajną i niezawodną przestrzeń na dane Klientów.

W ramach tej grupy przychody osiągnęły wartość 16,9 mln zł co stanowi 6,8% wartości sprzedaży w roku 2017.

POZOSTAŁE USŁUGI

Wszelkie usługi świadczone przez Grupę Kapitałową WASKO, które nie kwalifikują się swoim zakresem do żadnej z powyżej wymienionych kategorii, ujmowane są w tej pozycji. W większości są to usługi związane z:

- budową i modernizacją systemów pomiarowych i bezpieczeństwa,
- audytami i ekspertyzami oraz raportami środowiskowymi,
- najmem infrastruktury i powierzchni, itp.

W tym segmencie działalności zanotowano przychody na poziomie 14,9 mln zł, co stanowi 6,0% sprzedaży ogółem. Poziom sprzedaży w tej grupie utrzymuje się na poziomie zbliżonym do uzyskanego w roku poprzednim.

DZIAŁALNOŚĆ HANDLOWA

W ramach tego segmentu wyodrębniono sprzedaż towarów handlowych. WASKO współpracuje ze światowymi producentami sprzętu IT, m.in. Hitachi, IBM, EMC, ORACLE, itp. sprzedając ich sprzęt do obiorców z różnych sektorów na terenie kraju.

Przychody pochodzące z działalności handlowej w roku 2017 osiągnęły poziom 69,0 mln zł, co stanowi 27,9% przychodów ze sprzedaży ogółem.

11. INFORMACJA O DOSTAWCACH GRUPY KAPITAŁOWEJ WASKO

Grupa Kapitałowa WASKO współpracuje zarówno z dostawcami z rynku krajowego jak i zagranicznego. Jako, że Grupa jest uczestnikiem wielu skomplikowanych i dużych projektów, korzysta w wielu przypadkach z podwykonawców, którzy swoim doświadczeniem i kompetencjami wspierają wykonanie projektów. W okresie objętym niniejszym Sprawozdaniem, największymi dostawcami Grupy WASKO były firmy: Ingram Micro Sp. z o.o. (dawniej RRC Poland Spółka z o.o.), AB S.A. oraz TD AS Poland Sp. z o.o. (dawniej AVNET Sp. z o.o.). Wszystkie trzy firmy są dystrybutorami sprzętu komputerowego. Udział tych trzech podmiotów w strukturze zakupów realizowanych przez Grupę WASKO to 14,8%.

W 2017r. wartość dostaw od dziesięciu największych dostawców stanowi w strukturze zakupów wyniosła 33,03% zakupów ogółem. Wobec powyższego, zdaniem Zarządu WASKO S.A. nie istnieje ryzyko uzależnienia Spółki od któregośkolwiek z dostawców. Udział poszczególnych dostawców w wartości zakupów ogółem przedstawia tabela.

Nazwa dostawcy	Struktura
INGRAM MICRO SP. Z O.O.	7,23%
AB S.A.	3,82%
TD AS POLAND SP. Z O.O.	3,72%
GASTEL PREFABRYKACJA S.A.	3,26%
ABC DATA S.A.	3,04%
DELL SP. Z O.O.	2,60%
ALSO SP. Z O.O.	2,45%
ORACLE POLSKA SP. Z O.O.	2,39%
JAN-TEL JAN SMUG	2,29%
LEXMARK INTERNATIONAL TECHNOLOGY SA	2,22%
POZOSTALI	66,97%
Razem	100,00%

12. KOMENTARZ ZARZĄDU WASKO S.A. DO SKONSOLIDOWANYCH WYNIKÓW FINANSOWYCH W ROKU 2017

WYBRANE POZYCJE RACHUNKU ZYSKÓW I STRAT W MLN. ZŁ

Grupa WASKO osiągnęła w 2017 roku przychody na poziomie 247,4 mln zł. Zysk brutto na sprzedaży w 2017r. wzrósł do poziomu 50,3 mln zł przy zysku ze sprzedaży na poziomie 13,7 mln zł. Wzrost wyniku ze sprzedaży jest efektem optymalizacji kosztów podjętej przez Zarząd Spółki na początku ubiegłego roku oraz intensywnych działań pro-sprzedażowych. Po uwzględnieniu pozostałej działalności operacyjnej oraz działalności finansowej zysk brutto Grupy wyniósł 13,1 mln zł, netto 10,2 mln zł w roku 2017.

Wybrane pozycje skonsolidowanego rachunku zysków i strat	01.01.2017 31.12.2017	01.01.2016 31.12.2016
Przychody ze sprzedaży ogółem	247,4	209,3
Koszty własne sprzedaży	197,1	163,4
Zysk brutto na sprzedaży	50,3	45,9
Zysk/strata na sprzedaży	13,7	7,6
Zysk na działalności operacyjnej	12,3	0,0
Zysk brutto	13,1	1,9
Podatek dochodowy	2,9	1,5
Zysk netto	10,2	0,4

WYBRANE POZYCJE BILANSU W MLN ZŁ

Zmiana struktury bilansu Spółki została zaprezentowana w tabeli obok. Widoczny jest wzrost wartości aktywów obrotowych przy jednoczesnym wzroście wartości zobowiązań bieżących, co wynika ze wzmożonej działalności operacyjnej. Struktura bilansu Grupy Kapitałowej WASKO wskazuje na możliwość pokrycia bieżących zobowiązań majątkiem obrotowym co świadczy o wysokim poziomie płynności.

Wybrane pozycje bilansu	2017	2016
Aktywa trwałe	145,77	140,80
Aktywa obrotowe	150,3	130,4
Kapitał własny	225,1	214,8
Zobowiązania długoterminowe	3,3	2,3
Zobowiązania krótkoterminowe	67,7	54,1
Suma bilansowa	296,1	271,2

WYBRANE POZYCJE RACHUNKU PRZEPŁYWÓW ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH W MLN ZŁ

Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej były ujemne i wyniosły w 2017 roku (-)3,3 mln zł. Główny wpływ na tę wartość miała przede wszystkim zmiana stanu należności na kwotę (-)36,6 mln zł, zmiana stanu zobowiązań z wyjątkiem kredytów i pożyczek na kwotę 12,0 mln zł oraz zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych na kwotę (-)5,3 mln zł

Przepływy środków pieniężnych z działalności:	2017	2016
operacyjnej	-3,3	-4,2
inwestycyjnej	-29,7	-5,0
finansowej	4,7	-5,6
Zwiększenie/Zmniejszenie stanu środków pieniężnych	-28,3	-14,8
Środki pieniężne na koniec okresu	22,0	50,2

Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej były ujemne i wyniosły (-)29,7 mln zł, co spowodowane było przede wszystkim nakładami na nabycie rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych i prawnych w wysokości (-)17,0 mln zł oraz nabyciu aktywów finansowych na kwotę 11,8 mln zł.

W roku 2017 przepływy z działalności finansowej były dodatnie i wyniosły 4,7 mln zł. Kluczowy wpływ na wartość przepływów z działalności inwestycyjnej miały wpływy z dotacji na kwotę 4,7 mln zł.

KLUCZOWE WSKAŹNIKI FINANSOWE

Definicje wskaźników finansowych:

- marża brutto (stosunek zysku brutto na sprzedaży do przychodów ze sprzedaży),
- rentowność brutto na działalności handlowej (stosunek zysku brutto na sprzedaży towarów i materiałów do przychodów ze sprzedaży towarów i materiałów),
- rentowność operacyjna (stosunek zysku operacyjnego do przychodów ze sprzedaży),
- rentowność EBITDA (stosunek zysku operacyjnego powiększonego o amortyzację do przychodów ze sprzedaży),
- rentowność brutto (stosunek zysku brutto do przychodów ze sprzedaży),
- rentowność netto (stosunek zysku netto do przychodów ze sprzedaży),
- rentowność kapitałów własnych ROE (stosunek rocznego zysku netto do kapitałów własnych, obliczanych jako średnia z okresu 01.01.2017-31.12.2017),
- wskaźnik płynności bieżącej (aktywa obrotowe / zobowiązania krótkoterminowe),
- wskaźnik płynności podwyższonej ((aktywa obrotowe - zapasy)/zobowiązania krótkoterminowe),
- wskaźnik ogólnego zadłużenia (stosunek sumy zobowiązań długoterminowych i krótko-terminowych do pasywów ogółem),
- wskaźnik zadłużenia kapitałów własnych (stosunek sumy zobowiązań długoterminowych i krótkoterminowych do kapitałów własnych).

Wyszczególnienie	31.12.2017	31.12.2016
Rentowność		
Marża brutto	20,35%	21,92%
Rentowność brutto na działalności handlowej	20,82%	23,41%
Rentowność operacyjna	4,95%	0,00%
Rentowność EBITDA	10,45%	6,82%
Rentowność brutto	5,28%	0,90%
Rentowność netto	4,10%	0,18%
Rentowność kapitałów własnych ROE	4,72%	0,18%
Płynność		
Wskaźnik płynności bieżącej	2,22	2,41
Wskaźnik płynności podwyższonej	2,13	2,32
Zadłużenie		
Wskaźnik ogólnego zadłużenia	23,98%	20,80%
Wskaźnik zadłużenia kapitałów własnych	32,29%	26,80%

W roku 2017 Grupa Kapitałowa WASKO odnotowała dodatnie wskaźniki rentowności, przy czym wskaźnik marży brutto ze sprzedaży pozostaje na poziomie zbliżonym do odnotowanego w roku 2016, natomiast

rentowność operacyjna oraz EBITDA wykazują wyraźny wzrost. Wzrost efektywności Grupy jest wynikiem restrukturyzacji organizacyjnej i kosztowej poszczególnych Spółek oraz wzmoczonych działań handlowych, o czym informowano w raporcie za IV kwartał 2017 roku. Wskaźniki płynności finansowej o wartościach powyżej 2 oraz niskie wskaźniki zadłużenia ogółem i kapitałów własnych informują o dobrej kondycji finansowej Grupy. GK WASKO jest grupą podmiotów zdolnych do regulowania bieżących zobowiązań i posiadających właściwe zaplecze finansowe dla realizacji długoterminowych projektów infrastrukturalnych oraz inwestycji w rozwój Grupy Kapitałowej.

13. OPIS ISTOTNYCH ZDARZEŃ, I ISTOTNYCH DOKONAŃ, KTÓRE MIAŁY MIEJSCE W ROKU 2017 I PO JEGO ZAKOŃCZENIU DO DNIA

ASYSTA TECHNICZNA DLA SPRZĘTU HP BLADE W POLSKIEJ GRUPIE GÓRNICZEJ SP. Z O.O.

W dniu 16.01.2017 WASKO S.A. podpisało umowę na zapewnienie wsparcia serwisowego i asystę techniczną dla sprzętu HP Blade ze spółką Polska Grupa Górnicza sp. z o.o. Roczny kontrakt obejmuje świadczenie usług wsparcia serwisowego dla sprzętu informatycznego i oprogramowania HP (asysta techniczna) polegającego na zapewnieniu przez służby techniczne producenta - firmy HP, asysty specjalistycznej przy rozwiązywaniu problemów w działożwłaniu oprogramowania i sprzętu. Umowa obowiązuje do 15.12.2017 r.

WSPARCIE SERWISOWE I ASYSTA TECHNICZNA DLA POLSKIEJ GRUPY GÓRNICZEJ SP. Z O.O.

W dniu 17.01.2017 WASKO S.A. podpisało umowę na zapewnienie wsparcia serwisowego i asystę techniczną dla sprzętu i oprogramowania bazodanowego firmy ORACLE, z Polską Grupą Górniczą sp. z o.o. W ramach trzyletniego kontraktu WASKO S.A. będzie świadczyć usługi wsparcia serwisowego dla sprzętu informatycznego i oprogramowania Oracle (asysta techniczna). Wsparcie polega na zapewnieniu przez służby techniczne producenta - firmy Oracle, asysty technicznej przy rozwiązywaniu problemów w działaniu oprogramowania - w tym dostępu do bazy wiedzy związanej z rozwiązywaniem problemów eksploatacyjnych serwisowanego oprogramowania oraz dostępu do poprawek i aktualizacji wersji użytkowanego oprogramowania. Umowa obowiązuje do 31.12.2019r.

BUDOWA SYSTEMU CENTRALNEGO BACKUPU DLA RESORTOWEGO CENTRUM ZARZĄDZANIA SIECIAMI I USŁUGAMI TELEINFORMATYCZNYMI W WARSZAWIE

W dniu 30.01.2017 Zarząd WASKO S.A. poinformował o dokonaniu wyboru jako najkorzystniejszej oferty konsorcjum, w skład którego wchodzi COIG S.A. w postępowaniu pn. "Budowa i wdrażanie centrów danych, ośrodków przetwarzania i archiwizacji danych - Budowa Systemu Centralnego Backupu".

W ramach Konsorcjum zakres prac, który ma wykonywać COIG S.A. dotyczy:

- ✓ w całości przystosowania wskazanych pomieszczeń do pełnienia funkcji serwerowni w celu zaimplementowania w nich elementów dostarczanego rozwiązania,
- ✓ w części dostawy sprzętu teleinformatycznego i oprogramowania dla potrzeb budowy Systemu Centralnego Backup-u zabezpieczającego przed zagrożeniem utraty danych w rozległej sieci teleinformatycznej RON,

- ✓ w części wykonania usługi wdrożenia (instalacji, konfiguracji i integracji) dostarczonego asortymentu do wskazanych przez Zamawiającego sześciu lokalizacji i jego integracji w celu budowy systemu Centralnego Backup-u oraz z siecią teleinformatyczną RON,
- ✓ w części zorganizowania szkolenia dla co najmniej 24 przedstawicieli Zamawiającego dotyczącego dostarczonego rozwiązania w zakresie jego użytkowania i administrowania.

Wartość oferty wynosi 40 mln zł brutto, a oczekiwany udział wynagrodzenia COIG S.A. wynosi 33 %. Termin wykonania zadania w zakresie dostawy sprzętu wynosi 30 dni od daty podpisania umowy, natomiast termin wykonania wdrożenia został wyznaczony do dnia 30.10.2017 r. Oferta została złożona przez konsorcjum w składzie: Enigma Systemy Ochrony Informacji Sp. z o.o., COMP S.A., COIG S.A. oraz S&T Services Polska Sp. z o.o.

ZAPROJEKTOWANIE I WYBUDOWANIE OBIEKTÓW RADIOKOMUNIKACYJNYCH

W dniu 22.02.2017 Zarząd WASKO S.A. poinformował o zawarciu z Polską Agencją Żeglugi Powietrznej umowy na wykonanie na przez WASKO S.A. zadania pod nazwą "Zaprojektowanie i wybudowanie obiektów radiokomunikacyjnych: OR Lidzbarski i OR Wysokie Mazowieckie".

Przedmiotem umowy jest zaprojektowanie, wybudowanie, wyposażenie i uruchomienie obiektów radiokomunikacyjnych wraz z infrastrukturą techniczną, odpowiednim wyposażeniem, niezbędnymi urządzeniami i akcesoriami umożliwiającymi kompletną instalację, uruchomienie i eksploatację obiektów w następujących lokalizacjach: w miejscowości Lidzbarski w województwie warmińsko-mazurskim oraz w miejscowości Wysokie Mazowieckie w województwie mazowieckim. Wartość całkowita przedmiotu umowy wynosi 5,8 mln zł brutto, a termin realizacji wynosi 10 tygodni od dnia jej podpisania. WASKO S.A. udzieli 60 miesięcznej gwarancji oraz rękojmi na wykonany przedmiot umowy.

ZAWARCIE ISTOTNEJ UMOWY PRZEZ COIG S.A.

W dniu 28.02.2017r. umowy pomiędzy Resortowym Centrum Zarządzania Sieciami i Usługami Teleinformatycznymi w Warszawie _Zamawiający_ a konsorcjum w składzie: Enigma Systemy Ochrony Informacji Sp. z o.o., COMP S.A., COIG S.A oraz S&T Services Polska Sp. z o.o. _Wykonawca_, dotyczącej wykonania zamówienia pn. "Budowa i wdrażanie centrów danych, ośrodków przetwarzania i archiwizacji danych - Budowa Systemu Centralnego Backupu".

Wartość umowy wynosi 32.506.500,00 zł netto tj. 39.982.995,00 zł brutto, w tym wartość wynagrodzenia COIG S.A. wynosi 13.900.000,00 zł netto tj. 17.097.000,00 zł brutto.

W ramach Konsorcjum zakres prac, który wykonywać będzie COIG S.A. dotyczy:

- ✓ w całości przystosowania wskazanych pomieszczeń do pełnienia funkcji serwerowni w celu zaimplementowania w nich elementów dostarczanego rozwiązania,
- ✓ w części dostawy sprzętu teleinformatycznego i oprogramowania dla potrzeb budowy Systemu Centralnego Backup-u zabezpieczającego przed zagrożeniem utraty danych w rozległej sieci teleinformatycznej RON,
- ✓ w części wykonania usługi wdrożenia _instalacji, konfiguracji i integracji_ dostarczonego asortymentu do wskazanych przez Zamawiającego sześciu lokalizacji i jego integracji w celu budowy systemu Centralnego Backup-u oraz z siecią teleinformatyczną RON,
- ✓ w części zorganizowania szkolenia dla co najmniej 24 przedstawicieli Zamawiającego dotyczącego dostarczonego rozwiązania w zakresie jego użytkowania i administrowania.

Termin wykonania zadania w zakresie dostawy sprzętu wynosi 30 dni od daty podpisania umowy, natomiast termin wykonania wdrożenia został wyznaczony do dnia 30.10.2017 r.

WASKO ZŁOTYM PARTNEREM KONFERENCJI PLNOG

PLNOG to największe w Polsce cykliczne spotkanie specjalistów w zakresie rozwiązań sieciowych, skupiające producentów, dostawców oraz operatorów telekomunikacyjnych i innych użytkowników. WASKO jest wieloletnim partnerem cyklu konferencji PLNOG. Wielokrotnie prezentowaliśmy również innowacyjne rozwiązania naszych partnerów technologicznych.

Tym razem, w czasie konferencji zaprezentujemy system NEDAPS - wyprodukowane przez WASKO innowacyjne rozwiązanie do automatyzacji zarządzania usługami realizowanymi w sieci teleinformatycznej. Rozwiązanie to wspiera już automatyzację usług w sieciach największych operatorów telekomunikacyjnych w Polsce.

Konferencja odbyła się w dniach 6 - 7 marca 2017r, w hotelu Marriott w Warszawie.

KLASTER TECHNOLOGII INFORMACYJNYCH

Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie wraz z 15 instytucjami i przedsiębiorstwami założyły klaster z zakresu ICT. Wśród nich znalazła się Grupa Kapitałowa WASKO. Misją nowo powstałego klastra jest nawiązywanie oraz rozwijanie współpracy między przedsiębiorstwami z branży IT, telemedycyny i technologii VR. Obszary na których koncentrować będzie się działalność klastra to m.in.: cyberbezpieczeństwo, produkcja i wykorzystanie dronów, telemedycyna, skanowanie 3D oraz technologie GIS. Prócz nowoczesnych laboratoriów, przewidywane jest również stworzenie symulatora nowoczesnego centrum kryzysowego oraz studia motion capture

POWOŁANIE RADY NADZORCZEJ WASKO S.A. NA NOWĄ KADENCJĘ

W dniu 6 czerwca 2017 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie WASKO S.A. dokonało wyboru Rady Nadzorczej nowej kadencji w następującym składzie:

Wojciech Wajda	- Przewodniczący Rady Nadzorczej
Andrzej Gdula	- Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej
Andrzej Rymuza	- Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej
Michał Matusak	- Członek Rady Nadzorczej
Andrzej Sapieryński	- Członek Rady Nadzorczej
Eugeniusz Światoński	- Członek Rady Nadzorczej
Zdzisław Zyzak	- Członek Rady Nadzorczej

PODPISANIE UMOWY Z POLSKĄ AGENCJĄ ŻEGLUGI POWIETRZNEJ

13 czerwca 2017r. Spółka WASKO podpisała umowę z Polską Agencją Żeglugi Powietrznej, której przedmiotem jest zaprojektowanie, wybudowanie, wyposażenie i uruchomienie obiektów radiokomunikacyjnych (OR) wraz z niezbędnymi urządzeniami i akcesoriami umożliwiającymi kompletną instalację, uruchomienie i eksploatację obiektów w następujących lokalizacjach: Kraśnik oraz Biała Piska. Wartość umowy wynosi 3,7 mln netto (4,5 mln brutto), a jej termin realizacji został ustalony na 5 miesięcy od dnia jej podpisania (z wyłączeniem czasu na uzgodnienia projektów oraz oczekiwania na decyzje administracyjne).

W ramach kontraktu WASKO S.A. jako Wykonawca zaprojektuje, wybuduje, wyposaży i uruchomi 2 obiekty radiokomunikacyjne, w skład których wchodzić będą betonowe kontenery techniczne o podwojonej względem standardowej dla takich obiektów powierzchni, 40 metrowe strunobetonowe wieże antenowe oraz najnowocześniejsza aparatura techniczna i urządzenia radiokomunikacyjne.

Realizowany przez Spółkę projekt radiokomunikacyjny na podstawie podpisanej umowy jest elementem modernizacji krytycznej infrastruktury radiokomunikacji lotniczej prowadzonej przez Polska Agencję Żeglugi Powietrznej.

POWOŁANIE PREZESA ZARZĄDU WASKO S.A.

Na posiedzeniu w dniu 27 czerwca 2017 roku Rada Nadzorcza WASKO S.A. podjęła uchwałę w sprawie powołania w skład Zarządu Spółki Prezesa Zarządu w osobie Jarosława Zagórowskiego.

Od dnia 27 czerwca 2017 roku Zarząd WASKO S.A. funkcjonuje w następującym składzie:

Jarosław Zagórowski - Prezes Zarządu,
Katarzyna Ekiert - Członek Zarządu,
Tomasz Macalik - Członek Zarządu,
Katarzyna Maksymowicz - Członek Zarządu,
Michał Mental - Członek Zarządu,
Łukasz Mietła - Członek Zarządu.

Informacja na temat osoby Pana Jarosława Zagórowskiego została przedstawiona w nocie 2.2 niniejszego sprawozdania.

PODPISANIE UMÓW NA BUDOWĘ SIECI SZEROKOPASMOWEJ FTTH

13 lipca 2017 r. Spółka WASKO podpisała 21 umów wykonawczych z następującymi kontrahentami: Eckley Investments Sp. z o.o., Gladmar Investments Sp. z o.o., Nashford Investments Sp. z o.o. oraz Rodmer Investments Sp. z o.o. których przedmiotem jest budowa sieci szerokopasmowej FTTH. Łączna wartość podpisanych umów wynosi 107,4 mln zł netto (132,1 mln brutto). Przedmiotem umów jest kompleksowe wykonanie światłowodowej sieci szerokopasmowej FTTH w technologii GPON. Termin wykonania poszczególnych umów wynosi 48 miesięcy od dnia ich podpisania. Podmioty Zamawiające pozyskały dofinansowanie na budowę sieci FTTH z programu Operacyjnego Polska Cyfrowa – I Osi priorytetowej POPC - „Powszechny dostęp do szybkiego Internetu” – działanie 1.1 „Wyeliminowanie terytorialnych różnic w możliwości dostępu do szerokopasmowego Internetu o wysokich przepustowościach” – drugi konkurs.

W ramach umów WASKO S.A. wykona projekty budowlano-wykonawcze z wymaganymi pozwoleniami, zgłoszeniami i uzgodnieniami w wersji cyfrowej i papierowej oraz dla Fazy 1 (podłączenie jednostek oświatowych do sieci FTTH) wykona prace budowlane związane z budową sieci szerokopasmowej FTTH (Faza 1 i 2).

WYBÓR OFERTY COIG S.A. NA REALIZACJĘ MIEJSKIEGO CENTRUM USŁUG WSPÓLNYCH W KATOWICACH

18 lipca 2017 r. Zarząd WASKO S.A. przekazał do publicznej wiadomości informację o wyborze jako najkorzystniejszej oferty konsorcjum firm: COIG S.A. z siedzibą w Katowicach oraz VULCAN Sp. z o.o. z siedzibą we Wrocławiu (Konsorcjum), w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego prowadzonego w trybie przetargu nieograniczonego pn. „Realizacja projektu Miejskie Centrum Usług Wspólnych w Katowicach”. Wartość oferty wynosi 20,6 mln zł netto (25,3 zł brutto). Przedmiot zamówienia obejmuje dostawę, instalację i wdrożenie zintegrowanego systemu informatycznego klasy ERP wspomagającego procesy biznesowe w Urzędzie Miasta Katowice oraz w ponad 200 jednostkach organizacyjnych miasta wraz z dostawą niezbędnej infrastruktury sprzętowej.

W ramach zamówienia Konsorcjum dostarczy:

Internetowy Zintegrowany System Zarządzania dla jednostek samorządu terytorialnego KSAT2000i,

Elektroniczny System Obiegu Dokumentów IntraDOK,

System Raportowania i Analiz Zarządczych,

System Zarządzania Treścią – CMS,

System Zarządzania Oświatą,

infrastrukturę techniczną.

Termin realizacji zamówienia wynosi 36 miesięcy i został wydłużony o rozszerzony okres gwarancyjny w wymiarze 30 miesięcy.

ZAWARCIE UMOWY NA REALIZACJĘ PRAC W RAMACH BUDOWY OBWODNICY WARSZAWY

Spółka WASKO podpisała umowę podwykonawczą ze spółką Astaldi S.p.A. z siedzibą w Rzymie Oddział w Polsce w Warszawie (Zamawiający), której przedmiotem jest wykonanie Systemu Zarządzania Tunelu i Systemu Zarządzania Ruchem dla odcinka A Południowej Obwodnicy miasta Warszawy. Inwestycja będąca przedmiotem umowy dotyczy realizacji przez Zamawiającego na rzecz Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Warszawie (Inwestor) zamówienia publicznego pn. „Projekt i budowa drogi ekspresowej S2- Południowa Obwodnica Warszawy na odcinku od węzła „Puławska” do węzła „Lubelska” w zakresie zadania A tj. od węzła „Puławska” do węzła „Przyczółkowa”.

Wartość umowy wynosi 24,6 mln zł netto (30,2 mln brutto), a termin jej wykonania ustalono na dzień 11.08.2020 r. W ramach umowy WASKO S.A. wykona prace obejmujące tunel „Ursynów” oraz system zarządzania ruchem w ramach obszaru oddziaływania na istniejącym odcinku dróg od węzła Wiskitki do węzła Mińsk Mazowiecki (drogi A2, S2). System ma zapewnić zarządzanie ruchem w tunelu i uwzględnić sterowanie objazdami w przypadku jego zamknięcia.

NABYCIE UDZIAŁÓW LOGICSYNERGY SP. Z O.O. PRZEZ COIG S.A.

5 września 2017 r. spółka COIG S.A. dokonała transakcji, której przedmiotem było nabycie 1000 udziałów o wartości nominalnej 50.00 zł za jeden udział Spółki LogicSynergy Sp. z o.o., stanowiących 100% kapitału zakładowego spółki i uprawniających do wykonywania 100% głosów na Zgromadzeniu Wspólników. Szczegóły transakcji zostały opisane w nocie 4.1 niniejszego raportu.

PODPISANIE UMÓW WYKONAWCZYCH Z POLSKĄ AGENCJĄ ŻEGLUGI POWIETRZNEJ

5 września 2017r. spółka WASKO S.A. podpisała trzy umowy wykonawcze z Polską Agencją Żeglugi Powietrznej (Zamawiający, PAŻP), których przedmiotem jest zaprojektowanie, wybudowanie, wyposażenie i uruchomienie obiektów radiokomunikacyjnych (OR) wraz z niezbędnymi urządzeniami i akcesoriami umożliwiającymi kompletną instalację, uruchomienie i eksploatację obiektów w następujących lokalizacjach: Wrocław, Wyszaków i Wągrowiec. Wartość łączna umów wynosi 6,4 mln netto (7,8 mln brutto), a ich termin realizacji został ustalony na 5 miesięcy od dnia ich podpisania (z wyłączeniem czasu na uzgodnienia projektów oraz oczekiwania na decyzje administracyjne).

INFORMACJA O NABYCIU UDZIAŁÓW SPC-1 SP. Z O.O.

21 września 2017 r. Spółka WASKO S.A. nabyła od Nokia Solutions and Networks sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie (Nokia) oraz od Nokia Solutions and Networks B.V. z siedzibą w Hadze łącznie 100% udziałów pod firmą „SPC-1” Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie (dalej jako: SPC-1). Szczegóły dotyczące przedmiotowej transakcji zawarte zostały w nocie 4.2 niniejszego raportu.

PODPISANIE UMÓW WYKONAWCZYCH Z POLSKĄ GRUPĄ GÓRNICZĄ SP Z O.O.

10 października 2017 r. konsorcjum firm (Konsorcjum): WASKO S.A. (Lider Konsorcjum) oraz Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowe VECTOR Sp. z o.o. z siedzibą w Katowicach (Członek Konsorcjum) podpisało umowę wykonawczą z Polską Grupą Górniczą Sp. z o.o. z siedzibą w Katowicach (Zamawiający) dotyczącą świadczenia usług wydruku centralnego.

Wartość umowy wynosi 5,8 mln zł netto (7,1 mln zł brutto), z czego wynagrodzenie Emitenta wynosi 3,3 mln zł netto (4 mln zł brutto).

Przedmiotem umowy jest udostępnienie przez konsorcjum systemu centralnego drukowania dla oddziałów należących do Zamawiającego. Termin wdrożenia systemu wynosi 90 dni od dnia podpisania umowy, natomiast świadczenie usługi centralnego wydruku obejmuje okres 48 miesięcy od daty podpisania protokołu odbioru uruchomienia usługi. Konsorcjum udzieliło 48 miesięcznej gwarancji w ramach realizacji zamówienia od uruchomienia usługi u Zamawiającego.

INFORMACJA O WYBRANIU OFERTY SPC-1 SP. Z O.O. JAKO NAJKORZYSTNIEJSZEJ W PRZETARGU ORGANIZOWANYM PRZEZ PKP PLK S.A.

26 października 2017 Zarząd WASKO S.A. otrzymał informację od spółki zależnej SPC-1 sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie (dalej jako: SPC-1) o wyborze oferty konsorcjum, w skład którego wchodzi ww. spółka zależna w przetargu ogłoszonym przez PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. z siedzibą w Warszawie (Zamawiający) pod nazwą „Budowa infrastruktury systemu ERTMS/GSM-R na liniach kolejowych PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. w ramach NPW ERTMS” (Zamówienie).

Oferta została złożona przez konsorcjum firm: Nokia Solutions and Networks sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie (Nokia), SPC-1, „SPC-2” Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie oraz „SPC-3” Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie (Konsorcjum). Przedmiotem oferty jest zaprojektowanie, dostawa i wykonanie wszystkich niezbędnych prac oraz robót budowlanych w celu wdrożenia na liniach kolejowych w Polsce sieci GSM-R jako dedykowanego dla kolei systemu bezprzewodowej łączności cyfrowej. Cena oferty złożonej przez Konsorcjum, w skład którego wchodzi SPC-1, wynosi 2 268 mln zł netto tj. 2 789 mln zł brutto, z czego na spółkę zależną Emitenta SPC-1 przypada około 22% kwoty netto. Termin realizacji prac wynosi 62 miesiące, natomiast okres rozszerzonej gwarancji został określony na 60 miesięcy od daty podpisania protokołu odbioru końcowego.

INFORMACJA O PODPISANIU UMOWY WYKONAWCZEJ Z FIBERLINK SP. Z O.O.

3 listopada 2017 r. spółka WASKO S.A. podpisała umowę wykonawczą z firmą FIBERLINK Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Mogilanach (Zamawiający), dotyczącą przedsięwzięcia polegającego na zaprojektowaniu i budowie sieci NGA na terenie powiatu wielickiego i myślenickiego. Przedmiotem umowy jest zaprojektowanie i budowa sieci NGA, zapewniającej mieszkańcom, podmiotom publicznym oraz gospodarczym z terenu wybranych miejscowości powiatu myślenickiego oraz wielickiego możliwości korzystania z usług szerokopasmowego dostępu do Internetu. Sieć NGA to infrastruktura telekomunikacyjna światłowodowa w standardzie FTTH GPON, którą Zamawiający będzie wykorzystywał w celu zapewnienia użytkownikom końcowym dostępu do sieci szerokopasmowego dostępu do Internetu o minimalnych przepustowościach 100/30 Mb/s.

Wartość umowy wynosi 17,5 mln netto (21,5 mln zł brutto). Termin zakończenia prac został wyznaczony na dzień 30.06.2020 r.

INFORMACJA O PODPISANIU UMOWY WYKONAWCZEJ Z BESKID MEDIA SP. Z O.O.

Zarząd WASKO S.A. (Emitent) przekazuje do publicznej wiadomości informację o podpisaniu w dniu 20 listopada 2017 r. umowy z firmą Beskid Media Sp. z o.o. z siedzibą w Kętach (Zamawiający) na zaprojektowanie i budowę sieci światłowodowej szerokopasmowego dostępu do internetu. Przedmiotem zamówienia jest kompleksowe wykonanie sieci szerokopasmowej („zaprojektuj i wybuduj”) w technologii FTTH na terenie obszaru inwestycyjnego nr 3.2.24.44b „Bielski część B”.

Wartość umowy wynosi 17,2 mln zł netto (21,2 mln zł brutto). Termin zakończenia prac został wyznaczony na dzień 30 kwietnia 2020 r.

INFORMACJA O PODPISANIU UMOWY WYKONAWCZEJ Z COMTEGRA S.A.

Zarząd WASKO S.A. (Emitent) przekazuje do publicznej wiadomości informację o podpisaniu w dniu 29 listopada 2017r. umowy z firmą Comtegra S.A. z siedzibą w Warszawie (Zamawiający) na dostawę oraz wdrożenie infrastruktury składowania danych (macierzy dyskowych) .

Zakres prac przewiduje m.in. przygotowanie dokumentacji technicznej, dostawę i wdrożenie macierzy dyskowych klasy Enterprise, świadczenie dodatkowej asysty technicznej oraz serwisu gwarancyjnego.

Wartość umowy wynosi ok. 9,0 mln zł netto (ok. 11,0 mln zł brutto) w tym:

- w zakresie zamówienia podstawowego ok. 6,7 mln zł (ok. 8,2 mln zł brutto),
- w zakresie prawa opcji, jeśli Zamawiający zdecyduje się z niego skorzystać ok. 2,3 mln zł netto (ok. 2,8 mln zł brutto).

Termin zakończenia prac został wyznaczony na dzień 30 września 2018 r.

WASKO S.A. udzieli w ramach przedmiotu umowy 48 miesięcznej gwarancji.

W umowie przewidziano m.in. następujące kary umowne:

w przypadku opóźnienia w wykonaniu przedmiotu umowy w wysokości 0,2% wartości umowy za każdy rozpoczęty dzień opóźnienia, w sytuacjach odstąpienia od umowy przez Zamawiającego z przyczyn leżących po stronie Wykonawcy w wysokości 20% całości wynagrodzenia.

Łączna wysokość kar umownych nie może przekroczyć 50% wartości wynagrodzenia, jakie będzie należne WASKO S.A. z tytułu realizacji umowy.

INFORMACJA O EMISJI OBLIGACJI SERII C

W dniu 8 grudnia 2017 r. Zarząd WASKO S.A. podjął uchwałę o emisji obligacji imiennych serii C.

Niepubliczna emisja obligacji serii C dokonana została zgodnie z art. 33 pkt 2) ustawy z dnia 15 stycznia 2015 r. o obligacjach (Dz.U. z 2015 r., poz. 238, z późn. zm.), w drodze uchwały Zarządu WASKO S.A. z dnia 08 grudnia 2017 roku, na podstawie której Spółka emitowała nie więcej niż 20 obligacji imiennych niezabezpieczonych o wartości nominalnej 1 mln zł każda tj. o łącznej wartości nominalnej 20 mln zł, a propozycja objęcia obligacji została skierowana do nie więcej niż 5 osób. Ostatecznie wyemitowanych zostało 15 obligacji o łącznej wartości nominalnej 15 milionów złotych. Wszystkie 15 obligacji zostało objętych przez COIG S.A., która jest spółką zależną Emitenta, o czym Spółka informowała w raporcie bieżącym nr 2/2018 r. Obligacje są oprocentowane według stałej stopy procentowej w wysokości 3,5% w skali roku i zostaną wykupione przez Spółkę do dnia 31 grudnia 2020 roku. Wypłata odsetek będzie

następować w okresach półrocznych w dniach: 30.06.2018r., 31.12.2018r., 30.06.2019r., 31.12.2019r., 30.06.2020r. oraz 31.12.2020r.

Emisja obligacji przeznaczona jest na bieżące finansowanie długoterminowych kontraktów infrastrukturalnych. Jednocześnie Zarząd WASKO S.A. informuje, że w wyniku emisji obligacji nie nastąpi zmiana zdolności Spółki do wywiązywania się z zobowiązań.

Emisja imiennych obligacji spółki WASKO S.A. serii C w drodze propozycji nabycia skierowanej do potencjalnych obligatariuszy nie stanowiła publicznego proponowania nabycia w rozumieniu art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych.

INFORMACJA O ODDALENIU ODWOŁANIA DO KRAJOWEJ IZBY ODWOŁAWCZEJ

W dniu 19 stycznia 2018 Zarząd WASKO S.A. otrzymał informację od spółki zależnej „SPC-1” sp. z o.o. o oddaleniu przez Krajową Izbę Odwoławczą odwołania Konsorcjum spółek: Kapsch CarrierCom sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie, Kapsch CarrierCom AG z siedzibą w Austrii, Kapsch CarrierCom France SAS z siedzibą we Francji i PORR Polska Infrastructure S.A. z siedzibą w Warszawie w sprawie przetargu na budowę infrastruktury systemu ERTMS/GSM-R na liniach kolejowych PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. w ramach NPW ERTMS - postępowanie nr 6060/ICZ4/08860/03374/15/P.

ZAWARCIE Z BANKIEM PRZEZ SPÓŁKĘ SPC-1 UMOWY O UDZIELENIE GWARANCJI ORAZ UDZIELENIE PORĘCZEŃ PRZEZ WASKO S.A. ORAZ COIG S.A.

W dniu 26 marca 2018 r. spółka zależna SPC-1 Sp. z o.o. (SPC-1) zawarła z Bankiem Gospodarstwa Krajowego (BGK) umowę o udzielenie gwarancji (Umowa), na zabezpieczenie umowy na zaprojektowanie i wykonanie robót w ramach Projektu „Budowa infrastruktury systemu ERTMS/GSM-R na liniach kolejowych PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. w ramach NPW ERTMS Część 1 zamówienia” (Kontrakt) – w ramach której Bank Gospodarstwa Krajowego wystawi: gwarancję należytego wykonania umowy i właściwego usunięcia wad i usterek do łącznej maksymalnej wysokości 61,7 mln PLN), w tym:

- a) 61,7 mln w zakresie roszczeń z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania Umowy (w tym z tytułu kar umownych) na żądanie złożone w okresie od dnia wystawienia Gwarancji do dnia 28 czerwca 2023r. włącznie,
 - b) 18,5 mln PLN w zakresie roszczeń z tytułu nieusunięcia wad i usterek (w tym z tytułu kar umownych) na żądanie złożone w okresie od dnia 28 czerwca 2023r. do dnia 14 czerwca 2028r. włącznie.
- Również 26 marca 2018 r., na zabezpieczenie spłaty wierzytelności z tytułu udzielonych gwarancji WASKO S.A., SPC-1 oraz COIG S.A. złożyli oświadczenia o poddaniu się egzekucji w trybie art. 777 KPC na kwotę 150% kwoty gwarancji należytego wykonania i właściwego usunięcia wad i usterek. Pozostałe warunki, na których została zawarta umowa, w tym w zakresie możliwości odstąpienia od niej czy naruszenia jej warunków, nie odbiegają od warunków powszechnie stosowanych dla tego typu umów.

INFORMACJA O PODPISANIU ISTOTNEJ UMOWY WYKONAWCZEJ PRZEZ SPÓŁKĘ ZALEŻNĄ OD WASKO S.A. I ODPOWIEDZIALNOŚCI WASKO ZA REALIZACJĘ UMOWY

W dniu 29 marca 2018 r. Zarząd WASKO S.A. otrzymał informację od spółki zależnej SPC-1 sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie (dalej jako: SPC-1) o podpisaniu przez Konsorcjum firm w składzie: Nokia Solutions and Networks sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie (Nokia), SPC-1, SPC-2 Sp. z o.o. z siedzibą w Wysogotowie oraz

SPC-3 Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie (dalej jako: Konsorcjum) umowy ze Spółką PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. z siedzibą w Warszawie (Zamawiający) na zaprojektowanie i wykonanie robót w ramach Projektu „Budowa infrastruktury systemu ERTMS/GSM-R na liniach kolejowych PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. w ramach NPW ERTMS Część 1 zamówienia” (Kontrakt). Przedmiotem kontraktu jest zaprojektowanie, dostawa i wykonanie wszystkich niezbędnych prac oraz robót budowlanych w celu wdrożenia na liniach kolejowych w Polsce sieci GSM-R jako dedykowanego dla kolei systemu bezprzewodowej łączności cyfrowej.

Umowa jest współfinansowana przez Unię Europejską ze środków Funduszu Spójności w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko. Wartość umowy podpisanej przez Konsorcjum, w skład którego wchodzi SPC-1, wynosi 2 268 mln zł netto, tj. 2 789 mln zł brutto, w tym wartość Prawa Opcji (Usługi w okresie pogwarancyjnym) w kwocie netto 118 mln PLN. Wysokość wynagrodzenia przypadającego na spółkę zależną Emitenta SPC-1 wynosi 501,5 mln zł netto (617 mln zł brutto).

Termin realizacji prac wynosi 62 miesiące od daty rozpoczęcia tj. następnego dnia po podpisaniu Kontraktu przez ostatnią ze Stron. Konsorcjum, w skład którego wchodzi spółka SPC-1 udzieli w ramach realizacji umowy, od zakończenia przedsięwzięcia u Zamawiającego, z tytułu rękojmi za wady, gwarancji na okres 60 miesięcy oraz gwarancji jakości na okres 60 miesięcy.

W ramach kontraktu SPC-1 zrealizuje w szczególności:

1. USŁUGI w zakresie części pasywnej projektowej i budowlanej dot. kanalizacji teletechnicznej liniowej wraz z odejściami zgodnie z zakresem wykonawstwa części I przetargu PKP PLK;
2. PRACE INSTALACYJNE w zakresie części pasywnej budowlanej kanalizacji teletechnicznej liniowej wraz z odejściami zgodnie z zakresem wykonawstwa części I przetargu PKP PLK;
3. PRACE KABLOWE w zakresie części pasywnej linii światłowodowej – kompletny tor optyczny zakończony na przetączy lub w złączu kablowym; wraz z dostawą niezbędnych materiałów do budowy części pasywnej sieci światłowodowej.

Zabezpieczeniem wykonania umowy jest bankowa gwarancja należytego wykonania umowy oraz w zakresie wad i usterek z tytułu rękojmi i gwarancji jakości przedstawiona na 10% wartości Umowy z redukcją do 3% wartości Umowy w okresie odpowiedzialności z tytułu rękojmi, o czym Emitent informował w raporcie bieżącym nr 9 z dnia 26.03.2018 r.

W związku z zawartą umową Konsorcjum oraz zawartą pomiędzy Nokia a wspólnikami SPC-1 Sp. z o.o., SPC-2 Sp. z o.o. oraz SPC-3 Sp. z o.o., tj. Emitentem, POZBUD T&R S.A. oraz Herkules S.A umową partnerską WASKO S.A. zobowiązana jest do zapewnienia, że spółka zależna SPC-1 będzie należycie wykonywać Kontrakt oraz ponosi odpowiedzialność za właściwe wypełnienie przez SPC-1 zobowiązań związanych z realizowanym przez SPC-1 zakresem rzeczowym prac. Jednocześnie WASKO będzie ponosić odpowiedzialność za szkodę, którą poniesie Nokia, jeśli spółka zależna SPC-1 odmówi zaciągnięcia zobowiązania lub spełnienia świadczenia ciążącego na niej na podstawie Kontraktu. Jeżeli SPC-1 odmówi zaciągnięcia zobowiązania lub spełnienia świadczenia ciążącego na niej na podstawie Kontraktu, wskutek czego poniesie szkodę inny członek Konsorcjum, WASKO ponosi odpowiedzialność wobec członka Konsorcjum, który poniósł szkodę – w takim przypadku poszkodowany członek Konsorcjum może żądać bezpośrednio od WASKO zapłaty odszkodowania. Podpisanie umowy jest wynikiem wybrania przez Zamawiającego oferty Konsorcjum firm: Nokia Solutions and Networks sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie (Nokia), SPC-1, SPC-2 Sp. z o.o. z siedzibą w Wysogotowie oraz SPC-3 Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie jako najkorzystniejszej w postępowaniu przetargowym pod nazwą „Budowa infrastruktury systemu ERTMS/GSM-R na liniach kolejowych PKP Polskie

Linie Kolejowe S.A. w ramach NPW ERTMS" przez firmę PKP Polskie Linie Kolejowe S.A., o czym WASKO S.A. informowała w raporcie bieżącym nr 37 z dnia 26.10.2017 r.

ZAWARCIE Z BANKIEM PRZEZ SPÓŁKĘ ZALEŻNĄ EMITENTA UMOWY O UDZIELENIE GWARANCJI ZWROTU ZALICZKI ORAZ UDZIELENIE PORĘCZENIA PRZEZ EMITENTA

W dniu 6 kwietnia 2018 r. SPC-1 Sp. z o.o. (SPC-1) zawarła z Bankiem Gospodarstwa Krajowego (BGK) umowę o udzielenie gwarancji zwrotu zaliczki (Umowa). Na podstawie Umowy BGK wystawi na zlecenie SPC-1 gwarancję zwrotu zaliczki na kwotę 30,8 mln zł stanowiącą zabezpieczenie zwrotu zaliczki zgodnie z Umową podpisaną przez Konsorcjum firm w składzie: Nokia Solutions and Networks sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie (Nokia), SPC-1, SPC-2 Sp. z o.o. z siedzibą w Przeźmierowie oraz SPC-3 Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie (dalej jako: Konsorcjum) ze Spółką PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. z siedzibą w Warszawie (Zamawiający) na zaprojektowanie i wykonanie robót w ramach Projektu „Budowa infrastruktury systemu ERTMS/GSM-R na liniach kolejowych PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. w ramach NPW ERTMS Część 1 zamówienia” (Kontrakt), o której Emitent informował w raporcie bieżącym nr 10/2018 z dnia 29 marca 2018.

Termin ważności gwarancji: do dnia rozliczenia zaliczki z zastrzeżeniem, że proces rozliczenia zaliczki rozpocznie się kiedy zaawansowanie w wykonaniu prac osiągnie 15% wartości Kontraktu, jednak nie dłużej niż do końca realizacji Kontraktu tj. 62 miesiące, do dnia 29.06.2023 roku.

Szczegóły dotyczące zabezpieczeń gwarancji zostały podane w raporcie bieżącym WASKO S.A. nr 11/2018 z dnia 6 kwietnia 2018.

14. INFORMACJA NA TEMAT ZDARZEŃ NIETYPOWYCH

W roku 2017 nie wystąpiły nietypowe zdarzenia, które wpłynęłyby na sytuację finansową czy też wynik finansowy Grupy.

15. OPIS ISTOTNYCH CZYNNIKÓW RYZYKA

Zarząd WASKO S.A. wyodrębnił następujące potencjalne zagrożenia i ryzyka dla poprawnego funkcjonowania i rozwoju WASKO S.A.:

RYZYKO ZWIĄZANE Z SYTUACJĄ GOSPODARCZĄ POLSKI

Na efektywność działalności prowadzonej przez WASKO S.A. istotny wpływ ma aktualna i przyszła koniunktura gospodarcza w Polsce. Ocena przedsiębiorców bieżącej sytuacji makro i mikroekonomicznej oraz ich oczekiwania co do kształtowania się perspektyw i możliwości rozwoju gospodarki i prowadzonych przez nich przedsiębiorstw to czynniki, od których często uzależniony jest poziom wydatków inwestycyjnych na produkty i usługi oferowane przez Spółkę.

RYZYKO POZYSKIWANIA NOWYCH KONTRAKTÓW W SEKTORZE ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ

Istotna część przychodów Grupy uzyskiwana jest z sektora administracji rządowej i samorządowej. Pozyskiwanie zamówień w tym sektorze odbywa się w drodze przetargów publicznych, w których Spółka konkuruje z międzynarodowymi koncernami oraz największymi krajowymi firmami informatycznymi. Duża konkurencja wymusza konieczność stosowania na tym rynku odpowiednio dostosowanych marż. Ponadto istniejące przepisy powodują, że istnieje ryzyko odrzucania ofert z powodów formalno-prawnych lub przeciągania procesów przetargowych z powodu protestów ze strony innych oferentów.

RYZYKO ZWIĄZANE Z PROWADZENIEM SKOMPLIKOWANYCH PROJEKTÓW INFORMATYCZNYCH

Podstawowym przedmiotem działalności Grupy jest świadczenie usług informatycznych na rzecz średnich i dużych przedsiębiorstw, w tym operatorów telekomunikacyjnych, przedsiębiorstw przemysłowych, instytucji finansowych oraz jednostek administracji rządowej i samorządowej. Specyfika tej działalności polega m.in. na opracowywaniu i wdrażaniu oprogramowania, jego integracji oraz umiejętności oferowania klientowi końcowemu kompleksowych i często skomplikowanych rozwiązań informatycznych. W tego typu działalności istotne jest umiejętne oszacowanie czasu potrzebnego do wykonania danego projektu informatycznego i jego łącznych kosztów. Ponieważ przyjętym na rynku standardem jest stosowanie w umowach zapisów związanych z przysługującymi klientom możliwościami naliczania kar umownych, a także żądaniem wnoszenia zabezpieczeń właściwej realizacji kontraktów - ryzyko związane z prowadzeniem skomplikowanych projektów informatycznych uważane jest za jedno z najbardziej istotnych.

Grupa minimalizuje powyższe ryzyko poprzez właściwe zarządzanie projektami, optymalny dobór kompetentnych managerów projektów, zespołów wykonawczych oraz poprzez ciągły monitoring wykonywanych etapów realizowanych projektów i ich zgodności z założonymi harmonogramami i budżetem.

RYZIKO WPROWADZANIA NOWYCH ROZWIĄZAŃ TECHNOLOGICZNYCH

Oferowanie nowych rozwiązań technologicznych jest niezbędne dla utrzymania i poprawiania pozycji rynkowej, rozwoju i wzrostu Grupy WASKO. Dokonujący się błyskawiczny postęp technologiczny wymusza stosowanie nowych rozwiązań i produktów z nimi związanych. Niezbędne jest nieustanne prowadzenie prac rozwojowych oraz ponoszenie kosztów opracowań, projektów i prototypów. Istnieje uzasadnione ryzyko, iż nie wszystkie prace zakończą się sukcesem oraz że nie każdy nowy produkt zostanie zaakceptowany przez rynek, a poniesione koszty się zwrócą. Grupa posiada rozbudowany i doświadczony zespół inżynierski, dzięki czemu oferowane nowe rozwiązania są konkurencyjne, co sprawia, że ryzyko to, choć jest realne, nie stanowi istotnego zagrożenia w działalności Spółki.

RYZIKO UTRATY KLUCZOWYCH PRACOWNIKÓW

Produkty oferowane przez Grupę powstały w oparciu o doświadczenie i know-how należące do pracowników. Utrzymanie dobrej pozycji rynkowej wymaga ciągłych działań rozwojowych, co związane jest bezpośrednio z posiadaniem kompetentnej kadry pracowniczej, która w poprawny sposób będzie zdolna realizować te procesy. W związku z dużym popytem na doświadczoną kadrę informatyczną, pochodzącą zarówno od krajowych, konkurencyjnych podmiotów działających w branży IT, jak i generowaną ze strony zagranicznych koncernów otwierających swoje oddziały w Polsce, istnieje ryzyko odejścia ze Spółki kluczowych pracowników, a także konieczność pozyskiwania nowych specjalistów o odpowiednim doświadczeniu i zasobach wiedzy. Grupa na bieżąco monitoruje sytuację kadrową i poprzez odpowiednią politykę w tym zakresie, także politykę socjalną, stara się to ryzyko w możliwie największym stopniu ograniczać.

RYZIKO KONKURENCJI W BRANŻY IT

Grupa funkcjonuje na niezwykle konkurencyjnym rynku, zarówno jeśli chodzi o rynek oprogramowania i usług informatycznych, jak i rynek związany z dostarczaniem szeroko rozumianego sprzętu komputerowego. Obserwowany jest proces konsolidacji podmiotów krajowych, przejmowania przez spółki zagraniczne polskich podmiotów z branży IT oraz umacnianie pozycji międzynarodowych przedsiębiorstw IT na polskim rynku. Oczekuje się, że proces ten będzie w przyszłości kontynuowany. Duże skonsolidowane firmy informatyczne stanowią silniejszą konkurencję w sektorze średnich i dużych przedsiębiorstw oraz w sektorze administracji rządowej i samorządowej. Podmioty te dysponują lepszym dostępem do nowych technologii, posiadają zwykle wyższe budżety na działalność badawczo-rozwojową oraz marketing. Często są także skłonne minimalizować własne marże, celem zdobycia rynku i eliminacji konkurencji. Wszystko to może w przyszłości spowodować obniżenie poziomu uzyskiwanych marż i może wpłynąć bezpośrednio na osiągnięte zyski przez Spółkę.

16. INFORMACJA O ZACIĄGNIĘTYCH KREDYTACH, UDZIELONYCH POŻYCZKACH, UDZIELONYCH GWARANCJACH I PORĘCZENIACH ORAZ O INNYCH AKTYWACH I ZOBOWIĄZANIACH WARUNKOWYCH

Na dzień 31 grudnia 2017 roku Grupa WASKO była stroną umów o kredyt w rachunku bieżącym zawartych z bankami, których celem jest przede wszystkim ponoszenie nakładów na realizację długoterminowych kontraktów. Łączna wysokość linii kredytowych na dzień 31 grudnia 2017 roku wyniosła 24,5 mln zł, przy czym na dzień 31 grudnia 2017 wykorzystanie linii kredytowych wyniosło 972 tys. zł.

ZESTAWIENIE POSIADANYCH PRZEZ GRUPĘ WASKO LIMITÓW KREDYTOWYCH

Kredyty otrzymane (mln. zł)	Dostępne limity na 31.12.2017	Wykorzystanie na 31.12.2017	Dostępne limity na 31.12.2016	Wykorzystanie na 31.12.2016
Kredyt w rachunku bieżącym	24,5	1,0	26,0	0
Razem	24,5	1,0	26,0	0

ZESTAWIENIE UDZIELONYCH GWARANCJI I PORĘCZEŃ PRZEZ GRUPĘ WASKO WG STANU NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2017R.

Suma gwarancji bankowych udzielonych przez Grupę WASKO na dzień 31 grudnia 2017r. wyniosła 12,2 mln zł. Suma gwarancji ubezpieczeniowych jakie udzieliła Spółka na dzień 31 grudnia 2017r. wyniosła 22,3 mln zł. Poniższa tabela przedstawia podział udzielonych gwarancji ze względu na przedmiot zabezpieczenia.

Gwarancje udzielone (wg przedmiotu zabezpieczenia w mln zł)	31.12.2017	Struktura	31.12.2016	Struktura
Gwarancje należytego wykonania umów oraz zabezpieczające okres rękojmi i gwarancji	36,9	93,91%	22,2	89,88%
Gwarancje przetargowe	2,1	6,09%	2,5	10,12%
Gwarancje płatności	0,0	0,00%	0	0,00%
Razem	39,0	100,00%	24,7	100,00%

Stan pozostałych zobowiązań warunkowych na dzień 31.12.2017r. to 18,5 mln zł. Są to zobowiązania z tytułu udzielonych poręczeń w wysokości 6,7 mln zł oraz z tytułu podpisanych weksli w wysokości 11,8 mln zł. Zobowiązania z tytułu podpisanych weksli wynikają przede wszystkim z konieczności zabezpieczenia realizacji projektów dofinansowanych z funduszy zewnętrznych.

Pozostałe zobowiązania warunkowe

	31.12.2017	31.12.2016
(mln. zł)		
Poręczenia	2,4	5,6
Weksle*	11,8	11,8
Razem	14,2	17,4

*za wyjątkiem weksli stanowiących zabezpieczenie umów o linie kredytowe i gwarancyjne

**ZESTAWIENIE UDZIELONYCH NA RZECZ GRUPY WASKO GWARANCJI I PORĘCZEŃ
WG STANU NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2017R.**

Suma gwarancji bankowych udzielonych na rzecz Grupy WASKO wyniosła 1,2 mln zł. Dodatkowo na rzecz Grupy zostały udzielone gwarancje ubezpieczeniowe w wysokości 2,2 mln zł. Poniższa tabela przedstawia podział udzielonych gwarancji ze względu na przedmiot zabezpieczenia.

Gwarancje udzielone na rzecz
GK WASKO S.A.

	31.12.2017	Struktura	31.12.2016	Struktura
(wg przedmiotu zabezpieczenia w mln zł)				
Gwarancje należytego wykonania umów oraz zabezpieczające okres rękojmi i gwarancji jakości	3,4	100,0%	3,2	100,0%
Gwarancje płatności	0,0	0,0%		0,0%
Razem	3,4	100,00%	3,2	100,00%

Na koniec czwartego kwartału 2017r. należności warunkowe z tytułu poręczeń oraz weksli wyniosły 80 tys. zł.

Pozostałe należności warunkowe

	31.12.2017	31.12.2016
(mln zł)		
Poręczenia	0,0	0,0
Weksle	0,1	0,1
Razem	0,1	0,1

POŻYCZKI UDZIELONE PRZEZ I NA RZECZ GRUPY KAPITAŁOWEJ WASKO

Pożyczki udzielone przez Grupę WASKO

	31.12.2017	31.12.2016
(mln zł)		
Pożyczki długoterminowe	0,8	0,4
w tym dla podmiotów powiązanych	0,7	0,4
Pożyczki krótkoterminowe	1,5	1,8
w tym dla podmiotów powiązanych	1,1	0
Razem	2,3	2,2

Pożyczki udzielone dla Grupy WASKO (mln. zł)	31.12.2017	31.12.2016
Pożyczki długoterminowe	0,0	0,0
w tym od podmiotów powiązanych	0,0	0,0
Pożyczki krótkoterminowe	0,0	0,0
w tym od podmiotów powiązanych*	0,0	0,0
Razem	0,0	0,0

17. INFORMACJA O REZERWACH I ODPISACH

17.1. INFORMACJA O ODPISACH AKTUALIZUJĄCYCH WARTOŚĆ ZAPASÓW DO WARTOŚCI NETTO MOŻLIWEJ DO UZYSKANIA I ODWRÓCENIU ODPISÓW Z TEGO TYTUŁU

W 2017 roku dokonano odpisu aktualizującego wartość zapasów do wartości netto możliwej do uzyskania w wysokości 23 tys. zł.

17.2. INFORMACJA O ODPISACH AKTUALIZUJĄCYCH Z TYTUŁU UTRATY WARTOŚCI AKTYWÓW FINANSOWYCH, RZECZOWYCH AKTYWÓW TRWAŁYCH, WARTOŚCI NIEMATERIALNYCH I PRAWNYCH LUB INNYCH AKTYWÓW ORAZ ODWRÓCENIU TAKICH ODPISÓW

W 2017 roku łączna wartość odpisów dokonanych z tytułu utraty wartości aktywów finansowych (udzielonych pożyczek) wyniosła 310 tys. zł. W roku 2017 wystąpiły przesłanki do utworzenia odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialnych i prawnych lub innych aktywów z wyjątkiem odpisów aktualizujących wartość należności spornych oraz przeterminowanych w łącznej kwocie 485 tys. zł. Łączna wartość odwrócenia tego typu odpisów wyniosła 1,7 mln zł. Oznacza to, iż w efekcie wyceny wyżej opisanych aktywów kwota 1,2 mln zł została ujęta w sprawozdaniu z całkowitych dochodów jako zwiększenie wyniku finansowego.

17.3. INFORMACJE O UTWORZENIU, ZWIĘKSZENIU, WYKORZYSTANIU I ROZWIĄZANIU REZERW

Poniższa tabela zawiera zmiany stanu rezerw w roku 2017.

Rezerwy (mln. zł)	Rezerwy na naprawy gwarancyjne	Rezerwa na odprawy emerytalne i nagrody jubileuszowe	Inne rezerwy	Ogółem
Stan na dzień 1 stycznia 2017 roku	2,6	0,5	3,2	6,3
Utworzenie rezerw	0,8	-	2,7	3,5
Wykorzystanie	1,0	-	0,2	1,2
Rozwiązanie	0,7	-	0,3	1,0
Stan na dzień 31 grudnia 2017 roku	1,7	0,5	5,4	7,6

17.4. INFORMACJE O REZERWACH I AKTYWACH Z TYTUŁU ODROZONEGO PODATKU DOCHODOWEGO

Tabela poniżej pokazuje saldo rezerwy aktywa na odroczonego podatku dochodowego ujęte w bilansie WASKO S.A. na dzień 31.12.2017r. Szczegóły dotyczące stanu rezerwy i aktywa na podatek odroczone zawarte zostały w notcie nr 13.3 Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego WASKO S.A.

(mln. zł)	2017	2016
Rezerwa na podatek odroczonego	9,8	9,4
Aktywo na podatek odroczonego	11,0	12,1

18. INFORMACJE O ISTOTNYCH TRANSAKCJACH NABYCIA I SPRZEDAŻY AKTYWÓW TRWAŁYCH

W roku zakończonym 31 grudnia 2017 roku Spółka nie dokonała żadnych istotnych transakcji związanych z nabyciem lub sprzedażą aktywów trwałych.

19. OPIS TRANSAKCJI Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI

W roku 2017 WASKO S.A. nie dokonywała transakcji z podmiotami powiązаныmi będącymi pod wspólną kontrolą akcjonariuszy, które byłyby nietypowe dla działalności Spółki lub które zawierane byłyby na warunkach innych niż rynkowe. Szczegółowe informacje na temat transakcji pomiędzy podmiotami będącymi pod wspólną kontrolą WASKO S.A. znajdują się w punkcie 43 not objaśniających skonsolidowanego sprawozdania finansowego WASKO S.A. za rok zakończony 31.12.2017r.

20. INFORMACJA O WYPŁACONEJ LUB ZADEKLAROWANEJ DYWIDENDZIE

Spółka dominująca jak również spółki zależne nie wypłacały w roku zakończonym dnia 31 grudnia 2017 roku dywidend.

21. OBJAŚNIENIA DOTYCZĄCE SEZONOWOŚCI DZIAŁALNOŚCI WASKO S.A.

W dotychczasowej działalności Grupy występowała zauważalna sezonowość przychodów ze sprzedaży. Najniższe przychody były realizowane zwykle w pierwszym kwartale, a najwyższe w kwartale ostatnim.

W 2017 roku trend ten został zachowany. Zarząd Spółki spodziewa się, że w 2017 roku przychody ze sprzedaży będą kształtować się według schematu zbliżonego do roku 2017.

22. INFORMACJA O RYZYKACH ZWIĄZANYCH Z POSIADANYMI INSTRUMENTAMI FINANSOWYMI

Informacja o ryzykach związanych z posiadanymi instrumentami finansowymi zawarte są w notcie nr 46 Sprawozdania Finansowego WASKO S.A. za rok 2017.

23. OPIS CZYNNIKÓW, KTÓRE BĘDĄ MIAŁY WPŁYW NA OSIĄGANE WYNIKI W PERSPEKTYWIE KOLEJNYCH OKRESÓW SPRAWOZDAWCZYCH

W ocenie Zarządu WASKO S.A. wpływ na wyniki finansowe WASKO w perspektywie kolejnych okresów będą miały następujące czynniki:

Czynniki zewnętrzne:

- sytuacja makroekonomiczna w Polsce i na świecie,
- sytuacja finansowa Klientów Grupy Kapitałowej,
- realizacja planów inwestycyjnych głównych Klientów Grupy Kapitałowej,
- rozstrzygnięcie przetargów przez jednostki administracji rządowej i samorządowej,
- realizacja ustawy budżetowej w roku 2018,
- założenia do budżetu na rok 2018.

Czynniki wewnętrzne:

- realizacja kontraktów długoterminowych, które Grupa pozyskała w okresie objętym sprawozdaniem, w szczególności kontrakty opisane w pkt 12 sprawozdania,
- skuteczność w pozyskaniu nowych kontraktów w tym na rynku zamówień publicznych,
- pozyskiwanie nowych klientów z sektora prywatnego w kraju i za granicą,
- umiejętność zwiększenia przewagi konkurencyjnej poprzez optymalizację portfela produktowego,
- realizacja kontraktów zgodnie z założonymi budżetami i warunkami umownymi,
- konsekwentna realizacja ustalonych budżetów kosztowych w całej Grupie Kapitałowej,
- stały proces inwestycji w kapitał ludzki, zmierzający do utrzymania kompetencji i konkurencyjności na wymagającym rynku IT,
- systematycznie prowadzone prace badawcze i rozwojowe, pozwalające komercjalizować innowacyjne rozwiązania branżowe,
- koordynacja działań rynkowych oraz realizacja planów inwestycyjnych Grupy Kapitałowej WASKO.

24. PERSPEKTYWY I ZAMIERZENIA

Rok 2018 to wyzwanie przed którym staje cały sektor IT. Po roku 2017, w którym w szczególności sektor administracji publicznej, sektor medycyny oraz edukacyjny powoli zwiększały portfel swoich wydatków. To pojawiające się w ostatnich miesiącach ożywienie pozwala z ostrożnym optymizmem spojrzeć w przyszłość.

Szczególnie istotnie na poziom inwestycyjny wpłynąć będzie wykorzystanie środków Unijnych, między innymi w ramach Programu Polska Cyfrowa, w tym środki na budowę sieci szerokopasmowych oraz informatyzację instytucji budżetowych.

Po stronie czynników wewnętrznych, zależnych od spółek Grupy w roku 2018 będziemy konsekwentnie kontynuowali działania, mające na celu przede wszystkim poprawę konkurencyjności naszych produktów oraz optymalizację cenową świadczonych usług. Koncentrujemy się na usługach, produktach wysoko zaawansowanych, gdzie jakość odgrywa najwyższą rolę. Istotnym czynnikiem, wpływającym na przyszłość Grupy i uzyskiwane wyniki finansowe będzie dalsze rozszerzanie działalności, zarówno poprzez wprowadzanie na rynek naszych nowych produktów i usług, a także poprzez monitoring rynku pod kątem potencjalnych akwizycji, tak jak to miało miejsce w przypadku wejścia na rynek przedsiębiorstw funkcjonujących w sektorze przemysłu wydobywczego lub medycznego. Intencją Zarządu WASKO S.A. jest spójne wykorzystanie w tym zakresie potencjału wszystkich podmiotów wchodzących w skład Grupy Kapitałowej.

W roku 2018 kontynuowane będą działania, których celem jest optymalizacja kosztów działalności, optymalizacja procesów i ich ujednoczenie w Grupie to temat który w roku 2017 był realizowany, a efekty m.in. obniżenie kosztów działalności widoczne są już w danych za rok 2017.

Zważywszy na fakt, iż w roku 2017 roku na wyniki branży IT, istotny wpływ wywarła słaba realizacja finansowanych z funduszy Unii Europejskiej projektów z „Nowej Perspektywy 2014-2020”. Na wyniki branży w kolejnych okresach wpływ będzie miała ogólna sytuacja branży IT, a dla Spółki w szczególności uruchomienie istotnych środków finansowych w obszarach IT związanych z sektorem medycznym, jak również administracją publiczną.

Zarząd przewiduje, że w kolejnych okresach wystąpią korzystne efekty wynikające z poprawy koniunktury w segmentach produktowych, a realizacja pozyskanych w ostatnich miesiącach kontraktów jak również podjęte przez spółki Grupy działania zmierzające do zwiększenia udziału Grupy WASKO w rynku IT wpłyną na poprawę skonsolidowanych wyników finansowych w kolejnym roku działalności Grupy WASKO.

25. INFORMACJE O UMOWIE Z BIEGŁYM REWIDENTEM

Zgodnie z decyzją Rady Nadzorczej WASKO S.A. podmiotem wybranym do badania sprawozdania finansowego Spółki oraz skonsolidowanego sprawozdania finansowego WASKO S.A. za rok 2017 jest 4Audyt Sp. z o.o. Informacja o wyborze biegłego rewidenta została opublikowana w raporcie bieżącym w dniu 17 czerwca 2016 r.

Szczegółowe informacje o wynagrodzeniu biegłego rewidenta znajduje się w notcie nr 44 Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego WASKO S.A.

26. POZOSTAŁE INFORMACJE

26.1 INFORMACJE O UMOWACH MOGĄCYCH W PRZYSZŁOŚCI ZMIENIĆ PROPORCJE AKCJI I UDZIAŁÓW WASKO S.A. POSIADANYCH PRZEZ DOTYCHCZASOWYCH AKCJONARIUSZY I UDZIAŁOWCÓW

Nie były zawierane tego typu umowy.

26.2 INFORMACJE O OGRANICZENIACH DOTYCZĄCYCH PRZENOSZENIA PRAW WŁASNOŚCI DO AKCJI SPÓŁKI LUB WYKONYWANIA PRAWA GŁOSU Z TYCH AKCJI

W WASKO S.A. nie ma ograniczeń co do zmiany praw własności do akcji Spółki, nie występują także ograniczenia związane z wykonywaniem prawa głosu z posiadanych akcji spółek zależnych.

26.3 INFORMACJA O TRANSAKCYJACH ZWIĄZANYCH Z KONTRAKTAMI WALUTOWYMI

W roku 2017 WASKO S.A. zawierała kontrakty walutowe typu forward. Zawarcie transakcji pozostawało w bezpośrednim związku i stanowiło zabezpieczenie realizowanej Umowy, której rozliczenie wyrażone było w walucie obcej.

26.4 INFORMACJA O EMISJI, WYKUPIE I SPŁACIE DŁUŻNYCH I KAPITAŁOWYCH PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH

W dniu 8 grudnia 2017r. Zarząd WASKO S.A. w raporcie bieżącym poinformował o emisji nie więcej niż 20 obligacji imiennych serii C, niezabezpieczonych, o wartości nominalnej 1 mln zł każda. Obligacje oprocentowane będą według stałej stopy procentowej w wysokości 3,5% w skali roku i zostaną wykupione przez Spółkę do dnia 31 grudnia 2020r. Warunkiem dojścia do skutku było objęcie co najmniej jednej obligacji. Ostatecznie wyemitowanych zostało 15 obligacji o łącznej wartości nominalnej 15 milionów złotych. Wszystkie 15 obligacji zostało objętych przez COIG S.A., która jest spółką zależną Emitenta, o czym Spółka informowała w raporcie bieżącym nr 2/2018 r.

26.5 INFORMACJA O REALIZACJI PROGNOZY PRZYCHODÓW ZE SPRZEDAŻY

WASKO S.A. nie przekazywała do publicznej wiadomości żadnych prognoz finansowych na rok 2017.

26.6 ZMIANY W PODSTAWOWYCH ZASADACH ZARZĄDZANIA PRZEDSIĘBIORSTWAMI GRUPY

W roku 2017 nie wystąpiły istotne zmiany dotyczące podstawowych zasad zarządzania WASKO S.A. jak i w spółkach wchodzących w tym okresie w skład jej Grupy Kapitałowej

26.7 INFORMACJE O POSTĘPOWANIACH PRZECIWKO WASKO S.A

Przed Sądem Okręgowym w Warszawie, jako Sądem I instancji, toczy się postępowanie sądowe: Główny Inspektor Transportu Drogowego przeciwko WASKO S.A. w sprawie o zapłatę noty obciążeniowej w wysokości 50,67 mln zł. Wszczęcie postępowania nastąpiło w dniu 31.03.2016 r. Nota obciążeniowa będąca przedmiotem sporu została doręczona WASKO S.A. w dniu 15 grudnia 2014 r., o czym Spółka informowała zarówno w raportach bieżących jak i okresowych. Na dzień publikacji niniejszego sprawozdania Zarząd podtrzymuje stanowisko wyrażane m.in. w raporcie z 14 kwietnia 2016r. o bezzasadności roszczenia zgłoszonego przez Powoda. W przekonaniu Zarządu WASKO S.A. popartym analizą bieżącego orzecznictwa sądowego, wysokość ewentualnej kary podlegać winna miarkowaniu, która w ocenie Zarządu nie powinna przekroczyć wysokości ujętej w księgach rachunkowych rezerwy. Na dzień publikacji niniejszego sprawozdania nie są znane ostateczne postanowienia toczącego się postępowania, a finalny rezultat sporu może być zależny od oceny opinii zewnętrznych niezależnych instytucji naukowych dokonanej przez sąd.

27. DODATKOWE INFORMACJE DO SPRAWOZDANIA

PRZELICZENIA WYBRANYCH DANYCH FINANSOWYCH

Walutą funkcjonalną niniejszego sprawozdania jest PLN (polski złoty). Wszystkie dane zaprezentowane w sprawozdaniu zostały przedstawione w tysiącach złotych, chyba że zaznaczono inaczej.

Operacje wyrażone w walutach oraz pozycje aktywów i pasywów zostały przeliczone na walutę polską z zastosowaniem następujących zasad:

- przychody oraz koszty wyrażone
- w walutach obcych zostały przeliczone po kursach średnich NBP z dnia transakcji,
- operacje finansowe w walutach obcych zostały przeliczone wg kursu kupna lub sprzedaży walut stosowane przez bank,
- z którego usług korzystano,
- pozycje aktywów i pasywów na dzień bilansowy zostały wycenione po kursie średnim NBP obowiązującym w dniu bilansowym.

Przedstawione wybrane dane finansowe z bilansu, rachunku zysków i strat oraz rachunku przepływu środków pieniężnych zostały przeliczone z PLN na EUR według następujących zasad:

- poszczególne pozycje aktywów i pasywów bilansu na dzień 31 grudnia 2017 roku zostały przeliczone według kursu średniego ogłoszonego na dzień 31 grudnia 2017 roku przez Narodowy Bank Polski dla EUR tab. 251/A/NBP/2017, czyli 1 EUR = 4,1709 zł i obowiązującego w dniu bilansowym,
- poszczególne pozycje rachunku zysków i strat za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2017 roku zostały przeliczone według kursu stanowiącego średnią arytmetyczną średnich kursów ogłoszonych przez Narodowy Bank Polski dla EUR obowiązujących na ostatni dzień każdego miesiąca w danym okresie. W okresie od 01 stycznia do 31 grudnia 2017 roku średni kurs wyniósł 4,2447 PLN/EUR.

Porównywalne dane finansowe za rok 2016 przeliczono w analogiczny sposób wykorzystując:

- poszczególne pozycje aktywów i pasywów bilansu na dzień 31 marca 2016 roku zostały przeliczone według kursu średniego ogłoszonego na dzień 31 marca 2016 roku przez Narodowy Bank Polski dla EUR tab. 252/A/NBP/2016, czyli 1 EUR = 4,4240 zł i obowiązującego w dniu bilansowym,
- poszczególne pozycje rachunku zysków i strat za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2016 roku zostały przeliczone według kursu stanowiącego średnią arytmetyczną średnich kursów ogłoszonych przez Narodowy Bank Polski dla EUR obowiązujących na ostatni dzień każdego miesiąca w danym okresie. W okresie od 01 stycznia do 31 grudnia 2016 roku średni kurs wyniósł 4,3743 PLN/EUR.

ZATRUDNIENIE

Średnie zatrudnienie w WASKO S.A. w całym okresie 2017r. wyrażone w etatach wyniosło 466, w stosunku do 499 w roku 2016. W odniesieniu do danych porównawczych zatrudnienie ogółem w WASKO nie uległo istotnym zmianom. Zmiany organizacyjne w Spółce, takie jak:

- łączenie zespołów produktowych w spółkach Grupy,
- naturalna fluktuacja zatrudnienia we wszystkich spółkach Grupy,

wpłynęły na zmianę struktury zatrudnienia w poszczególnych jednostkach organizacyjnych Spółki.

28. OŚWIADCZENIA ZARZĄDU WASKO S.A.

Zarząd WASKO S.A. oświadcza, że wedle jego wiedzy sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej za rok obrotowy 2017 wraz z danymi porównywalnymi sporządzone zostało zgodnie z obowiązującymi zasadami rachunkowości oraz, że w sposób rzetelny i jasny przedstawia sytuację finansową Grupy Kapitałowej WASKO S.A., a sprawozdanie Zarządu przedstawia rzeczywisty obraz działalności Grupy Kapitałowej w okresie objętym sprawozdaniem.

Ponadto, Zarząd WASKO S.A. oświadcza także, iż podmiot uprawniony do badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2017 roku, to 4Audyt Sp. z o. o. z siedzibą w Poznaniu, został wybrany zgodnie z przepisami prawa oraz, że podmiot ten wraz z biegłymi rewidentami dokonującymi badania sprawozdania finansowego spełniają warunki do wydania bezstronnej i niezależnej opinii z badania sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej WASKO S.A. zgodnie z właściwymi przepisami.

Gliwice, dnia 27 kwietnia 2018r.

Jarosław Zagórowski – Prezes Zarządu

Łukasz Mietła – Członek Zarządu.

Tomasz Macalik – Członek Zarządu,

Michał Mental – Członek Zarządu.

Włodzimierz Sosnowski- Członek Zarządu,

Rafał Stefanowski - Członek Zarządu,

29. OŚWIADCZENIE O STOSOWANIU ŁADU KORPORACYJNEGO

29.1. ZASADY ŁADU KORPORACYJNEGO, KTÓREMU PODLEGA WASKO S.A.

W 2017 roku WASKO S.A. jako spółka publiczna podlegała zbiorowi zasad ładu korporacyjnego znajdującego się w dokumencie „Dobre Praktyki Spółek Notowanych na GPW 2017” („Dobre Praktyki 2017”), będącym załącznikiem do uchwały Nr 26/1413/2015 Rady Giełdy z dnia 13 października 2015 roku.

Zasady te obowiązują od dnia 1 stycznia 2017 roku, a ich pełna treść jest dostępna na stronie internetowej prowadzonej przez Giełdę Papierów Wartościowych w Warszawie S.A.: <http://www.corp-gov.gpw.pl>

Zgodnie z postanowieniami § 29 ust. 3 Regulaminu Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. w dniu 13 lutego 2017 roku Spółka przekazała do publicznej wiadomości za pośrednictwem systemu Elektronicznej Bazy Informacji (raport nr 1/2017) informację dotyczącą zakresu stosowania zasad ładu korporacyjnego przez WASKO S.A. zawartych w zbiorze Dobre Praktyki 2017.

Równocześnie Spółka zamieściła na swojej stronie internetowej informację na temat stanu stosowania przez Spółkę rekomendacji i zasad zawartych w Dobrych Praktykach 2017.

WASKO S.A. nie przyjęła do stosowania lub stosuje w niepełnym zakresie następujących nie wymienionych poniżej rekomendacji i szczegółowych zasad zawartych w Dobrych Praktykach 2017:

Zasada I.Z.1.15. dotycząca zamieszczania informacji zawierających opis stosowanej przez spółkę polityki różnorodności w odniesieniu do władz spółki oraz jej kluczowych menedżerów; który powinien uwzględniać takie elementy polityki różnorodności, jak płeć, kierunek wykształcenia, wiek, doświadczenie zawodowe, a także wskazywać cele stosowanej polityki różnorodności i sposób jej realizacji w danym okresie sprawozdawczym.

Spółka postanowiła o nie stosowaniu powyższej zasady, ponieważ nie dokonała opracowania i w związku z tym nie realizuje polityki różnorodności w odniesieniu do jej władz oraz kluczowych menedżerów. Kluczowe decyzje kadrowe w odniesieniu do władz Spółki podejmuje Walne Zgromadzenie oraz Rada Nadzorcza, kierując się kwalifikacjami kandydata do pełnienia określonych funkcji i jej doświadczeniem zawodowym. Informacje dotyczące danych osób zasiadających w organach Spółki są publikowane w stosownych raportach bieżących oraz na stronie internetowej Spółki. Wiek oraz płeć nie są czynnikami, które wpływają na podejmowanie decyzji dotyczącej zatrudnienia w Spółce. WASKO S.A. zatrudnia kluczowych pracowników, biorąc pod uwagę posiadaną wiedzę i doświadczenie w branży stosownie do potrzeb, uwzględniając przy tym wymagania i specyfikę danego stanowiska.

Zasada I.Z.1.16. dotycząca przekazywania informacji na temat planowanej transmisji obrad walnego zgromadzenia - nie później niż w terminie 7 dni przed datą walnego zgromadzenia,

Spółka postanowiła o nie stosowaniu powyższej zasady, ponieważ odstąpiono również od stosowania zasady IV.Z.2 o zapewnieniu powszechnie dostępnej transmisji obrad Walnego Zgromadzenia w czasie rzeczywistym, więc w konsekwencji WASKO S.A. nie stosuje także niniejszej zasady I.Z.1.16, zalecającej zamieszczenie na stronie internetowej Spółki informacji o planowanej transmisji obrad walnego.

Zasada I.Z.1.20. dotycząca zapisu przebiegu obrad walnego zgromadzenia, w formie audio lub wideo.

Spółka odstąpiła od stosowania zaleceń zawartych w zasadzie IV.Z.2 o zapewnieniu powszechnie dostępnej transmisji obrad Walnego Zgromadzenia w czasie rzeczywistym. Mając powyższe na uwadze Spółka nie stosuje

także zasady I.Z.1.20, zalecającej zamieszczenie na stronie internetowej Spółki zapisu przebiegu obrad Walnego Zgromadzenia w formie audio lub wideo.

Zasada II.Z.7. dotycząca zadań i funkcjonowania komitetów działających w radzie nadzorczej opartych na postanowieniach Załącznika I do Zalecenia Komisji Europejskiej, o którym mowa w zasadzie II.Z.4.

Spółka nie stosuje powyższej zasady, ponieważ w WASKO S.A. nie zostały powołane żadne komitety, w tym komitet audytu, stąd Spółka odstąpiła od stosowania zasad wskazanych w Załączniku I do Zaleceń Komisji Europejskiej.

Zasada II.Z.8. dotycząca kwestii spełniania przez Przewodniczącego komitetu audytu kryterium niezależności wskazanego w zasadzie rekomendacji II.Z.4.

Spółka nie stosuje powyższej zasady w oparciu o przyczyny odstąpienia od stosowania tych zasad podanych w wyjaśnieniach o niestosowaniu zasady rekomendacji II.Z.7.

Zasada III.Z.1. dotycząca kwestii odpowiedzialności zarządu spółki za wdrożenie i utrzymanie skutecznych systemów kontroli wewnętrznej, zarządzania ryzykiem, compliance oraz funkcji audytu.

Spółka odstąpiła od stosowania powyższej zasady, ponieważ w WASKO S.A. nie zostały wdrożone scentralizowane, formalne systemy zarządzania ryzykiem oraz compliance, jak również nie został powołany komitet audytu. Jednakże w Spółce stosowany jest szereg procedur i procesów wewnętrznych w zakresie ochrony informacji, obiegu dokumentów oraz zarządzania ryzykiem operacyjnym i finansowym obejmującym m.in. proces sporządzania sprawozdań finansowych. Wszystkie procedury zostały ujęte w Zintegrowanym Systemie Zarządzania zgodnym z normą ISO 9001 oraz ISO 27001. Procedury te zapewniają skuteczną identyfikację i monitorowanie różnego rodzaju ryzyk na poziomie odpowiednich komórek organizacyjnych oraz przewidują działania, które należy podjąć w przypadku zmaterializowania się danego ryzyka. Za skuteczność i prawidłowość funkcjonowania tych procedur odpowiadają dyrektorzy zarządzający danym obszarem działalności. Zarząd na bieżąco weryfikuje prawidłowość funkcjonowania procesów wewnętrznych w zakresie zarządzania ryzykiem oraz zgodności prowadzonej działalności z regulacjami i w razie potrzeby podejmuje niezbędne działania.

Zasada III.Z.2. dotycząca kwestii tego, że z zastrzeżeniem zasady III.Z.3, osoby odpowiedzialne za zarządzanie ryzykiem, audyt wewnętrzny i compliance podlegają bezpośrednio prezesowi lub innemu członkowi zarządu, a także mają zapewnioną możliwość raportowania bezpośrednio do rady nadzorczej lub komitetu audytu.

Spółka nie stosuje powyższej zasady, jednak w WASKO S.A. powyższe zasady są stosowane w odniesieniu do osób odpowiedzialnych za audyty wewnętrzne, które składają raporty do Zarządu WASKO S.A.

Zasada III.Z.3. dotycząca tego, że w odniesieniu do osoby kierującej funkcją audytu wewnętrznego i innych osób odpowiedzialnych za realizację jej zadań, zastosowanie mają zasady niezależności określone w powszechnie uznanych, międzynarodowych standardach praktyki zawodowej audytu wewnętrznego.

Spółka nie stosuje powyższej zasady, a przyczyny odstąpienia od pełnego stosowania w Spółce powyższej zasady zostały podane w wyjaśnieniu o niestosowaniu zasady III.Z.1.

Zasada IV.Z.2. dotycząca zapewnienia powszechnie dostępnej transmisji obrad walnego zgromadzenia w czasie rzeczywistym.

Spółka nie stosuje powyższej zasady, ponieważ Statut WASKO S.A. oraz Regulamin Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy nie przewidują transmisji obrad. Ponadto zasada ta nie będzie stosowana ze względu na strukturę akcjonariatu oraz dotychczasową niewielką liczebność akcjonariuszy uczestniczących w Walnych Zgromadzeniach. Projekty uchwał Walnego Zgromadzenia są podawane do publicznej wiadomości w wymaganych terminach w formie raportów bieżących i są zamieszczane na stronie internetowej Spółki, na której znajdują się również ogłoszenia o zwołaniu Walnego Zgromadzenia wraz z porządkiem obrad i projektami uchwał. Niezwłocznie po zakończeniu każdego Walnego Zgromadzenia Spółka informuje o treści podjętych uchwał wraz z informacją:

- o wynikach głosowania nad poszczególnymi uchwałami,
- o odstąpieniu od rozpatrzenia któregośkolwiek z punktów obrad,
- o sprzeciwach zgłaszanych do protokołu, jeśli takie sytuacje wystąpią.

Posiedzenia Walnych Zgromadzeń protokołowane są zgodnie z przepisami Kodeksu spółek handlowych przez notariusza, a protokoły udostępniane są akcjonariuszom na każde ich żądanie. W ocenie Spółki taka forma informowania o przebiegu Walnych Zgromadzeń jest wystarczająca dla zachowania pełnej transparentności obrad oraz zabezpieczenia praw akcjonariuszy w tym zakresie.

Zasada V.Z.6. dotycząca określania w regulacjach wewnętrznych kryteriów i okoliczności, w których może dojść w spółce do konfliktu interesów, a także zasady postępowania w obliczu konfliktu interesów lub możliwości jego zaistnienia.

Spółka nie stosuje powyższej zasady, ponieważ w WASKO S.A. nie zostały przyjęte regulacje wewnętrzne określające kryteria i okoliczności, w których może dojść do konfliktu interesów, a także zasad postępowania w obliczu konfliktu interesów lub możliwości jego zaistnienia. W ocenie Zarządu Spółki nie istnieje potrzeba opracowywania i wdrażania dodatkowych wewnętrznych procedur dotyczących postępowania w przypadku konfliktów interesu oraz możliwości jego zaistnienia.

Zasada VI.Z.4. dotycząca przekazywania przez Spółkę w sprawozdaniu z działalności raportu na temat polityki wynagrodzeń.

WASKO S.A. nie stosuje powyższej zasady, ponieważ nie posiada sformalizowanej polityki wynagrodzeń członków organów Spółki i jej kluczowych menedżerów. Ustalanie wysokości wynagrodzenia członków Rady Nadzorczej należy do kompetencji Walnego Zgromadzenia, natomiast zgodnie z § 26 ust. 2 pkt 4 Statutu Spółki wynagrodzenie Zarządu ustala Rada Nadzorcza. Zgodnie z obowiązującymi w Spółce regulacjami, ustalanie struktury i wysokości wynagrodzenia kluczowych menedżerów – Dyrektorów Spółki należy do kompetencji Zarządu. Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa w zakresie obowiązków informacyjnych w każdym rocznym sprawozdaniu z działalności Spółka prezentuje informacje na temat wysokości wynagrodzenia w danym roku obrotowym członków Zarządu i Rady Nadzorczej Spółki w podziale na stałe i zmienne składniki wynagrodzenia, o ile wystąpiły w danym okresie.

29.1. OPIS CECH STOSOWANYCH W WASKO S.A. SYSTEMÓW KONTROLI WEWNĘTRZNEJ I ZARZĄDZANIA W ODNIESIENIU DO PROCESÓW SPORZĄDZANIA SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH GRUPY KAPITAŁOWEJ

System Kontroli Wewnętrznej (SKW) w odniesieniu do procesu sporządzania sprawozdań finansowych i skonsolidowanych sprawozdań finansowych w WASKO S.A. opiera się na zastosowaniu kilkupoziomowej procedury nadzorczej nad procesem sporządzania sprawozdań - od Dyrektora Departamentu Finansów (we współdziałaniu z Kierownikiem Działu Kontrolingu), poprzez Głównego Księgowego, aż po Członka Zarządu, któremu podlegają finanse i rachunkowość Spółki. Wypracowany i zastosowany w przedsiębiorstwie System Kontroli Wewnętrznej wspomagany jest dodatkowo poprzez procedury związane z obiegiem dokumentów i system informatyczny - Elektroniczny System Obiegu Dokumentów (IntraDok).

Podstawowe cechy i cele systemu kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem w odniesieniu do sprawozdań finansowych to:

- zapewnianie poprawności wprowadzanych dokumentów księgowych do systemu finansowo-księgowego,
- kilkustopniowość dostępu związana z nadanymi uprawnieniami,
- szczelność systemu i jego kontrola, zarówno od strony merytorycznej, stosowania przyjętych procedur, czy też poprawności informatyczno-fizycznej działania systemów finansowo-księgowych używanych w Spółce.

System Kontroli Wewnętrznej to zarówno nadzór nad procedurą wystawianych przez Spółkę faktur, a także nad procesem akceptacji dokumentów kosztowych, przy czym dokumenty kosztowe w Spółce podlegają czterostopniowej weryfikacji i akceptacji.

Stosowany SKW pozwala Spółce na nadzór i bieżący monitoring stanu należności, tak by nie doszło do sytuacji, w której saldo należnych Spółce wpływów zwiększałoby się w sposób niekontrolowany.

29.2. WSKAZANIE AKCJONARIUSZY POSIADAJĄCYCH BEZPOŚREDNIO LUB POŚREDNIO ZNACZNE PAKIETY AKCJI

Akcjonariusze WASKO S.A. posiadający bezpośrednio lub pośrednio znaczne pakiety akcji według stanu na dzień publikacji Oświadczenia:

Akcjonariusz	Liczba akcji	% w kapitale zakładowym	Liczba głosów na WZA	% w ogólnej liczbie głosów
Wojciech Wajda	60 859 786	66,7	60 859 786	66,7
Krzyszyna Wajda	13 226 867	14,5	13 226 867	14,5

29.3. WSKAZANIE POSIADACZY WSZELKICH PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH, KTÓRE DAJĄ SPECJALNE UPRAWNIENIA KONTROLNE

Zgodnie ze statutem spółki Pan Wojciech Wajda jako akcjonariusz WASKO S.A. posiada osobiste prawo do powołania i odwołania trzech członków Rady Nadzorczej w pięcioosobowej Radzie, czterech członków Rady Nadzorczej w sześcioosobowej Radzie oraz pięciu członków Rady w siedmioosobowej Radzie Nadzorczej - w tym Przewodniczącego Rady Nadzorczej. Pozostałych członków Rady powołuje i odwołuje Walne Zgromadzenie, z tym, że w przypadku, gdy w dniu przeprowadzenia głosowania Walnego Zgromadzenia nad powołaniem albo odwołaniem członków Rady Nadzorczej, chociażby jeden z członków Rady Nadzorczej był powołany przez Pana Wojciecha Wajdę, Pan Wojciech Wajda nie bierze udziału w głosowaniu Walnego Zgromadzenia w przedmiocie powołania albo odwołania pozostałych członków Rady Nadzorczej. Powołanie członka Rady Nadzorczej następuje przez pisemne oświadczenie Pana Wojciecha Wajdy złożone Spółce i jest skuteczne z dniem doręczenia takiego oświadczenia Spółce,

chyba że z samego oświadczenia wynika późniejszy termin powołania danego członka Rady Nadzorczej. Członek Rady Nadzorczej powołany przez Pana Wojciecha Wajdę może być w każdym czasie przez Wojciecha Wajdę odwołany. Walne Zgromadzenie nie posiada prawa odwołania członka Rady Nadzorczej powołanego przez Wojciecha Wajdę. Uprawnienie wskazane powyżej wygasają w dniu, w którym Wojciech Wajda, łącznie z zstępnymi, wstępnymi oraz z podmiotami zależnymi będzie posiadał akcje, uprawniające do wykonywania mniej niż 50 % (pięćdziesiąt procent) z ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu.

Poza wymienionymi powyżej akcjami, Spółka WASKO S.A. do dnia publikacji raportu nie emitowała innych papierów wartościowych dających ich posiadaczom specjalne uprawnienia kontrolne.

29.4. WSKAZANIE WSZELKICH OGRANICZEŃ ODNOŚNIE DO WYKONANIA PRAWA GŁOSU

Na dzień publikacji Oświadczenia w WASKO S.A. nie występują żadne ograniczenia związane z wykonywaniem prawa głosu i to zarówno w zakresie wykonywania prawa głosu przez posiadaczy określonej części lub liczby głosów, jak i ograniczenia czasowe dotyczące wykonywania prawa głosu lub zapisy, zgodnie z którymi, przy współpracy Spółki, prawa kapitałowe związane z papierami wartościowymi są oddzielone od posiadania papierów wartościowych.

29.5. WSKAZANIE WSZELKICH OGRANICZEŃ DOTYCZĄCYCH PRZENOSZENIA PRAWA WŁASNOŚCI AKCJI WASKO S.A.

Na dzień publikacji Oświadczenia w WASKO S.A. nie występują żadne ograniczenia dotyczące przenoszenia prawa własności papierów wartościowych Spółki.

29.6. OPIS ZASAD DOTYCZĄCYCH POWOŁYWANIA I ODWOŁYWANIA OSÓB ZARZĄDZAJĄCYCH ORAZ ICH UPRAWNIEŃ

Zasady powoływania i odwoływania osób zarządzających WASKO S.A. i ich uprawnienia określa w sposób ogólny kodeks spółek handlowych oraz w sposób szczególny Statut Spółki. Zgodnie ze Statutem Spółki Członków Zarządu powołuje i odwołuje Rada Nadzorcza. Członków Zarządu powołuje się na okres wspólnej kadencji, która trwa dwa lata. Członkowie Zarządu mogą być w każdej chwili odwołani z ważnych powodów.

Uprawnienia osób zarządzających (zgodnie ze Statutem Spółki):

1. Zarząd reprezentuje Spółkę na zewnątrz w stosunku do władz, osób trzecich, w sadzie i poza sądem.
2. Do zakresu działania Zarządu należą wszelkie sprawy Spółki nie zastrzeżone wyraźnie do kompetencji Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy albo Rady Nadzorczej.
3. Zarząd zarządza majątkiem i sprawami Spółki wypełniając swoje obowiązki ze starannością wymaganą w obrocie gospodarczym, przy ścisłym przestrzeganiu przepisów prawa, Statutu Spółki oraz regulaminów i uchwał powziętych przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy lub Radę Nadzorczą.
4. Zarząd może powoływać prokurentów i pełnomocników reprezentujących Spółkę w zakresie udzielonych im pełnomocnictw.
5. Zarząd Spółki raz w roku, najpóźniej w miesiącu czerwcu zwołuje Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy.
6. Zarząd Spółki z własnej inicjatywy lub na pisemny wniosek Rady Nadzorczej albo na wniosek akcjonariuszy przedstawiających przynajmniej 1/20 część kapitału zakładowego, nie później jednak niż w ciągu 14 dni od daty zgłoszenia wniosku, zwołuje Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy.

Osoby zarządzające WASKO S.A. nie posiadają uprawnień do podjęcia decyzji o emisji lub wykupie akcji.

29.7. OPIS ZASAD ZMIANY STATUTU SPÓŁKI WASKO S.A.

W sprawie zasad zmian Statutu Spółki WASKO S.A. zastosowanie mają odpowiednie przepisy Kodeksu Spółek Handlowych.

29.8. SPOSÓB DZIAŁANIA WALNEGO ZGROMADZENIA

Walne Zgromadzenie odbywa się w miejscu siedziby Spółki i zwoływane jest w trybie zwyczajnym lub nadzwyczajnym. Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy zwołuje Zarząd Spółki raz w roku, najpóźniej w miesiącu czerwcu. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy zwołuje Zarząd Spółki z własnej inicjatywy lub na pisemny wniosek Rady Nadzorczej albo na wniosek uprawnionej do tego grupy akcjonariuszy. Zgromadzenie zwołuje się na zasadach określonych w Kodeksie Spółek Handlowych poprzez ogłoszenie na stronie internetowej Spółki

Uprawnionymi do uczestnictwa w Walnym Zgromadzeniu są:

- akcjonariusze, którzy na szesnaście dni przed datą walnego zgromadzenia na rachunku papierów wartościowych będą mieli zapisane akcje Spółki, oraz którzy nie wcześniej niż po ogłoszeniu o zwołaniu walnego zgromadzenia i nie później niż w pierwszym dniu powszednim po dniu rejestracji uczestnictwa w walnym zgromadzeniu zgłoszą podmiotowi prowadzącemu rachunek papierów wartościowych żądanie wystawienia imiennego zaświadczenia o prawie uczestnictwa w walnym zgromadzeniu,
- Członkowie Zarządu i Rady Nadzorczej,
- Członkowie organów Spółki, których mandaty wygasły przed dniem Walnego Zgromadzenia,
- inne osoby, których udział jest uzasadniony.

Lista Akcjonariuszy uprawnionych do uczestnictwa w Walnym Zgromadzeniu podpisana przez Zarząd, obejmująca imiona i nazwiska uprawnionych osób do uczestnictwa w Zgromadzeniu, miejsce zamieszkania, ilość, rodzaj i liczby akcji oraz ilość głosów, jest każdorazowo wyłożona w Biurze Zarządu przez trzy dni robocze przed odbyciem Walnego Zgromadzenia.

Akcjonariusze mogą uczestniczyć w Walnym Zgromadzeniu oraz wykonywać prawo głosu osobiście lub przez pełnomocników, a przy czym stosowne pełnomocnictwa powinny być udzielone i przekazane Spółce w sposób zgodny z przepisami Kodeksu Spółek Handlowych i ogłoszeniem zwołania zgromadzenia akcjonariuszy. Statut Spółki nie zezwala na uczestnictwo w zgromadzeniach akcjonariuszy za pośrednictwem środków elektronicznych jak również nie umożliwia oddawania głosów drogą korespondencyjną.

Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy otwiera Przewodniczący Rady Nadzorczej lub osoba przez niego wskazana, po czym spośród osób uprawnionych do głosowania wybiera się Przewodniczącą Walnego Zgromadzenia. Po wyborze Przewodniczącego sporządzana i wykładana jest lista obecności zawierająca spis uczestników Walnego Zgromadzenia z wymianieniem liczby akcji i przysługujących im głosów. W następnej kolejności powołany Przewodniczący przedstawia porządek obrad Walnego Zgromadzenia podany w ogłoszeniu o zwołaniu Zgromadzenia. Następujące później obrady odbywają się według przedstawionego porządku.

Porządek obrad ustala Zarząd WASKO, przy czym Rada Nadzorcza Spółki oraz akcjonariusze przedstawiający co najmniej 1/20 kapitału zakładowego mogą żądać umieszczenia poszczególnych spraw w porządku obrad najbliższego Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy przy czym, żądanie takie powinno zostać złożone Zarządowi nie później niż na czternaście dni przed wyznaczonym terminem zgromadzenia.

Uchwały Walnego Zgromadzenia zapadają bezwzględną większością głosów, jeżeli Statut lub Kodeks Spółek Handlowych nie stanowią inaczej, bez względu na wielkość reprezentowanego na nim kapitału

zakładowego. Akcjonariuszowi przysługuje prawo zaskarżenia uchwały Walnego Zgromadzenia w drodze powództwa o uchylenie albo stwierdzenie nieważności uchwały.

Do kompetencji Walnego Zgromadzenia, poza sprawami określonymi w przepisach Kodeksu Spółek Handlowych, należy:

1. wybór i odwoływanie członków Rady Nadzorczej,
2. zatwierdzanie Regulaminu Rady Nadzorczej,
3. ustalanie zasad wynagradzania Rady Nadzorczej,
4. ustalanie wysokości wynagrodzenia dla członków Rady Nadzorczej, delegowanych do stałego indywidualnego wykonywania nadzoru,
5. tworzenie i likwidacja kapitałów rezerwowych.

Zgodnie z obowiązującym Statutem WASKO S.A. nabycie i zbycie przez Spółkę nieruchomości, użytkowania wieczystego lub udziału nieruchomości nie wymaga uchwały Walnego Zgromadzenia.

29.9. SKŁAD OSOBOWY I ZASADY DZIAŁANIA ORGANÓW ZARZĄDZAJĄCYCH I NADZORUJĄCYCH SPÓŁKI ORAZ ICH KOMITETÓW

ZARZĄD

Zgodnie ze Statutem WASKO S.A. Zarząd składa się z 1 do 6 osób, w tym Prezesa Zarządu, a w przypadku Zarządu Wieloosobowego – Wiceprezesa lub Wiceprezesów i Członków Zarządu, powoływanych na okres wspólnej kadencji. Do reprezentacji Spółki upoważnieni są:

Prezes Zarządu oraz Wiceprezes Zarządu – jednoosobowo, dwóch członków Zarządu działających łącznie lub członek Zarządu działający łącznie z prokurentem.

Na posiedzeniach Zarządu uchwały Zarządu zapadają bezwzględną większością głosów przy obecności co najmniej połowy członków Zarządu, w tym Prezesa lub Wiceprezesa. W przypadku, gdy głosowanie nie jest rozstrzygające, decyduje głos Prezesa Zarządu.

Zarząd może podjąć uchwałę także w trybie obiegowym, w drodze pisemnego głosowania, a zgodnie z obowiązującym Regulaminem Zarządu WASKO S.A. także przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość, a w szczególności przy użyciu poczty elektronicznej e-mail, a także podczas telekonferencji lub wideokonferencji.

W przypadku podjęcia uchwał za pomocą poczty elektronicznej e-mail, podczas telekonferencji lub wideokonferencji Zarząd zobowiązany jest do potwierdzenia podjęcia tych uchwał własnoręcznym podpisem w terminie 14 (czternastu) dni od momentu ich podjęcia.

Każdy z Członków Zarządu nie może bez zgody Rady Nadzorczej zajmować się interesami konkurencyjnymi, ani też uczestniczyć w spółce konkurencyjnej jako wspólnik spółki cywilnej, spółki osobowej lub jako członek organu spółki kapitałowej, bądź uczestniczyć w innej konkurencyjnej osobie prawnej jako członek organu. Zakaz ten obejmuje także udział w konkurencyjnej spółce kapitałowej, w przypadku posiadania w niej przez członka Zarządu co najmniej 10% (dziesięć procent) udziałów albo akcji bądź prawa do powołania co najmniej jednego członka zarządu. Szczegółowy tryb działania Zarządu określa Statut Spółki i Regulamin Zarządu, które dostępne są na stronie internetowej WASKO: www.wasko.pl w zakładce Relacje inwestorskie.

ZARZĄD – skład osobowy na dzień publikacji raportu:

Jarostaw Zagórowski	- Prezes Zarządu
Tomasz Macalik	- Członek Zarządu,
Michał Mental	- Członek Zarządu,
Łukasz Miętła	- Członek Zarządu

Włodzimierz Sosnowski - Członek Zarządu,
Rafał Stefanowski - Członek Zarządu.

RADA NADZORCZA

Zgodnie ze Statutem WASKO S.A. Rada Nadzorcza, która wykonuje stały nadzór nad działalnością spółki, składa się z 5 do 7 członków, powoływanych na okres wspólnej kadencji trwającej trzy lata. Radę Nadzorczą powołuje i odwołuje Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy WASKO S.A. Obecnie funkcjonująca Rada Nadzorcza składa się z 5 członków.

Zgodnie ze Statutem Spółki i zaleceniami Dobrych Praktyk Spółek Notowanych na GPW co najmniej 2 członków Rady Nadzorczej jest członkami niezależnymi. Szczegółowe warunki uznania danej osoby za członka niezależnego określa Statut Spółki.

Do kompetencji Rady Nadzorczej stale sprawującej funkcje nadzorcze należy w szczególności:

1. powoływanie i odwoływanie członków Zarządu Spółki,
2. dokonywanie oceny sprawozdań finansowych Spółki, sprawozdania Zarządu z działalności Spółki oraz jego wniosków co do podziału zysków i pokrycia strat, a także składanie Walnemu Zgromadzeniu dorocznych sprawozdań z wyników tych badań,
3. wybór biegłego rewidenta przeprowadzającego badanie sprawozdania finansowego Spółki,
4. ustalanie zasad wynagradzania Członków Zarządu Spółki,
5. reprezentowanie Spółki w umowach i sporach między Spółką a członkami Zarządu, chyba że Walne Zgromadzenie ustanowi do tego celu pełnomocnika,
6. zatwierdzanie Regulaminu Zarządu,
7. zatwierdzanie Regulaminu Organizacyjnego Spółki,
8. zatwierdzanie planu finansowego przygotowanego przez Zarząd,
9. wyrażanie zgody na nabycie i zbycie przez Spółkę nieruchomości, użytkowania wieczystego lub udziału w nieruchomości.

Rada Nadzorcza zbiera się na swych posiedzeniach, które zwoływane są przez Przewodniczącego lub Wiceprzewodniczącego Rady nie rzadziej niż raz na kwartał. Zwołanie posiedzenia Rady możliwe jest ponadto na żądanie Członka Rady lub też na żądanie Zarządu Spółki – złożone na ręce Przewodniczącego Rady w formie pisemnego wniosku zawierającego proponowany porządek obrad.

Regulamin Rady dopuszcza także sytuację, że posiedzenie Rady Nadzorczej może odbyć się bez formalnego zwołania, lecz pod warunkiem, że obecni są na nim wszyscy członkowie Rady i nikt nie sprzeciwia się odbyciu posiedzenia, ani nie zgłasza uwag do porządku obrad.

Na posiedzeniach uchwały Rady Nadzorczej zapadają bezwzględną większością głosów członków Rady Nadzorczej. Do ważności uchwał Rady Nadzorczej wymagane jest zaproszenie na posiedzenie wszystkich Członków Rady oraz obecność na posiedzeniu co najmniej połowy Członków Rady. Członkowie Rady Nadzorczej mogą brać udział w podejmowaniu uchwał Rady

Nadzorczej, oddając swój głos na piśmie za pośrednictwem innego członka Rady Nadzorczej, lecz w tym trybie nie można oddać głosu w sprawach, które zostały wprowadzone do porządku na posiedzeniu Rady.

Regulamin dopuszcza, że członkowie Rady Nadzorczej mogą podejmować uchwały w trybie pisemnym lub przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość. Uchwała jest ważna, gdy wszyscy członkowie Rady Nadzorczej zostali powiadomieni o treści projektu uchwały.

Szczegółowe zasady działania Rady Nadzorczej WASKO S.A. określa Statut i Regulamin Rady Nadzorczej, które dostępne są na stronie internetowej WASKO: www.wasko.pl w zakładce Relacje inwestorskie.

Rada Nadzorcza - skład osobowy na dzień publikacji raportu:

Wojciech Wajda	Przewodniczący Rady Nadzorczej
Andrzej Gdula	Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej
Andrzej Rymuza	Członek Rady Nadzorczej
Michał Matusak	Członek Rady Nadzorczej
Krzysztof Gawlik	Członek Rady Nadzorczej
Eugeniusz Światoński	Członek Rady Nadzorczej
Marek Rokicki	Członek Rady Nadzorczej

KOMITET AUDYTU

W dniu 20 października 2017 r. powołała Komitet Audytu WASKO S.A. zgodnie z art.128 i 129 ustawy z dnia 11.05.2017r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym (Dz.U. z 2017 r., poz. 1089, dalej „Ustawa”). Czas trwania pierwszej kadencji Komitetu Audytu jest tożsamy z obecną kadencją Rady Nadzorczej Emitenta.

Skład Komitetu Audytu Spółki na dzień publikacji niniejszego sprawozdania stanowią następujące osoby:

- 1) Pan Eugeniusz Światoński - Przewodniczący Komitetu Audytu.
- 2) Pan Marek Rokicki- Członek Komitetu Audytu.
- 3) Pan Krzysztof Gawlik - Członek Komitetu Audytu.

Poza wskazanym Komitetem Audytu w Radzie Nadzorczej WASKO S.A. nie został powołany żaden inny komitet.

Gliwice, dnia 27 kwietnia 2018r.

Jarosław Zagórowski – Prezes Zarządu

Łukasz Mietła – Członek Zarządu.

Tomasz Macalik – Członek Zarządu,

Michał Mental – Członek Zarządu.

Włodzimierz Sosnowski- Członek Zarządu,

Rafał Stefanowski - Członek Zarządu,

30. OŚWIADCZENIE NA TEMAT INFORMACJI NIEFINANSOWYCH

30.1. MODEL BIZNESOWY GRUPY WASKO

Grupa Kapitałowa WASKO zajmuje się projektowaniem i integracją rozwiązań informatycznych, automatyki przemysłowej, telekomunikacji i elektroniki. Realizujemy zaawansowane projekty inwestycyjne w zakresie budowy sieci szerokopasmowych, systemów transportowych, lotnictwa cywilnego i wojskowego, a także zintegrowanych systemów IT dla przemysłu, ochrony zdrowia i administracji publicznej.

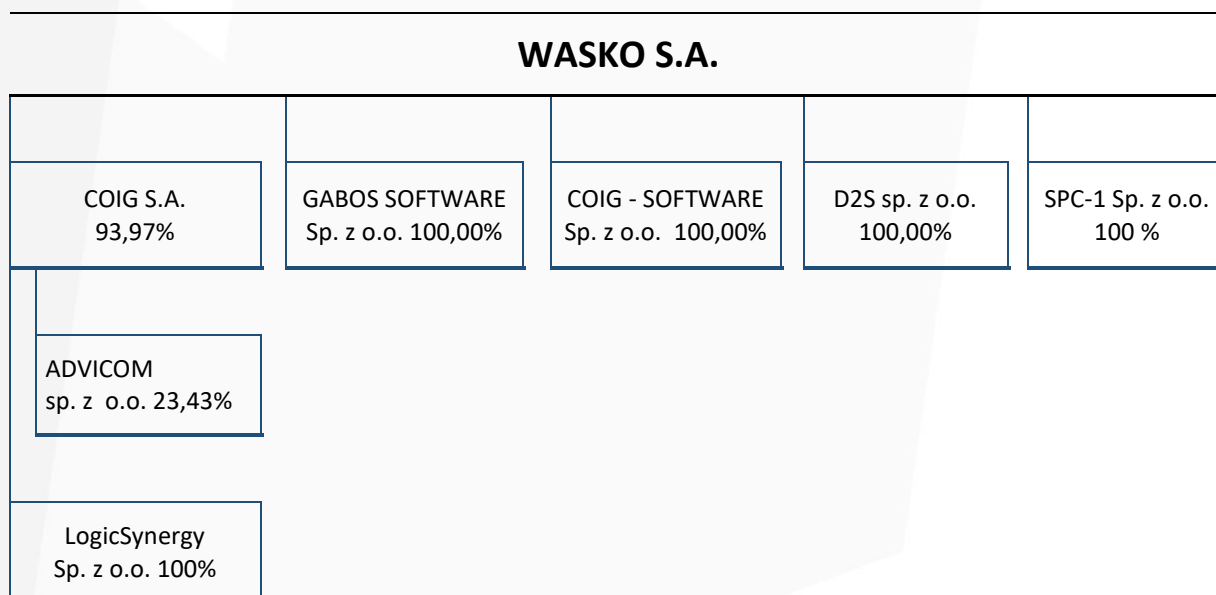
Grupa funkcjonuje jako struktura powiązanych kapitałowo, autonomicznych spółek, której jednostką dominującą jest WASKO S.A. Każda ze spółek funkcjonuje w ramach Grupy w oparciu o obowiązujące przepisy, w szczególności Kodeks Spółek Handlowych.

Poszczególne podmioty funkcjonujące w ramach Grupy współpracują i uzupełniają swoje kompetencje, umożliwiając Grupie realizację interdyscyplinarnych projektów.

Komplementarność kompetencji w poszczególnych spółkach pozwala na oferowanie produktów i usług do szerokiego grona odbiorców instytucjonalnych, zarówno podmiotów administracji rządowej i samorządowej jak i przedsiębiorstw prywatnych.

Skład Grupy kapitałowej WASKO obejmuje następujące spółki: **COIG S.A.**, **GABOS SOFTWARE Sp. z o.o.**, **LogicSynergy Sp. z o.o.**, **D2S Sp. z o.o.**, **SPC-1 sp. z o.o.**, oraz **COIG-SOFTWARE Sp. z o.o.** Udział WASKO S.A. w kapitale zakładowym wymienionych spółek przedstawia poniższa ilustracja.

STRUKTURA GRUPY KAPITAŁOWEJ

Grupa WASKO S.A. należy do czołowych spółek teleinformatycznych w Polsce. Dostarcza rozwiązania dla przedsiębiorstw i instytucji publicznych. Świadczy kompleksowe usługi w zakresie projektowania, wdrażania utrzymania dedykowanych rozwiązań informatycznych.

Jako autoryzowany partner największych światowych producentów sprzętu komputerowego i telekomunikacyjnego oraz oprogramowania, spółki z Grupy dostarczają swoim klientom rozwiązania wykorzystujące stabilne i nowoczesne technologie informatyczne. Jest jednocześnie jednym z wiodących krajowych dostawców usług serwisowych. Działalność Grupy obejmuje również projektowanie systemów automatyki przemysłowej oraz montaż aparatury kontrolno – pomiarowej i teletransmisyjnej. WASKO S.A. realizuje usługi w zakresie budowy zintegrowanych systemów zarządzania transportem miejskim oraz budowy sieci szerokopasmowych.

Jednym z podstawowych założeń skutecznej realizacji stałego rozwoju Grupy jest przyjęty w Grupie przejrzysty podział kompetencji oraz rynku pomiędzy Spółki.

Struktura Grupy w podziale za zakres działalności oraz obsługiwane sektory rynku prezentuje poniższa tabela:

Jednostka	Siedziba	Zakres działalności	Główny sektor rynku
WASKO S.A.	Gliwice	Integrator rozwiązań teleinformatycznych	telekomunikacja, transport, administracja publiczna
COIG S.A.	Katowice	usługi informatyczne, systemy własne	wydobywczy, aministracja samorządowa
Gabos Software Sp. z o.o.	Gliwice	usługi informatyczne, systemy własne	medyczny
LogicSynergy Sp. z o.o.	Kraków	usługi informatyczne, systemy własne	utility
D2S Sp. z o.o.	Gliwice	Projektowanie, sieci światłowodowych	telekomunikacyjny
SPC-1 Sp. z o.o.	Warszawa	Wykonanie w Polsce sieci GSM-R	Transport kolejowy

Grupa Kapitałowa WASKO realizuje swoje cele biznesowe przy wykorzystaniu efektu synergii wynikającego z komplementarności kompetencji Spółek wchodzących w skład Grupy. Jednym z elementów realizowanej strategii jest stały proces budowania i utrzymywania kompetencji naszych zespołów, dążąc do celu jakim jest świadczenie usług na najwyższym poziomie na rozwijającym się rynku IT.

30.2. KLUCZOWE NIEFINANSOWE WSKAŹNIKI EFEKTYWNOŚCI ZWIĄZANE Z DZIAŁALNOŚCIĄ JEDNOSTKI;

Szeroki wachlarz obsługiwanych segmentów rynku oraz zakres świadczonych przez Grupę usług nie byłby możliwy bez odpowiednich zasobów ludzkich. Grupa Kapitałowa WASKO zatrudnia ponad 1000 pracowników, z czego większość to osoby z wyższym wykształceniem, posiadające certyfikaty dokumentujące wysokie kwalifikacje zawodowe. Odnosząc się więc do realizowanych przez Grupę usług, jednym z istotnych elementów podlegających ciągłemu monitoringowi, są między innymi parametry związane z posiadanymi zasobami ludzkimi.

W Grupie Kapitałowej WASKO wyodrębnione zostały i są na bieżąco monitorowane następujące kluczowe pozafinansowe wskaźniki efektywności

Przychody ze sprzedaży na 1 zatrudnionego

Średnia liczba zatrudnionych na oddział

Liczba pracowników posiadających kompetencje potwierdzone niezależną certyfikacją

Liczba szkoleń/liczba pracowników

Rezultatem działań monitorowanych za pomocą powyższych wskaźników jest liczba przyjęć nowych pracowników do struktur Grupy Kapitałowej WASKO, która w roku 2017 wyniosła 192 w odniesieniu do 135 w roku poprzednim.

30.3. OPIS POLITYK STOSOWANYCH PRZEZ JEDNOSTKĘ W ODNIESIENIU DO ZAGADNIENÍ SPOŁECZNYCH, PRACOWNICZYCH, ŚRODOWISKA NATURALNEGO, POSZANOWANIA PRAW CZŁOWIEKA ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA KORUPCJI, A TAKŻE OPIS REZULTATÓW STOSOWANIA TYCH POLITYK;

Zarząd WASKO S.A. jako spółki dominującej dla Grupy Kapitałowej WASKO zdefiniował Politykę Zintegrowanego Systemu Zarządzania, przy czym Zarząd jest odpowiedzialny za zapewnienie, aby Polityka była zrozumiała, wdrożona i stosowana na wszystkich stanowiskach pracy w Grupie.

Dbając o najwyższe zadowolenie naszych klientów poprzez zastosowanie najnowocześniejszych technik, gwarantujących najwyższą jakość wykonywanych usług, przestrzeganie wymogów prawnych oraz ochronę środowiska, zobowiązujemy się do realizacji Polityki Zintegrowanego Systemu Zarządzania, obejmującego System Zarządzania Jakością, System Zarządzania Bezpieczeństwem Informacji, System Zarządzania Środowiskiem, System Zarządzania Bezpieczeństwem Pracy, Ochroną Zdrowia i Środowiska, System medyczny.

Aby zrealizować Politykę Zintegrowanego Systemu Zarządzania Spółka deklaruje stosowanie i ciągłe doskonalenie Zintegrowanego Systemu Zarządzania zgodnego z:

- normą ISO 9001:2008 – System Zarządzania Jakością,
- normą ISO 27001:2013 – Zarządzanie bezpieczeństwem informacji,
- normą ISO 14001:2004 – Zarządzanie środowiskiem,
- normą EN ISO 13485:2012
- ustawą o wyrobach medycznych i Dyrektywą 93/42/EEC
- listą kontrolną na poziomie SCC** 2011 - Zarządzanie bezpieczeństwem pracy, ochroną zdrowia i środowiska

Ponadto w Grupie wdrożone zostały oraz respektowane są następujące polityki:

Polityka bezpieczeństwa informacji
Polityka –Metodyka szacowania ryzyka
Polityka – Plan postępowania z ryzykiem
Polityka – Zarządzanie incydentami
Polityka – Ocena skuteczności zabezpieczeń
Polityka klasyfikacja informacji
Polityka czystego biurka i ekranu
Polityka kontroli dostępu do stref
Procedura Ochrona obiektu WASKO Bojków A1

Do spodziewanych rezultatów stosowania powyższych polityk należy zaliczyć:

- spełnianie wymagań prawnych i innych, wymagań stawianych przez Spółki i Klientów oraz przestrzeganie wymogów prawa krajów, w których Spółka świadczy swoje usług, w tym takich, które zostały przyjęte przez WASKO S.A. i dotyczą aspektów środowiskowych, zapobieganie zanieczyszczeniom, • tworzenie bezpiecznego i zdrowego środowiska pracy, zapobieganie wypadkom, chorobom zawodowym związanym z wykonywaną pracą oraz awariom, zapobieganie zagrożeniom w środowisku pracy, zapobieganie szkodom mającym wpływ na środowisko oraz szkodom materialnym,
- podejmowanie działań w zakresie zwiększenia świadomości proekologicznej pracowników i dostawców, analizę aspektów środowiskowych, • podnoszenie kwalifikacji pracowników poprzez szkolenia,
- doskonalenie procesów pracy, tak aby kontrolować i obniżyć ryzyko wykonywanej pracy, • aktywny udział pracowników w zintegrowanym systemie zarządzania.

ZAGADNIENIA SPOŁECZNE

W Grupie WASKO, spółki WASKO oraz COIG mają już kilkudziesięcioletni staż na rynku. Taki багаż doświadczeń procentuje w takim obszarze biznesowym, jakim są niewątpliwie aspekty społeczne prowadzonej działalności. Grupa WASKO prowadzi intensywne działania promujące m.in. lokalne inicjatywy zarówno te związane z prowadzoną działalnością jak również z działalnością pozafinansową. W tym zakresie od wielu lat współpracuje ze śląskimi uczelniami wyższymi, propagując, inicjując wspólne dla sektora nauki oraz biznesu przedsięwzięcia. Efektem prowadzonych działań są m.in. realizowane wspólnie z uczelniami prace badawczo-rozwojowe, które mają nam wszystkim, pośrednio lub bezpośrednio poprawić jakość życia.

Innym realizowanym w tym obszarze celem Grupy jest troska o dobre imię naszych Spółek, a główną metodą jest poszanowanie naszych partnerów biznesowych, przejawiające się m.in. poprzez ochronę interesu naszych dostawców, odbiorców, podnoszenie jakości świadczonych usług, jakości komunikacji. Ważnym elementem prowadzonej polityki jest czynna współpraca z organizacjami branżowymi oraz lokalnymi zrzeszającymi przedsiębiorców.

ZAGADNIENIA PRACOWNICZE

Polityka Personalna

Grupa Kapitałowa WASKO jest organizacją nowoczesną, gwarantującą rozwój i dzielenie się wiedzą oraz doświadczeniem, toteż zapraszanie do pracy przy ambitnych projektach i najnowszych technologiach, jest

naturalnym działaniem organizacji. Kluczowymi dokumentami obowiązującymi w GK WASKO są: Regulamin pracy, Regulamin Wynagradzania, Regulamin Zakładowego Funduszu Świadczeń socjalnych, Regulamin podnoszenia kwalifikacji zawodowych Pracowników oraz Regulamin poleceń pracowniczych. Powyższe dokumenty wewnętrzne gwarantują równe traktowanie wszystkich pracowników spółki.

NABÓR

W zakresie pozyskiwania personelu działania firmy ukierunkowane są na stałą współpracę z uczelniami wyższymi poprzez udział w wydarzeniach tj. Targi Pracy i Przedsiębiorczości, Forum Pracodawców, organizowanie odpłatnego programu praktyk i staży oferując najlepszym studentom stałą współpracę po jego zakończeniu. Dodatkowo firma realizuje program poleceń pracowniczych. Dzięki dużej uważności na rynek pracy trafnie dobierane są narzędzia weryfikacji wiedzy i kompetencji zapewniając odpowiednie dopasowanie Kandydata do stanowiska i kultury organizacyjnej – etapy obejmują zarówno sprawdzenie poziomu merytorycznego Kandydata jak i jego predyspozycji psychospołecznych. Proces naboru i selekcji Kandydatów odbywa się z poszanowaniem zasad równego traktowania Kandydatów pod kątem, płci, pochodzenia, przekonań religijnych, wieku i orientacji seksualnej.

ZATRUDNIENIE

Grupa Kapitałowa WASKO z odpowiedzialnością i szacunkiem traktuje swoich pracowników przestrzegając wszelkich norm, standardów, godnych i bezpiecznych warunków pracy, czasu pracy, prawa do odpoczynku, urlopu, opieki medycznej, rozwoju zawodowego i wynagrodzenia adekwatnego do umiejętności i wyników pracy. Zatrudnienie w firmie odbywa się w znacznej mierze w oparciu o umowę o pracę lub inną wskazaną przez pracownika jako pożądaną (np. B2B). Nowo zatrudniony pracownik przechodzi obowiązkowe szkolenie BHP oraz szkolenie wstępne zapoznające go z polityką personalną firmy oraz ułatwiające mu poruszanie się po systemach / aplikacjach obowiązujących w firmie.

ROZWÓJ PRACOWNICZY

Firma dąży do utrzymania wysokiego zaangażowania w pracę swoich pracowników. Działania jakie podejmuje na tym polu obejmują szeroki wachlarz szkoleń ogólnofirmowych czy indywidualnych zarówno technicznych jak i z zakresu rozwoju społecznego. Jakość i merytoryka zrealizowanych szkoleń ma realne przełożenie na budowanie przewagi konkurencyjnej na rynku poprzez realizację różnych projektów oraz spełnienie oczekiwań Klientów spółki. WASKO S.A. dofinansowuje studia, udział w konferencjach branżowych oraz szkolenia językowe. Polityka personalna swoim działaniem obejmuje badanie potencjału pracowniczego dla konkretnych grup stanowisk dzięki czemu prowadzony jest odpowiednio dopasowanych plan sukcesji zawodowej.

KOMUNIKACJA WEWNĘTRZNA I ZEWNĘTRZNA

Ważnym aspektem dla Grupy Kapitałowej jest otwarta komunikacja. Na bieżąco odbywają się spotkania operacyjne na różnych szczeblach zarządzania. Do komunikacji z pracownikami wykorzystywana jest poczta elektroniczna oraz wewnętrzne narzędzie - intra.portal. Dbamy także o komunikację z otoczeniem zewnętrznym, w którym funkcjonujemy – narzędziem wykorzystywanym w tym zakresie jest stale aktualizowana strona www.wasko.pl oraz komunikaty, które redagujemy na zewnętrzne kanały komunikacyjne.

CSR WASKO

Prowadzimy politykę społecznej odpowiedzialności biznesu. Z pomocą pracowników wspieramy ośrodki medyczne, domy dziecka, wspieramy lokalne placówki edukacyjne.

ZAGADNIENIA DOTYCZĄCE ŚRODOWISKA NATURALNEGO

Grupa WASKO przywiązuje dużą wagę do zagadnień związanych z ochroną środowiska. Stały monitoring posiadanych zasobów energochłonnych pozwala nam sukcesywnie redukować zapotrzebowanie energetyczne Grupy. Oferując naszym klientom produkty liderów światowego rynku np. w zakresie rozwiązań serwerowych, ich stały rozwój również wpływa pozytywnie na środowisko naturalne.

Po stronie podejmowanych działań ukierunkowanych na ochronę środowiska możemy wskazać realizowany przez WASKO projekt budowy nowatorskich biogazowni dla małych i średnich gospodarstw rolniczych.

POSZANOWANIA PRAW CZŁOWIEKA

Grupa WASKO zobowiązuje się i stosuje się do przestrzegania praw człowieka, a wszelkie potencjalnie zidentyfikowane nieprawidłowości w jej otoczeniu będzie odpowiednio, zgodnie z obowiązującymi przepisami przekazywać uprawnionym do tego instytucjom. Prowadzona przez Grupę polityka poszanowania praw człowieka skutkuje tym, iż w Grupie zatrudniani są pracownicy różnej narodowości, różnej płci, a ich poglądy pozostają i podlegają ochronie.

Poszanowanie praw człowieka to również stosowanie się do obowiązujących przepisów prawa pracy, w Grupie oparte dodatkowo o regulaminy w szczególności regulamin pracy oraz regulamin wynagradzania. Efektem prowadzonej polityki jest w ostatnich latach nieskazitelna opinia ze strony kontrolerów z zakresu prawa pracy czy też przepisów BHP.

ZAGADNIENIA DOTYCZĄCE PRZECIWDZIAŁANIU KORUPCJI

Grupa WASKO podejmuje działania mające na celu zapobieganiu i przeciwdziałaniu nadużyć korupcyjnych.

W tym celu Grupa przyjęła oraz Politykę Transparentności Biznesowej oraz Politykę Antykorupcyjną.

Polityka Transparentności Biznesowej

Transparentność to jedna z fundamentalnych cech strategii biznesowej przyjętej przez wszystkie struktury organizacji Unii Europejskiej. Praktyka Transparentności przejrzystość działań biznesowych charakteryzujących się odpowiedzialnością społeczną, której podstawą jest rzetelne informowanie swoich współpracowników i wszystkich interesariuszy na temat istotnych zasad i działań funkcjonowania swojej organizacji.

W tym celu Zarząd WASKO S.A. uchwalił tekst jednolity Polityki transparentności Biznesowej WASKO S.A. , która zobowiązuje Radę Nadzorczą, Zarząd i wszystkich Pracowników Spółki by przestrzegali, rozwijali i ulepszyli wypracowane przez lata w Grupie Kapitałowej WASKO systemy i procedury, które Spółka uznaje za podstawowe gwarancje transparentności biznesowej. Są to:

- **System kontroli** wewnętrznej
- Procedura transparentnej rekrutacji pracowników

- Polityka Bezpieczeństwa Danych Osobowych
- Standard Ochrony Tajemnicy Przedsiębiorstwa
- Polityka rachunkowości.
- Certyfikaty jakości ISO 9001, ISO/IEC 27001, ISO 14001:2004
- Polityka antykorupcyjna.
- Wewnętrzna sieć teleinformatyczna.
- Standardy etyczne wymagane w postępowaniach o udzielenie zamówień publicznych.

Polityka Antykorupcyjna

Jednym z kluczowych elementów odnoszących się do przyjętej polityki transparentności jest Przyjęta przez Zarząd WASKO polityka antykorupcyjna mająca na celu bezpośrednie przeciwdziałanie nadużyciom.

Cele Polityki Antykorupcyjnej:

- wykrywanie ryzyka wystąpienia korupcji we wszystkich obszarach funkcjonowania Spółek, w działaniach biznesowych, na wszystkich etapach ich realizacji oraz na każdym poziomie zarządzania,
- planowanie odpowiednich działań zaradczych oraz eliminowanie wszelkich zjawisk i postaci korupcji,
- tworzenie warunków gwarantujących obiektywizm i efektywność działań Grupy w granicach prawa,
- budowanie wysokiego poziomu zaufania do decyzji podejmowanych w Spółce, które mają znaczenie dla kontrahentów, współpracowników Spółek, partnerów biznesowych, a w szczególności dla klientów Grupy,

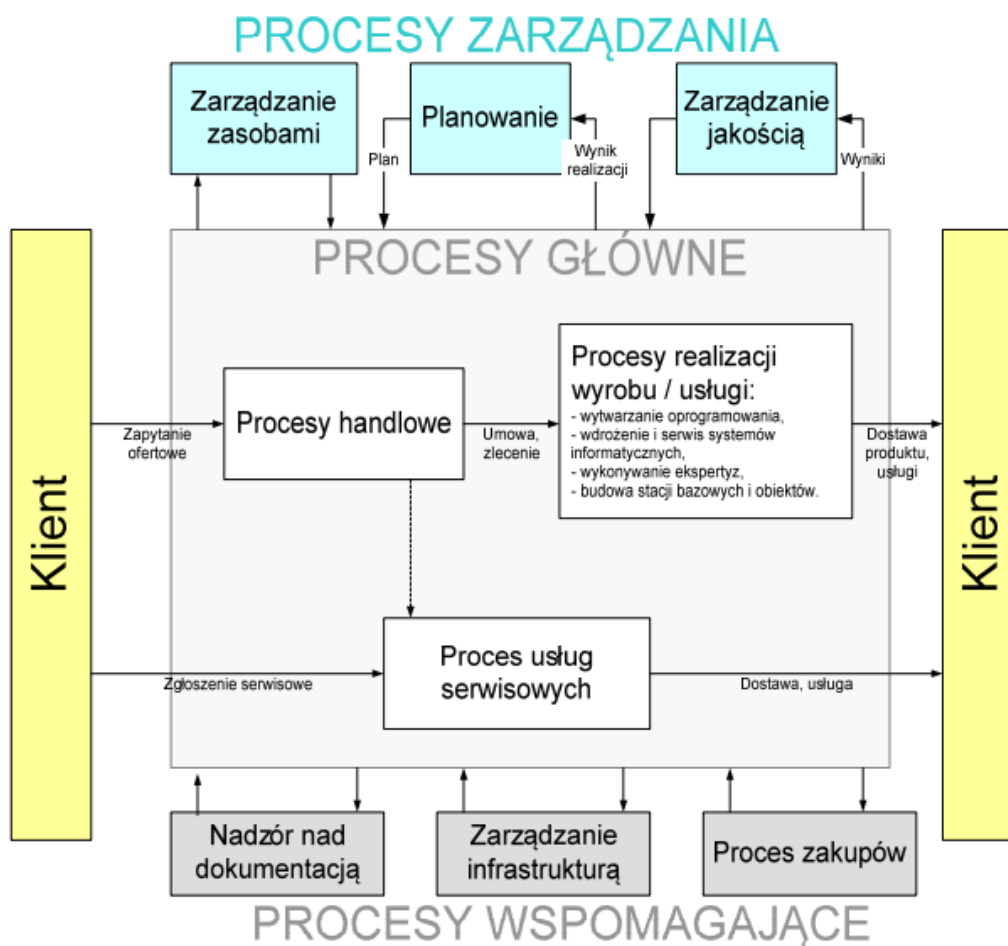
SPOSÓB I TRYB STOSOWANIA POLITYKI

Spółka jest zaangażowana w egzekwowanie Polityki Antykorupcyjnej.

Polityka Antykorupcyjna jest komunikowana i propagowana wśród pracowników Spółki, umożliwiając właściwe zrozumienie oraz wykorzystanie jej zasad w codziennej pracy.

30.4. OPIS PROCEDUR NALEŻYTEJ STARANNOŚCI;

W ramach zintegrowanego systemu Zarządzania Grupa WASKO realizuje współdziałające ze sobą procesy, z których najważniejsze przedstawione zostały na poniższej mapie procesów.

Rys. Mapa procesów w WASKO S.A.

Realizacja procesów w Grupie WASKO S.A. zgodnie z polityką Zintegrowanego Systemu Zarządzania odbywa się w oparciu o zestaw procedur określających ich przebieg. Do kluczowych procedur stosowanych w Grupie zalicza się:

Nadzór nad dokumentami

- Nadzór nad zapisami jakości
- Przegląd zarządzania
- Szkolenie, świadomość, kompetencje
- Rekrutacja i selekcja pracowników
- Zgłaszanie zdarzeń wypadkowych
- Zarządzanie ryzykiem zawodowym
- Sterowanie procesem zakupów

- Wytwarzanie oprogramowania
- Wykonywanie obowiązków informacyjnych spółki giełdowej
- Magazynowanie i ewidencjonowanie wyrobów i technologii o przeznaczeniu wojskowym i policyjnym
- Wykonywanie ekspertyz z zakresu ochrony środowiska
- Wdrożenie i serwis systemów informatycznych
- Procesy związane z klientem
- Zadanie oferta
- Nadzorowanie wyposażenia do monitorowania i pomiarów oraz elektronarzędzi
- Strategiczne zarządzanie projektem
- Realizacja projektów szkoleniowych dofinansowanych ze środków Unii Europejskiej PJ-4.7-16 Plan BZŚ projektu
- Zarządzanie środowiskowe
- Kontrole BZŚ
- Monitorowanie i pomiary dotyczące procesu, wyrobu i zadowolenia klienta
- Audyty wewnętrzne
- Nadzorowanie niezgodności
- Działania korygujące, zapobiegawcze i doskonalące
- Realizacja kontraktów wojskowych z wymaganiem AQAP – PROCEDURA USUNIĘTA
- Identyfikacja aspektów środowiskowych
- Postępowanie z awariami
- Ocena zgodności z wymaganiami prawnymi
- Sterowanie operacyjne

Przynajmniej raz w roku przeprowadzany jest przegląd zarządzania. Zarząd powołuje na wniosek Pełnomocnika ds. Zintegrowanego Systemu Zarządzania audytorów wewnętrznych. Wszyscy pracownicy mają określony zakres odpowiedzialności i uprawnień. Obowiązki i odpowiedzialność w zakresie BHP kierownictwa Spółki zostały ustalone tak, aby zapewnić skuteczną realizację celów i zobowiązań określonych w Deklaracji Zintegrowanego Systemu Zarządzania.

Spółka Dominująca Grupy podejmuje działania mające na celu ustawiczne doskonalenie skuteczności swojego Zintegrowanego Systemu Zarządzania zgodnie z procedurą Działania korygujące, zapobiegawcze i doskonalące, wykorzystując w tym celu następujące narzędzia i informacje:

- aktualizowana w miarę rozwoju spółki polityka jakości, środowiska i bezpieczeństwa
- ustalone operacyjne cele jakościowe,
- działania korygujące, zapobiegawcze i doskonalące wynikające z ustaleń audytów wewnętrznych,
- ustalenia wynikające z analizy danych,
- raporty z audytów wewnętrznych,
- decyzje Zarządu podejmowane w oparciu o wyniki przeglądu zarządzania dokonywanego przez Kierownictwo.

30.5. OPIS ISTOTNYCH RYZYK ZWIĄZANYCH Z DZIAŁALNOŚCIĄ JEDNOSTKI MOGĄCYCH WYWIERAĆ NIEKORZYSTNY WPŁYW NA ZAGADNIENIA, O KTÓRYCH MOWA W PKT 3, W TYM RYZYK ZWIĄZANYCH Z PRODUKTAMI JEDNOSTKI LUB JEJ RELACJAMI Z OTOCZENIEM zewnętrznym, W TYM Z KONTRAHENTAMI, A TAKŻE OPIS ZARZĄDZANIA TYMI RYZYKAMI.

Zarząd WASKO S.A. wyodrębnił następujące potencjalne zagrożenia i ryzyka dla poprawnego funkcjonowania i rozwoju WASKO S.A.:

RYZYKO ZWIĄZANE Z SYTUACJĄ GOSPODARCZĄ POLSKI

Na efektywność działalności prowadzonej przez WASKO S.A. istotny wpływ ma aktualna i przyszła koniunktura gospodarcza w Polsce. Ocena przedsiębiorców bieżącej sytuacji makro i mikroekonomicznej oraz ich oczekiwania co do kształtowania się perspektyw i możliwości rozwoju gospodarki i prowadzonych przez nich przedsiębiorstw to czynniki, od których często uzależniony jest poziom wydatków inwestycyjnych na produkty i usługi oferowane przez Spółkę.

RYZYKO POZYSKIWANIA NOWYCH KONTRAKTÓW W SEKTORZE ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ

Znacząca część przychodów WASKO S.A. uzyskiwana jest z sektora administracji rządowej i samorządowej. Pozyskiwanie zamówień w tym sektorze odbywa się w drodze przetargów publicznych, w których Spółka konkuruje z międzynarodowymi koncernami oraz największymi krajowymi firmami informatycznymi. Duża konkurencja wymusza konieczność stosowania na tym rynku odpowiednio dostosowanych marż. Ponadto istniejące przepisy powodują, że istnieje ryzyko odrzucania ofert z powodów formalno-prawnych lub przeciągania procesów przetargowych z powodu protestów ze strony innych oferentów.

RYZYKO ZWIĄZANE Z PROWADZENIEM SKOMPLIKOWANYCH PROJEKTÓW INFORMATYCZNYCH

Podstawowym przedmiotem działalności WASKO S.A. jest świadczenie usług informatycznych na rzecz średnich i dużych przedsiębiorstw, w tym operatorów telekomunikacyjnych, przedsiębiorstw przemysłowych, instytucji finansowych oraz jednostek administracji rządowej i samorządowej. Specyfika tej działalności polega m.in. na opracowywaniu i wdrażaniu oprogramowania, jego integracji oraz umiejętności oferowania klientowi końcowemu kompleksowych i często skomplikowanych rozwiązań informatycznych. W tego typu działalności istotne jest umiejętne oszacowanie czasu potrzebnego do wykonania danego projektu informatycznego i jego łącznych kosztów. Ponieważ przyjętym na rynku standardem jest stosowanie w umowach zapisów związanych z przysługującymi klientom możliwościami naliczania kar umownych, a także żądaniem wnoszenia zabezpieczeń właściwej realizacji kontraktów - ryzyko związane z prowadzeniem skomplikowanych projektów informatycznych uważane jest za jedno z najbardziej istotnych.

Spółka minimalizuje powyższe ryzyko poprzez właściwe zarządzanie projektami, optymalny dobór kompetentnych managerów projektów, zespołów wykonawczych oraz poprzez ciągły monitoring wykonywanych etapów realizowanych projektów i ich zgodności z założonymi harmonogramami i budżetem.

RYZIKO WPROWADZANIA NOWYCH ROZWIĄZAŃ TECHNOLOGICZNYCH

Oferowanie nowych rozwiązań technologicznych jest niezbędne dla utrzymania i poprawiania pozycji rynkowej, rozwoju i wzrostu WASKO S.A.. Dokonujący się błyskawiczny postęp technologiczny wymusza stosowanie nowych rozwiązań i produktów z nimi związanych. Niezbędne jest nieustanne prowadzenie prac rozwojowych oraz ponoszenie kosztów opracowań, projektów i prototypów. Istnieje uzasadnione ryzyko, iż nie wszystkie prace zakończą się sukcesem oraz że nie każdy nowy produkt zostanie zaakceptowany przez rynek, a poniesione koszty się zwrócą. Spółka posiada rozbudowany i doświadczony zespół inżynierski, dzięki czemu oferowane nowe rozwiązania są konkurencyjne, co sprawia, że ryzyko to, choć jest realne, nie stanowi istotnego zagrożenia w działalności Spółki.

RYZIKO UTRATY KLUCZOWYCH PRACOWNIKÓW

Produkty oferowane przez Spółkę powstały w oparciu o doświadczenie i know-how należące do pracowników. Utrzymanie dobrej pozycji rynkowej wymaga ciągłych działań rozwojowych, co związane jest bezpośrednio z posiadaniem kompetentnej kadry pracowniczej, która w poprawny sposób będzie zdolna realizować te procesy. W związku z dużym popytem na doświadczoną kadrę informatyczną, pochodzącym zarówno od krajowych, konkurencyjnych podmiotów działających w branży IT, jak i generowanym ze strony zagranicznych koncernów otwierających swoje oddziały w Polsce, istnieje ryzyko odejścia ze Spółki kluczowych pracowników, a także konieczność pozyskiwania nowych specjalistów o odpowiednim doświadczeniu i zasobach wiedzy. WASKO S.A. na bieżąco monitoruje sytuację kadrową i poprzez odpowiednią politykę w tym zakresie, także politykę socjalną, stara się to ryzyko w możliwie największym stopniu ograniczać.

RYZYKO KONKURENCJI W BRANŻY IT

WASKO S.A. funkcjonuje na niezwykle konkurencyjnym rynku, zarówno jeśli chodzi o rynek oprogramowania i usług informatycznych, jak i rynek związany z dostarczaniem szeroko rozumianego sprzętu komputerowego. Obserwowany jest proces konsolidacji podmiotów krajowych, przejmowania przez spółki zagraniczne polskich podmiotów z branży IT oraz umacnianie pozycji międzynarodowych przedsiębiorstw IT na polskim rynku. Oczekuje się, że proces ten będzie w przyszłości kontynuowany. Duże skonsolidowane firmy informatyczne stanowią silniejszą konkurencję w sektorze średnich i dużych przedsiębiorstw oraz w sektorze administracji rządowej i samorządowej. Podmioty te dysponują lepszym dostępem do nowych technologii, posiadają zwykle wyższe budżety na działalność badawczo-rozwojową oraz marketing. Często są także skłonne minimalizować własne marże, celem zdobycia rynku i eliminacji konkurencji. Wszystko to może w przyszłości spowodować obniżenie poziomu uzyskiwanych marż i może wpłynąć bezpośrednio na osiągnięte zyski przez Spółkę.

Gliwice, dnia 27 kwietnia 2018r.

Jarosław Zagórowski – Prezes Zarządu

.....

Łukasz Mietła – Członek Zarządu.

.....

Tomasz Macalik – Członek Zarządu,

.....

Michał Mental – Członek Zarządu.

.....

Włodzimierz Sosnowski- Członek Zarządu,

.....

Rafał Stefanowski - Członek Zarządu,

.....

Sprawozdanie niezależnego biegłego rewidenta
z badania rocznego skonsolidowanego sprawozdania
finansowego Grupy kapitałowej

WASKO S.A.

za rok obrotowy, który zakończył się 31 grudnia 2017 r..

Poznań, dnia 27 kwietnia 2018 r.

SPRAWOZDANIE NIEZALEŻNEGO BIEGŁEGO REWIDENTA Z BADANIA ROCZNEGO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

Dla Walnego Zgromadzenia oraz Rady Nadzorczej WASKO S.A.

Sprawozdanie z badania rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Przeprowadziliśmy badanie załączonego rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego **Grupy kapitałowej WASKO S.A.** („Grupy kapitałowej”), dla której jednostką dominującą jest **WASKO S.A.** („Spółka”, „Jednostka dominująca”) z siedzibą w Gliwicach (44-100) przy ulicy Berbeckiego za rok obrotowy, który zakończył się dnia 31 grudnia 2017 r., na które składa się:

- a. skonsolidowany bilans sporządzony na dzień 31 grudnia 2017 r., które po stronie aktywów i pasywów wykazuje sumę **296 060 tys. zł**,
- b. skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów za rok obrotowy od dnia 1 stycznia 2017 r. do dnia 31 grudnia 2017 r., które wykazuje zysk netto w wysokości **10 152 tys. zł**, oraz całkowity dochód w wysokości **10 152 tys. zł**,
- c. skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitałach własnych za rok obrotowy od dnia 1 stycznia 2017 r. do dnia 31 grudnia 2017 r., które wykazuje zwiększenie stanu kapitału własnego o kwotę **10 269 tys. zł**,
- d. skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych za rok obrotowy od dnia 1 stycznia 2017 r. do dnia 31 grudnia 2017 r., który wykazuje zmniejszenie stanu środków pieniężnych o kwotę **28 264 tys. zł**,
- e. informacja dodatkowa zawierająca zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające, („skonsolidowane sprawozdanie finansowe”).

Odpowiedzialność Kierownika Jednostki dominującej i osób sprawujących nadzór za skonsolidowane sprawozdanie finansowe

Kierownik Jednostki dominującej jest odpowiedzialny za sporządzenie skonsolidowanego sprawozdania finansowego i za jego rzetelną prezentację zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości, Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej oraz związanymi z nimi interpretacjami ogłoszonymi w formie rozporządzeń Komisji Europejskiej i innymi obowiązującymi przepisami prawa a także statutem Jednostki dominującej. Kierownik Jednostki dominującej jest również odpowiedzialny za kontrolę wewnętrzną, którą uznaje za niezbędną dla sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego niezawierającego istotnego zniekształcenia spowodowanego oszustwem lub błędem.

Zgodnie z przepisami ustawy o rachunkowości, kierownik Jednostki dominującej oraz członkowie rady nadzorczej Jednostki dominującej są zobowiązani do zapewnienia, aby skonsolidowane sprawozdanie finansowe spełniało wymagania przewidziane w ustawie o rachunkowości.

Odpowiedzialność biegłego rewidenta

Naszym zadaniem było wyrażenie opinii o tym, czy skonsolidowane sprawozdanie finansowe przedstawia rzetelny i jasny obraz sytuacji majątkowej i finansowej oraz wyniku finansowego grupy kapitałowej zgodnie z mającymi zastosowanie Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości, Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej oraz związanymi z nimi interpretacjami ogłoszonymi w formie rozporządzeń Komisji Europejskiej i przyjętymi zasadami (polityką) rachunkowości.

Badanie skonsolidowanego sprawozdania finansowego przeprowadziliśmy stosownie do obowiązujących postanowień:

- a. ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym (Dz. U. z 2017 r. poz. 1089) („ustawa o biegłych rewidentach”),
- b. Krajowych Standardów Rewizji Finansowej w brzmieniu Międzynarodowych Standardów Badania przyjętych uchwałą nr 2783/52/2015 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 10 lutego 2015 r. z późn. zm., w związku z uchwałą nr 2041/37a/2018 z dnia 5 marca 2018 r. w sprawie krajowych standardów wykonywania zawodu,
- c. rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 537/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie szczegółowych wymogów dotyczących ustawowych badań sprawozdań finansowych jednostek interesu publicznego, uchylającym decyzję Komisji 2005/909/WE (Dz. Urz. UE L 158 z 27.05.2014, str. 77 oraz Dz. Urz. UE L 170 z 11.06.2014, str. 66) („Rozporządzenie 537/2014”),

Regulacje te wymagają przestrzegania wymogów etycznych oraz zaplanowania i przeprowadzenia badania w taki sposób, aby uzyskać wystarczającą pewność, że skonsolidowane sprawozdanie finansowe nie zawiera istotnego zniekształcenia.

Celem badania jest uzyskanie wystarczającej pewności co do tego czy skonsolidowane sprawozdanie finansowe jako całość nie zawiera istotnego zniekształcenia spowodowanego oszustwem lub błędem, oraz wydanie sprawozdania niezależnego biegłego rewidenta zawierającego naszą opinię. Wystarczająca pewność jest wysokim poziomem pewności, ale nie gwarantuje, że badanie przeprowadzone zgodnie z powyżej wskazanymi standardami zawsze wykryje istniejące istotne zniekształcenie. Zniekształcenia mogą powstawać na skutek oszustwa lub błędu i są uważane za istotne, jeżeli można racjonalnie oczekiwać, że pojedynczo lub łącznie mogłyby wpłynąć na decyzje gospodarcze użytkowników podjęte na podstawie tego skonsolidowanego sprawozdania finansowego. Ryzyko niewykrycia istotnego zniekształcenia, powstałego na skutek oszustwa jest wyższe niż ryzyko niewykrycia istotnego zniekształcenia powstałego na skutek błędu, ponieważ może obejmować zmywy, fałszerstwo, celowe pominięcia, wprowadzanie w błąd lub obejście kontroli wewnętrznej i może dotyczyć każdego obszaru prawa i regulacji, nie tylko tego bezpośrednio wpływającego na sprawozdanie finansowe.

Badanie polegało na przeprowadzeniu procedur służących uzyskaniu dowodów badania kwot i ujawnień w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym. Dobór procedur badania zależy od osądu biegłego rewidenta, w tym od oceny ryzyka istotnego zniekształcenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego spowodowanego oszustwem lub błędem. Dokonując oceny tego ryzyka biegły rewident bierze pod uwagę działanie kontroli wewnętrznej, w zakresie dotyczącym sporządzania i rzetelnej prezentacji przez Jednostkę dominującą skonsolidowanego sprawozdania finansowego, w celu zaprojektowania odpowiednich w

danych okolicznościach procedur badania, nie zaś wyrażenia opinii na temat skuteczności kontroli wewnętrznej. Badanie obejmuje także ocenę odpowiedniości przyjętych zasad (polityki) rachunkowości, racjonalności ustalonych przez kierownika Jednostki dominującej wartości szacunkowych, jak również ocenę ogólnej prezentacji skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Zakres badania nie obejmuje zapewnienia co do przyszłej rentowności grupy kapitałowej ani efektywności lub skuteczności prowadzenia spraw grupy kapitałowej przez kierownika Jednostki dominującej obecnie lub w przyszłości.

Wyrażamy przekonanie, że uzyskane przez nas dowody badania stanowią wystarczającą i odpowiednią podstawę do wyrażenia przez nas opinii z badania. Opinia jest spójna z dodatkowym sprawozdaniem dla komitetu audytu wydanym z dniem niniejszego skonsolidowanego sprawozdania z badania.

Niezależność

W trakcie przeprowadzania badania kluczowy biegły rewident i firma audytorska pozostawali niezależni od Jednostek wchodzących w skład grupy kapitałowej zgodnie z przepisami ustawy o biegłych rewidentach, Rozporządzenia 537/2014 oraz zasadami etyki zawodowej przyjętymi uchwałami Krajowej Rady Biegłych Rewidentów.

Zgodnie z naszą najlepszą wiedzą i przekonaniem oświadczamy, że nie świadczyliśmy usług niebędących badaniem, które są zabronione przepisami art. 136 ustawy o biegłych rewidentach oraz art. 5 ust. 1 Rozporządzenia 537/2014, dla jednostek wchodzących w skład grupy kapitałowej.

Wybór firmy audytorskiej

Zostaliśmy wybrani do badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego uchwałą Rady nadzorczej z 17 czerwca 2016 roku. Skonsolidowane sprawozdania finansowe grupy kapitałowej badamy po raz drugi.

Najbardziej znaczące rodzaje ryzyka

W trakcie przeprowadzonego badania zidentyfikowaliśmy poniżej opisane najbardziej znaczące rodzaje ryzyka istotnego zniekształcenia, w tym spowodowanego oszustwem oraz opracowaliśmy stosowne procedury badania dotyczące tych rodzajów ryzyk. W przypadkach, w których uznaliśmy za stosowne dla zrozumienia zidentyfikowanego ryzyka oraz wykonanych przez biegłego rewidenta procedur badania, zamieściliśmy również najważniejsze spostrzeżenia związane z tymi rodzajami ryzyka.

Opis rodzaju ryzyka istotnego zniekształcenia	Procedury biegłego rewidenta w odpowiedzi na zidentyfikowane ryzyko oraz najważniejsze spostrzeżenia związane z tymi rodzajami ryzyka
1. Rezerwy na sprawy sporne Działalność Grupy wiąże się z potencjalnym ryzykiem związanym ze skutkami postępowań administracyjnych i sądowych. Ocena czy istnieje konieczność utworzenia odpowiedniej rezerwy lub dokonania ujawnienia zobowiązania warunkowego w jednostkowym sprawozdaniu finansowym wiąże się nieodłącznie z niepewnością oraz koniecznością dokonania szeregu istotnych założeń i osądów. Wartości roszczeń mogą być znaczące a określenie ewentualnej kwoty, która powinna zostać ujęta lub ujawniona w sprawozdaniu finansowym, jest z natury subiektywne. Informacje związane z kwestią utworzonych rezerw oraz zobowiązań warunkowych jak również toczących się sprawach spornych oraz sądowych przedstawiono w nocy 37 oraz 41 informacji dodatkowych do skonsolidowanego sprawozdania finansowego.	Podejście do badania Nasze procedury badania obejmowały, między innymi: ▪ monitorowanie zewnętrznych źródeł informacji w celu identyfikacji naruszeń i potencjalnych naruszeń przepisów prawa i regulacji, zarówno tych specyficznych dla Grupy jak i odnoszących się ogólnie do prowadzenia działalności gospodarczej; ▪ z udziałem działu prawnego Spółki dominującej dokonaliśmy analizy materialnych spraw spornych, ▪ przegląd protokołów z posiedzeń Zarządu oraz Rady Nadzorczej; ▪ krytyczną ocenę założeń i szacunków Spółki dominującej (w tym prawdopodobieństwa negatywnego rozstrzygnięcia) związanych z roszczeniami i sprawami spornymi w zakresie ujęcia rezerw bądź ujawnienia zobowiązań warunkowych w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym; ▪ ocenę poprawności i kompletności ujawnień dotyczących istotnych postępowań prawnych i regulacyjnych.
2. Ryzyko utraty wartości należności z tytułu dostaw i usług Wartość należności z tytułu dostaw i usług na dzień 31 grudnia 2017 r. wykazana w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy wyniosła 91 901 tys. zł , co stanowiło 31% sumy aktywów na ten dzień. Zgodnie z MSR oraz polityką rachunkowości, na koniec okresu sprawozdawczego Zarząd Spółki dominującej oraz zarządy spółek zależnych oceniają prawdopodobieństwo spłaty należności. Należności	Podejście do badania Nasze procedury badania obejmowały między innymi: ▪ ocenę polityki rachunkowości w zakresie tworzenia odpisów aktualizujących wartość należności oraz jej zasadność, ▪ analiza raportów z wiekowania należności pod kątem okresów przeterminowania należności oraz porównanie wartości należności przeterminowanych z utworzonym odpisem aktualizującym, ▪ weryfikacja dokumentów źródłowych dla

dla których istnieją, w ocenie Zarządów Spółek Grupy, uzasadnione obawy iż nie będą spłacone obejmowane są odpisem aktualizującym. Decyzja o ujęciu lub braku ujęcia odpisu aktualizującego, a także wysokość odpisu aktualizującego wartość należności z tytułu dostaw i usług stanowi osąd Zarządu tych Spółek, który opera się na szacunkach, dlatego stanowiło jedno z kluczowych zagadnień badania. Informacje związane z kwestią odpisów aktualizujących należności zostały przedstawione w nocie 30 informacji dodatkowej do skonsolidowanego sprawozdania finansowego Spółki.	istotnych wybranych sald należności, ▪ analiza spłaty wybranych sald należności po dniu bilansowym, ▪ analiza oświadczenia działu prawnego spółki dominującej oraz zależnej,
3. dostosowanie sprawozdań Spółek zależnych do jednolitych zasad rachunkowości Spółki zależne prowadzą księgi oraz sporządzają swoje sprawozdania jednostkowe zgodnie z Ustawą o rachunkowości. Spółka dominująca sporządza swoje sprawozdanie jednostkowe oraz sprawozdanie skonsolidowane zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości oraz Międzynarodowymi standardami Sprawozdawczości Finansowej. W związku z powyższym, na potrzeby sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego dokonywane jest przekształcenie tych sprawozdań na MSR, tak aby zasady rachunkowości i prezentacji były jednolite w całej Grupie. Przekształcenie to wymaga wprowadzenia korekt i zmian do sprawozdań jednostkowych spółek zależnych.	Podejście do badania Nasze procedury badania obejmowały między innymi: ▪ weryfikację korekt związanych z dostosowaniem sprawozdań do MSR oraz polityką rachunkowości Grupy, ▪ analizę prezentacji danych finansowych zgodnie z zasadami Grupy oraz weryfikację kompletności ujawnień.

Opinia

Naszym zdaniem, załączone roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe:

- przedstawia rzetelny i jasny obraz sytuacji majątkowej i finansowej grupy kapitałowej na dzień 31 grudnia 2017 roku oraz jej wyniku finansowego za rok obrotowy od dnia 1 stycznia 2017 roku do dnia 31 grudnia 2017 roku zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości, Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej oraz związanymi z nimi interpretacjami ogłoszonymi w formie rozporządzeń Komisji Europejskiej i przyjętymi zasadami (polityką) rachunkowości,
- jest zgodne co do formy i treści z obowiązującymi grupę kapitałową przepisami prawa, w tym między innymi Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 r. w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim (Dz.U. z 2014 r. poz. 133 z późn. zm.) oraz statutem Jednostki dominującej.

Uzupelniające objaśnienie

Nie zgłaszając zastrzeżeń do prawidłowości i rzetelności zbadanego załączonego skonsolidowanego sprawozdania finansowego, zwracamy uwagę na notę 41.2.1 załączonego skonsolidowanego sprawozdania finansowego, w której Zarząd Spółki dominującej przedstawił okoliczności związane ze sporem sądowym odnoszącym się do istotnego roszczenia z tytułu kary umownej, zgłoszonego przez zamawiającego w odniesieniu do jednej z realizowanych umów przez Jednostkę dominującą. Dodatkowo informacja w tej sprawie została również przedstawiona w sprawozdaniu Zarządu z działalności Grupy. Zdaniem Zarządu Spółki dominującej wysokość roszczenia jest bezzasadna. Na podstawie oceny ryzyka ewentualnych negatywnych konsekwencji sporu Zarząd Jednostki dominującej w latach ubiegłych zawiązał rezerwę w wysokości 20% wartości kontraktu tj. 800 tys. zł. Na dzień sporządzenia załączonego skonsolidowanego sprawozdania finansowego, finalny rezultat sporu nie jest znany. Nasza opinia nie zawiera zastrzeżenia odnośnie do tej sprawy.

think global · think tgs

budujemy zaufanie

w audycie

Sprawozdanie na temat innych wymogów prawa i regulacji

Opinia na temat sprawozdania z działalności

Nasza opinia o skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym nie obejmuje sprawozdania z działalności grupy kapitałowej.

Za sporządzenie sprawozdania z działalności grupy kapitałowej zgodnie z przepisami ustawy o rachunkowości oraz innymi obowiązującymi przepisami prawa jest odpowiedzialny kierownik Jednostki dominującej. Ponadto kierownik Jednostki dominującej oraz członkowie rady nadzorczej Jednostki dominującej są zobowiązani do zapewnienia, aby sprawozdanie z działalności grupy kapitałowej spełniało wymagania przewidziane w ustawie o rachunkowości.

Naszym obowiązkiem zgodnie z wymogami ustawy o biegłych rewidentach było wydanie opinii, czy sprawozdanie z działalności grupy kapitałowej, za wyjątkiem treści rozdziału „Oświadczenie na temat informacji niefinansowych”, zostało sporządzone zgodnie z przepisami prawa oraz, że jest ono zgodne z informacjami zawartymi w rocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

Naszym obowiązkiem było także złożenie oświadczenia, czy w świetle naszej wiedzy o grupie kapitałowej i jej otoczeniu uzyskanej podczas badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego stwierdziliśmy w sprawozdaniu z działalności grupy kapitałowej istotne zniekształcenia oraz wskazanie, na czym polega każde takie istotne zniekształcenie.

Naszym zdaniem sprawozdanie z działalności grupy kapitałowej zostało sporządzone zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami i jest zgodne z informacjami zawartymi w rocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym. Ponadto, oświadczamy, iż w świetle wiedzy o grupie kapitałowej i jej otoczeniu uzyskanej podczas badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego, nie stwierdziliśmy w sprawozdaniu z działalności grupy kapitałowej istotnych zniekształceń.

Opinia na temat oświadczenia o stosowaniu ładu korporacyjnego

Kierownik Jednostki dominującej oraz członkowie rady nadzorczej są odpowiedzialni za sporządzenie oświadczenia o stosowaniu ładu korporacyjnego zgodnie z przepisami prawa.

W związku z przeprowadzonym badaniem skonsolidowanego sprawozdania finansowego, naszym obowiązkiem zgodnie z wymogami ustawy o biegłych rewidentach było wydanie opinii, czy emitent obowiązany do złożenia oświadczenia o stosowaniu ładu korporacyjnego, stanowiącego wyodrębnioną część sprawozdania z działalności grupy kapitałowej, zawarł w tym oświadczeniu informacje wymagane przepisami prawa oraz w odniesieniu do określonych informacji wskazanych w tych przepisach lub regulaminach stwierdzenie, czy są one zgodne z mającymi zastosowanie przepisami oraz informacjami zawartymi w rocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

Naszym zdaniem w oświadczeniu o stosowaniu ładu korporacyjnego Jednostka dominująca zawarła informacje określone w paragrafie 91 ust. 5 punkt 4 lit. a, b, g, j, k oraz lit. l Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 r. w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim (Dz. U. z 2014 r., poz. 133 z późn. zm) („Rozporządzenie”). Informacje wskazane w paragrafie 91 ust. 5 punkt 4 lit. c-f, h oraz lit. i tego

think global · think tgs

budujemy zaufanie

w audycie

Rozporządzenia zawarte w oświadczeniu o stosowaniu ładu korporacyjnego są zgodne z mającymi zastosowanie przepisami oraz informacjami zawartymi w rocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

Informacja o sporządzeniu oświadczenia na temat informacji niefinansowych

Zgodnie z wymogami ustawy o biegłych rewidentach informujemy, że Jednostka dominująca sporządziła oświadczenie na temat informacji niefinansowych, o którym mowa w art. 49b ust. 1 ustawy o rachunkowości jako wyodrębnioną część sprawozdania z działalności grupy kapitałowej.

Nie wykonaliśmy żadnych prac atestacyjnych dotyczących oświadczenia na temat informacji niefinansowych i nie wyrażamy jakiegokolwiek zapewnienia na jego temat

Piotr Bałaban

Kluczowy biegły rewident
Numer ewidencyjny 10789

działający w imieniu:

4AUDYT sp. z o.o.

60-846 Poznań, ul. Kochanowskiego 24/1

Firma audytorska wpisana na listę firm audytorskich prowadzoną przez KRBR pod numerem ewidencyjnym 3363

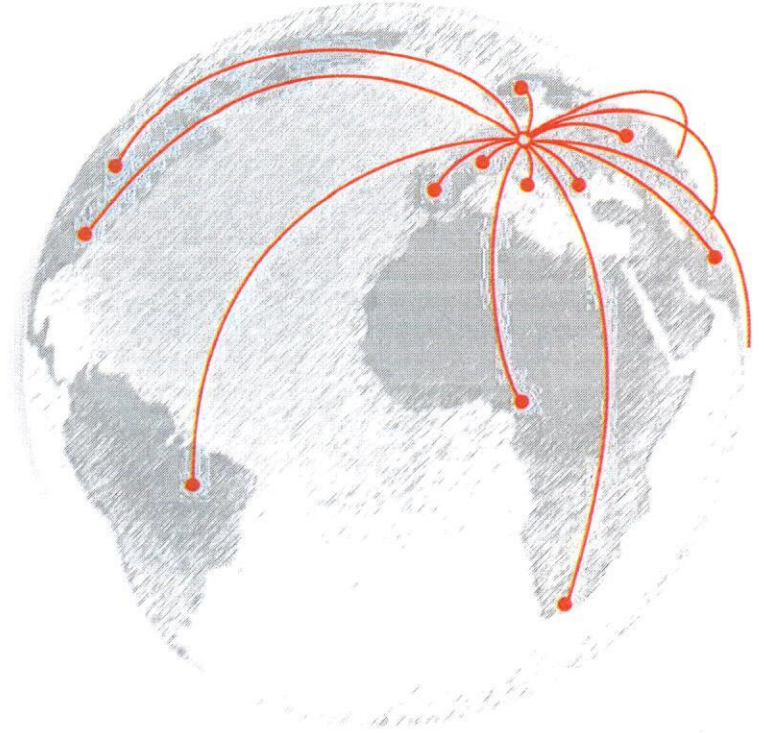
Poznań, dnia 27 kwietnia 2018 r.

think global · think tgs

budujemy zaufanie

w audycie

think global · think tgs

4AUDYT sp. z o.o.
ul. Kochanowskiego 24/1
60-846 Poznań

e. biuro@4audyt.pl
w. www.4audyt.pl

Biuro Poznań
ul. Kochanowskiego 24/1
60-846 Poznań

e. poznan@4audyt.pl
t. +48 61 816 27 81
f. +48 61 855 10 39

Biuro Warszawa
ul. Chłodna 51
00-867 Warszawa

e. warszawa@4audyt.pl
t. +48 22 22 30 542
f. +48 22 22 30 542

Biuro Wrocław
al. Kasztanowa 3a
53-125 Wrocław

e. wroclaw@4audyt.pl
t. +48 71 342 30 28
f. +48 71 342 30 29

Biuro Katowice
ul. Kościuszki 38 lok. 20
40-048 Katowice

e. katowice@4audyt.pl
t. +48 519 351 030
t. +48 519 351 020

Biuro Gdańsk
al. Jana Pawła II 20
80-462 Gdańsk

e. gdansk@4audyt.pl
t. +48 519 351 036
f. +48 61 855 10 39

NIP: 7811817052
REGON: 300821905

KRS 0000304558
Kapitał zakładowy 100 000 PLN

Sąd Rejonowy w Poznaniu
VIII Wydział Gospodarczy KRS